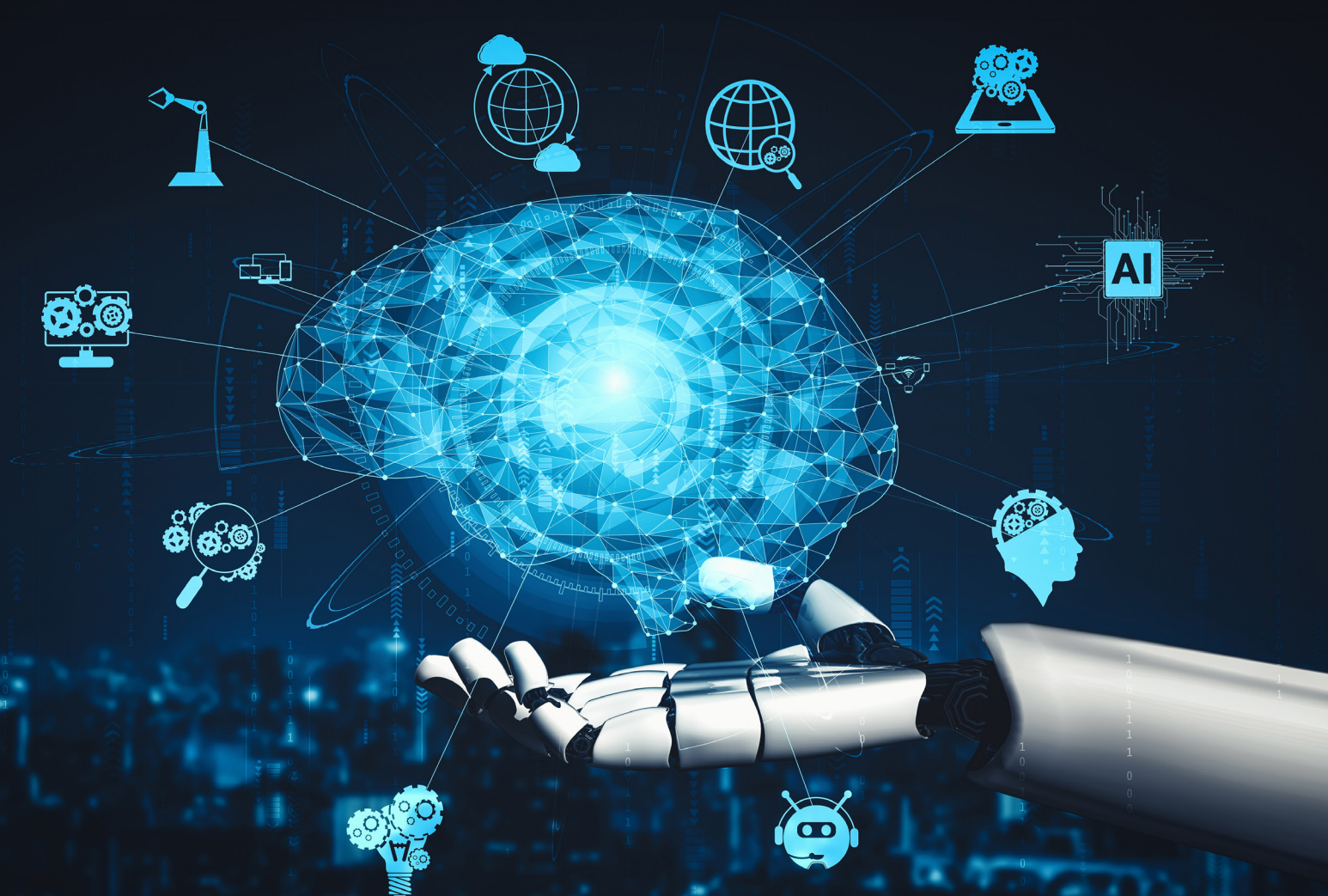

משרד החדשנות,
המדע והטכנולוגיה

Ministry of Innovation, Science & Technology

מדע בממשלה

דו"ח המדענים הראשיים

2025

© משרד החדשנות, המדע והטכנולוגיה
הדוח מונגש לציבור הרחב וניתן להשתמש בו בשפת המקור.
כל שימוש או ציטוט מדוח זה מחייב אזכור המקור כדלקמן:
מדע בממשלה - דו"ח המדענים הראשיים 2025, ירושלים

תוכן: פרקי הדוח של המשרדים המופיעים בדוח זה נכתבו ע"י המדען הראשי של כל משרד,
האגפים ויחידות המחקר שמופיעים בדוח זה
עריכה: רונית יוסף הכהן, דבי קאופמן
עיצוב גרפי: גלית סבג, סטודיו 'טו דו דיזיין'
דפוס: מאור ולך, ירושלים

יו"ר פורום המדענים הראשיים, חברת הכנסת גילה גמליאל

שרת החדשנות, המדע והטכנולוגיה וחברת הקבינט המדיני-בטחוני

מדינת ישראל ממשיכה להוביל בתחומי החדשנות, המדע והטכנולוגיה תוך התמודדות עם אתגרים ביטחוניים, כלכליים וחברתיים. עוצמה של המדע הישראלי מבטיחה עליונות טכנולוגית ואיתנות חברתית לעשורים הקרובים. משרד החדשנות, המדע והטכנולוגיה אמון על ההשקעה במחקר מדעי במדינת ישראל בתחומי עדיפות לאומית ומהווה חוליה מקשרת בין מחקר אקדמי ופיתוח תעשייתי. בנוסף, פועל המשרד ביצירת קשרי חוץ ושיתופי פעולה בין-לאומיים, אשר נועדו לקדם את המחקר הישראלי ולפתח שיתופי פעולה מחקריים עם המדינות השונות.

קידום הבינה המלאכותית היוצרת במדע כיעד לאומי הינו חיוני לפריין המדעי ולשימור והעלאת מעמדה של ישראל במדע. פיתוח ושילוב בינה מלאכותית בכל תהליך המחקר המדעי יאפשר להאיץ את קצב התגליות במדע ואיכותן, לצמצם את עלויות המחקר וליצירת יתרון מדעי-אסטרטגי לישראל. בהתאם, הנחתי את המשרד לבצע את השינויים הארגוניים הנדרשים על מנת להיות חלק מהובלת תחום זה בממשלה, בתיאום עם המטה לבינה מלאכותית במשרד רוה"מ.

קידום המדע בשנים הבאות נדרש להתחשב יותר בביטחון הלאומי בתחומי המדע והטכנולוגיה, בהשקעות בתחום, בשיתופי הפעולה הבינלאומיים ובהגנה על נכסי הידע. ברקע, זירה בינלאומית המאופיינת במגמות ארוכות טווח של תחרות בין המעצמות, פיצול במערכות כלכליות וטכנולוגיות, עליית סכסוכים צבאיים בין מדינות ומערכות בריתות חדשה מתעצבת.

מגמות אלו מחייבות את ישראל לפתח וליישם תפיסה של ביטחון מדעי טכנולוגי תוך הכרה בדו-שימושיות - אזרחית וצבאית - של מחקר או טכנולוגיה. עוד במסגרת הביטחון המדעי-טכנולוגי ופיתוח החוסן: נדרשת יותר מעורבות ממשלתית, הגברת ההיסמכות העצמית בתחומים קריטיים, גיוון השותפויות הבינלאומיות ולצד אירופה וארצות הברית, גם עם מדינות מהאינדו-פסיפיק.

תפקיד המדענים הראשיים כולל קידום המחקר והחדשנות, והן פעילות כשגרירים מדעיים בזירה הבינלאומית. אחד האתגרים המשמעותיים בשנים האחרונות הוא ההתמודדות עם החרם האקדמי והמדעי כלפי מדינת ישראל. במשרד מתקיימת פעילות משמעותית לקידום שיתופי פעולה בינלאומיים וחימה על הסכמים עם מדינות רבות ברחבי העולם. עלינו להמשיך לפעול לשם כך גם בימים מורכבים אלו.

דוח המדענים הראשיים לשנת 2025 מציג את העשייה המדעית בממשלה. אנחנו ממשיכים לקדם ולהוביל את המדע היישומי, לפתח תוכניות חדשניות לתמיכה ועידוד של המחקר באוניברסיטאות, מכללות, בתי חולים ומכוני המחקר. עשייה משמעותית זו תמשך גם השנה, בדגש על השקעה משמעותית במחקר יישומי חדשני ופורץ דרך.

גילה גמליאל

שרת החדשנות, המדע והטכנולוגיה
יו"ר פורום המדענים הראשיים

מדען ראשי, משרד החדשנות המדע והטכנולוגיה

מדענית ראשית, פרופ' מירי ימיני

סגן מדענית ראשית, ד"ר אבי רווה

מדענים ראשיים במשרדי הממשלה והחברות הממשלתיות אמונים על ייעוץ לשרי הממשלה בנושאי המדע והטכנולוגיה וכן על ייזום ותמיכה בפעולות מחקר במשרד ומחוצה לו. מוסד המדענים הראשיים, שהחל את פעילותו בשנת 1967 ביוזמתו של פרופ' אפרים קציר, מהווה מרכיב משמעותי בעבודת הממשלה. המדענים הראשיים במשרדי הממשלה השונים עוסקים בקידום המחקר היישומי ובקידום השימוש בתוצרי המחקר בתהליכי קבלת החלטות בממשלה.

דו"ח זה, מציג את הפעילות הענפה של המדענים הראשיים במשרדי ממשלה השונים. שנת 2025 התאפיינה בפעילות בולטת, מגוונת ומאתגרת, אשר כללה השקעה משמעותית בקידום מחקרים יישומיים בתחומי הליבה של משרדי הממשלה השונים, במציאות ביטחונית ותקציבית מורכבת אשר דרשה היערכויות מיוחדות מכולם. מדענים ראשיים במשרדים השונים פועלים באופנים מגוונים, במבנים ארגוניים שונים ומנהלים תקציבים בגודל שונה, אולם בכל המשרדים ניכרת פעילות מתמשכת שכוללת ניהול קולות קוראים למענקי מחקר לאקדמיה הישראלית, שיתופי פעולה בינלאומיים וכן שיתופי פעולה בינמשרדיים.

בשנת 2026 נמשיך את פעילותנו ונרחיב את מעגל הנושאים בהם אנו עוסקים, בהתאם לצורכי החברה והכלכלה בישראל.

דגש מיוחד יינתן לקידום המצוינות במחקר, תוך בניית מערכות יחסים מבוססות אמון ושיתוף הקהילה עם מוסדות המחקר והשותפים האחרים. נמשיך לקדם תהליכי למידה משותפים באמצעות פורום מדענים ראשיים, לקדם שוויון הזדמנויות במגוון נושאים, ולהשקיע במחקר יישומי באקדמיה. מדינת ישראל היא מובילה עולמית בתחומי ידע רבים במחקר יישומי, ונדרשת השקעה ממשלתית רצופה ומשמעותית כדי לשמר ולקדם את מעמדה המוביל בזירה העולמית.

בברכה,

ד"ר אבי רווה

מ"מ יו"ר פורום המדענים הראשיים (2025)

פרופ' מירי ימיני

מ"מ יו"ר פורום המדענים הראשיים

חברי פורום המדענים הראשיים לשנת 2025

ח"כ **גילה גמליאל**, שרת החדשנות המדע והטכנולוגיה, יו"ר הפורום הנכנסת
ד"ר **אבי רוזה**, סגן מדען ראשי משרד החדשנות, המדע והטכנולוגיה
ד"ר **בריאן רוזן**, מדען ראשי, משרד האנרגיה
ד"ר **גיא נגר**, מנהל תחום מחקר, המשרד לביטחון לאומי
פרופ' **אבי ישראלי**, מדען ראשי, משרד הבריאות
ד"ר **עירית אלון**, מנהלת המחלקה למחקר רפואי במשרד הבריאות
ד"ר **ארנה מצנר**, מנהלת מדע ומחקר, המשרד להגנת הסביבה
ד"ר **עינת מגל**, סגנית מדען לחדשנות, משרד החדשנות המדע, והטכנולוגיה
ד"ר **אודט סלע**, מדענית ראשית, משרד החינוך
ד"ר **מיכל לוי**, מדענית ראשית, משרד החקלאות וביטחון המזון
ד"ר **ויקטור ישראל**, ראש אגף בכיר, אגף קו האופק, משרד החדשנות מדע וטכנולוגיה
מר **גלעד לוסון**, מנהל אגף מחקר, משרד הפנים
פרופ' **הלל בר גרא**, מדען ראשי, רשות לאומית לביטחון בדרכים
ד"ר **ירון ארגז**, מנהל אגף מחקר וסטיסטיקה, משרד התיירות
גב' **נועה עובדיה מנצורי**, מנהלת אגף מחקר, משרד העלייה והקליטה
ד"ר **יוסף אהרונוב**, מנהל אגף המחקר, משרד הרווחה והביטחון החברתי
ד"ר **שי סופר**, מדען ראשי, משרד התחבורה
פרופ' **ירון פלוס**, הסטיסטיקן הלאומי, הלשכה המרכזית לסטיסטיקה
ד"ר **דורון מרקל**, מדען ראשי, קרן קימת לישראל (קק"ל)
פרופ' **דרור הבלנה**, מדען ראשי, רשות הטבע והגנים
ד"ר **יעקב ליבשיץ**, מנהל השירות ההידרולוגי, רשות המים
ד"ר **עמיר גבעתי**, מנהל השירות המטאורולוגי
נציגים ממשרדי ממשלה האמונים על המדע והמחקר, בהם אין מדען ראשי

משקיפים בפורום:

ד"ר **דני גולד** ראש מפא"ת, ד"ר **אלון סטופל**, יו"ר רשות החדשנות והמדען הראשי לחדשנות במשרד החדשנות, המדע והטכנולוגיה, יו"ר המולמו"פ, פרופ' **נגה קרונפלד שור** (עזבה באוקטובר 2025, במקומה מונתה פרופ' **נאוה רצון**) וד"ר **גורי זילכה** מהמולמו"פ.

תוכן עניינים

9	תקציר
19	משרד האנרגיה והתשתיות: תפקידי לשכת המדען הראשי
28	המשרד לבטחון לאומי
33	משרד הבריאות
43	המשרד להגנת הסביבה
47	משרד החדשנות המדע והטכנולוגיה
61	משרד החינוך
69	משרד החקלאות וביטחון המזון
71	משרד הפנים
77	משרד העלייה והקליטה
81	משרד הרווחה והביטחון החברתי
85	משרד התחבורה
91	משרד התיירות
93	הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה
99	קרן קימת לישראל (קק"ל)
105	רשות המים
107	רשות לאומית בדרכים (רלב"ד)
111	השירות המטאורולוגי

נספחים

115	נספח 1 פעילויות פורום המדענים הראשיים בשנת 2025
116	נספח 2 משרד האנרגיה והתשתיות - פרויקטים באגף מדען ראשי
143	נספח 3 פעילויות המשרד להגנת הסביבה, מחקרים וסקרים
150	נספח 4 פעילויות מדען ראשי משרד החדשנות המדע והטכנולוגיה בוועדות בין משרדיות
155	נספח 5 פעילויות קרן מחקרים משרד החדשנות המדע והטכנולוגיה

157		לשכת מדען ראשי משרד החינוך - מחקרים ארוכי טווח	נספח 6
164		לשכת מדען ראשי משרד החינוך - השתתפות בוועדות	נספח 7
167		לשכת מדען ראשי משרד החינוך - מימון מחקרי הלשכה	נספח 8
169		לשכת מדען ראשי משרד החינוך - סקירת ספרות (פורסם)	נספח 9
170		משרד הרווחה - השתתפות בוועדות	נספח 10
171		משרד הרווחה - מחקרים במסגרת הלשכה	נספח 11
172		משרד הבריאות - מדען ראשי מארח	נספח 12
174		משרד הבריאות - תקצירי פרויקטים ומחקרים באקדמיה	נספח 13

תקציר

פורום המדענים הראשיים פועל במסגרת החלטת הממשלה: "מדענים ראשיים במשרדי הממשלה" מס' 2875 מט/16, משנת 2000. דו"ח זה מוגש מטעם פורום המדענים הראשיים ומדווח על פעילות הפורום במהלך שנת 2025. הפורום פועל בהובלת שרת החדשנות, המדע והטכנולוגיה והמדען הראשי של המשרד כבא כוחה, הגב' גילה גמליאל.

במהלך שנת 2025 קיים הפורום מספר פגישות סדורות ומעמיקות, אשר בהן התארחו אורחים שונים. חברי הפורום שמרו על קשר רציף לאורך השנה וקידמו פעילויות משותפות חוצות-משרדים, החליפו דעות ופעלו בשיתוף מרבי בנושאים אסטרטגיים וטקטיים כאחד. גרסתו המלאה של דו"ח זה מפרטת את פעילויות המדענים הראשיים וצוותיהם במשרדי הממשלה וכן את פעילות פורום המדענים הראשיים. נציין כי חברי הפורום הינם נציגי מדע במשרדי הממשלה והגופים הציבוריים שעוסקים במו"פ ולא בהכרח מכהנים כמדענים ראשיים - במשרדים בהם לא קיים מדען ראשי.

המשרדים בהם מכהן מדען ראשי

- < משרד האנרגיה
- < המשרד לביטחון לאומי
- < משרד הבריאות
- < המשרד להגנת הסביבה
- < משרד החדשנות, המדע והטכנולוגיה
- < משרד החינוך
- < משרד החקלאות וביטחון המזון
- < משרד התחבורה והבטיחות בדרכים

משרדי ממשלה בהם לא מכהן מדען ראשי, אך קיים תפקיד מקביל

- < משרד הרווחה והביטחון החברתי (אגף המחקר)
- < משרד התיירות
- < משרד הפנים

גופים ציבוריים בהם מכהן מדען ראשי או תפקיד מקביל

- < הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה
- < קרן קימת לישראל
- < רשות הטבע והגנים
- < השירות המטאורולוגי
- < רשות המים
- < הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים (הרלב"ד)

דו"ח זה מציג את אפיקי העשייה של יחידת המדען הראשי במשרדים בהם מתקיימת פעילות מדעית. בהמשך לשנה שעברה, גם בשנת 2025 הושם דגש על הפעילויות שנבעו בעקבות מלחמת חרבות ברזל, שפרצה בשבעה באוקטובר 2023 תוך מיקוד על אוכלוסיית המפונים, משפחות החטופים ושוורדי השבי, כמו גם בעיות חדשות שנבעו ממלחמת שאגת הארי. ישנן יחידות מדען ראשי שהובילו מהלכים ייעודיים - פועל יוצא של המלחמות, וכאלו שספגו מהלומה במסגרת הקיצוץ בתקציבים. לפיכך, הדו"ח מהווה מאגר מידע שיטתי ומהימן עבור כל המבקשות והמבקשים להיחשף לכלל היבטי העשייה המדעית במשרדים השונים וללמוד אודות פרויקטים מובילים בכלל תחומי הפעילות. להלן היבטים ייחודיים ובולטים בפעילות אגפי המדען הראשי במשרדי הממשלה השונים:

משרד האנרגיה

בשנת 2025 בחר המשרד ב-42 מחקרים של מו"פ בתעשייה ובאקדמיה, וב-24 סטודנטים מצטיינים שקיבלו תמיכה בסכום כולל של מיליון שקל. יחידת המדען הראשי בחרה זוכה שביצע סקר אסטרטגי סביבתי (סא"ס) בים התיכון ליישום טכנולוגיות בתחומי האנרגיות המתחדשות וטכנולוגיות מתקדמות יעדי אקלים במרחב הימי של ישראל. בנוסף, המכון הלאומי לאגירת אנרגיה סיים את תהליך הטמעת המעבדות, ופרסם קול קורא הראשון למחקרים בתחומי אגירת אנרגיה אלקטרוכימית.

המשרד לביטחון לאומי

במהלך שנת 2025 לשכת המדען הראשי במשרד לביטחון לאומי, עסקה בפיתוח הידע המדעי, הבסיסי והשימושי בתחומי ההתמודדות של מערכות אכיפת החוק, הכבאות, הכליאה, והמניעה לשיפור והגברת הביטחון האישי של אזרחי מדינת ישראל. כמו כן התקיים ליווי מחקרי לתוכניות המשרד, להחלטות ממשלה ועוד. לשכת המדען העניקה ייעוץ וסיוע לשר, למנכ"ל, ליחידות המשרד, למשטרת ישראל, לשירותי בתי הסוהר, לרשות הארצית לכבאות והצלה, לרשות לביטחון קהילתי ולמטה הלאומי להגנת ילדים ברשת (105), בגיבוש, בעיצוב ובניסוח מדיניותם הכוללת, לרבות בתחומי המדע והטכנולוגיה הנוגעים למערכת וסייע בקביעת סדרי עדיפויות אסטרטגיים למשרד באמצעי מו"פ מדעיים, לצורך עיצוב מדיניותו. זאת ועוד, התקיימו התוויות ושיתופי פעולה עם אגף החדשנות במשרד, לקידום פעילות טכנולוגית, אשר נועדו להביא לשיפור בהתמודדות עם אתגרי הפשיעה והכליאה והכבאות המשתנים. במקביל לשכת המדען המשיכה בפיתוח ובטיפול קשרי החוץ המדעיים של המשרד עם גורמים מקצועיים ואקדמיים ועם גורמי מדיניות בארץ ובעולם.

משרד הבריאות

במהלך שנת 2025 עסקה הפעילות בלשכת המדען הראשי בתמיכה ומימון מחקר רפואי וביו-רפואי תרגומי על בסיס מצוינות מדעית וכן ברגולציה על המחקר הרפואי בישראל. זאת, באמצעות קרן המחקר, הוועדה העליונה לניסויים רפואיים בבני-אדם, המועצה לניסויים בבעלי-חיים והמועצה להסדרת מחקרים במחוללי מחלות ביולוגיים. בנוסף התקיימו פעילויות של טיפול ופיקוח בנושאי הקניין הרוחני במערכת הבריאות הממשלתית וכן עידוד ותמיכה בקידום המחקר באמצעים שונים ובהם ניהול מידג"ם - מאגר דגימות ביולוגיות למחקר, שותפות לפרויקט פסיפס להקמה ולניהול של תשתית מידע ודגימות ביולוגיות למחקר בתחומי הרפואה המותאמת אישית, והמיזם "המדען הראשי מארח" המעודד שיתופי פעולה ונטוורקינג.

במהלך השנה פורסמו קולות קוראים למחקרים רפואיים מרביתם במסגרת רשתות בינלאומיות למחקרים: קול קורא למחקרים בתחום הכאב במסגרת רשת המחקר NEURON Cofund2, קול קורא למחקרים קליניים השוואתיים במסגרת רשת ERA4HEALTH, קול קורא למחקרים בתחומי הרפואה הראשונית ורפואת קהילה ברשת THCS, ולטיפול מותאמים אישית ברשת EpPerMed, ולטיפול במחלות נדירות מטעם רשת המחקר ERDERA. בנוסף פורסם קול קורא למחקרים במקצועות הבריאות במסגרת תוכנית ניצנים במטרה לתמוך ולקדם פיתוח עתודה אקדמית למקצועות פיזיותרפיה, קלינאות תקשורת וריפוי בעיסוק, קול קורא למחקרים בנושא השפעת החלב על בריאות האדם, קול קורא לפיתוח כלי הערכת שפה בחברה הערבית, וקול קורא למחקרים באורו-גינקולוגיה במימון הוועדה לחלוקת כספים שנפסקו כסעד לפי חוק תובענות ייצוגיות. כמו כן המשך מעורבות ופעילות תומכת ענפה ברשתות המחקר האירופי בסרטן, האב לאומי בסרטן, רפואה מותאמת אישית, מחלות נדירות, עמידות לאנטיביוטיקה, מחלות נזיר-דגנרטיביות, מחלות עצבים ומח, לב וכלי דם, ננו-רפואה וטרנספורמציה של מערכות בריאות. בנוסף פורסמו קול קורא למחקרים קליניים השוואתיים במחלת האלצהיימר, קול קורא למחקרים בקידום רגולציה של טכנולוגיות מתקדמות, קול קורא למחקרי מדיניות לעובדי משרד הבריאות וקול קורא לפרס מדענים מצטיינים מתחילים במימון הקדש אולשוונג.

במהלך שנת 2025 סיים המדען הראשי פרופ' אבי ישראלי את תפקידו בלשכת המדען ובשרות המדינה. פרופ' ישראלי כיהן כמדען הראשי בין השנים 2011-2025. בפרק זמן משמעותי זה עסק פרופ' ישראלי בתחומים רבים בלשכת המדען הראשי ומחוצה לה, היה דמות מפתח בקידום המחקר הרפואי התרגומי בארץ ובעולם והותיר אחריו חותם משמעותי. משרת המדען הראשי טרם אוישה.

המשרד להגנת הסביבה

לשכת המדענית הראשית ממשיכה לבסס את התשתית המקצועית לעבודת המשרד לצורך קידום מדיניות סביבתית מבוססת ידע ומדע. במסגרת זו מובילה הלשכה מהלך להקמת פורטל לאומי לסיכונים אקלים, בשיתוף השירות המטאורולוגי, האקדמיה הלאומית למדעים, משרדי ממשלה וגורמי חברה אזרחית. הפורטל עתיד לשמש כפלטפורמה מדעית מתקדמת המספקת מידע מרחבי, נתונים וכלים יישומיים לתכנון היערכות לשינוי אקלים עבור מקבלי החלטות והציבור הרחב, (גרסתו הראשונה צפויה לעלות במהלך שנת 2026).

במהלך שנת 2025 קידמה הלשכה פעילות מחקרית ענפה, לרבות קידום וליווי קולות קוראים למחקרים, ניהול של כ-60 מחקרים במגוון תחומים סביבתיים, הובלת סקרים לניטור המגוון הביולוגי, ייזום והובלת פרויקטים לאומיים והקמת ועדות מומחים בנושאים מרכזיים. לצד זאת, נטלה הלשכה חלק פעיל בייצוג העשייה הסביבתית של ישראל בכנסים לאומיים ובינלאומיים, והמשיכה לקדם הנגשת ידע מדעי באמצעות סדרת הרצאות מקוונות בהשתתפות חוקרות וחוקרים ממוסדות ההשכלה הגבוהה בישראל, לטובת כלל בעלי העניין במשרד ומחוצה לו.

משרד החדשנות המדע והטכנולוגיה

בשנת 2025 המשיך אגף המדען הראשי במשרד לחזק את המחקר היישומי, תוך מיקוד בתחומים בעלי עדיפות לאומית, בהם: בריאות ורפואה, ביוקונברגנס, מחקרים פורצי דרך בבנייה מלאכותית, חומרים, חלל אזרחי והנדסה וטכנולוגיות מתקדמות, כל זאת באמצעות פרסום קולות קוראים במסלול הלאומי והבינלאומי. פעילות זו כללה פרסומים של קולות קוראים בשיתוף עם משרדי ממשלה וגופי ממשל דוגמת מערך הדיגיטל

הלאומי, הועדה הבינמשרדית להיערכות לרעידות אדמה, משרד התחבורה, משרד הפנים, משרד הרווחה והבטחון החברתי, משרד העבודה, המשרד לביטחון לאומי וקופת חולים כללית. במקביל המשיך המשרד בתוכניות לקידום ועידוד יזמות באוניברסיטאות, במכוני המחקר ובבתי החולים, וזאת באמצעות תוכניות כגון "מאיצי ידע" ו"פוסט-דוקטורט יזמי". בנוסף, הושקה תוכנית חדשה בשיתוף עם הוועדה לתכנון ותקצוב (ות"ת), לתמיכה במחקרים מדעיים ואקדמיים מצטיינים בעלי פוטנציאל ליישום מסחרי, תוך דגש על מימוש שלב הוכחת ההיתכנות. בתחום הבינלאומי, המשרד קידם, במהלך 2025 שיתופי פעולה מדעיים נרחבים עם מדינות דוגמת: צרפת, גרמניה, הונגריה, איטליה (חלל), בריטניה, טאיוואן וכו', אגף המדען הראשי היה שותף בארגון כנסים מדעיים וטכנולוגיים מובילים וחדשניים אשר תרמו לחיזוק יכולותיה המדעיות והטכנולוגיות של מדינת ישראל וחוקריה לפיתוח קשרים עם הקהילה המדעית והטכנולוגית בעולם.

משרד החינוך

שנת 2025 התאפיינה בהעמקת תהליכי פיתוח ידע-מדיניות והתמקדה (בין היתר) באתגרי הבינה המלאכותית בחינוך, שלומות ורווחת עובדי הוראה, קידום הוראת מקצועות המדע-טכנולוגיה-הנדסה-מתמטיקה (STEM). בהתאם לתפיסת תיווך של הלשכה הידע כל תשעת המחקרים שמומנו במהלך 2025 מלווים על ידי ועדות המורכבות מחוקרים ונציגי מדיניות ממשרד החינוך. כמו כן, הושקה תוכנית "אפיקים לחינוך" להכשרת פוסט-דוקטורנטים כמתווכי ידע בשירות הציבורי. כצעד משלים להכשרת עמיתי התוכנית מקיימת הלשכה, הכשרה לבכירים במשרד כיצד להסתייע בנתונים מדעיים בקבלת החלטות. הידע המדעי הונגש למקבלי החלטות באופן שוטף: פורסמו 48 סקירות יומיות קצרות (תקצירי מאמרים) והופקו 31 תמציות ידע וסקירות ספרות בהתאם לצורכי התכנון והמדיניות, והם מפורסמים בקטלוג באתר הלשכה. הלשכה המשיכה לפעול להסרת חסמים רגולטוריים לעידוד מחקר במערכת החינוך באמצעות קבוצת חשיבה משותפת עם חוקרים מועדות אתיקה באקדמיה, וערכה דו"ח מסכם של מאפייני המחקר החינוכי בישראל בשנים 2018-2024 על סמך מארג נתוני הבקשות להיתר מחקר במערכת החינוך.

משרד החקלאות וביטחון המזון

יחידת המדענית הראשית במשרד החקלאות וביטחון המזון, פועלת לקידום פעילות מחקרית התומכת בפיתוח פתרונות מעשיים העונים על צרכי ואתגרי חקלאות ישראל לשמירה על ביטחון מזון, לאור משבר האקלים ותוך חיזוק חקלאות ישראל, העולם היזמי בתחום והחיבור ביניהם, כמו גם הייצוא החקלאי והידע. התמיכה בתעשיית החקלאות הישראלית, ובכלל זה בעולמות האגריטק והפודטק, מתבטאת בקידום האקוסיסטם בישראל וחיבור כל שותפיו (יזמים, חוקרים, חקלאים, ממשל ועוד). הדגש בפעילות היחידה הוא על: פיתוח פתרונות לאתגרי החקלאות באמצעות מחקר יישומי, תמיכה ביזמות המקומית למתן פתרונות אגרו-טכנולוגיים חדשניים לייצור תוצרת חקלאית מקומית, בכמות ואיכות העומדים בתנאי התחרות הגלובאלית (שמדי שנה גוברת) ובייצוא ידע. היחידה מונה 3 אגפים: אגף אקדמיה, אגף חדשנות, יזמות ותעשייה ואגף לזכויות מטפחים.

משרד הפנים

באמצעות אגף מחקר ומדיניות, שהוקם באפריל 2024 במסגרת האגף הבכיר לאסטרטגיה, קידם משרד הפנים במהלך 2025 שישה מחקרים יישומיים בשיתוף יחידות מקצועיות במשרד, בנושאים כגון: ביטוח ברשויות, הסכמי גג, אשראי מוניציפלי וחשבים מלווים. בנוסף, האגף יזם בשיתוף משרד החדשנות המדע והטכנולוגיה, קול קורא

ראשון מסוגו למחקר שלטון מקומי, שבמסגרתו נבחרו 10 מחקרים זוכים בתקציב כולל של 2.5 מיליון ש"ח. האגף קיים את כנס מחקר שלטון מקומי הראשון של משרד הפנים, בהשתתפות כ-100 נציגים מהממשלה, האקדמיה והשלטון המקומי, במטרה לקדם קהילת מחקר ייעודית ולחזק את הקשר בין ידע מחקרי לעשייה מדינית.

משרד העלייה והקליטה

משרד העלייה והקליטה - אגף המחקר במשרד העלייה והקליטה, פועל במסגרת החטיבה לאסטרטגיה, תכנון מדיניות ותקציבים. אגף המחקר מבצע מחקרים בסוגיות ונושאים הנדרשים למשרד, בתחומי עידוד עלייה וחזרה לישראל, וכן בתחום הקליטה בישראל, בקרב עולים, תושבים חוזרים ובקרב יהודים ואזרחים ישראלים החיים בחו"ל.

המחקרים שמבצע המשרד מגוונים וכוללים: מחקרים בתחומים שלא נחקרו בעבר (מחקרי חלוץ), מחקרי מעקב כלליים לבחינת עידוד עלייה וקליטת עולים, לרבות איתור צרכים וקשיים של עולים ותושבים חוזרים בישראל בתחומי החיים השונים ובשלבי הקליטה השונים בארץ, תוך השוואה בין עולים מארצות מוצא עיקריות, מחקרי הערכה ומעקב רב-שנתיים, להערכת אפקטיביות ותוצאות של מגוון תוכניות ופעילויות משרד ספציפיות, מחקרים להערכת איכות השרות שמספק המשרד לעולים בערוצי השרות השונים, ומחקרים וסקרים הרלוונטיים למצב החירום (כגון בתקופת הקורונה ומלחמה).

משרד הרווחה והביטחון החברתי

פעילות המחקר מתמקדת בסוגיות שהן בליבת העיסוק של המשרד: איתור, מניעה, טיפול, הגנה, שיקום וסיוע לכל אדם, משפחה וקהילה הנתונים במצבים של משבר זמני או מתמשך מפאת מוגבלות, עוני והזדהות חברתית, קשיי תפקוד, גיל, אבטלה, הזנחה, אפליה, ניצול וסטייה חברתית.

משרד התחבורה והבטיחות בדרכים

בשנת 2025 קידם, בין היתר, מחקרים בנושאים של ניהול ובקרת תנועה, הנעה אלטרנטיבית וכן מחקרים חדשניים בנושא הרכב האוטונומי המשותף. בנוסף, מוביל המשרד מחקרים באמצעות המרכז הישראלי הלאומי לתחבורה חכמה.

משרד התיירות

אגף המחקר במשרד התיירות פועל במסגרת מינהל אסטרטגיה ותכנון מדיניות. האגף מבצע באופן שוטף מחקרים וסקרים בקרב תיירים המבקרים בישראל ובקרב ישראלים (תיירות פנים). כמו כן האגף מבצע מחקרי שוק בחו"ל בקרב הקהל הכללי, מארגני תיירות בחו"ל ובקרב קהלים ספציפיים. מטרת המחקרים לזהות פוטנציאל תיירותי לישראל וכן לנטר את התדמית של מדינת ישראל כיעד תיירותי. בנוסף האגף מקדם עבודות כלכליות שונות. בשנת 2025 בוצעו מחקרי ניטור ב-12 מדינות בעולם.

בנוסף, החל בעבודה לגיבוש אסטרטגיה שיווקית לתיירות הפנים בישראל בשנים הקרובות (צפויה להסתיים במהלך 2026). כמו כן הושלם סקר בשיתוף הלמ"ס בקרב ישראלים עם מוגבלות כדי ללמוד על הרגלי הנופש, על חסמים ליציאה לחופשה ועל צרכים של אוכלוסיה זו. האגף פועל מקדם פיתוח של משל"ט (מרכז שליטה ובקרה) המיועד להציג פנימית לעובדי המשרד נתונים שוטפים על תעשיית התיירות ולסנכרן מידע בין יחידות המשרד השונות בדגש על יחידות המקדמות תכנון ופיתוח של בתי מלון.

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (למ"ס)

שנת 2025 עמדה בסימן הקמתה של חטיבת חדשנות ופיתוח מתודולוגי, שנוסדה במטרה להוות את המנוע המדעי והטכנולוגי של הלשכה. כחלק מפעילות זו, קודמו שמונה קולות קוראים למחקרים שהתמקדו בכלי בינה מלאכותית (AI), למידת מכונה וקצירת נתונים מהרשת. פריצת דרך משמעותית נרשמה עם הטמעת מערכת AI לסימול אוטומטי של ענפים כלכליים ומשלחי יד, המסוגלת לקודד טקסט לפי תקנים בינלאומיים ברמת דיוק גבוהה. בתחום התשתיתי והמנהלי, הושלמה הקמתו של אגם המידע הממשלתי והחל תהליך טעינה נרחב של בסיסי נתונים. הלשכה גם הטמיעה את מערכת "אננס" החדשה לניהול סקרים מקוונים וטלפוניים. במקביל, נמשכה בניית המערכת הסטטיסטית הלאומית באמצעות חתימה על הסכמי MOU עם משרדי הרווחה, הגנת הסביבה, שירות התעסוקה והרשות לביטחון קהילתי. השפעות המלחמה הובילו לשינויים מתודולוגיים, ובראשם המעבר המלא לשימוש בנתוני "שקיפות מחירים" מרשתות המזון והפארם עבור מדד המחירים לצרכן. מה שהחל כמענה למחסור בסוקרי שטח, הבשיל בשנת 2025 לסטנדרט עבודה אוטומטי. בנוסף, הלשכה נתנה מענה ישיר לצרכים לאומיים שעלו מהשטח וביצעה סקרים נרחבים בקרב תושבי עוטף עזה עבור מנהלת "תקומה", סקר ממוקד בקרב משרתי מילואים ומשפחותיהם, וסקר בזק לבחינת חוסנו של המגזר העסקי תחת הלחימה. בזירה המקצועית והבינלאומית, בוצע פיילוט מקיף לבחינת מתודולוגיות לחישוב מהירות נסיעה לקראת חוק "חס גודש", תוך השוואה בין נתוני מצלמות LPR לנתוני GPS. כמו כן, התקיימה פעילות Twinning עם פולין ואנגליה בנושא Big Data, שהובילה לגיבוש אסטרטגיה לשימוש בנתוני עתק, אם כי זו הופסקה ברבעון האחרון של השנה. לצד זאת, פורסם מחקר הבוחן את השפעת אופן האיסוף על ממצאי סקר ביטחון אישי, שמצא הבדלים מובהקים בדיוחי הציבור בין ממשק מקוון לראיון טלפוני. את פעילותה הענפה סיכמה הלשכה בפרסום 423 הודעות לתקשורת, שהנגישו לציבור תמונה עדכנית ומקיפה על הדמוגרפיה, הכלכלה והחברה בישראל.

קרן קימת לישראל (קק"ל)

במהלך שנת 2025, קידם ד"ר דורון מרקל, המדען הראשי של קק"ל את פיתוח הידע המדעי, המקצועי, והיישומי עבור הארגון. באמצעות יחידת המדען הראשי הוא חיזק תשתיות לקבלת החלטות מקצועיות בנושאי הליבה של קק"ל, והקנה ידע רב ליחידות השטח. בעקבות מלחמת עם כלביא העמיק את הקשרים האקדמיים עם מוסדות המחקר החשובים של ישראל אשר נפגעו והציע את סיוע קק"ל לשיקום ותקומה, זאת דרך מלגות סיוע לסטודנטים לטובת המשך מחקרם ומענקי סיוע למוסדות. כמו כן, ייצג המדען הראשי את קק"ל בפורומים מקצועיים רבים ברחבי הארץ.

יחידת המדען הראשי פעלה רבות בשנה האחרונה כמרכז פיתוח הידע של קק"ל, העמיקה את התמיכה והליווי המקצועי במחקרים במגוון תחומי הליבה של היחידה הכוללים: מאבק במשבר האקלים, קיימות סביבתית, אנרגיות מתחדשות, קיבוע פחמן, סביבות לחות, חקלאות מקיימת. היחידה פעלה ליצירת קשרים להקמת מרכזי מחקר חדשים לחיזוק הגליל והנגב. הפיצה קולות קוראים למחקרים סביבתיים וקולות קוראים להוצאת ספרים בנושאי ציונות וחקר ההתיישבות.

הרשות הממשלתית למים ולביוב

בשנת 2025 נמשכה הפעילות המחקרית ברשות המים הן באמצעות ליווי והמשך ביצוע של 22 מחקרים בתחומי הליבה של משק המים, שיתרות ההתחייבות בגנים הסתכמו בכ- 5.7 מיליון ₪, והן באמצעות ביצוע

עבודות מחקר פנימיות. בנוסף, העניקה רשות המים מלגות ל-24 סטודנטים בתחומי ההנדסה וטכנולוגיות המים, כחלק מתמיכתה בקידום דור העתיד של אנשי המקצוע בתחום. בשנת 2026 מתכננת הרשות להמשיך בהטמעת תוצרי המחקרים בעבודתה השוטפת, להמשיך בקידום עבודה מדעית פנים - ארגונית, ולבחון פרסום קול קורא חדש, בכפוף למסגרת התקציב ולסדרי העדיפויות.

רשות לאומית לבטיחות בדרכים

הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים, אחראית על תכנון, תיאום ובקרה של מכלול הפעולות במשרדי הממשלה שנועדו להגברת הבטיחות בדרכים וצמצום תאונות הדרכים בישראל. תפקידי חטיבת המחקר הם להוביל מחקרים בנושאי הבטיחות בדרכים, לקבוע מדדים להערכת הפעילות המחקרית, של הרשות, לצורך טיפול מושכל בנושא בטיחות הציבור, בכל הנוגע לתחבורה בישראל. שנת 2025 היתה שנה מאתגרת ומורכבת במדינת ישראל בכלל, ובתחום הבטיחות בדרכים בפרט. הרלב"ד, ובתוכה חטיבת המידע והמחקר, התאימו עצמן למצב המלחמה, והפיצו פרסומים ומידע בנושאים ממוקדים.

השירות המטאורולוגי

מבצע מחקרים במיפוי אקלים ישראל, בניתוח שכיחות אירועי קיצון, בניתוח מגמות שינוי האקלים (הן בעשרות השנים האחרונות והן מגמות חזיוניות עד לסוף המאה ה-21), ופיתוח מודלים נומריים ושיטות לימוד מכונה לחיזוי מזג האוויר והערכת שינויי האקלים בעתיד.

פורום המדענים הראשיים מרכז את פעילות המדענים במשרדי הממשלה ובגופים הציבוריים, ומהווה את הצלע המשלימה ב"משולש החדשנות" הישראלי: לצד המחקר הבסיסי (באחריות מל"ג-ות"ת) והמו"פ התעשייתי (באחריות רשות החדשנות), הפורום מוביל את המחקר המדעי היישומי-ממשלתי. בהובלת שרת החדשנות, המדע והטכנולוגיה, הפורום מתרגם צרכים לאומיים של המשק והחברה לתוכניות עבודה מחקריות ותכליתיות - כל משרד בתחומו.

במהלך שנת 2025 נפגש הפורום מספר פעמים¹, וקידם מהלכים חוצי-משרדים משמעותיים, ובהם: שיתוף ידע והצעות מחקר, קיום סיורים מקצועיים משותפים, פרסום קולות קוראים רב-משרדיים, ואיתור סוגיות ליבה בחזית הטכנולוגיה. לצד אלו, הוקמו פלטפורמות טכנולוגיות אחודות לניהול יעיל של הליכי המחקר הממשלתיים.

פעילות הפורום, שחודשה בשנת 2021, הפכה לציר מרכזי בליכוד קהילת המדענים הראשיים. העידן הנוכחי, מחייב חשיבה רב-תחומית ולפיכך, הפורום מעניק מענה אסטרטגי לאתגרים לאומיים ומשמש כתובת מרכזית לכלל נושאי המחקר האזרחי-יישומי. מעבר לסנכרון הפנים-ממשלתי, הפורום מקדם עשייה מתואמת בזירה הבינלאומית למאבק בחרם האקדמי - צורך שהפך חיוני במיוחד מאז פרוץ מלחמת "חרבות ברזל", לשם שימור וחזקת הקשרים המדעיים של ישראל בעולם. במבט לעתיד, ימשיך הפורום לפעול להגברת הסינרגיה הממשלתית ולהעמקת המחקר היישומי-אזרחי. מטרתנו היא לבסס את הפורום כגוף לאומי פרואקטיבי, המשיב לאתגרים הטכנולוגיים והכלכליים הכבירים של מדינת ישראל. דוח זה מהווה כלי מרכזי להיזון חוזר מהציבור ומבעלי העניין. נשמח לקבל משוב, רעיונות והצעות לשיפור. מאחלים לכם קריאה מועילה ועשייה משותפת פורייה.

1 להלן נספח 1 - פעילויות פורום המדענים הראשיים לשנת 2025

פירוט פעילות המדענים הראשיים לשנת 2025 הרכב יחידות המדענים הראשיים, תקציביהם ומענקי המחקר במשרדים השונים					
משרד	מדען ראשי/נציג בפורום	מס' עובדים ביחידה	תקציב שנתי (מליון ש"ח)	תקציב ק"ק אקדמיה (מליון ש"ח)	מס' מענקי מחקר זוכים
אנרגיה	פרופ' בריאן רוזן	14	66.3	22	29
בריאות	פרופ' אבי ישראלי	14	69 (כולל המכונים)	14.9	32
הגנת הסביבה	ד"ר ארנה מצנר (מנהלת מדע ומחקר)	4	17.6	12.4	4 מחקרים (50 כרגע בתהליך שיפוט)
חינוך	ד"ר אודט סלע	9	10	7.4	9
חקלאות וביטחון המזון	ד"ר מיכל לוי	10	40	13	3 מיזמים
חדשנות, מדע וטכנולוגיה	פרופ' מירי ימיני, מדענית ראשית ד"ר אבי רוזה (סגן מדען)	14	130	130	40 מלגות, 105 מענקי מחקר
העלייה והקליטה	אלעד זכות - סמנכ"ל תכנון אסטרטגיה תקציבים נועה עובדיה-מנצורי מנהלת אגף מחקר	1	0.5	--	--
משרד הפנים	גלעד לוסון	1	3.9	2.5	10
תחבורה ובטיחות בדרכים	ד"ר שי סופר	4	8	3	8

משרד	מדען ראשי/נציג בפורום	מס' עובדים ביחידה	תקציב שנתי (מליון ש"ח)	תקציב ק"ק אקדמיה (מליון ש"ח)	מס' מענקי מחקר זוכים
תיירות	ד"ר ירון אָרגז	3	2.5		
לשכה מרכזית לסטטיסטיקה	לואיזה בורק (מ"מ)	-	0.93	-	-
רווחה וביטחון חברתי	ד"ר יוסף אהרונוב, ד"ר חאלד חטיב (דצמבר 2025)	7	4.3	-	-
רשות המים	ד"ר יעקב ליפשיץ	8	-	-	-
קק"ל	ד"ר דורון מרקל	10	14	14	23
הרלב"ד	פרופ' הלל בר גרא ד"ר שלמה בכור (החל מאוקטובר)	12	3.5	-	-
השירות המטאורולוגי	ד"ר עמיר גבעתי (מנכ"ל, אין מדען)	16 (חוקרים)	תקציב כ"א בלבד	-	-

משרד האנרגיה והתשתיות

פרופ' בריאן רוזן, מדען ראשי

משרד האנרגיה והתשתיות: תפקידי לשכת המדען הראשי

יחידת המדען הראשי היא זרוע המו"פ של משרד האנרגיה והתשתיות. תפקידה, להוות מרכז ידע בתחומי האנרגיה ומדעי האדמה והים עבור המשק והמשרד, לעודד מחקר חדשנות ויזמות במשק האנרגיה, המים ואוצרות הטבע ולפעול ליצירת ראייה רחבה צופה פני עתיד בממשלה באמצעות תכניות ופרויקטים לעיצוב וקידום מדיניות מבוססת ידע. בעשור האחרון היחידה עוסקת גם בהטמעת טכנולוגיות חדשות במשק האנרגיה הישראלי באמצעות תמיכה ביזמים וחברות. היחידה משמרת ומפתחת את תשתיות הידע, התשתיות הפיזיות, והטכנולוגיות של ישראל, תוך תכנון ובניית כלים שיאפשרו את מימוש מדיניות המשרד באמצעות פעילות מול מכוני המחקר שבאחריות המשרד, באמצעות השקעה במו"פ באקדמיה, בחברות הזנק, ובאמצעות שיתופי פעולה בינלאומיים עם גופי ממשל, אקדמיה ותעשייה בעולם. בשנת 2025 יחידת המדען הראשי תמכה ב-42 פרויקטים מצטיינים של מחקר יישומי (עלייה של 20% מכמות התמיכות בשנת 2024), בהיקף כספי של כ-28 מיליון שקלים (עלייה של כ-2% בסכום התמיכות). כמו כן, תמכה היחידה בסכום של 19 מיליון ש"ח במכון האגירה האלקטרוכימי ובמכון ההיתוך ו-22 מיליון ש"ח בחיא"ל ובמכון הגאופיזי.

תקציב

תקציב משרד אנרגיה לשנת 2025 היה כ-1.06 מיליארד ש"ח. יחידת המדע"ר הקצתה בשנת 2025 כ-29.1 מיליון ש"ח למחקר יישומי ו-19 מיליון ₪ למכון האגירה האלקטרוכימית ולמכון ההיתוך ו-22 מיליון ₪ לחיא"ל ולמכון הגאופיזי.

עקרונות פעולה ושיטת עבודה

- < תמיכה מדעית-טכנולוגית למקבלי החלטות בגיבוש המדיניות, ובפרט במדיניות ארוכת טווח מוטת טכנולוגיה.
- < קידום הטמעה של טכנולוגיות חדשות במשק האנרגיה הישראלי.
- < עידוד יזמות וחדשנות במשק האנרגיה.
- < איסוף, לימוד והטמעה של ידע עדכני בכל תחומי פעילות המשרד מהארץ ומחו"ל.
- < הכנת התשתיות הפיסיות והאנושיות הנדרשות למימוש המדיניות:
- < תמיכה במחקר ופיתוח המשמר ובונה כוח אדם מקצועי ומיומן, ותשתית פיסית נאותה לקידום הטכנולוגיות הנדרשות למימוש המדיניות.
- < יצירת קשר בין הממשלה למכוני המחקר ממשלתיים שבאחריות המשרד (מכון גיאולוגי לישראל, מכון גיאופיסי לישראל, חקר ימים ואגמים לישראל) לקידום מחקר לאומי ויצירת שיתופי פעולה בין מכוני המחקר. וכן, מעקב וליווי אחר פעילות מכון אגירת אנרגיה ומכון היתוך גרעיני, שהוקמו ב-2022.

- < עידוד ופיתוח כח אדם באקדמיה ובתעשייה בתחומים הנדרשים לפעילות המשרד בהווה ובעתיד דרך מתן מלגות לימודים ומחקר.
- < קידום יצירת מוקדי ידע מקומיים וטכנולוגיות מקוריות בתחום האנרגיה המותאמות לצורכי מדינת ישראל ותורמות לקיומה ולרווחתה, היום ובעתיד.
- < עריכה והשתתפות בכנסים, סדנאות ופורומים מקצועיים בישראל.
- < שיתוף פעולה בינלאומי במחקר ופיתוח באמצעות שותפות ומעורבות בפורומים בינלאומיים ותמיכה בשיתופי פעולה בינלאומיים.
- < מתן שירותי מידע לעובדי המשרד ולפונים מחוצה לו, על ידי היחידה וספריית המשרד.

מחקרים, עבודות, פעילויות, קולות קוראים

יחידת המדען הראשי פועלת במספר צירים מרכזיים:

- < מימון ומעקב אחר פעילות מו"פ באמצעות 'קולות קוראים' (אקדמיה/ הזנק/ חלוץ/ מלגות).
- < אחריות על מכוני המחקר הממשלתיים: מכון גיאולוגי לישראל, מכון גיאופיסי לישראל וחקר ימים ואגמים לישראל, מכון האגירה ומכון ההיתוך.
- < קידום היבטים רוחביים במשק האנרגיה לצורך איסוף מידע וניהול מוקדי ידע.
- < שיתופי פעולה בינלאומי.
- < ספרייה.

מימון ומעקב אחר פעילות מו"פ

בשנת 2025 בחר המשרד ב-42 מחקרים של מו"פ בתעשייה ובאקדמיה, וב-24 סטודנטים מצטיינים שקיבלו תמיכה בסכום כולל של מיליון ₪ (לעומת 20 סטודנטים בתקציב של 980,000 ₪ ב-2024). זאת כחלק ממדיניות המשרד לביסוס תשתית של מצוינות מקצועית בישראל בנושאי הליבה של המשרד (כפי שמופיע במסמך מדיניות המו"פ) וקידום מחקר ופיתוח בתחומים אלו. מדי שנה המשרד מפרסם קולות קוראים תחרותיים עבור מוסדות מחקר אקדמיים ועבור התעשייה. הפרויקטים אשר להם ניתן מימון הינם אלו שזכו בציונים הגבוהים ביותר על בסיס הקריטריונים של איכות שנקבעו בקולות הקוראים.

מחקרי מו"פ יישומי באקדמיה ובמוסדות המחקר

התוכנית נועדה לעודד מחקרים בתחומי העיסוק של המשרד במוסדות המחקר בישראל. השנה, במסגרת הקרן, זכו למימון 21 מחקרים אקדמיים בנושאים שונים כגון גיאולוגיה וגאופיזיקה של מחצבים, משאבי אנרגיה, היבטים סביבתיים הקשורים בניצול אוצרות טבע, בנושאים התורמים ליעדי הפחתת פליטות גזי חממה ומזעור שינויי אקלים, אנרגיה מתחדשת, אנרגיה גרעינית, התייעלות האנרגיה במשק והספקת מים. סך ההשקעה במחקרי אקדמיה לשנת 2025 עמדה על כ-11 מיליון ₪. התמיכה במחקרים היא בשיעור של 100% (ללא השתתפות של החוקר או המוסד).

פרויקטי הזנק - מו"פ תעשייתי

התוכנית נועדה לעודד יזמים טכנולוגיים להתקדם לקראת הוכחת ההיתכנות של רעיונות טכנולוגיים בתחומי העיסוק של המשרד. מאפייני תחומי המיזמים: התייעלות אנרגטית, רשתות חכמות, תחבורה נקיה, השבת אנרגיה וחומרי גלם מביומאסה, מפסולת ומשפכים, ייצור ויישום מימן, טכנולוגיות נקיות ושימוש יעיל יותר בדלקים פוסיליים, אנרגיות מתחדשות כגון רוח ושמשי ודו שימוש, אגירת אנרגיה ותאי דלק. בשלב זה נדרש היזם להיות רק בעל רעיון מקורי וייחודי, אף אם האמצעים ברשותו מוגבלים יחסית וזאת למטרת הוכחת ההיתכנות. התמיכה היא בגובה של עד 750 אלף ₪ לפרויקט בשיעור של 80% מימון (לעומת 62.5% מימון בשנים קודמות). בשנת 2025 ניתן מימון ל-8 פרויקטים של חלוץ והדגמה בסך של כ-5.6 מיליוני ₪.

פרויקטי חלוץ והדגמה - מו"פ תעשייתי

תוכנית זו הוקמה בשנת 2011 עם דגש על טכנולוגיות להפחתת התלות בנפט לתחבורה והתרחבה עם הזמן לכלל תחומי האנרגיה. מיזמים שנבחרו נתמכים ב-50% מהתקציב המאושר של היזם למטרה זו, כאשר תקרת מענק בודד הינה 1.5 מיליון שקלים בתחומי האנרגיה הכלליים ו-3 מיליון שקלים בתחום התחבורה הנקייה. מיזם בתוכנית מאופיין ע"י היתכנות טכנולוגית מוכחת, רכיב מו"פ מצומצם, חברות ותיקות יחסית, יזמים בעלי ניסיון עסקי ומסלול מסחור ברור. מטרת הפרויקט היא להביא את הטכנולוגיות למסחור.

בשנת 2025 ניתן מימון ל-12 פרויקטים של חלוץ והדגמה בסך של כ-11.6 מיליוני ₪. הפרויקטים שנבחרו הינם בנושאי הליבה של משק האנרגיה כגון רשת החשמל, השבת אנרגיה מפסולת, SAF, מימן, הפחתת התלות בנפט לתחבורה, אנרגיה במשק המים, רשת החשמל, אנרגיה מתחדשת, דו שימוש לייצור אנרגיה, ותחומי אנרגיה נוספים.

נציין כי השנה בשלושת המכרזים הושם דגש על תחומי האנרגיה לחוות שרתים ו-AI הן באקדמיה והן בתעשייה.

מלגות לפי תארים		
תואר	מספר זוכים	סך תמיכה (אלפי שקלים)
ראשון	15	360
שני ללא תזה	1	40
שני עם תזה	8	600

מלגות לסטודנטים בתחומי האנרגיה

מטרת התוכנית היא להביא להגדלת מספר הבוגרים האקדמאיים בתחומי האנרגיה, מדעי הים והאדמה והמחצבים. ההנחה היא כי הענקת מלגות בתחומים הרלוונטיים לעבודת משרד האנרגיה תביא למיצוי הפוטנציאל הקיים במוסדות ואצל החוקרים לפיתוח תחומי ידע אלו, אשר לדעת המשרד הינם בעלי ערך מוסף למדינת ישראל ויש בהם פוטנציאל כלכלי. בנוסף, מטרתה לעודד הגדלת ההון האנושי בתחומים בהם המשרד מעריך כי המדינה נמצאת בחסר. המלגות מוענקות לסטודנטים במסגרת קול קורא להגשת בקשות

למלגות, שהמשרד מפרסם ושמאפשר להגיש מועמדות רק דרך המוסד האקדמי. בשנת 2025 הוענקו 24 מלגות לסטודנטים מצטיינים הלומדים לתארים ראשון ושני במוסדות להשכלה גבוהה בישראל במקצועות האנרגיה והגיאולוגיה, בתחומי העדיפות של המשרד כגון: אנרגיה מתחדשת, אלקטרוניקה, חשמל, תחליפי דלקים, הערכות לרעידות אדמה ועוד. היקף המלגות עמד על 15 אלף שקלים לשנה לתואר ראשון, 20 אלף שקלים לשנה לתואר שני ללא תזה ו-60 אלף שקלים לשנה לתואר שני עם תזה. הסכום הכולל של המלגות שהוענקו בשנה זו עמד על מיליון ₪.

< פירוט נוסף ניתן למצוא באתר המשרד.

הטמעת מדיניות מוטת טכנולוגיה

נושאים מערכתיים רוחביים עם יחידות המשרד ומחוצה לו לצורך איסוף מידע, גיבוש והטמעת מדיניות מוטת טכנולוגיה:

תחבורה נקייה

יחידת המדען הראשי מקדמת חדשנות ומו"פ בתחום התחבורה הנקייה וכן עוסקת בקביעת מדיניות לעתיד הענף יחד עם אגף תחבורה נקיה במשרד ובשיתוף רשות החשמל. היחידה ממשיכה לקחת חלק מרכזי במעבר לשימוש ברכב חשמלי בישראל באמצעות מענקים להקמת עמדות טעינה לרכב חשמלי, באמצעות ניהול מאגר ומפה אינטראקטיבית לעמדות טעינה ובאמצעות תמיכה בפיתוח חדשנות בתחום. עד היום הוקמו בתמיכת היחידה יותר מ-2,000 עמדות טעינה. המפה מזינה מידע לעשרות חברות בישראל המנגישות אותו לציבור לקוחותיהן דרך אפליקציות צד ג', המידע הנאסף מונגש באמצעותה באופן תדיר לעשרות אלפי משתמשים המקבלים בזמן אמת נתונים לגבי מיקום העמדות הקרובות אליהם, סטאטוס הפניות, המחירים ועוד. באמצעות תמיכות בפרויקטים מסוג הזנק חלוץ והדגמה תומך המשרד בפיתוח טכנולוגיות שיתנו מענה לאתגרי הטעינה החשמלית ביניהם פרויקטים לניהול טעינה בבניינים משותפים והתמודדות עם עומסי רשת החשמל, שילוב מערכות אגירה ואנרגיה מתחדשת במטעני רכב חשמליים ציבוריים ואמצעי טעינה ניידים בחניות ובדרכים.

מכסות חלוץ אגרו - וולטאי

המדענים הראשיים של משרד האנרגיה והתשתיות, החקלאות והגנת הסביבה חברו יחד, לקידום דו שימוש אגרו וולטאי על גבי שטחים חקלאיים. במסגרת הפרויקט נכתבה תמ"א ייעודית לכ-150 חלקות ניסוי. במהלך שנת 2024 תוקנה אסדרת האגרו וולטאי על מנת לאפשר חיבורים של מתקני הניסוי גם בהעדר מקום ברשת החשמל. כיום החלו לפעול 13 חלקות ניסוי, 8 חלקות אבוקדו ברבדים, 4 חלקות במעלה גלבע וחלקה אחת ביש"ע של גד"ש.

"אופק בהיר"

שמירת יכולת מדעית ומקצועית להקמת תחנות כוח גרעינית בעתיד בישראל, כאשר נדרש לכך. במסגרת זאת היחידה מבצעת פעילות בשיתוף עם הסוכנות הבין-לאומית לאנרגיה אטומית ועם מכוני מחקר ואוניברסיטאות בארץ בנושא. הפעילות מופנה לתיאום דרישות רגולטוריות עם הרגולציות עכשוויות בעולם ועדכון של קריטריונים לבחירה והקמה של תחנות כוח גרעיניות (תג"ר) בהתאם. בשנת 2025 הסתיים פרויקט במימון חידת המדע"ר, הפרויקט עסק בפיתוח מערכת מומחה לאיתור אתרים להקמת תג"ר דור 3 ודור 4 מסוג (Small)

Modular Reactor (SMR). היחידה ממשיכה לתמוך בפעילויות כגון הפעלת מעבדה תרמו-הידראולית לבטיחות ורישוי של תחנות כוח, חישובי ליבה של כורים, מדידות מדויקות של חתכי פעולה לביקוע ומחקרים על מיגון התחנה מתקיפה עוינת (חלקן מתבצעות במסגרת מו"פ אקדמיה: סעיף א').

תכנית לאומית לניטור בים התיכון

תכנית לניטור הלאומי הינה מחויבות ממשלתית למעקב ולבחינת מצב הים תחת לחצים טבעיים ומעשי ידי אדם בצורה קבועה ושיטתית. תוכנית הניטור פעלה מזה שנים, וב-2018 הועברה החלטת ממשלה 4399 שהוגשה ע"י שר האנרגיה, השר להגנת הסביבה ושר החדשנות המדע והטכנולוגיה, במסגרתה קובעה מסגרת מימון לתוכנית היחידה, בשיתוף עם מנהל אוצרות טבע, וכן פועלת במסגרת ועדת היגוי בינמשרדית שהוקמה ב-2019, שיעדיה הינם עדכון התוכנית, תיאום, ושיתוף פעולה בין כלל הגורמים ובעלי העניין בים התיכון, לרבות נציגי משרדי הממשלה, הציבור והאקדמיה. הניטור מתבצע ע"י מכון לחקר ימים ואגמים לישראל במימון משותף של המשרד (2 מיליון ש"ח) ושל משרד להגנת הסביבה (1.9 מיליון ש"ח).

עריכת סקר אסטרטגי-סביבתי להפקת אנרגיות מתחדשות, טכנולוגיות ואקלים במרחב הימי של ישראל (סא"ס מתחדשות בים)

זוהי עבודה לבחינת שימוש מושכל ובר קיימא במקורות אנרגיה מתחדשת במרחב הימי של ישראל ושימוש בטכנולוגיות אנרגיה ואקלים מתקדמות, כגון הפקת אנרגיה מתחדשת, ייצור מימן, הובלה ואגירת אנרגיה, החלפת חום, קיבוע פחמן. בשנת 2022-2023 גיבש המשרד את הנושאים להתייחסות במסגרת הסקר וניסח מסמך היקף העבודה שמגדיר את המפרט לביצוע. במהלך 2024 גובש המכרז לביצוע הסקר, התפרסם בתחילת שנת 2025 ונבחר זוכה למכרז שיבצע את הסקר, כאשר ביצוע הסקר עשוי לקחת כשנה וחצי.

מחקרים בנושא הטמנת פחמן דו-חמצני

כחלק מפעילות המשרד לצמצום פליטות פחמן דו-חמצני היחידה בשיתוף עם מנהל אוצרות טבע פנה למכון הגיאולוגי לישראל לביצוע מחקרים בנושא הטמנת פחמן דו חמצני. המחקרים כוללים איסוף וסיכום הידע והמידע הקיימים ממחקרים קודמים, מקידוחים ומחתכים סייסמיים. עיבוד המידע הקיים, מיפוי וזיהוי של מבנים סטרוקטורליים מתאימים להטמנה, חישוב נפחי הטמנה פוטנציאליים לפי תכונות הסלע ולפי תנאי הלחץ והטמפרטורה המקומיים, תוך השלמת מידע חסר על ידי אנליזות של מידע פטרופיסי חסר וביצוע מחקרי רגישות לחישובי נפחי ההטמנה. תנועת הפחמן הדו-חמצני בתת הקרקע תבחן הן באמצעות סימולציות נומריות והן באמצעות מודלים מעבדתיים.

השבת אנרגיה מפסולת

בשיתוף עם המשרד להגנת הסביבה התבצע מכרז חלוץ והדגמה של משרד האנרגיה. שני המשרדים הסכימו על 3 מיזמים בתחום השבת אנרגיה מפסולת שיעברו לאישור קרן הניקיון. הפרויקטים המועמדים לזכייה מדגמים השבת אנרגיה מפסולות שלא ניתנו למחזור ובמפגעים סביבתיים חמורים כגון: פגרים, גזם, פלסטיק ועוד. הטכנולוגיות משיבות את הפסולת לחשמל, חום, קיטור ואף לתחליפי דלקים.

רשת חכמה

היחידה תומכת במספר פרויקטים בהם נעשה ניסוי בהפעלת רשת חשמל מקומית באמצעות מערכות אגירה, אנרגיה מתחדשת, מערכות מניה ובקרה חכמות. היחידה לוקחת חלק בקבוצות שיתוף טכנולוגיה בינלאומיות במסגרת ארגון ה IEA לקידום שיתופי פעולה ועידוד חדשנות ומו"פ ישראלי בתחום.

אחריות על מכוני המחקר הממשלתיים

יחידת המדען הראשי אחראית על מכוני המחקר הממשלתיים אשר אמונים על יצירת בסיס מדעי וטכנולוגי ושימוש בו בכל הקשור לניטור, מחקר ופיתוח בר קיימא של פני האדמה, תת הקרקע והסביבה הימית לטובת המשק והחברה בישראל: מכון גיאולוגי לישראל, מכון גיאופיזי לישראל וחקר ימים ואגמים לישראל. הפעילות כוללת:

- < ריכוז פעילות הוועדה המייעצת בנושא מכוני המחקר, אשר הוקמה בהתאם להחלטת ממשלה 2461 (חכ/59), ושתפקידה לייעץ למנכ"ל המשרד לגבי פעילות ותוכניות העבודה של מכוני המחקר ולגבי יצירת תיאום בין פעילויות המחקר השונות ולפעול ליצירת תיאום בין פעילויות המחקר השונות.
- < קשר ותיאום בין הממשלה למכוני המחקר בנושאי ייזום וקידום של פרויקטים לאומיים ומחקרים שבתחומי העיסוק של המשרד, ייעוץ לממשלה ותיאום בינמשרדי (ראה פירוט בסעיף ג').
- < תמיכה בחקר ימים ואגמים לישראל באמצעות הסכם מסגרת על פי החלטת ממשלה מספר מס' 4075 (אישור עקרונות להסכם מסגרת בין משרד האנרגיה לבין החברה לחקר ימים ואגמים לישראל בע"מ, מיום 27.07.2018).
- < תמיכה במכון הגיאופיזי לישראל באמצעות הסכם מסגרת על פי החלטת ממשלה מספר החלטת ממשלה 4907 (אישור עקרונות להסכם מסגרת בין משרד האנרגיה לבין המכון הגיאופיזי לישראל בע"מ, מיום 20.03.2020).

פעילות בינלאומית

הקן הדו לאומית עם ארה"ב - BIRD Energy

מענקים ניתנים מידי שנה לפרויקטים בתחומי האנרגיה כחלק מתוכנית בירד אנרגיה (BIRD Energy) בשיתוף עם משרד האנרגיה האמריקאי (DOE) ורשות החדשנות. על פי הסכם יישום שנחתם בין משרד האנרגיה והתשתיות הישראלי ומקבילו האמריקאי ב-2008 לקידום פרויקטי מו"פ בתחום האנרגיה המתחדשת והתייעלות אנרגטית, הוקם מנגנון לעידוד מיזמים משותפים. לשיתוף הפעולה 2 ערוצים: אקדמי באמצעות קרן BSF ותעשייתי באמצעות קרן BIRD. גופים אלו הקימו מסגרות פורמליות הפועלות למימון, בחינה, בחירה ומעקב אחר הפרויקטים המשותפים.

משרד האנרגיה בשיתוף עם משרד האנרגיה האמריקאי (DOE)

משרד האנרגיה והתשתיות ורשות החדשנות בשיתוף עם משרד האנרגיה האמריקאי (DOE) תמכו בשנת 2025 באמצעות BIRD-Energy ב-5 פרויקטים של מו"פ תעשייתי משותפים לחברות משתי המדינות בסך כולל של 5.5 מיליון דולר מענקים. זו השנה ה-14 בה מאשרת הקרן פרויקטים משותפים בתחום האנרגיה. עד היום מומנו

83 פרויקטים בתקציב כולל של 80 מיליון דולר. במהלך שנת 2024/2025 הועברה החלטת ממשלה שחידשה והמשיכה את ההחלטות הקודמות למחקר משותף ישראל/ ארה"ב.

מרכז האנרגיה ישראל ארה"ב

על פי הסכם שנחתם בין ישראל לארה"ב בשנת 2016 המדינות הקימו במשותף מרכז מצוינות במחקר ב-4 תחומים הקשורים במשק האנרגיה: דלקים פוסיליים (גז טבעי), אגירת אנרגיה, אבטחת מידע בתשתיות (סייבר) ומים ואנרגיה בשנת 2025 המשיכו הקבוצות את העבודה בנושאים אלה והציגו את הדוחות המסכמים. ישראל וארה"ב המשיכו להשקיע כל אחת 4 מיליון דולר בשנה זו. השנה היתה האחרונה לפעילות מרכזי האגירה, המים והפוסילי. פרויקט מאגד הסייבר הוארך בשנתיים נוספות.

שת"פ עם הקהילה האירופית - התוכניות האירופאיות במסגרת Horizon Europe

משרד האנרגיה הצטרף לתוכנית CETO (clean energy partnership) עם כוונה לתמוך בהגשות בכל 7 תחומי העניין של התוכנית. המשרד שותף גם בתוכנית Water4All בתחום המים. בשנת 2025 מאגד אחד זכה בקול קורא של Water4All. בנוסף, שני מאגדים בינלאומיים, בשיתוף חוקרים ישראלים, הגישו (באישור המשרד) בקול קורא הראשון של התוכנית CETO.

הסוכנות הבינלאומית לאנרגיה

יחידת המדען הראשי עומדת בקשר הדוק עם הסוכנות הבינלאומית לאנרגיה, IEA, גוף עצמאי הפועל במסגרת הארגון לשיתוף פעולה כלכלי ולפיתוח (OECD) המאגד 34 מדינות מבוססות בעולם. IEA מבצעת תכנית כוללת של שיתוף פעולה בתחום האנרגיה בין חלק ממדינות OECD המכוונות לפיתוח והטמעה של טכנולוגיות אנרגיה חדשות ומשופרות. שיתוף הפעולה מתבצע במסגרת הסכמים ייעודיים (TCP - Technology Collaboration Program) המפרטים את חובות וזכויות הצדדים, הגנה על ידע קנייני וכד'. השתתפות ישראל בפורומים בינלאומיים אלו חשובה לצורך קידום מחקר ופיתוח, שיתוף מידע ויצירת קשרי עבודה עם גורמי המפתח בעולם. הסכמי יישום של ארגון האנרגיה הבינלאומי משמשים פלטפורמה, ליצירה והתוויה של שיתופי פעולה מחקריים, יישומיים וכלכליים בחזית המדעית והטכנולוגית של תחומי האנרגיה השונים בין המדינות. חברות מדינה בהסכם יישום מאפשרת למוסדות שונים שלה לקחת חלק בפעילות מו"פ בינלאומית המכוונת ע"י הסכם היישום. כל מוסדות המדינה החברה כגון חברות, עסקים, תעשיות, מוסדות מחקר וארגונים לא ממשלתיים, יכולים לקחת חלק בפעילות זו.

שיתוף פעולה בין ישראל לגרמניה בתחומי האנרגיה

בשנת 2025 חודש השת"פ. תכנית העבודה שנחתמה בדובאי עוסקת בשני תחומים: אנרגיות מתחדשות וסייבר ודיגיטציה. לשם כך הוקמו 5 קבוצות עבודה משותפות אשר מכינות עבודות ספציפיות בתחומים אלו. בשנת 2025 החלו 3 מחקרים ישראלים משותפים עם גרמניה בתחום הגנת הסייבר לתשתיות אנרגיה.

הקמת קרן משותפת באמריקה הלטינית עם IDB

כחלק המשותפות של משרד האנרגיה והתשתיות, משרד האוצר ובנק ההשקעות של אמריקה הלטינית תומכת היחידה ב-3 פרויקטים חדשניים באמריקה הלטינית זאת על מנת לקדם חדשנות ישראלית.

ספרייה

ספריית משרד האנרגיה מאגדת בתוכה אוסף ייחודי של פרסומים בנושאי אנרגיה, משאבי טבע ומדעי האדמה והים. הספרייה משרתת את עובדי המשרד והציבור הרחב. באוסף, ספרים, דו"חות מחקר, מנויים לאתרי אינטרנט המספקים כתבי עת ופרסומים שונים, כתבי עת מודפסים, מפות, ומאמרים.

במהלך 2025 הופקדו בספרייה וקוטלגו כל דוחות המחקר הסופיים המסכמים מחקרים שנתמכו כספית על ידי יחידת המדען הראשי, ושהתפרסמו בשנת 2025. בסה"כ קוטלגו כולל פריטים שהורחב קיטלוגם, כ-435 פריטים. מתוכם 99 פריטים היו חדשים באוסף. רוב הפריטים החדשים היו דו"חות שנתמכו על ידי יחידת המדען הראשי והמשרד ודו"חות שחוברו על ידי עובדי המשרד. אתר קטלוג הספרייה, פתוח לציבור. הגישה אליו מדפדפן כרום, בכתובת: mni.libraries.co.il - בקטלוג קיים הטקסט המלא של רוב דו"חות המחקר שנתמכו על ידי המשרד בשנים האחרונות.

במהלך השנה, נערכו עבודות יעץ וחיפוש מידע עבור עובדים ועבור פונים מחוץ למשרד. נערך דילול של עותקים כפולים. עותקי דו"חות המשרד שהוצאו מהאוסף הועברו לגנזך המדינה, פעולה שחלקה התבצע בשנת 2024, וחלקה האחר נערך בשנת 2025. כמו כן, ספריית המשרד ערכה והוציאה לאור את הניזלטר של יחידת המדען הראשי, שהופץ בקרב כ-2,500 נמענים. בסה"כ פורסמו במהלך השנה, 8 גיליונות.

פרסומים

- < קול קורא מלגות לסטודנטים לתואר ראשון ושני בתחומי האנרגיה ומדעי האדמה והים.
- < קול קורא למימון מחקרים בתחומי האנרגיה ומדעי האדמה והים עבור משרד האנרגיה.
- < קול קורא להגשת בקשות להשקעה בפרויקטים במשק האנרגיה במסגרת מסלולי הזנק וחלוץ.
- < מסמך מדיניות המו"פ של משרד האנרגיה והתשתיות.
- < ניזלטר של יחידת המדען הראשי.

משימות עיקריות

- < ריכוז והנגשת ידע קיים ביחידה לציבור ולמשרד (פעילות הספרייה, השתתפות בכנסים מקצועיים, מתן הרצאות בתחום).
- < בחינת ההשפעות העתידיות על רשת החשמל (ניהול ביקושים, חדירת רכבים חשמליים, מיקרו גריד, חשמל כשר ועוד).
- < אימוץ טכנולוגיות חדשניות בתחומי הפעילות של המשרד דרך מנגנונים של מכסת חלוץ ופניות ליזמים.
- < אישור תוכניות עבודה של מכוני המחקר של המשרד (הגיאולוגי וחקר הימים והאגמים).
- < מעקב ביצוע וניהול של תוכנית לאומית לניטור בים התיכון.
- < הקמה והפעלה של מכוני מחקר לאומיים לאנרגיה.
- < עידוד הטמעת טכנולוגיות מתקדמות לתחליפי נפט לתחבורה.
- < הרחבת השימוש במימן במשק האנרגיה.

- < בחינת טכנולוגיות חדשניות המשתלבות בחזון של משק אנרגיה וחומרי גלם בר-קיימא (כגון אנרגיות מתחדשות בים וביבשה, תפיסה, קיבוע והטמנת פחמן דו חמצני, השבת אנרגיה וחומרי גלם מפסולת ושפכים) וגיוון מקורות האנרגיה.
- < מנהלת תג"ר - פעילויות הכנה להקמת תג"ר לייצור חשמל בישראל.
- < סקרים לצורך אימות ועדכון מדדים בתוכניות העבודה.
- < פרסום קולות קוראים עבור פעילויות מחקריות באקדמיה ובתעשייה.
- < שיתופי פעולה עם ארגונים בינלאומיים והקהילה האירופית.
- < שיתופי פעולה לקידום מו"פ אנרגיה עם ארה"ב.
- < חיזוק מקצועות האנרגיה במערכת החינוך.
- < פיתוח מערכת ממוחשבת למעקב אחר ביצועי הפרויקטים (מערכת מעוף).
- < מעקב הסכמים - ניהול שוטף של ההסכמים הפעילים ותוצרי מחקרים, בעזרת מערכת מעוף לעיל.
- < ניהול, ליווי ותמיכה של קהילת האנרגיה יחד עם משרד הכלכלה.

תכנית עבודה לשנת 2025

קידום אנרגיות מתחדשות במרחב הימי של ישראל - תשתית לטכנולוגיות 2050:

הפעלת ועדות היגוי ומרכז לביצוע סקר אסטרטגי סביבתי של אנרגיות מתחדשות בים, לצורך הערכת הפוטנציאל, והכנת הרקע הסביבתי לייצור עתידי של אנרגיה מתחדשת בים.

בניית אקוסיסטם טכנולוגי במשק החשמל:

שיתופי פעולה עם רשות החשמל, חברת חשמל ונגה ליצירת מנגנון המאמץ חדשנות במשק החשמל.

בניית אקוסיסטים טכנולוגי בתחום הגז:

שיתופי פעולה עם המרכז הלאומי לכלכלה כחולה וחברות הגז, על מנת לייצר חדשנות בתחומי הגז הטמנת פחמן ומימן כחול בישראל.

קידום ויישום טכנולוגיות של אנרגיות מתחדשות:

בחינת פוטנציאל אנרגיות מתחדשות נוספות ובניית המלצות לצעדים לקליטת אנרגיות מתחדשות ברשת, תוך מיפוי חסמים ואתגרים.

השלמת מתווה לדירוג אנרגיה למבני מגורים:

תמיכה במהלכי המשרד לשדרוג התקן לדירוג אנרגיה ביחידות דיור ומבנים למתווה מודרני ועדכני והחלת דירוג חובה באמצעות תמיכה בתוכנות סימולציה ודירוג, על מנת לסייע ביצירת תנאי שוק שלא יהוו מכשול לקצב הבנייה.

הקמת מכוני מחקר לאנרגיה:

המשך קידום מכוני מחקר לאומיים לאנרגיה לצורך תמיכה מדעית מחקרית בפעילות המשרד. על הפרק - הקמת עמק-מימן ליצירת אקוסיסטם שלם לחדשנות.

התוכנית הלאומית לניטור לאומי בים התיכון:

תוכנית רב שנתית לניטור לאומי בים התיכון - מנוהלת ע"י ועדת היגוי בין-משרדית שבראשה עומדים המדענים הראשיים של משרד האנרגיה והמשרד להגנ"ס. התוכנית מתבצעת ע"י חיא"ל במימון משותף של משרדי האנרגיה והגנת הסביבה.

אנרגיה גרעינית - תשתית לטכנולוגיות 2050:

גיבוש תשתית מאפשרת (תקציב, מחקר, צעדי מדיניות ממשלתיים) לבחינת הקמת תחנת כוח גרעינית בישראל - כמקור אנרגיה נוסף בתמהיל האנרגיות של ישראל. חיזוק אמון הציבור בבטיחות השימוש באנרגיה גרעינית.

קולות קוראים:

קידום מו"פ תעשייתי ואקדמי וכ"א מקצועי בתחומי העיסוק של המשרד.

מכוני המחקר של המשרד:

בקרה על פעילות מכוני המחקר שבאחריות המשרד, ניהול הסכמי מסגרת עם חיא"ל והמכון הגיאופיסי, ויזום ומעקב אחר פרויקטים לאומיים בביצוע מכוני המחקר בעבור המשרד.

ספריית משרד האנרגיה:

התקנת תוכנת ניהול הספרייה והפעלתה, עריכת הדרכות לכל יחידות המשרד לגבי אתר הספרייה, רכש ספרות מקצועית, קיטלוג ספרות מקצועית, סידור ספרייה, ועריכת עבודות חיפוש מידע עבור עובדים במשרד.

שיתופי פעולה בינלאומיים:

הסכמי יישום, תוכניות מחקר אירופאיות וקולות קוראים משותפים.

ריכוז והנגשת ידע הקיים ביחידת המדען הראשי לציבור ולמשרד:

ריכוז והפצת ידע מקצועי לציבור, ולאנשי מקצוע במשרד ומחוצה לו, לרבות סדנאות או שולחנות עגולים בנושאים ממוקדים.

יצירת קשר

פרופ' בריאן רוזן

cso-projects@energy.gov.il

רחוב בנק ישראל 7 ת.ד. 36148 ירושלים

074-7681901

המשרד לבטחון לאומי

משרד הבטחון הלאומי: תפקידי לשכת המדען הראשי

לשכת המדען הראשי במשרד לביטחון לאומי, היא גוף מטה, מקצועי מדעי, שייעודו לספק לשר לביטחון לאומי, למנכ"ל, להנהלת המשרד ולגופיו תשתית מדעית שתסייע בעיצוב מדיניות, קביעת קדימויות וקבלת החלטות בתחומי האחריות של המשרד. לשכת המדען הראשי, הינה חלק אינטגרלי מאשכול אסטרטגיה של המשרד ובהתאם, נושאת באחריות לשלושה תחומים מרכזיים: מחקר ופיתוח מדעי וטכנולוגי, מחקר מדעי החברה וההתנהגות, ומחקר נתונים GIS. הסמכות המקצועית והאחריות ליצירת תמונת מצב אינטגרטיבית לנושאי המחקר, הפיתוח המדעי והטכנולוגי, פיתוח ממשקים וקשרי החוץ בתחומי המדע והטכנולוגיה, לרבות שיתופי פעולה עם גופי הביצוע האופרטיביים הנמצאים באחריות המשרד, משטרת ישראל, שירות בתי הסוהר, והרשות הארצית לכבאות ולהצלה נמצאים בלב עיסוקו של המדען הראשי. לסיכום, המדען הראשי במשרד לביטחון לאומי, עוסק בפיתוח הידע המדעי, הבסיסי והשימושי בתחומי ההתמודדות של מערכות אכיפת החוק, הכליאה, מניעה וטיפול במפגעי טבע (שריפות, שיטפונות) לשיפור והגברת הביטחון האישי של אזרחי מדינת ישראל.

עקרונות פעולה ושיטת עבודה

- < ייעוץ וסיוע לשר, למנכ"ל, ליחידות המשרד, למשטרת ישראל, לשירות בתי הסוהר, לרשות הארצית לכבאות והצלה, לרשות לביטחון קהילתי ולמטה הלאומי להגנת ילדים ברשת (105), בגיבוש, בעיצוב ובניסוח מדיניותם הכוללת, לרבות בתחומי המחקר, המדע והטכנולוגיה הנוגעים למערכת.
- < סיוע בקביעת סדרי עדיפויות אסטרטגיים למשרד באמצעי מו"פ מדעיים, לצורך עיצוב מדיניותו.
- < הגדרה ותמיכה בצרכי המו"פ בנושאי הפעולה הנתונים לאחריות המשרד באמצעות ייזום, ריכוז, ביצוע ופיקוח על עבודות מחקר מדעיות בנושאים הקשורים לתחום הפעילות והאחריות של המשרד וגופיו.
- < ניהול, בקרה וביצוע מחקרי הערכה ומחקרים מלווים לתוכניות המשרד ולתוכניות נוספות ע"פ דרישה. פיתוח שיטות תהליכי עבודה ומתודולוגיות סטטיסטיות בנושאים רלוונטיים למחקרי מדיניות בתחום ביטחון לאומי ועיבוד וניתוח נתונים סטטיסטיים והנגשתם למקבלי ההחלטות ולציבור.
- < התוויית ערוצי חדשנות ושיתופי פעולה לקידום פעילות טכנולוגית, כגון שת"פ עם משרד הביטחון/מפא"ת, ערוץ הפילוסים ברשות לחדשנות.
- < הכנסת חדשנות למערכת באמצעות הידע המדעי הנצבר מביצועם של מחקרים ופיתוחים חדשים אשר נועדו להביא לשיפור בהתמודדות עם אתגרי הפשיעה, הכליאה והכבאות המשתנים.
- < פיתוח וטיפול קשרי החוץ המדעיים של המשרד עם גורמים מקצועיים ואקדמיים ועם גורמי מדיניות בארץ ובעולם.
- < התנעת והובלת תהליך אסטרטגיית דאטה עבור המשרד לבל"מ.

תוכנית עבודה לשנת 2025

פיתוח תכניות מחקר-מדעים וטכנולוגיות

- < **איום הרוק"ק** - קידום והסדרת תחום רום קרוב לקרקע, גיבוש כיווני פעולה, הצבעה על מוקדי פעולה וממשקי עבודה, כולל גיבוש תפיסות. עיצוב תפיסת הגנה והתמודדות טכנולוגית.
- < **בידוק המוני** - הובלת מיפוי טכנולוגיות רוחביות קיימות והצבעה והכוונת הפיתוח של אמצעים לייעול תהליכי הבידוק העתידי, בחינת אמצעים והכוונת הקמת מרכז ניסויים עתידי והקמת מתקן אימונים תואם לצורכי המשרד וגופיו.
- < **הגנה על תשתיות לאומיות בנגב** - הובלת כתיבת תפיסה טכנו מבצעית ובחינת הקמת גוף לאומי מתכלל להגנת מתקני התשתית הלאומית בנגב.
- < **פיתוח אמצעים בשיתוף עם רשות החדשנות** (מסלול הפיילוט) ופיתוח אמצעים בשיתוף עם מפא"ת משרד הביטחון.
- < **קהילת HLS.IL** - פיתוח והכוונת האקוסיסטם הישראלי בתחום ביטחון פנים (חיבור בין חברות, סטראפים לבין צרכי המשרד וגופיו).
- < **מיסוד קשרי עבודה טכנולוגיים עם מדינות עניין** לקידום מענים לצרכים משותפים.

תחום מחקרי נתונים ו-GIS

- < התנעת והובלת תהליך **אסטרטגיית דאטה** עבור המשרד לבל"מ.
- < **גיבוש ומחקר אכיפה דיגיטלית מהירות ממוצעת**.
- < **מדד ביטחון לאומי**.
- < **עדכון נתונים** והכנת נתונים עבור המשרד.
- < **ניתוח שינויים** רב שנתיים מתוך תצלומי אוויר לאפקטיביות האכיפה בנגב.
- < **עידכון נתונים תשתייתים** - כב"ה, משטרת ישראל ומשרדי ממשלה נוספים.

תחום מחקר מדעי החברה וההתנהגות

- < **ביצוע מחקרי הערכה ומחקרים מלווים** לתוכנית המשרד (כגון מערך כיתות הכוננות, פשיעה חקלאית, תופעת דמי החסות ועוד).
- < **השתתפות בצוותי היגוי למחקרים** בתוכנית לאומיות (כגון אלימות כלפי סגל רפואי, הוראת השעה לאיזוק אלקטרוני באלמ"ב, וכד').
- < **פיתוח מודל לתחזית הכליאה** לטווח הקצר, הבינוני והארוך.
- < **ביצוע מחקרים בתחומי הליבה** של המשרד (באמצעות פרסום קול קורא, בשת"פ משרד המדע).
- < **מחקרים שונים אד הוק** - כגון מחקר לבחינת המשילות בנגב, מחקר אפקטיביות לבחינת תוכנית המשמר הלאומי, בחינת השפעת שינוי מדיניות הכליאה בקרב אסירים בטחוניים, סקר אקלים ארגוני ליחידת השיטור הימי ועוד.

עיקרי תוכנית העבודה לשנת 2026

- < **ביצוע מחקרים וסקרים בתחומי הפעילות של המשרד וגופיו.** מחקרים מלווים עבור תוכניות המשרד ועבור החלטות ממשלה.
- < **שיתופי פעולה מחקריים.** כגון: קולות קוראים בשת"פ עם משרד המדע, קולות קוראים לשת"פ עם האקדמיה, קולות קוראים למשרדי ממשלה וגופים ציבוריים ועוד.
- < **מחקרי נתונים ו-GIS:** הקמת מערכת GIS - עבור מנהלת דרום, שימוש ב-AI בפענוח תצלומי אוויר, תכנית למובילי דאטה משרדיים.
- < **הקמת מרכז חדשנות טכנולוגית (אקסלרטור) למשרד ולגופים.**
- < **פיתוח מיזמים משותפים עם גופי ביטחון מקבילים (שב"כ ומוסד) - למיקסום צרכים ויכולות למול משאב תקציבי מצומצם.**
- < **מיסוד פרויקטים משותפים עם גופים מקבילים בחו"ל** (על בסיס ועדות ההיגוי ופגישות לפי צורכי הפרויקט).
- < **המשך מיסוד קהילת HLS.IL כמכוונת האקוסיסטם הישראלי** בתחום האמצעים לתחום ביטחון הפנים והאמצעים הדו-שימושיים.
- < **השתתפות בכנסים ותערוכות בחו"ל ובארץ** - להעמקת הידע ומיצוי חשיפה לפתרונות ואמצעים טכנולוגיים קיימים ובהתהוות.

יצירת קשר

ד"ר גיא נגר

guy@n@mops.gov.il

רחוב קלרמון גנו, בניין ג', ירושלים

02-5082163

משרד הבריאות

פרופ' אבי ישראלי, מדען ראשי

משרד הבריאות: תפקידי לשכת המדען הראשי

תפקידי לשכת המדען הראשי במשרד הבריאות כוללים: הובלת המחקר הרפואי והביו-רפואי התרגומי בארץ, עידודו ומימונו, תוך פיתוח שיתופי פעולה בינלאומיים, רגולציה של המחקר הרפואי והביו-רפואי, ורגולציה של הקניין הרוחני במערכת הבריאות הממשלתית. בנוסף עובדת הלשכה בניהול מידג"ם, המאגר הישראלי לדגימות ביולוגיות למחקר, פועלת בשיתוף פעולה עם מיזם פסיפס, המיזם הלאומי לרפואה מותאמת אישית, ומשתתפת במשימות ויזמות נוספות המיועדות לקידום המחקר הביו-רפואי ועידודו. מספר העובדים ביחידה עומד על 14.

תקציב

תקציב היחידה לשנת 2025 עמד על 8.02 מיליון ש"ח. תקציב המשרד לשנת 2025 עמד על 59.1 מיליארד ₪ - לא כולל מקורות נוספים.

עקרונות פעולה ושיטות עבודה

הפעילות המרכזית בלשכת המדען הראשי של משרד הבריאות היא קידום המחקר הביו-רפואי במדינת ישראל. פעילות זו משלבת מימון ותמיכה במחקרים, הוצאת קולות קוראים, הרצאות, פרויקטים ועוד. הפעילות נחלקת למספר תחומים עיקריים:

- א. מימון ותמיכה במחקר רפואי וביו-רפואי תרגומי על בסיס מצינות מדעית.
- ב. פעילות רגולטורית - אישור, פיקוח ובקרה של מחקר במדינת ישראל, באמצעות הוועדה העליונה לניסויים רפואיים בבני-אדם, המועצה לניסויים בבעלי-חיים והמועצה להסדרת מחקרים במחוללי מחלות ביולוגיים, הוועדה להעברת מידע.
- ג. טיפול ופיקוח בנושאי הקניין הרוחני במערכת הבריאות הממשלתית.
- ד. עידוד ותמיכה בקידום המחקר באמצעים שונים ובהם ניהול מידג"ם - מאגר דגימות ביולוגיות למחקר, שותפות לפרויקט פסיפס להקמה ולניהול של תשתית מידע ודגימות ביולוגיות למחקר בתחומי הרפואה המותאמת אישית והמיזם "המדען הראשי מארח" המעודד שיתופי פעולה ונטוורקינג.

א. מימון מחקרים

המדען הראשי של משרד הבריאות הינו הגוף האמון על המחקר הרפואי התרגומי במדינת ישראל. המחקר התרגומי מהווה גשר בין המחקר הבסיסי למחקר היישומי. קרן מחקר של המדען הראשי של משרד הבריאות מממנת מחקרים ביו-רפואיים במגוון נושאים, בדגש על מחקר תרגומי ומחקר יישומי³. פעילות זו כוללת עבודת מטה מאומצת להגדלת התקציבים וליצירת שיתופי פעולה מחקריים, מקומיים ובינלאומיים בתחומי הרפואה ובריאות הציבור.

פעילות המדען הראשי מתמקדת בפרסום קולות קוראים ושיפוטם, מימון וניטור המחקרים הזוכים ופיקוח ביו-אתי, מינהלי ותקציבי אחר ביצוע המחקרים. במענה לקולות הקוראים מוגשות הצעות מחקר במגוון נושאים בתחומי הרפואה השונים. קרן המחקר של משרד הבריאות מממנת חוקרים ורופאים במוסדות האקדמיים והקליניים המוכרים, ואיננה מממנת תעשייה.

קשרי חוץ במחקר

במסגרת התוכניות, "הורייזין אירופה", תוכניות המחקר והפיתוח של האיחוד האירופי, שותפה לשכת המדען הראשי בניהול הקשרים עם רשתות מחקר מסוג CSA⁴, ERA-NET⁵, Partnerships רשתות אלו מאגדות מדינות באיחוד האירופי ומחוצה לו (לדוגמה קנדה, טיוואן, מצרים) לקידום נושאי מחקר כגון מחלות זיהומיות, עמידות לאנטיביוטיקה, מחלות נדירות, רפואה מותאמת אישית, חקר הסרטן ועוד. כחברה מלאה בהנהלות הרשתות, שותפה לשכת המדען הראשי בקביעת מדיניות וכיווני הפעילות של הרשתות, כולל בניית תוכנית אסטרטגית ארוכת טווח. הפעילות ברשת כוללת מימון מחקרים של קונסורציום המאגד 3-8 חוקרים שותפים מ-6-3 מדינות. לשכת המדען הראשי מממנת את חלקם של החוקרים הישראליים במחקרים המשותפים אשר נבחרים למימון. הודות לכך מתאפשר לחוקרים בישראל לקחת חלק במחקרים בינלאומיים ולהישען על תשתיות מחקר שאינן קיימות בארץ.

קידום המחקר במחלות נדירות

לשכת המדען הראשי במשרד הבריאות, שותפה בתוכנית האירופאית המשותפת בנושא מחלות נדירות (ERDERA), פועלת רבות לקידום המחקר במחלות נדירות. הפעילות נעשית באפיקים שונים ומגוונים, ובראשונה מימון חוקרים ישראלים העוסקים במחקר של מחלות נדירות בפרויקטים משותפים עם חוקרים ממדינות אירופה ומדינות נוספות החברות ב-ERDERA. בנוסף למימון, קיימים ליווי ותמיכה ליישום תוצאות ממחקרים במחלות נדירות בקליניקה, יישום מתודולוגיות חדשניות לניהול מחקרים קליניים במחלות נדירות וייעוץ בנושאים של אתיקה ורגולציה. אפשרויות מימון נוספות כוללות מימון מפגשי נטוורקינג ומלגות נסיעה לחוקרים צעירים או רופאים בהתמחות, לשם הכשרה מחקרית בתחום המחלות הנדירות. בנוסף, ישנן תוכניות הכשרה במבחר נושאים למגוון קהלי יעד, שנועדו להקנות ידע ולפתח יכולות בקרב אנשי מקצוע ונציגי חולים העוסקים במחלות נדירות. לבסוף, אחד היעדים המרכזיים הוא יצירת פלטפורמה וירטואלית מתואמת לאיגוד והנגשה של מקורות ומאגרי מידע רלוונטיים לחקר מחלות נדירות, כגון רשומות רפואיות, בנקים של מידע ביולוגי (biobanks), מאגרי מידע גנטיים, multi-omics, ועוד.

במסגרת קידום המחקר במחלות נדירות, נמשך מימון בנק דגימות ומידע במחלת קרויצפלד יעקב (CJD) בשיתוף המרכז הרפואי סורוקה ועמותת CJD בישראל. מתחילת הפרויקט נאספו דגימות ומידע מ-329 משתתפים (מחולים, נשאים ובני משפחה עם מחלת CJD). מטרת הפרויקט, שזכה בתמיכת משרד הבריאות, לגייס 500 תורמים נוספים כולל דגימות חוזרות עד סוף שנת 2026. בנוסף, לשכת המדען הראשי חברה בוועדה המשרדית המייעצת למחלות נדירות ושותפה בקבוצת העבודה בנושא טכנולוגיות.

4 <https://www.neuron-eranel.eu/>

5 https://research-and-innovation.ec.europa.eu/funding/funding-opportunities/funding-programmes-and-open-calls/horizon-europe/european-partnerships-horizon-europe/health_en

קידום מחקר ברפואה מותאמת אישית

לשכת המדען הראשי של משרד הבריאות פועלת רבות לקידום המחקר בתחום הרפואה המותאמת אישית, כשותפה ברשת האירופאית לרפואה מותאמת אישית, EP PerMed⁶, והקונסורציום הבינלאומי לרפואה מותאמת אישית - ICPeMed⁷.

עיקר הפעילות מתמקד במימון חוקרים ישראלים העוסקים בהיבטים שונים של רפואה מותאמת אישית, כגון מחקר פרה-קליני, קליני, מחקר חישובי, וכן חקר ההיבטים האתיים והמערכתיים הנוגעים לרפואה מותאמת אישית. החוקרים הישראלים ממומנים במסגרת פרויקטים מולטי-דיסציפלינריים משותפים עם חוקרים ממדינות אירופה ומדינות נוספות החברות ברשת, אשר פותחים בפני קהילת החוקרים הישראלים אפשרויות להיחשף לגישות מתקדמות בתחום מחקר חדשני זה ומאפשרים גישה לידע, תשתיות ומאגרי מידע חשובים. הקונסורציום לרפואה מותאמת אישית מעניק הזדמנות לחוקרים, עובדי מערכת הבריאות ובעלי עניין נוספים בתחום הרפואה מותאמת אישית ללמוד מהנעשה במדינות שונות באמצעות דוגמאות של "התנהלות מיטבית ברפואה מותאמת אישית" והרצאות שונות על נושאים הנוגעים לקידום תחום הרפואה מותאמת אישית. מתקיימות בה פעילויות תומכות מחקר מרובות, בהן מימון קולות קוראים משותפים למחקרים, קידום יכולות, שינופי פעולה, תשתיות, תרגום התוצאות לשוק ועוד. חלק מהקולות הקוראים ברשת זו יעסקו בתרגום תוצאות מחקר לקליניקה ופיתוח מוצרים.

קידום המחקר בסרטן

לשכת המדען הראשי של משרד הבריאות פועלת רבות לקידום חקר הסרטן, כשותפה ברשת האירופאית לשיתוף פעולה בחקר הסרטן - ECHOS⁸, טרנסקן 3 (Transcan⁹). עיקר הפעילות מתמקד במימון חוקרים ישראלים העוסקים בהיבטים שונים של חקר הסרטן בפרויקטים משותפים עם חוקרים ממדינות אירופה ומדינות נוספות החברות ברשת. פרויקטים מסוג זה פותחים בפני קהילת החוקרים הישראלים צוהר לשיתופי פעולה עם מיטב החוקרים והקלינאים העוסקים בסרטן באירופה ומדינות נוספות ומאפשר גישה לידע, תשתיות ומאגרי מידע חשובים. חוקרים צעירים הלוקחים חלק בפרויקטים הממומנים ע"י הרשת נחשפים לאפשרויות של נטוורקינג והרחבת המעגל המקצועי וכן הכשרות בתחומים מגוונים. מימון מחקרים בסרטן מתבצע גם בקולות קוראים ברשתות אחרות כגון ERA4Health⁹ העוסקת בין היתר בנושא רפואה וגם ברשת EP rMed¹⁰ שהיא רשת מחקר העוסקת ברפואה מותאמת אישית. בשנת 2025, לשכת מדען ראשי התחילה את חברותה ברשת ההמשך ECHOS², שמטרתה בניית תחנות משימה לאומית בסרטן Cancer Missions Hubs וחיזוק הקשרים ביניהם.

קידום המחקר בזקנה באמצעות תמיכה במחקר במחלות עצב, מח, ומחלות ניווניות

במהלך 2025 פורסם קול קורא ייעודי למחקרים בתחום הזקנה. מציאת פתרונות בתחום זה עשויה להשפיע לטובה על טיפול במחלות רבות ועל קידום תוחלת החיים הבריאה.

⁶ <https://www.eppermed.eu>

⁷ <https://www.icpermed.eu>

⁸ <https://transcan.eu>

⁹ <https://era4health.eu>

¹⁰ <https://erapermed.isciii.es>

לשכת המדען הראשי רואה חשיבות בקידום תוכנית רב שנתית בתחום זה. לקול הקורא הוגשו 78 בקשות מחקר מקדימות.

בשנת 2025 ובקודמותיה, חברה לשכת המדען הראשי ברשת המחקר JPN¹¹, אשר עוסקת בקידום מחקר במחלות נוירודגנרטיביות כגון אלצהיימר, פרקינסון ועוד. רשתות רלוונטיות נוספות המקיימות פעילות לקידום מחקרי זקנה - ERA4Health¹² ו-Neuron Cofund 2¹³. מעבר למימון מחקרים, נפתחות אפשרויות השתתפות בסדנאות ובימי עיון בחינם והשתתפות בתחרויות, למשל פרס על מאמר מצטיין למדענים צעירים. לשכת המדען הראשי חברה לקונסורציום CSA BrainHealth שמטרתו לקדם שותפות נרחבת בחקר המח. שותפות זו מאגדת את השחקנים העיקריים בתחום לכדי רשת אחת שעתידיה להפוך לשותפות. במסגרת הרשת פורסמו בסוף 2025 שני קולות קוראים למחקרים משותפים שמהווים את הפעילות הראשונה של השותפות החדשה בנושא בריאות המוח שנקראת EP BrainHealth שתכסה את תחום מערכת העצבים המרכזית והפריפריית וגם את תחום המחלות הנוירו דגנרטיביות.

קידום המחקר בעמידות לאנטיביוטיקה

לשכת המדען הראשי הצטרפה בשנת 2025 כשותפה ברשת מימון המחקרים החדשה EUP-OHAMR, שתעסוק במימון מחקרים בתחום עמידות לאנטיביוטיקה ואשר תחליף את הרשתות האירופאיות הקודמות שסיימו את פעילותן בתחום זה. לשכת המדען הראשי שותפה לקול קורא הראשון שפורסם ברשת זו בסוף 2025. הלשכה, תהיה אחראית על הסקירות האתיות לבקשות המחקר של הרשת, כתנאי למימון המחקרים וכן שותפה בתכניות ייעודיות לשילוב חוקרים צעירים בפעילויות הרשת.

קידום המחקר הקליני בחיסונים לקורונה

שותפות ברשת Vaccelerate¹⁴ שמהווה פלטפורמה של האיחוד האירופי להאצת פיתוח חיסונים כנגד קורונה וקידום ההיערכות למול מגיפות נוספות. רשת זו מובלת על ידי University Hospital Cologne¹⁵ בגרמניה, וכוללת 26 שותפים מ-16 מדינות חברות באיחוד האירופי, ועוד 5 מחוץ לאיחוד. במהלך שנת 2025 הסתיימה רשת זו ללא רשת המשך בנושא.

קידום המחקר בטרנספורמציה של מערכות הבריאות

שותפות ברשת THCS (Transforming Health Care System). מטרת השותפות היא להאיץ את שיפור מערכות הבריאות והטיפול, על ידי בניית שותפות פתוחה ותומכת שבה כל בעלי האינטרס יכולים לעבוד יחד כדי לעורר וליישם פעילויות מחקר וחדשנות שתקדם את מערכות הבריאות במדינות האיחוד האירופי ובמדינות המשתתפות. שותפות THCS שואפת להפעיל שינויים ארוכי טווח במערכות המורכבות של מחקר הבריאות והחדשנות. הרשת עוסקת בקיום מחקרים בינלאומיים ולאומיים הנוגעים למערכות בריאות ויישום ממצאיהם לצורך שיפור שיטות הטיפול, ביצירה וקליטה משותפת של פתרונות חדשניים ונוחים למשתמש בתחום הבריאות והטיפול וגם בחיזוק קהילת המטפלים והעוסקים ברפואה ליצירת דיאלוג בר-קיימא

¹¹ [/https://neurodegenerationresearch.eu](https://neurodegenerationresearch.eu)

¹² [/https://era4health.eu](https://era4health.eu)

¹³ [/https://www.neuron-eranet.eu](https://www.neuron-eranet.eu)

¹⁴ <https://vaccelerate.eu>

¹⁵ [/https://www.uk-koeln.de/en/uniklinik-koeln/international-office/about-university-hospital-cologne](https://www.uk-koeln.de/en/uniklinik-koeln/international-office/about-university-hospital-cologne)

בין הגורמים השונים בתחום. בשנת 2025 פורסם וטופל קול קורא למחקרים העוסקים בתחומי הרפואה הראשונית ורפואת הקהילה.

קולות קוראים

הלשכה פירסמה קולות קוראים שונים ובהם: קול קורא קורא להגשת מועמדות לקבלת שלושה פרסי אולשוונג המיועדים למדענים מצטיינים מתחילים בתחומי הרפואה, הרפואה-פיזיקה והרפואה-כימיה במימון הקדש יוספה וליאניד אולשוונג ז"ל המנוהל על ידי האפוטרופוס הכללי. קול קורא אלצהיימר - לשיפור הבריאות של חולי אלצהיימר, קול קורא למחקרים הבוחנים פתרונות חדשניים לקידום רגולציה של טכנולוגיות מתקדמות - במימון אגף הטכנולוגיות של משרד הבריאות, קול קורא למחקרי מדיניות המבצעים על ידי עובדי משרד הבריאות - סה"כ התקבלו 21 בקשות מקדימות, 11 בקשות הוזמנו להגיש בקשות מלאות. קול קורא השפעת החלב על בריאות האדם - התקבלו 10 בקשות ומתוכם נבחרו 2 זוכים.

ב. פעילות רגולטורית

הוועדה העליונה לניסויים רפואיים בבני-אדם

פועלת במסגרת לשכת המדען הראשי על פי סמכויות הקבועות בחוק מידע גנטי, התשס"א - 2000, חוק איסור התערבות גנטית (שיבוט אדם ושינוי גנטי בתאי רבייה), התשנ"ט - 1999 בתקנות בריאות העם (ניסויים רפואיים בבני-אדם), התשמ"א - 1980 (להלן: "תקנות בריאות העם")¹⁶ ונוהל ניסויים רפואיים בבני אדם (נוהל 14 2020). בנוסף משמשת הוועדה כוועדה מוסדית של חוקרי מיניסטרי משרד הבריאות.

פעילותה השוטפת של הוועדה כוללת בין היתר: קליטת בקשות מחקר חדשות ובחינה ראשונית שלהן בטרם הבאתן לשולחן הוועדה; דרישת השלמות מן החוקרים, לפי הצורך; הכנת הבקשות לדיון בוועדה; מיון בקשות המחקר לפי קבוצות עבודה בתוך הוועדה והפצתן לחברי הוועדה; ניהול ישיבות הוועדה והכנת פרוטוקול הישיבות; גיבוש וניסוח החלטות הוועדה והפצתן לוועדות המוסדיות ולאגף הרוקחות; מתן מענה (בטלפון ובכתב) לחוקרים, לחברות פארמה, לוועדות הלסינקי מוסדיות ולפונים אחרים; קליטת בקשות מחקר מתוקנות והפצתן לסוקרים מתאימים; מעקב אחר חוות-דעת סוקרים בבקשות מתוקנות; גיבוש מדיניות הוועדה בסוגיות שונות; הכנת נושאים שונים הנדרשים להחלטת הוועדה; טיפול בבקשות המופנות לטיפול הוועדה באמצעות מנכ"ל משרד הבריאות; ארגון כנסים של הוועדה בהשתתפות מומחים בתחום עיסוק הוועדה, נציגי תעשיית התרופות, חברי הוועדות המוסדיות ומקבלי החלטות במשרד הבריאות; הכנת הדו"ח השנתי, הגשתו לשרים ולוועדות הרלוונטיות בכנסת והפצתו לכל הגורמים הרלוונטיים. במהלך שנת 2025 המשיכה עבודת הוועדה להתבצע גם באמצעים דיגיטליים, טופלו בוועדה 123 בקשות, והתקיימו 10 ישיבות עבודה במליאתה, לרבות ישיבות בנושאים שונים נקודתיים.

הוועדה להעברת מידע על פי חוק הגנת הפרטיות

המדען הראשי מכהן כיו"ר הוועדה להעברת מידע על פי חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א - 1981. חלק ניכר מהבקשות מיועדות לביצוע מחקרים בבתי החולים, קופות החולים, מוסדות אקדמיים ועוד.

https://www.assuta.co.il/files/clinical_trials/briut_haam.pdf 16

המועצה לניסויים בבעלי חיים

הפועלת מתוקף חוק צער בעלי חיים (ניסויים בבעלי חיים), התשנ"ד-1994, הינה הגוף האחראי לאסדרה של המחקר בבעלי חיים במדינת ישראל. מטת המועצה מרכזת את הפעילות השוטפת של המועצה. המטה מורכב מיושב ראש המועצה, סגנית יו"ר המועצה, המנהלת המדעית הבכירה בלשכת המדען הראשי, היועץ המדעי, מזכירת המועצה ושתי רופאות וטרינריות מפקחות. היועץ המדעי מקיים, בין היתר, פיקוח מדעי ויועץ על הנפקת ויישום ההיתרים לעריכת המחקרים בבע"ח ועל פעילות ועדות ההיתרים במוסדות. תפקידו מחייב פעילות ביקורת במוסדות, והוא אף נלווה אל הרופאות הווטרינריות המפקחות בבקורות ב-50 המוסדות המאושרים לעריכת מחקרים בבעלי-חיים. מזכירת המועצה נמצאת בקשר מקצועי עם הגופים המבוקרים ודואגת להעברת הודעות אופרטיביות לגורמים הרלוונטיים. מטת המועצה מסייע במינויים של חברי המועצה, בארגון ישיבות המועצה, בכתיבת הפרוטוקולים ובפרסום החלטות המועצה, לרבות עדכון המידע באתר המועצה. כמו כן, המטה דואג לריכוז פעילות המועצה בתוך משרד הבריאות וכלפי גורמים חיצוניים. המועצה מפקחת מידי שנה על ביצועם של כ-3,000 מחקרים בבעלי חיים בכ-50 מוסדות המחקר בישראל המאושרים על ידי המועצה לעריכת ניסויים בבעלי חיים.

הסדרת מחקרים במחוללי מחלות ביולוגיים

בהתאם לחוק הסדרת מחקרים במחוללי מחלות ביולוגיים, התשס"ט - 2008¹⁷, החזקה ו/או מחקר במחוללי מחלות ביולוגיים יתבצע רק במוסד שקיבל הסמכה. מנכ"ל משרד הבריאות מינה את המדען הראשי במשרד להיות אחראי על תפעול המנגנון להסמכת מוסדות ולביצוע הפיקוח בתחום חשוב זה. על פי דרישות החוק הוקמה מועצה להסדרת מחקרים במחוללי מחלות ביולוגיים, המונה 15 חברים ומונתה יועצת מדעית ומפקחת, המועסקת בלשכת המדען הראשי ותפקידה כולל ביצוע בקורות תקופתיות במוסדות. בשנת 2025 נמשכו הפיקוח והבקרה על הוועדות המוסדיות ועל המחקרים בתחום. בדצמבר 2025 ארגנה לשכת המדען הראשי, ביחד עם המועצה למחקרים במחוללי מחלות ביולוגיים, יום עיון פיזי, שהתקיים באוניברסיטת תל אביב בנושא: **המיקרוביולוגיה של המחר: חדשנות, טכנולוגיות וחסיונים**. יום העיון כלל הרצאות מולטי דיסציפלינריות שהציגו את הפעילות המחקרית הענפה בתחום בישראל, הפיתוחים והשימושים בטכנולוגיות חדשניות בצד האתגרים והסכנות שעלולים לנבוע משימוש לרעה בטכנולוגיות והדרכים להתמודד איתם. בתום ההרצאות התקיים פאנל מומחים שעסק בנושא חסיונים בצל מגפות חדשות ומתחדשות. ההיענות הייתה גבוהה, למעלה מ-200 איש השתתפו ביום העיון ותרמו להצלחתו. התקבלו פידבקים חיוביים רבים ואנו מקווים שיום העיון תרם להעמקת הידע ולעידוד שיתופי פעולה בין הגורמים השונים העוסקים בתחום חשוב זה.

ג. טיפול ופיקוח בנושאי קניין רוחני במערכת הבריאות הממשלתית

בלשכת המדען הראשי מרוכז נושא הקניין הרוחני והפטנטים שמקורם במערכת הבריאות הממשלתית. לשם כך, פועלת לשכת המדען הראשי בצוות יישום בינמשרדי, שהוקם עפ"י הוראות התכ"מ/ תקש"ר/ ממונה על השכר/ מנכ"ל משרד הבריאות בנושא קניין רוחני לצורך ניהול המחקר ותוצרי הידע במערכת הבריאות הממשלתית. צוות זה מתכנס באופן תדיר במהלך השנה על מנת לדון בסוגיות שוטפות הקשורות

17 [pdf.https://www.health.gov.il/LegislationLibrary/Shonot03](https://www.health.gov.il/LegislationLibrary/Shonot03)

לתוצרי הידע במערכת הבריאות הממשלתית. כל הפעולות הקשורות בניהול תוצרי הידע, לרבות: רישום, הגנה, מסחור הידע וויתור על זכויות, מתואמות ומאושרות עם צוות היישום, נציגים משפטיים וגורמים נוספים הרלוונטיים לעניין.

ההכנסות המתקבלות כתוצאה ממסחור הידע מתחלקות עפ"י הוראות אלו - 50% מחלק המדינה בהכנסות אלו מועברים לתקציב המדען הראשי של משרד הבריאות וייעודן - מימון פעילות מחקרית במשרד הבריאות ובבתי החולים הממשלתיים, בהתאם לסדרי העדיפויות של המדען הראשי במשרד הבריאות.

מדדי איכות

תפקיד נוסף הינו שותפות בגיבוש, מדידה והערכה של מדדי איכות בבתי החולים.

פעילות מיניסטריאלית הקשורה במחקר

צוות לשכת המדען הראשי משיב על פניות המופנות מלשכת השר/סגן שר הבריאות, מהמנכ"ל או מגופים רשמיים אחרים: נציגי לשכת המדען הראשי משתתפים בישיבות ועדות הכנסת הרלוונטיות, בפורום מדענים ראשיים, במועצה הלאומית למחקר ופיתוח, בוועדות נוספות הקשורות לפעילות המדען הראשי של משרד הבריאות וקידום המחקר. צוות לשכת המדען שותף בפעילויות משרדיות ובוועדה הבין משרדית לקידום בריאות האישה ובוועדה המשרדית לקידום תחום המחלות הנדירות.

מחקרי קורונה

לשכת המדען ממשיכה לעקוב אחר פרסומים בנוגע לקורונה ומעדכנת את הנהלת המשרד במידת הצורך.

ד. עידוד ותמיכה בקידום המחקר

עידוד ותמיכה בקידום המחקר מתבצע באמצעים נוספים שונים ובהם: ניהול מערכת דירוג מחקר במשרד, ניהול מידג"ם - מאגר דגימות ביולוגיות למחקר; שותפות לפרויקט פסיפס להקמה ולניהול של תשתית מידע ודגימות ביולוגיות למחקר בתחומי הרפואה המותאמת אישית, והמיזם "המדען הראשי מארח" המעודד שיתופי פעולה ונטוורקינג.

דירוגי מחקר

בלשכת המדען הראשי מרוכזת הפעילות להכרה בעובדי משרד הבריאות הזכאים לדירוג מחקר ולקידומם, תוך מעקב אחר פעילותם והישגיהם. עד כה שתי יחידות מוכרות ע"י המדינה למתן דירוג זה: המרכז הלאומי לבקרת מחלות (מלב"ם, ICDC) והמעבדה המרכזית לנגיפים של משרד הבריאות, הממוקמת במרכז הרפואי שיבא. במהלך השנה האחרונה המשיכו שתי היחידות הנ"ל בפעילות מחקרית עניפה, אשר הניבה, בין היתר, גיוס נוסף של עובדי מחקר וקידומם של החוקרים הראויים לכך, בסולם דרגות המחקר.

מידג"ם - המאגר הישראלי לדגימות ביולוגיות למחקר

מידג"ם¹⁸ הוקם במימון רשות החדשנות, משרד המדע, ות"ת ומשרד האוצר במטרה להוות תשתית לאומית לקידום המחקר והתעשייה הביו רפואיים בישראל. מידג"ם הוא ביו-בנק מבוזר הבנוי ממנהלת ומחמישה

מוקדי איסוף הפועלים במרכזים רפואיים מהמובילים בארץ. מוקדי האיסוף מחתימים את התורמים, אוספים מעבדים ומאחסנים את הדגימות והמידע הנלווה. המינהלת, המחזיקה בבסיס נתונים מרכזי, אחראית על הקשר עם החוקרים, SOPs, בקרת איכות, אישורים רגולטוריים וניהול כספי. מידג"ם פועל בשיטת One Stop Shop ומציע לחוקרים את כל הסיוע הנדרש, כולל איסוף ייעודי של דגימות ומידע בהתאם לפרוטוקולי מחקר ספציפיים והגשת בקשות לאישור מחקרים לוועדת הלסינקי העליונה, המשמשת את מידג"ם כוועדה מוסדית. החל משנת 2014 נאספו במידג"ם כ-200,000 דגימות מכ-23,000 תורמים, רובם חולים אונקולוגים. בנוסף, מידג"ם מעמיד לרשות החוקרות והחוקרים אוסף גדול של דגימות DNA מחולים עם מחלות שכיחות כגון סוכרת, יתר לחץ דם, אסתמה, דלקת מפרקים שגרונית, סרטן המעי הגס, סרטן השד, סכיזופרניה, אלצהיימר, מחלת פרקינסון ומכ-5,000 תורמים בריאים. הדגימות והמידע הנאספים במידג"ם משמשים כיום בעשרות מחקרים בתעשייה, באקדמיה ובבתי החולים בארץ ובעולם. נכון לשנת 2025 ממתנים לאישור ליציאה למכרז חדש להתקשרויות עם מוסדות רפואיים להפעלת מוקדי איסוף של מידג"ם בשנים 2025-2027. התקציב שמקורו בחברי פורום תל"ם ומשרד הבריאות יאפשר התקשרות בת 3 שנים ועם 3 מוסדות רפואיים.

פסיפס

המיזם לאומי לרפואה מותאמת אישית, נועד לנהל תשתית מידע ודגימות ביולוגיות למחקר בתחומי הרפואה המותאמת אישית¹⁹. במרץ 2018 קיבלה ממשלת ישראל החלטה שמספרה 3709 לקדם בריאות דיגיטלית כמנוע צמיחה של מדינת ישראל, כאשר פסיפס מהווה מרכיב משמעותי במסגרת ההחלטה. במסגרת פסיפס ייאספו נתונים רפואיים ודגימות ביולוגיות ממאות אלפי מתנדבים ומתנדבות, דבר שיביא להתבססותה של קהילת מתנדבים. התובנות שתקבלנה מהמחקרים שייעשו באמצעות פסיפס תסייענה בפיתוח טיפולים רפואיים מותאמים אישית למגוון הקבוצות האתניות המרכיבות את האוכלוסייה הישראלית.

המדען הראשי מארח

לשכת המדען הראשי של משרד הבריאות פועלת לקידום ולתמיכה במחקר הרפואי והביו-רפואי בישראל. בנוסף למימון מחקרים, לשכת המדען הראשי תומכת בפעילויות ליצירת "רישות" ("נטוורקינג") בין חוקרים בארץ מדיסציפלינות שונות וממוסדות שונים. במפגשים אינטרנטיים אלו מוצגים בקצרה נושאי מחקר, בדגש על מקוריות וחדשנות, מועלים רעיונות לשותפויות עתידיות שעשויות להעשיר את המחקרים, ונוצרת חשיפה רחבה יותר לדיסציפלינות ולחוקרים מגוונים. במהלך שנת 2025 התקיימו חמישה מפגשים, ובכל אחד מהם הציגו חוקרים את מחקרם.

סיכום פעילויות נבחרות לשנת 2025²⁰

ניהול קרן המחקר של המדען הראשי שמובילה שיתופי פעולה מחקריים בינלאומיים הכוללים את הקולות הקוראים הבאים למחקרים רפואיים ואירועים נוספים:

< קול קורא להגשת מועמדות לתכנית "ניצנים למקצועות הבריאות" לשנת 2025- הצעות מחקר בתחומי הפיזיותרפיה, קלינאות תקשורת וריפוי בעיסוק.

¹⁹ <https://www.gov.il/he/pages/psifas>

²⁰ נספח 4: תקצירי פרויקטים ומחקרים ל-2024 וקולות קוראים בהתאמה

- < קול קורא **באורוגניקולוגיה** במימון הוועדה לחלוקת כספים שנפסקו כסעד לפי חוק תובענות ייצוגיות.
- < קול קורא למחקרים קליניים השוואתיים בתחום של ירידה קוגניטיבית מוקדמת על רקע מחלת **אלצהיימר**.
- < קול קורא להגשת הצעות למחקרים בנושא תוספת שנות חיים בריאות כולל מניעה, עיכוב וטיפול במחלות **הזקנה**.
- < קול קורא להגשת הצעות מחקר **לעובדים במשרד הבריאות** במימון קרן מחקרים רפואיים ליד הבירה ירושלים.
- < קול קורא להענקת פרסים למדענים מתחילים מטעם הקדש יוספה וליאניד **אולשוונג** ז"ל.
- < קול קורא למחקרים בנושא השפעת **החלב** על בריאות האדם (מועצת החלב).
- < 2 קולות קוראים למחקרים במחלות נדירות במסגרת הרשת ²¹ERDERA.
- < קול קורא למחקרים בנושא עמידות לאנטיביוטיקה רשת המחקר OH-AMR²².
- < קול קורא למחקרים בנושא מניעה וטיפול בהשמנה במסגרת הרשת ERA4Health.
- < 4 קולות קוראים למחקרי רפואה מותאמת אישית במסגרת הרשת ²³EpPermed.
- < קול קורא למחקרי בריאות המוח במסגרת הרשת ²⁴EP BrainHealth.
- < קול קורא למחקרים בנושא מערכות בריאות במסגרת רשת המחקר ²⁵THCS.
- < רשתות מחקר המהוות שיתופי פעולה עם האיחוד האירופי.
- < יום עיון מקוון בנושא: המיקרוביולוגיה של מחר.
- < 2 וובינרים בנושאי קולות קוראים בשיתוף עם אירופה בתחומי הרפואה והבריאות הזדמנויות לחוקרים, קלינאים, תעשייה וארגוני חולים.
- < מימון ובקרה אחר מחקרים ממומנים.
- < סיום כהונתו של המדען הראשי היוצא פרופ' אבי ישראל.

פעילויות מתוכננות לשנת 2026 *

- < קול קורא למחקרים במחלות נדירות.
- < קול קורא למחקרים בהזדקנות האוכלוסייה ומחלות עצביות ניווניות.
- < קול קורא למחקרים בתחום הסרטן.
- < קול קורא למחקרים בנושא טרנספורמציה של מערכות בריאות.
- < קול קורא למחקרים בתחום מחלות לב.
- < קול קורא למחקרים בננו-רפואה.

²¹ <https://erdera.org>

²² <https://ohamr.eu/calls/call/new-treatments-to-tackle-amr-2026>

²³ <https://www.eppermed.eu>

²⁴ <https://www.brainhealth-partnership.eu/calls>

²⁵ <https://www.thcspartnership.eu>

- < קולות קוראים למחקרים ברפואה מותאמת אישית.
- < קולות קוראים למחקרים בתחום בריאות המח ומערכת העצבים המרכזית.
- < המשך מימון וניטור מחקרים רפואיים בעבודה.
- < איוש משרת המדען הראשי.

יצירת קשר

ד"ר עירית אלון

IRIT.ALLON@MOH.GOV.IL

רחוב ירמיהו 39 ירושלים

02-5082163

המשרד להגנת הסביבה

ד"ר ארנה מצנר, מנהלת מדע ומחקר

המשרד להגנת הסביבה: תפקידי לשכת המדענית הראשית

תפקידי לשכת המדענית הראשית הם סיוע בייעוץ אסטרטגי, מדעי, וטכנולוגי בנושאי הגנת הסביבה לשרה, למנכ"ל ולכלל צוות המשרד, גיבוש הבסיס המקצועי שעליו מושתתת עבודת המשרד וקידום התחום במדינת ישראל בהתאם לנעשה במדינות מפותחות מובילות ובמדינות החברות ב-OECD ועל פי הסכמים ואמנות בין-לאומיות שעליהם חתומה ישראל. לשכת המדענית הראשית יוזמת, מקדמת ומובילה מחקרים ופריקטים בתחומי הליבה של המשרד, ומשמשת גורם מקצועי מרכזי בגיבוש התשתית המדעית שעליה נשענת פעילותו. הלשכה אחראית על פיתוח והובלת תחום המחקר הסביבתי במשרד, לשם יצירת בסיס ידע עדכני, אמין ורלוונטי, התומך בקבלת החלטות ובקביעת מדיניות מבוססת מדע. במסגרת זו, פועלת הלשכה לזיהוי פערי ידע ומתן מענה מחקרי שיטתי ועדכני. פעילות זו מתבצעת באמצעות פיתוח והובלה של תכניות ומיזמים מחקריים וטיפול תשתית של ידע מדעי מצטבר ועדכני.

לצד זאת, פועלת הלשכה לחיזוק המחקר הסביבתי במוסדות המחקר בישראל, לעידוד חדשנות מדעית ויישומית, ולהרחבה והעמקה של שיתופי פעולה עם האקדמיה, התעשייה וגורמי ממשל. בנוסף, מובילה הלשכה את פיתוחם של קשרי מדע בינלאומיים, מתוך מטרה לשלב את ישראל בחזית הידע והעשייה הסביבתית הגלובלית, לקדם שיתופי פעולה עם גופי מחקר וארגונים בינלאומיים, ולמנף ידע וניסיון בין-לאומי לטובת קידום מדיניות סביבתית אפקטיבית בישראל.

תקציב

תקציב היחידה לשנת 2025 עמד על 17.6 מיליון ₪. חלוקת מקורות התקציב: 5 מיליון ש"ח תקציב משרדי ו-12.6 מיליון ש"ח מקרן הניקיון.

עקרונות פעולה ושיטת עבודה

פעילות לשכת המדענית הראשית מתבצעת באמצעות סל כלים מקצועי סדור, התומך בקידום ידע מדעי לצורך גיבוש מדיניות סביבתית מבוססת מדע. כלים אלו מאפשרים ללשכה להוביל תהליכים מקצועיים, לחזק את התשתית המדעית ולתמוך בקבלת החלטות ברמות השונות, ובאים לידי ביטוי בין היתר באמצעות:

< **קידום וליוי קולות קוראים למחקרים ולסקרים** המייצגים את סדרי העדיפות של המשרד, הכולל פרסום קולות קוראים למחקרים, שיפוט הצעות המחקר, הכרזת זוכים ומעקב אחר ביצוע המחקרים, לרבות ביקורת מקצועית.

< **ייזום והנגשת ממצאי מחקרים**, באמצעות פרסומים כתובים, מדיה אינטרנטית, סדרת "הרצאות מדען" וכינוסים המשלבים את האקדמיה, התעשייה ומקבלי ההחלטות במגזר הציבורי.

< **ייזום והובלת פרויקטים לאומיים מיוחדים**, כדוגמת הקמת הפורטל הלאומי לסיכונים אקלים.

- < איסוף מידע מקצועי וקידום נושאים חוצי-תחומים, כדוגמת השפעות הסביבתיות והבריאותיות של השקיה בקולחים.
- < הידוק קשרים מקצועיים ויצירת שיתופי פעולה חדשים, הן עם ראשי אגפים במשרד, לשכות המדען במשרדי הממשלה השונים, האקדמיה והתעשייה.
- < הובלה והשתתפות בוועדות ופורומים לאומיים ובינלאומיים, כגון ועדת היגוי לניטור הים התיכון, HIC - Working Group on Health in Climate Change, והשתתפות בפורומים נוספים כמו הפורום הממשלתי לבריאות אחת, מועצה להסדרת מחקרים במחוללי מחלות ביולוגיים.
- < קידום קשרי מדע בינלאומיים, כולל שיתופי פעולה עם קרנות מחקר בארץ ובחו"ל, עידוד הסכמים דו-צדדיים למחקר וסיוע טכני בתחום הסביבה, כמו שיתופי פעולה עם ISERD והשתתפות פעילה ב-Biodiversa+ במסגרת HORIZON EUROPE.
- < ייצוג ישראל בגופים בינלאומיים, כגון European Environment and Health Process (EHP).
- < קידום תחום הסביבה במערכת החינוך והאקדמיה.

סיכום פעילויות, פרויקטים ומחקרים²⁶ בשנת 2025

- < הובלה ובנייה של פורטל סיכומי אקלים לאומי עם אגף טכנולוגיות דיגיטליות ומידע ובשיתוף פעולה רחב עם השירות המטאורולוגי, האקדמיה הלאומית למדעים, אגף חוסן אקלימי, משרדי וגופי ממשלה מקבילים והמגזר החברתי. פורטל סיכומי האקלים הוא פלטפורמה מבוססת ידע מדעי המספקת מידע מרחבי, נתונים וכלים יישומיים לצורך תכנון היערכות לשינוי אקלים עבור מקבלי החלטות והציבור. הפורטל מציג אינדקסים של פגיעות מרחבית לסיכומי אקלים המבוססים על שילוב של סיכון, רגישות והיערכות, לצד תחזיות אקלימיות עתידיות. כמו כן, הוא כולל מאגר ידע רחב ודשבורד ייעודי לרשויות מקומיות, ומשמש כלי מתעדכן לחיזוק החוסן האקלימי ולזיהוי פערים בהיערכות. הפורטל יעלה לאוויר באמצע שנת 2026.
- < קידום וטיפול בקולות קוראים למחקרים ולסקרים (אקדמיה) בנושאים:
 - < פסולת וכלכלה מעגלית.
 - < פסולת וכלכלה מעגלית בחברה הערבית.
 - < מגוון ביולוגי ושינוי טרנספורמטיבי.
 - < שיקום תפקודה, שלמותה וקישוריותה של המערכת האקולוגית.
- < ליווי 57 פרויקטים מחקריים שונים בשיתוף אגפי המשרד הרלוונטיים בנושאים הבאים*:
 - < שינוי אקלים ומערכות אקולוגיות.
 - < היערכות לשינוי אקלים בחברה הערבית.
 - < פסולת וכלכלה מעגלית.
 - < פסולת וכלכלה מעגלית בחברה הערבית.
 - < סביבה ימית.

26 נספח 3: פעילות המשרד להגנת הסביבה, מחקרים וסקרים

- < פתרונות מבוססי טבע.
- < הפחתת זיהום אוויר ופליטת גזי חממה.
- < מזיקים לאדם, VECTOR-BORNE DISEASES, מחלות זואונוטיות.
- < מניעת זיהום בנחלי הגולן.
- * תקצירים ודוחות מחקר מופיעים במאגר המחקרים של לשכת המדענית הראשית באתר המשרד:
https://www.gov.il/he/Departments/dynamiccollectors/research_sviva?skip=0&limit=10
- < **מלגות לסטודנטים לתארים מתקדמים** בתחומים: שינוי אקלים ופסולת.
- < **סקרים לניטור המגוון הביולוגי ולפיתוח טכנולוגיות ניטור מתקדמות במסגרת Biodiversa+ וביניהם:**
 - < ניטור מינים פולשים באמצעות עיבוד תמונה ולמידת מכונה (עם רט"ג).
 - < ניטור המגוון הביולוגי בקרקע ביערות מוגנים: שילוב שיטות מסורתיות, מולקולריות וניתוח תמונה להערכת ביומסה (עם רט"ג).
 - < לקראת רשת אירופית לניטור דגי שוניות סלעיות: פיתוח, תיקוף ואחידות שיטות דיגום (עם חקר ימים ואגמים).
- < **פרויקטים לאומיים להשלמת פערי מידע** בנושאים:
 - < ניטור מינים פולשים בסביבה היבשתית והאקוויטית, עם אגף מגוון ביולוגי והמארג (מוזיאון הטבע שטיינהרדט).
 - < בריאות אחת: ניטור קרציות בישראל, עם אגף מזיקים והדברה, רשות הטבע והגנים ומשרד הבריאות.
 - < מיפוי קרקעית ים סוף במפרץ אילת באמצעות ליידר מוטס עם היחידה הארצית להגנת הסביבה הימית, לצורך יצירת בסיס נתונים מרחבי מדויק ועדכני לשוניית האלמוגים ותמיכה בהערכת מצב המערכת האקולוגית.
- < **הסכם הבנות ושיתוף פעולה בין המשרד להגנת הסביבה לבין הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (למ"ס).** ההסכם נועד להגדיר תהליכי העבודה ושיתופי הפעולה בין המשרד ללמ"ס. ההסכם נחתם בתחילת 2026.
- < **ועדות מומחים** עם האגודה לאקולוגיה וסביבה ואגפי המשרד הרלוונטיים בנושאים:
 - < הפרמטרים הנדרשים לשמירה על המערכות האקולוגיות בנחלים.
 - < השפעות הסביבתיות והבריאותיות של השקיה בקולחים.
 - < איפוס פליטות בענף ההובלה במשאיות.
 - < הגנה ושמירה על פרוקי רגליים במערכות יבשתיות.
- < **ועדות ופורומים בינמשרדיים לאומיים ובינלאומיים**
 - < יו"ר ועדה - ועדת היגוי לניטור ים תיכון (יו"ר משותף עם מדען משרד האנרגיה), ועד מנהל של תכנית הניטור בים סוף, HIC - Working Group on Health in Climate Change.

- < חברות בוועדות - מועצה להסדרת מחקרים במחוללי מחלות ביולוגיים, European Environment and Health Task Force (EHTF), הפורום הממשלתי לבריאות אחת, ועדת היגוי של מרכז החישובים האקלימיים בשירות המטאורולוגי, פורום אוויר נקי, ועדת מייעצת לרשות הלאומית להסמכת מעבדות.
- < **השתתפות פעילה** בשותפות Biodiversa+ במסגרת Horizon Europe לנושא מגוון ביולוגי*.
* [/https://www.biodiversa.eu](https://www.biodiversa.eu)
- < **תמיכה לעידוד "קמפוס בר- קיימא"** במוסדות המתוקצבים ע"י ות"ת (שת"פ עם מל"ג-ות"ת) עם אגף חינוך וקהילה.
- < **הנגשת ידע מדעי באמצעות סדרת הרצאות מקוונות ("הרצאות מדען").**
- < **עבודה על החלטות ממשלה וחקיקה בנושאים שונים.**

תכנית עבודה לשנת 2026

- < בשנת 2026 צפויה לעלות לאוויר הגרסה הראשונה של הפורטל הלאומי לסיכוני אקלים, כמהלך מרכזי לחיזוק התשתית המדעית לתמיכה בקבלת החלטות.
- < פרסום קולות קוראים לאקדמיה בנושאי סביבה ימית, מגוון ביולוגי ושיקום מערכות אקולוגיות.
- < ליווי המחקרים שאושרו המצויים בשלבי ביצוע.
- < קידום ועדות מומחים בנושאים סביבתיים שונים ופרסום דוחות.
- < המשך השתתפות בוועדות הלאומיות והבינלאומיות, בכנסים ובפורומים לצורך קידום ההיבטים הסביבתיים בעבודת המשרד.
- < המשך השתתפות פעילה בשותפות Biodiversa+. וביצוע פרויקטים בניטור מגוון ביולוגי.
- < תמיכה לעידוד "קמפוס בר קיימא" במוסדות המתוקצבים ע"י ות"ת (שת"פ עם מל"ג-ות"ת).

יצירת קשר

ד"ר ארנה מצנר

orna@sviva.gov.il

בנק ישראל 7 ירושלים

02-6553755

משרד החדשנות המדע והטכנולוגיה

ד"ר אבי רווה, סגן מדען ראשי

משרד החדשנות המדע והטכנולוגיה: לשכת המדען הראשי

המדען הראשי במשרד החדשנות, המדע והטכנולוגיה אמון על הובלת כלל הפעילות המדעית של המשרד הכוללת ניהול הנושאים מדעיים בהם מטפל המשרד, יו"ר הנהלת קרן המחקרים ומתן ייעוץ מדעי לשרה ולמנכ"ל המשרד, וכן ריכוז פעילות פורום המדענים הראשיים.

פעילות זו כוללת:

קביעת עדיפויות מדעיות לאומיות

גיבוש המלצות בתחומי העדיפויות הלאומיות בתחומי המדע, פיקוח על יישומן בטווח הקצר והארוך והטמעתן בקרב משרדי הממשלה באמצעות פורום המדענים הראשיים.

ייצוג בוועדות מקצועיות, בוועדות בינלאומיות

ייצוג המדינה בוועדות בינלאומיות משותפות, בארגונים בינלאומיים ובשיחות בינלאומיות בנושאים מדעיים²⁷.

ייצוג בוועדות לאומיות

ייצוג בוועדות ומועצות בין-משרדיות בממשלה לנושאים מקצועיים שונים²⁸.

הובלת פורום המדענים הראשיים

ניהול, ריכוז והובלת פורום המדענים הראשיים של כלל משרדי הממשלה, כולל תיאום המדיניות המדעית, הנחיית המדענים הראשיים במוסדות הממשלה וייזום מפגשים מקצועיים עם גורמים ציבוריים ואקדמיים. הפורום, שבראשו עומדת שרת החדשנות, המדע והטכנולוגיה, מתכנס מספר פעמים בשנה לתכנון ולתיאום פעילויות המחקר במשרדים השונים²⁹.

ניהול קרן המחקרים

המדען הראשי מכהן כיו"ר קרן המחקרים במשרד. הקרן מקדמת פעילות מחקרית יישומית באקדמיה באמצעות מתן מענקים (למחקר, מרכזי ידע, כנסים ומלגות) במחקר בתחומי העדיפות הלאומיים³⁰.

ייזום והובלת פרויקטים בתחום מחקר יישומי באקדמיה

ייזום וקידום פרויקטים כגון הקמה של מאיצים באקדמיה.

27 נספח 4

28 נספח 4

29 נספח 1

30 נספח 5

יעוץ מדעי לפרויקטים ממשלתיים

המדען הראשי מעניק ייעוץ מדעי לפרויקטים ממשלתיים ע"פ הצורך.

עקרונות פעולה ושיטת עבודה

המדען הראשי במשרד החדשנות, המדע, והטכנולוגיה, אחראי על ניהול אגף המדען הראשי אשר כולל: סגן מדען ראשי, שיישה מנהלי תחומים מדעיים (בעלי PhD), ארבעה מרכזים מדעיים, שני אנשי צוות ניהולי, וסטודנטית. צוות האגף פועל לקידום כלל פעילויותיו של אגף המדען הראשי על תפקידיו כפי שפורטו לעיל.

על מנת לקדם את מטרות המשרד בהן חיזוק המחקר היישומי במוסדות המחקר בתחומי המדע והטכנולוגיה וכן להרחיב ולהעמיק את קשרי המדע הבינלאומיים של ישראל, אגף המדען הראשי שם דגש על מספר נושאים:

- < מימון מחקרים יישומיים באקדמיה ומוסדות המחקר באמצעות פרסום קולות קוראים לאומיים ודו לאומיים, אשר אלו נשפטים בצורה תחרותית בשיפוט עמיתים. יש לציין כי חלק מקולות הקוראים הם במימון משותף עם משרדי ממשלה וגופים ציבוריים (פירוט מלא בהמשך הדוח).

- < הקמת מרכזי ידע - המשרד מפרסם קולות קוראים בתחומים בהם קיים חסר בתשתיות מחקר וקיים צורך בקידום תחום המחקר.

- < הענקת מלגות - המשרד מעניק מלגות לתארים מתקדמים במקצועות STEM לסטודנטים מאוכלוסיות בתת ייצוג ומשרתי מילואים.

- < קידום תוכניות חדשות לעידוד היזמות - המשרד יצא במספר תוכניות חדשות על מנת לעודד יזמות בקרב חוקרים בהן "מאיצי מדע" ו"פוסטדוק יזמי".

- < מאבק בחרם האקדמי - המשרד יצא בקול קורא למאבק בחרם האקדמי במיזם משותף עם אוניברסיטאות המחקר.

*פירוט מקיף של תוכניות אלו נמצא בהמשך הדוח.

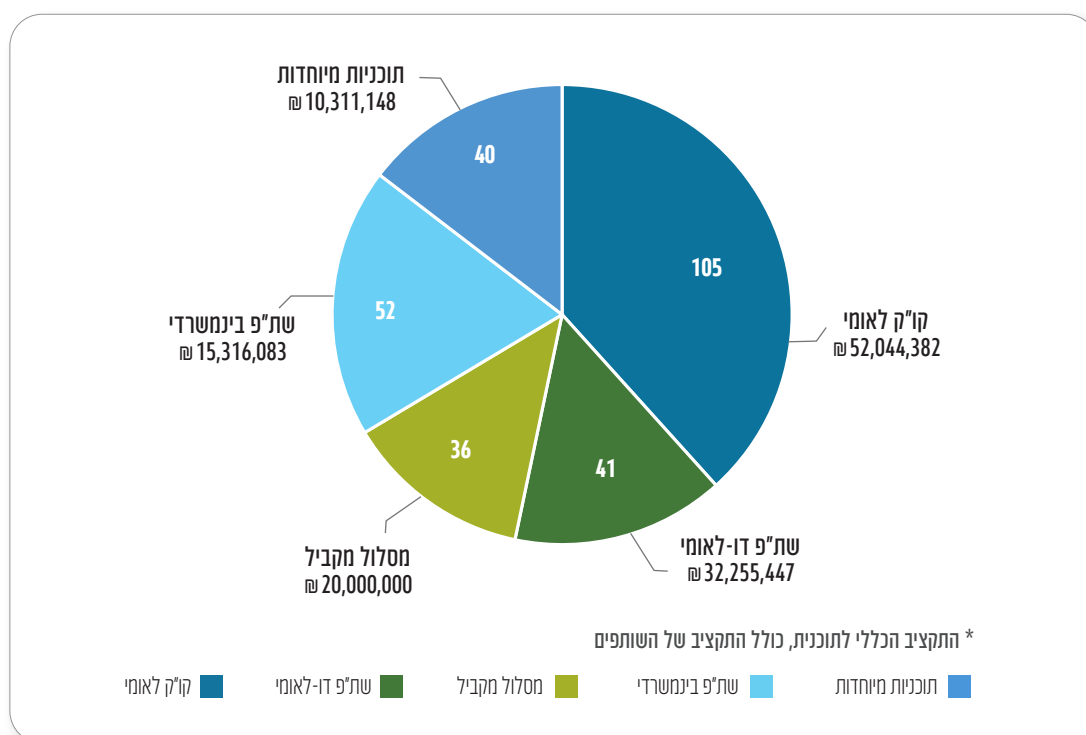
תקציב

תקציב המשרד לשנת 2025 עמד על 480 מיליון ש"ח ותקציב היחידה³¹ היה כ-123 מיליון ש"ח,

31 התקציב כולל תקציב שותפים בניהול קרן המחקרים במשרד

תרשים 1: חלוקת התקציב לשנת 2025 עפ"י תוכניות

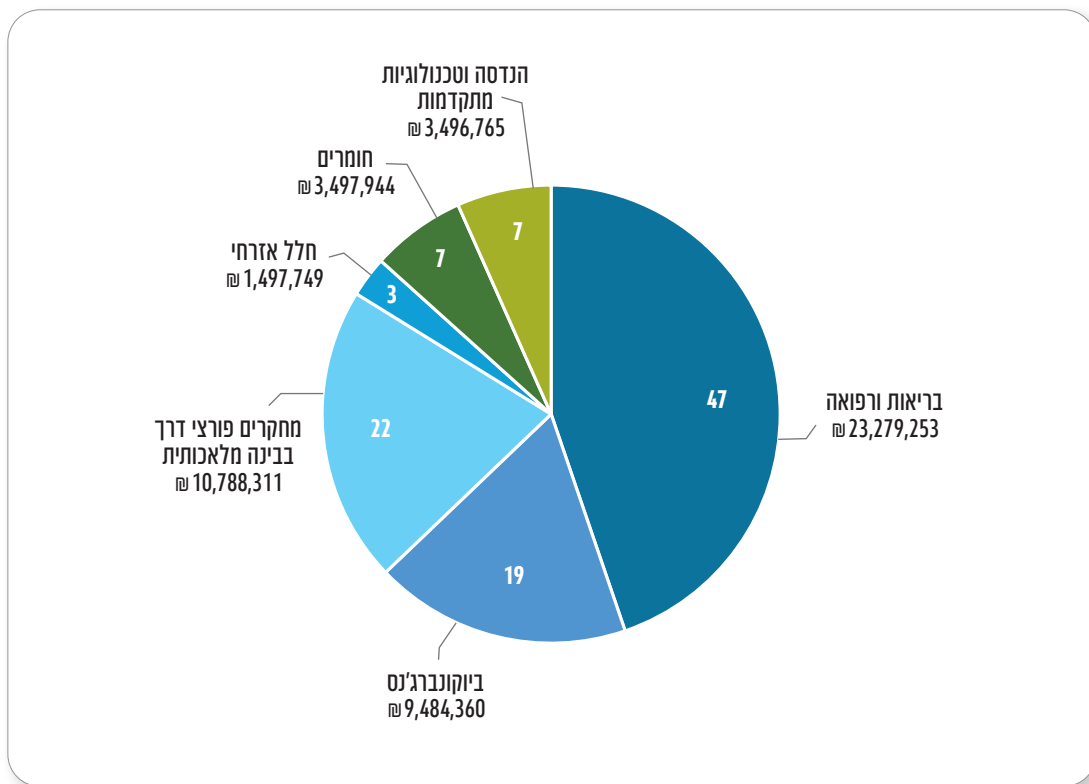
פירוט הפעילות לשנת 2025

במהלך שנת 2025 התפרסמו קולות קוראים להגשת הצעות מחקר אקדמאיות-יישומיות, במסלולים לאומיים הכוללים קולות קוראים לאומיים של המשרד, קולות קוראים משותפים עם משרדי ממשלה וגופי ממשל שונים, קולות קוראים בילטרליים, מרכז ידע ומלגות, ועוד.

1. קול קורא לאומי

מימון 105 מחקרים חדשים למשך 3 שנים, בסכום כולל של כ- 52 מיליון ש"ח, בתתי נושאים הבאים שהוגדרו בעדיפות לאומית: בריאות ורפואה, ביוקונברגנס, מחקרים פורצי דרך בבינה מלאכותית, חומרים, חלל אזורי והנדסה וטכנולוגיות מתקדמות.

תרשים 2: מימון מחקרים במסלול לאומי לפי תחומי ידע

2. מלגות

מלגות פוסטדוק יזמי

הוענקו 12 מלגות לסטודנטים בתארים מתקדמים המעוניינים לפתח מיזם או אב טיפוס למוצר, או פעילות יזמית מקבילה, בתקציב כולל של 1.2 מיליון ש"ח.

מלגת הצטיינות לתארים מתקדמים לסטודנטים מהמגזר הדרוזי

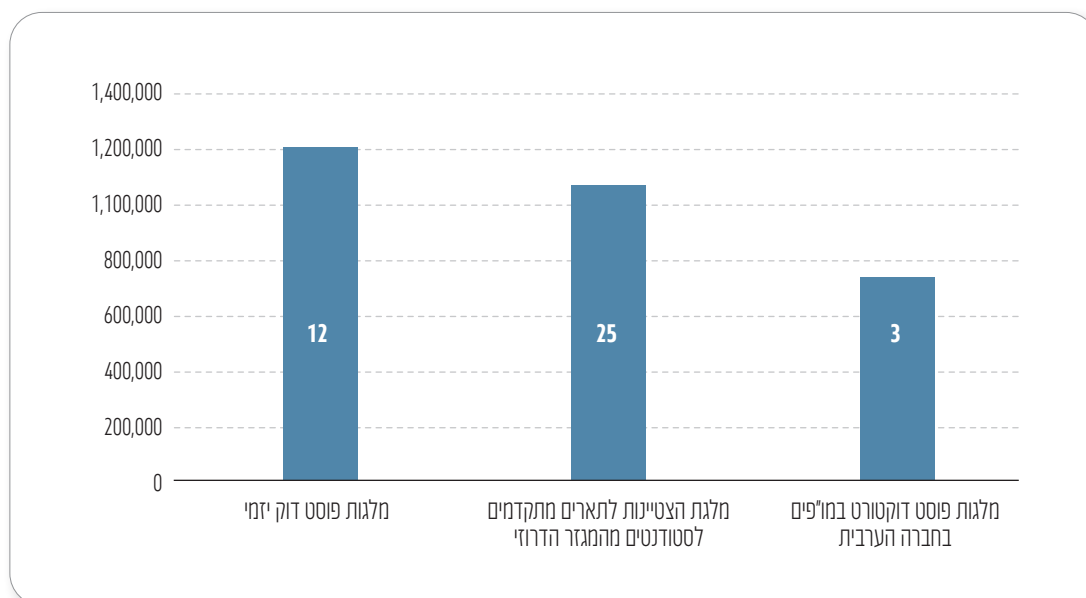
מימון 25 מלגות לתארים מתקדמים בתחומי ה-STEM בהיקף כולל של כמיליון ש"ח.

מלגות פוסט דוקטורט במו"פים בחברה הערבית

במטרה לצמצם את הפערים בחברה הערבית, במרכזי המחקר ופיתוח האזוריים (מו"פ אגודת גליל ומו"פ המשולש), הוענקו 3 מלגות למשתלמים בפוסט-דוקטורט בתחומי ה-STEM, בתקציב כולל של 748 אלף ש"ח.

תרשים 3: מלגות 2025

3. מימון משותף של מחקרים במסלול לאומי בשיתוף עם משרדי ממשלה וגופי ממשל

סה"כ מומנו 52 הצעות מחקר בסכום כולל של כ- 15.3 מיליון ש"ח לפי הפירוט הבא:

המשרד לביטחון לאומי

מחקרים העוסקים בתחומי הקרימינולוגיה, השיטור, הפשיעה והכליאה, מומנו 3 הצעות מחקר אחת בסכום כולל של כ- 500 אלף ש"ח.

משרד התחבורה, נתיבי ישראל, רלב"ד ורכבת ישראל

מומנו 15 הצעות מחקר בסכום כולל של כ- 6.6 מיליון ש"ח כדלקמן: תחבורה חכמה - בשיתוף משרד התחבורה - 4 הצעות מחקר, תשתיות תחבורה - בשיתוף נתיבי ישראל, 4 הצעות מחקר, בטיחות בדרכים - בשיתוף רלב"ד, 4 הצעות מחקר, תחבורה חכמה, תשתיות ובטיחות, 3 הצעות מחקר.

מערך הדיגיטל הלאומי

שיתוף פעולה בין האקדמיה למשרדי ממשלה ושלטון מקומי, מומנו 8 הצעות המחקר בסכום כולל של כ- 2.5 מיליון ש"ח.

משרד הפנים

קידום מחקר רב תחומי ויישומי בתחום השלטון המקומי, מומנו 10 מחקרים בסכום כולל של כ- 2.3 מיליון ש"ח.

משרד הרווחה והביטחון החברתי

מחקרים בנושא רווחה, שלומות וחוסן חברתי. מומנו 8 הצעות מחקר בסכום כולל של כ- 1.2 מיליון ש"ח.

ועדת ההיגוי הבין-משרדית להערכות לרעידות אדמה

מחקרים בנושא מוכנות ישראל לרעידות אדמה, מומנו 4 הצעות מחקר בסכום כולל של 1.1 מיליון ש"ח.

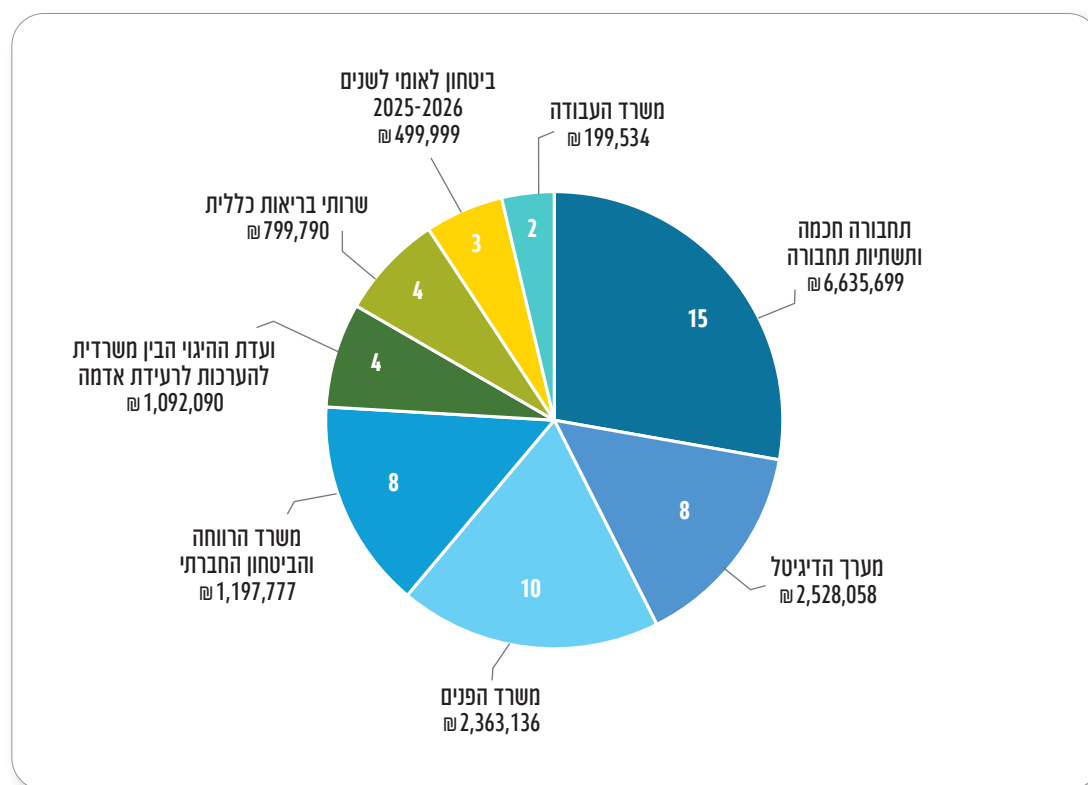
משרד העבודה

מחקרים להטמעת חדשנות בתחומי אסדרת הבטיחות והבריאות בעבודה. מומנו 2 הצעות מחקר בסכום כולל של כ-200 אלף ש"ח.

שירותי בריאות כללית

מומנו 4 הצעות מחקר בסכום כולל של כ-800 אלף ש"ח.

תרשים 4: מימון משותף של מחקרים במסלול לאומי בשיתוף עם משרדי ממשלה וגופי ממשל

4. מימון פרויקטים לאומיים נוספים

מאבק בחרם האקדמי

בעקבות החלטת ממשלה 1819 ועל מנת להיאבק בחרם האקדמי על ישראל אשר התגבר מאז ה-7 באוקטובר, משרד החדשנות המדע והטכנולוגיה בשיתוף מוסדות המחקר יצא בתוכנית במודל מיזם משותף עם אוניברסיטאות המחקר למאבק בחרם האקדמי. במסגרת זו המשרד מממן תוכניות אותן מציעים

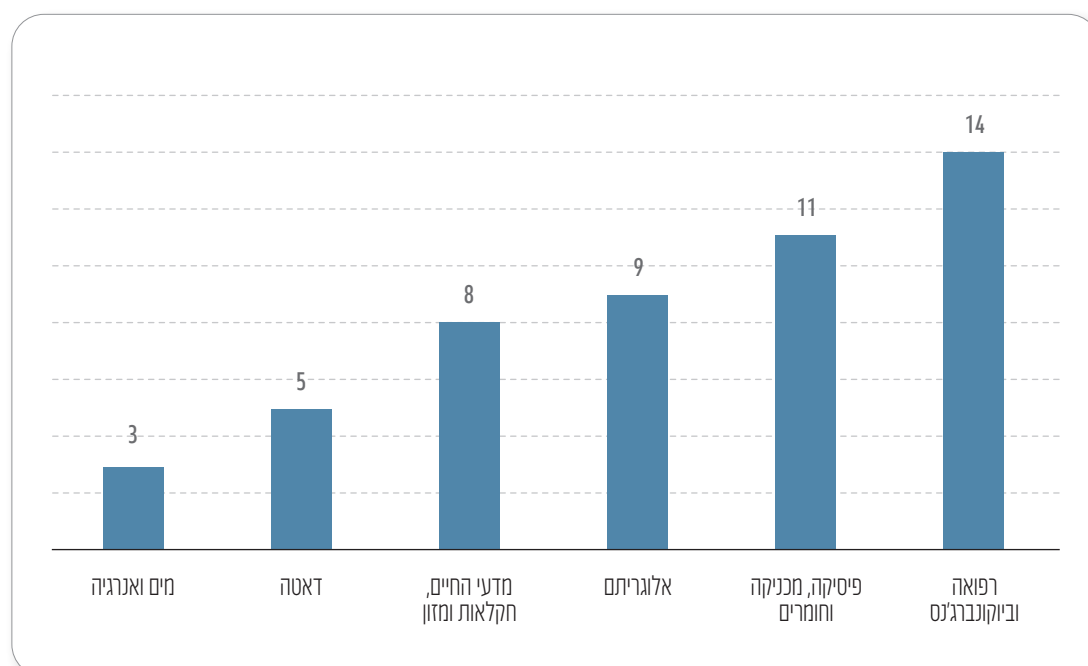
מוסדות המחקר אשר אחראיות גם על קידומן. במסגרת תוכניות אלו מוסדות המחקר מקיימות פעילויות שונות, דוגמת סיורי חשיפה בישראל לחוקרים בכירים והנהלות מחו"ל, תוכניות חשיפה בישראל לסטודנטים מחו"ל, השתתפות בירידים בינלאומיים, קיום סדנאות להדרכה להתמודד באנטישמיות, קיום כנסים ומפגשים בין חוקרים ישראלים עם חוקרים ממדינות שונות ועוד. במהלך 2024 מומנו מיזמים משותפים עם 7 מוסדות מחקר למאבק בחרם האקדמי בסכום כולל של כ-4.5 מיליון ש"ח, בשנת 2025 הוארכה הפעילות של מיזמים אלו עקב הקושי בביצוע הפעילויות תוך כדי המלחמה. כמו כן, המשרד יצא במרכז לבחירת מפעיל לוגיסטי לקיום 4 סדנאות למדענים צעירים, שיבוצעו בשנים 2025-2026. בנוסף, המשרד פרסם קול קורא (מגלת שבים) להשבת מדענים חוזרים ללא תקן אקדמי, הוגשו 9 מועמדות למלגה, בימים אלו נבחרים הזוכים.

מחקרי התכנות

במסגרת תוכנית חדשה בשיתוף ות"ת בשנת 2024 פורסמו שני קולות קוראים:

- < מימון מחקרי התכנות במוסדות שאינם מתוקצבים ע"י ות"ת - מומנו 18 מענקים בתקציב כולל של כ- 5.13 מיליון ש"ח מתקציב משרד החדשנות, המדע והטכנולוגיה בלבד. (מתקציב 2024).
- < מימון מחקרי התכנות במוסדות המתוקצבים ע"י ות"ת - שוריין תקציב של 7.5 מיליון ש"ח המתווסף לתקציב של 10 מיליון ש"ח מות"ת. הוגשו 135 הצעות על ידי 8 אוניברסיטאות ו-14 מכללות, בכלל תחומי הידע. ההצעות נשפטו על בסיס מצוינות ההצעה, ישימות ופוטנציאל המסחור, חדשנות ומקוריות הפרויקט ואיכות צוות המחקר. ההצעות חולקו ל-7 תחומי מיקוד: אלוגרייתם, דאטה, מדעי החיים, מזון וחקלאות, מים ואנרגיה, פיזיקה, מכניקה וחומרים, רפואה וביקונברגנס. 50 הצעות נבחרו למימון לפי הפירוט הבא:

תרשים 5: מחקרי התכנות במוסדות המתוקצבים ע"י ות"ת

מאיצי מדע

נכון לאמצע שנת 2025, השתתפו כ-245 מיזמים בתוכנית, נרשמו 81 פטנטים, הוקמו 19 חברות ועוד 19 חברות מוסחרו לתעשייה או לחממה, הם גייסו כ-28 מיליון דולר בגיוס ראשוני. 29 מיזמים קיבלו מענקי המשך בגובה של 24 מיליון ש"ח.

מסלול מקביל

בהמשך להחלטת ממשלה 1701 בדבר מימון תקציבי מחקר ושיתופי פעולה בין לאומיים עבור חוקרים שאינם זכאים למימון פעילותם ע"י האיחוד האירופי (תוכניות הורייזון), בשל מיקומו הגאוגרפי של המוסד אליו הם משתייכים יצא המשרד ב-2025 בקול קורא חדש, במסגרתו מומנו 33 מחקרים יישומיים בסכום כולל של כ-20 מיליון ש"ח. לקול קורא ייעודי זה שני מסלולים:

- < הצעות מחקר אישיות - הצעות מחקר אישיות משותפות עם חוקרים בינ"ל, במחקר יישומי.
- < Starting ERC - חוקרים צעירים, עד 7 שנים מקבלת תואר דוקטור, יוכלו להגיש הצעת מחקר ברמת ERC. מומנו 3 הצעות, בסכום של כ- 3.7 מיליון ש"ח.

תרשים 6: מסלול מקביל

5. מימון מחקרים במסלול בינלאומי בשותפות עם מדינה נוספת

למשרד הסכמים בליטרלים עם 40 משרדי ממשלה מקבילים ברחבי העולם, בכל שנה מפורסמים קולות קוראים למימון מחקרים משותפים עם כ-10 מדינות. בשנת 2025 מומנו 41 מחקרים חדשים במסלול הבינלאומי, בסכום כולל של כ-20 מיליון ש"ח. נושאי המחקר מגוונים כפי שנקבעו ע"י שתי המדינות השותפות, כמפורט להלן:

שת"פ צרפת (מיימוניד)

מימון של 8 מחקרים בתחומי מדע החומר ויישומים, רפואה ותרופות, הגנת הסביבה והנדסה ודיגיטל, בתקציב כולל של 2.5 מיליון ש"ח.

שת"פ איטליה (סוכנות החלל)

מימון של הצעת מחקר אחת (בצד הישראלי) בתחום של טכנולוגיית מים: צרכי השקיה, בתקציב כולל של 380 אלף ש"ח.

שת"פ טאיוואן

מימון של 6 מחקרים בתחום חומרים מתקדמים ועיצוב מוליכים למחצה, תקציב כולל של כ-1.5 מיליון ש"ח.

בריטניה

מימון של 9 מחקרים בתחומים של בינה מלאכותית, טכנולוגיות קוונטיות ופודטק בסך 4.15 מיליון ש"ח.

הונגריה

מימון של 7 מחקרים בתחומים של בריאות ורפואה: דיאגנוסטיקה, התערבויות וטיפולים חדשים, חדשנות באורח חיים ומניעת מחלות. קיימות ואנרגיה: הגברת יעילות אנרגטית והאצת מעבר לאנרגיה נקייה. בינה מלאכותית וטכנולוגיה קוונטית, בסך 4 מיליון ש"ח.

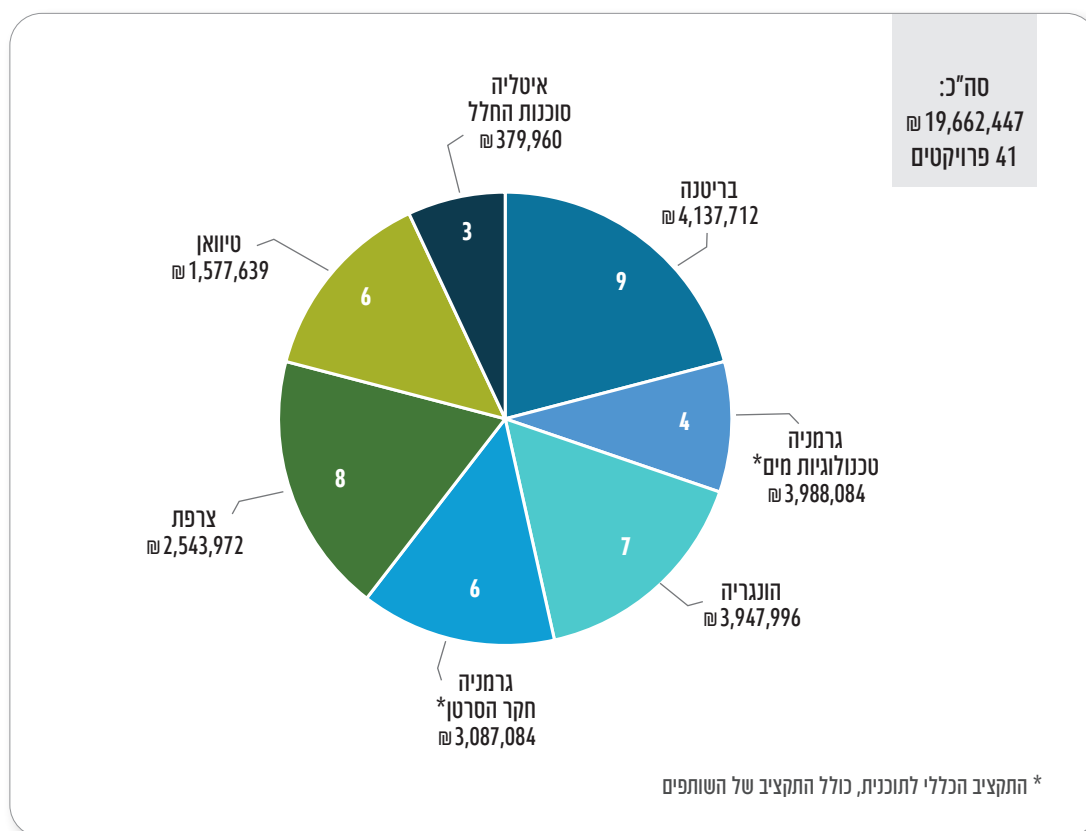
גרמניה חקר הסרטן

מימון של 6 מחקרים בתקציב כולל של 3 מיליון ש"ח (בתקציב משותף עם גרמניה).

גרמניה טכנולוגיות מים

מימון של 4 מחקרים בתקציב כולל של 4 מיליון ש"ח (בתקציב משותף עם גרמניה).

תרשים 7: מימון מחקרים במסלול בינלאומי ובמסגרת קרנות אירופאיות

הארכת הסכמים למימון מחקרים בשיתוף ארגוני מחקר בינלאומיים

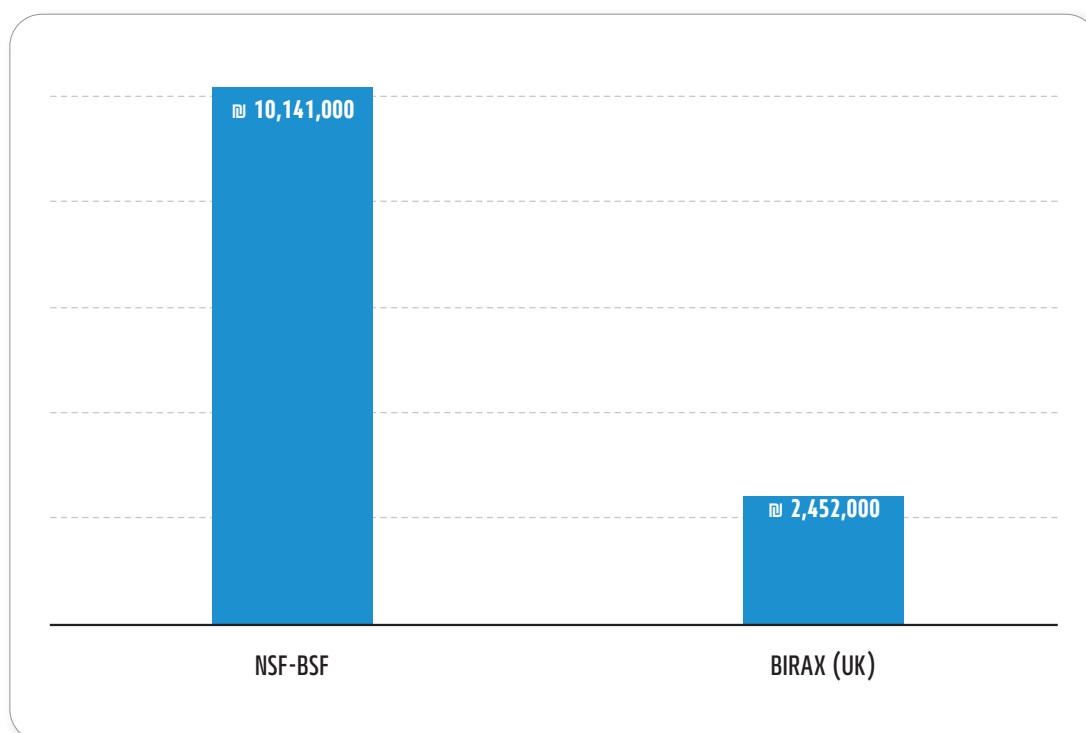
BIRAX - the Britain Israel Research and Academic Exchange Partnership תוכנית לשיתוף פעולה בהובלת ה-British council שמטרתה מימון שיתוף פעולה במחקרים חדשניים משותפים לחוקרים ישראלים ובריטיים. תוכנית BIRAX מממנת מחקרים חדשניים ופורצי דרך העוסקים בהיבטים שונים של הזדקנות והשפעתה על בריאות האדם. בשנת 2025 פורסם קול קורא משותף בנושא הזדקנות בריאה ואריכות ימים, בתקציב כולל של 2.5 מיליון ש"ח למימון 3 מחקרים בשנים 2026-2029.

NSF-BSF - במהלך שנת 2022, חתמה מנכ"לית משרד החדשנות, המדע והטכנולוגיה על הסכם משותף עם הקרן הדו-לאומית למדע ישראל ארה"ב (BSF) למימון מחקרים משותפים בתחום הקוונטים יחד עם הקרן הלאומית למדע של ארה"ב (NSF).

בשנת 2025 מומנו 4 מחקרים בסך של כ-4 מיליון ש"ח. פרט לתקציב הנ"ל, תוקצב סכום של 10 מיליון ש"ח על מנת להמשיך את התוכנית בין השנים 2026-2029.

תרשים 8: הארכת הסכמים לשיתופי פעולה בינלאומיים

6. פעילויות נוספות

< **ייצוג המשרד בוועדות מקצועיות** - השתתפות ב-25 ועדות לאומיות, וב-21 ועדות בינלאומיות (להלן נספח 7).

< **הובלת פורום המדענים הראשיים** - במהלך שנת 2025 קיים הפורום שני מפגשים תקופתיים וסיום מקצועי אחד. להלן פירוט המפגשים:

< סיום בנחל דליה וביצוע הדיפלה, בסיור זה גם נפרדנו מכמה מדענים ראשיים שסיימו את תפקידים בשנים 2024-2025.

< מפגש במשרדי הרשות לחדשנות - המפגש עסק בנושא מצב ההייטק ופעילות הורייזן ובהסדרת מעמד המדען הראשי במשרדי הממשלה.

< מפגש מקוון, בו הוצגה הפעילות המחקרית של שני משרדים (התיירות והפנים) שנציגיה הצטרפו לפעילות הפורום.

עיקר הנושאים שעלו במהלך המפגשים השונים: תפקידים ומעמדם של המדענים הראשיים במשרדי הממשלה, שיתוף פעולה בין משרדי הממשלה בקולות קוראים, והצגת פעילות האגף לקשרי חוץ מדעיים במשרד המנהל לקשרי מדע עם כ-40 מדינות ו-17 ארגוני מחקר בינלאומיים וקביעת תחומי עדיפות לאומית.

< **תמיכה והשתתפות בפעילות ועדות המלומ"פ.**

< **השתתפות בוועדות שיפוט של רשות החדשנות במגוון תוכניות.**

תוכנית עבודה לשנת 2026

- < קידום תוכניות לאומיות: בינה מלאכותית, קוואנטום, ביוקונברג'נס, הים כמשאב לאומי ופודטק, בהמשך להמלצות המולמו"פ, באמצעות פרסום, שיפוט ומימון מחקרים יישומיים באקדמיה בתחומים אלה. תחומי המיקוד קשורים בחלק מהמקרים למלחמה כגון שיקום פיזי וטכנולוגיות לטיפול בבריאות הנפש.
- < ביצוע תוכנית מדעית עם האגף לקשרי חוץ לקידום תוכניות דו-לאומיות והנגשת תשתיות מחקר בינלאומיות באמצעות פרסום, שיפוט ומימון מחקרים דו-לאומיים באקדמיה עם המדינות הבאות: גרמניה, צרפת, סלובקיה, ומדינות נוספות כתלות בתקציב.
- < הובלת פעילויות למאבק בחרם האקדמי בהתאם להחלטת הממשלה 1819 (מט/4).
- < מימון משותף של מחקרים יישומיים באקדמיה ביחד עם משרדי ממשלה וגופים ציבוריים.
- < חיזוק פעילות המדענים הראשיים במשרדי הממשלה (וחברות ציבוריות).
- < השתתפות בוועדות שיפוט ברשות החדשנות, וועדות הכנסת, וועדות ציבוריות ועוד.
- < ביצוע פיילוט לשימוש בבינה מלאכותית להערכת הצעות מחקר מדעי של תוכניות המשרד: "מאיצי מדע", פוסטדוק יזמי, ומרכזי הידע במימון המשרד.

אגף קו האופק

אגף "קו האופק" במשרד החדשנות, המדע והטכנולוגיה, פועל בשלושה מישורים: הראשון, "סריקת אופק" לאומית של מגמות עולמיות, על מנת לתמוך ולהכווין תהליכי קבלת ההחלטות, תכנון אסטרטגי ארוך טווח בממשלה. השני, פיתוח ידע הכוונה והמלצות להבטחת הביטחון הטכנולוגי-מדעי של מדינת ישראל בעידן של מאבק גובר בין מעצמות, רה-גלובליזציה ושינויים בתפיסת ביטחון לאומי בעולם והתרחבותו לעולם האזרחי. השלישי, מיזמים טכנולוגים-ממשלתיים לחוסן הלאומי ועם ארגוני קהילת המודיעין.

מנגנון 'סריקת האופק' הלאומי של ישראל

מנגנון זה נוסד בשנת 2017 בהשראת גופים מקבילים בעולם. המנגנון אחראי על זיהוי מוקדם של מגמות עולמיות המחייבות היערכות לאומית מתחומי טכנולוגיה, כלכלה, חברה, ביטחון, מדינה, גיאופוליטיקה, דמוגרפיה, אקלים ואידיאלוגיה ובדגש על השילוב ביניהן. המנגנון מנתח את ההשלכות הפוטנציאליות של מגמות אלה על המערכת הישראלית. המנגנון אחראי גם על פיתוח ידע רלוונטי בהקשרי הביטחון המדעי-טכנולוגי הלאומי של ישראל, ובמסגרת זו עוסק בזיהוי טכנולוגיות מפציעות לצורך היערכות המדינה לעתיד בתחומי חדשנות, במאבק הגאו-טכנולוגי העולמי והשפעותיו על ישראל ובאתגרי שרשראות האספקה של טכנולוגיות חיוניות.

ביטחון מדעי-טכנולוגי לאומי לישראל

האגף אחראי לפיתוח ידע רלוונטי, הכוונה ותובנות חיוניות לשימור הביטחון הלאומי המדעי-טכנולוגי של ישראל, עם דגש על החיבור שבין העולם הטכנולוגי האזרחי לצבאי. בהקשר זה, האגף עוסק בזיהוי והצבעה על טכנולוגיות מפציעות-קריטיות וניתוח השפעותיהן על הביטחון ועל הכלכלה, בניתוח המאבקים הגאו-טכנולוגיים העולמיים והשפעותיהם על ישראל, ובאתגרים הנובעים ממיקומה של ישראל בשרשרת הערך של טכנולוגיות חיוניות.

מיזמים טכנולוגיים והכשרות כח אדם עם ארגוני המודיעין

האגף מוציא לפועל, מיזמים להכשרת כוח אדם בתחום הטכנולוגי חדשני בכלל זה מיזם בקרב בני נוער מהפריפריה החברתית והגיאוגרפית, בשותפות עם מערך הסייבר הלאומי וארגוני המודיעין ופרויקטים לאומיים נוספים. מאפיין מרכזי בפעילותו הינו שותפות עם משרדי ממשלה וארגוני הביטחון גישה חוצת תחומים. וכן מעורבות ויזימה של פרויקטים ייחודיים נוספים כמו חממה טכנולוגית עם ארגוני המודיעין. האגף אוסף, חוקר ומנתח באופן שיטתי מידע ונתונים בתחום אחריותו. הדבר נעשה על ידי מומחי האגף תוך הסתייעות במומחים ומכוני-מחקר, שימוש בכלי בינה מלאכותית ומיצוי נתוני עתק.

מיזם יחודי - "מעבדת סריקת האופק"

מעבדת AI שבונה כלים רלוונטיים לסריקה ומתמקדת באיתור מגמות רלוונטיות לתחומים המדע והטכנולוגיה.

קשרי גומלין עם ארגוני המודיעין

הקמת מיזמים משותפים עם גופים ממשלתיים סביב סוגיות מיקוד; פורומים בין-משרדיים עיתיים פיתוח קשרי החוץ וחילופי הידע עם גופים מקבילים בעולם.

עקרונות פעולה ושיטת עבודה

- < גיוס יועצים ומומחי חוץ (לעתים גיבוש צוותי המומחים).
- < ביצוע מחקרים משותפים עם משרדי הממשלה השונים.
- < פיתוח מערכות AI רלוונטיות לעשייה באגף ובגופי הממשלה ופריסת לשימוש מומחים.
- < מחקרים משותפים עם גופי מערכת הביטחון.
- < ביצוע מחקרי עומק של המעבדה הטכנולוגית.
- < ביצוע משימות של זיהוי איתור וניבוי טכנולוגיות מפציעות.
- < קשרי עבודה מחקריים עם מנגנוני סריקת אופק מקבילים בינ"ל.
- < ביצוע מיזמים טכנולוגיים משותפים עם ארגוני הבטחון וגופי ממשל.

תקציר פרויקטים ומחקרים שהתנהלו

- < פיתוח תפיסה לתחום ביטחון מדעי-טכנולוגי.
- < דו"ח מגה מגמות רב-שנתי - וכנס בינלאומי לקו האופק.
- < עדכוני מודיעין עיתיים.
- < פרויקטי מחקר טכנולוגי
- < עבור טכנולוגיות מפציעות וכן רובוטיקה חכמה (פיזיקל AI).
- < מחקרי ישראליות ערך ושרשראות אספקה של טכנולוגיות.
- < הכשרות כ"א בתחומים טכנולוגיים והסייבר.

יצירת קשר

פרופ' מירי ימיני

chief_scientist@most.gov.il

איש קשר קו האופק: ד"ר ויקטור ישראל

Victor-israelG@most.gov.il

גן טכנולוגי מלחה, דרך אגודת ספורט

הפועל 2, בנין אלון ב', ירושלים

02-5411172

משרד החינוך

ד"ר אודט סלע, מדענית ראשית

משרד החינוך: תפקידי לשכת המדענית הראשית

מערכת החינוך פועלת בסביבה מורכבת ודינמית, המתאפיינת בשינויים חברתיים, טכנולוגיים ופדגוגיים מואצים. במציאות זו, קידום מדיניות חינוכית אפקטיבית מחייב הסתמכות שיטתית על ידע מחקר³², על איסוף נתונים ועל למידה מתמשכת מן השטח. לשכת המדענית הראשית במשרד החינוך פועלת לחיזוק התשתית המחקרית של המערכת ולקידום שימוש מושכל בידע בתהליכי קבלת החלטות. חזון הלשכה הוא לחזק מערכת חינוך הלומדת מן המחקר ומן הניסיון המצטבר שלה ומבססת את מדיניותה על ידע מדעי, על נתונים ועל דיאלוג מתמשך בין חוקרים וקובעי מדיניות.

פעילות הלשכה מתמקדת בשלושה תחומים מרכזיים:

1. **ייצור ידע** - ייזום, מימון וליווי מחקרים המייצרים ידע מדעי מוקפד ורלוונטי לסוגיות מרכזיות במדיניות החינוך ובפרקטיקה החינוכית.
2. **תיווך ידע** - פיתוח מנגנונים לשיתוף, הנגשה והפצה של ידע מחקרי בין חוקרים, קובעי מדיניות, דרגי ניהול ואנשי חינוך.
3. **יישום ידע במדיניות** - שילוב ממצאים מחקריים בתהליכי עיצוב מדיניות ותמיכה בתהליכי למידה ארגונית במשרד החינוך.

בנוסף, הלשכה אמונה על **הסדרת המחקר במערכת החינוך**, ובכלל זה קביעת מדיניות אתית לביצוע מחקרים במערכת, בחינת בקשות להיתרי מחקר במוסדות חינוך או באמצעותם ופיקוח על עמידה בכללי האתיקה והרגולציה המחקרית. נכון לשנת הדוח, צוות הלשכה מונה **6 תקנים ו-3 סטודנטים**.

תקציב

תקציב היחידה לשנת 2025 עמד על 11 מיליון ש"ח. התקציב לשנת 2026 טרם נקבע. התקציב הכולל של משרד החינוך לשנת 2025 עמד על 8 מיליארד ש"ח.

עקרונות ודרכי פעולה

פעילות לשכת המדענית הראשית במשרד החינוך נשענת על תפיסה של מחזור ידע למדיניות - תהליך מתמשך שבו ידע מחקרי נוצר, מתווך, מיושם במדיניות, ומוביל ללמידה מערכתית מתמשכת. בהתאם לכך, פעילות הלשכה מאורגנת סביב ארבעה מנועי פעולה מרכזיים:

1. ייצור ידע מחקרי רלוונטי למדיניות

הלשכה יוזמת, מממנת ומלווה מחקרים קצרי וארוכי טווח בהתאם לתכנית האסטרטגית של משרד החינוך ולאתגרים המרכזיים של מערכת החינוך. בשנת 2025 מומנו על ידי הלשכה 9 מחקרים. לכל מחקר מוקמת

ועדה מלווה הכוללת חוקרים ונציגי מדיניות. מנגנון זה מאפשר דיאלוג שוטף בין החוקרים לבין קובעי המדיניות: מצד אחד למידה של הדרג המקצועי מן הידע המחקרי במהלך המחקר, ומצד שני התאמה ודיוק של שאלות המחקר כך שיהיו רלוונטיות לאתגרי המדיניות. במסגרת זו ניתן דגש מיוחד על הנגשת ממצאי המחקר למקבלי החלטות.

2. תיווך והנגשה של ידע מחקרי

הלשכה פועלת להנגשת ידע מחקרי ולחיזוק השימוש בו בקרב קובעי מדיניות ואנשי חינוך. פעילות זו כוללת מגוון כלי תיווך ידע, ובהם:

- א. מסמכי תשתית ידע למדיניות.
- ב. סקירות מחקר עדכניות בנושאי חינוך המופצות לבעלי עניין במערכת החינוך.
- ג. אתר ייעודי המנגיש את הידע המחקרי והפעילות המחקרית של המשרד.

3. פיתוח מנגנונים לשימוש בידע

צוות הלשכה משולב בתהליכי התכנון והחשיבה האסטרטגית במשרד החינוך, במטרה להטמיע שימוש בידע מחקרי ובנתונים בתהליכי קבלת החלטות. בשנת 2024 הוטמע במשרד החינוך, בשיתוף לשכת המדענית הראשית, מודל ה"קלאס" לתכנון מדיניות חינוך מיועדת ראיות ונתונים. המודל מסייע בתכנון תהליכים אסטרטגיים רחבים ובגיבוש מדיניות תוך הישענות על תשתית ראיות ונתונים, החל משלב הגדרת האתגר, דרך תכנון ההתערבות ועד לבחינה מחודשת של המדיניות לאחר יישומה. בנוסף, בשנת 2025 יזמה הלשכה את הקמת תוכנית העתודה "אפיקים לחינוך" להכשרת מתווכי ידע בשירות הציבורי. התוכנית פועלת במימון משרד החינוך, יד הנדיב, הג'וינט ומפעל הפיס ובשיתוף שותפויות אדמונד דה-רוטשילד. מתווכי הידע פועלים בצמידות לקובעי מדיניות בכירים במשרד החינוך ומסייעים לשלב נתונים וידע מחקרי בתהליכי קבלת החלטות ובעיצוב מדיניות חינוכית. המחזור הראשון של התוכנית החל את פעולתו בנובמבר 2025 וצפוי לפעול עד לאפריל 2027. במקביל להכשרת מתווכי הידע מתקיימת גם הכשרה ייעודית למנהלים וקובעי מדיניות במשרד.

4. בניית תשתיות מחקר והסדרת הפעילות המחקרית במערכת החינוך

לשכת המדענית הראשית אחראית על פיתוח תשתיות מחקר במערכת החינוך ועל הסדרת הפעילות המחקרית במסודות החינוך. פעילות זו נועדה לעודד ייצור ידע מחקרי איכותי ורלוונטי למדיניות, תוך שמירה על סטנדרטים מקצועיים ואתיים גבוהים.

חדר המחקר של משרד החינוך

במסגרת פעילות זו אמונה הלשכה על הפעילות המחקרית האקדמית של חדר המחקר של משרד החינוך, המהווה תשתית מרכזית לחיזוק המחקר המבוסס על נתוני מערכת החינוך. חדר המחקר מאפשר לחוקרים גישה מבוקרת לנתונים מנהליים ותוצאתיים של משרד החינוך ולמקורות מידע נוספים, תוך הקפדה על כללי אבטחת מידע ושמירה על פרטיות. תשתית זו מאפשרת ביצוע מחקרים המבוססים על נתונים מערכתיים רחבי היקף, אשר אינם זמינים בדרך כלל למחקר אקדמי. באמצעות חדר המחקר מקדמת הלשכה:

- < מחקרים מבוססי נתונים על סוגיות מרכזיות במדיניות החינוך.
- < שיתופי פעולה בין חוקרים מהאקדמיה לבין יחידות המטה של משרד החינוך.
- < אסדרת הפעילות המחקרית במערכת החינוך וניהולה האתי
- המדיניות האתית לניהול מחקר במערכת החינוך המותווית על ידי לשכת המדענית הראשית מבוססת על הצורך לעודד מחקר חינוכי תומך מדיניות, תוך התווית הליך אתי מוקדם לניהול, המשתקף בתנאי ההיתר לביצוע, לאחר שנבחן על פי אמות המידה האתיות המוגדרות בנוהל פעילות מחקרית במוסדות חינוך.
- בין היתר נבחנים ההיבטים הבאים:
- < התאמת המתודולוגיה וההליך המחקרי ליישום בסביבה החינוכית המבוקשת (מעונות יום, גני ילדים, בתי ספר, חוץ מוסדית).
- < הניסיון של צוות המחקר בעבודה חינוכית-טיפולית, בהתאמה למקרה, הליך הכשרת צוות המחקר ואופן גיוס המשתתפים למחקר.
- < אופן השמירה על פרטיותם של המשתתפים במחקר ואבטחת המידע הנאסף.
- < אופן ההתייחסות לנושאים רגישים, בפרט בהקשר של איסוף מידע מתלמידים, ואופן העיצוב של מנגנוני תמיכה ומשוב לצמצום הסיכון הכרוך בפגיעה במשתתפים כתוצאה מחשיפה לא מבוקרת לנושא רגיש.
- < אופן השמירה על הוולונטריות בהשתתפות במחקר, בפרט במצב בו נוצר איום על הוולונטריות כתוצאה מיחסי סמכות בין עורך המחקר לבין משתתפיו הפוטנציאליים.
- < מידת השקיפות בהצגת מטרות המחקר, מהלכו ותוצאותיו בפני כלל השותפים למחקר: תלמידים, הורים, צוותי החינוך.
- לצורך איזון בין שמירה על האתיקה המחקרית לבין חתירה להסרת חסמים אתיים המעכבים את ביצועם, הלשכה מנהלת מדיניות אתית דינמית, המתעדכנת באופן שוטף בהתאם להתפתחויות בעולם המחקר ולצרכים העולים מן השטח, תוך שיח מתמשך עם יחידות המשרד, מוסדות אקדמיים וגורמים מקצועיים נוספים.

סיכום פעילויות לשנת 2025

שנת 2025 עמדה בסימן חיזוק התשתית למחקר ולמדיניות חינוך מיועדת ראיות ונתונים. פעילות הלשכה התמקדה בפיתוח מנגנונים המחברים בין מחקר, נתונים ותהליכי קבלת החלטות, תוך העמקת השותפות בין קובעי מדיניות³³, חוקרים ואנשי חינוך. למימוש תפיסה זו, הפעילות בשנת 2025 התמקדה במספר ערוצים מרכזיים:

1. ייצור ידע מחקרי רלוונטי למדיניות

הלשכה המשיכה לקדם שותפויות עם מוסדות אקדמיים בביצוע מחקרים בנושאים מרכזיים למדיניות החינוך. במסגרת זו מיושם מודל הוועדות המלוות, המאפשר דיאלוג שיטתי בין חוקרים לבין קובעי המדיניות בצמתים מרכזיים של המחקר ובכך תורם ליצירת ידע משולב - מחקרי ומעשי - בעל רלוונטיות גבוהה לתהליכי קבלת החלטות. בשנת 2025 הוגדר מוקד פעילות הלשכה סביב בחינת השפעות עומק של מהלכים פדגוגיים, טכנולוגיים וחברתיים על תפקוד מערכת החינוך, בדגש על מורים, תלמידים והקשר ביניהם. המחקרים שמומנו בשנה זו עסקו בין היתר בתחומים הבאים: הכשרה והתפתחות מקצועית של מורים, קידום שלומות ורווחה מקצועית של מורים, קידום מקצועות STEM, שילוב בינה מלאכותית בחינוך ומניעת התנהגויות סיכון בקרב תלמידים. בכל המחקרים ניתן דגש על זיהוי והבנה של תנאים מערכתיים המאפשרים שינוי חינוכי משמעותי ובעל היתכנות יישומית.

2. הנגשה והפצה של ידע מחקרי

בשנת 2025 התמקדה פעילות הלשכה בהנגשת ידע מחקרי התומך בהתמודדות עם מצב החירום המתמשך לצד שמירה על רציפות תפקודית של מערכת החינוך. במסגרת זו פורסמו 48 תקצירי מאמרים ותוצרי ידע מבוססי מחקר אשר הופצו לציבור ולעובדי מערכת החינוך. נושאי הסקירות שילבו בין מענה לצרכים הנובעים מהמלחמה, כגון תמיכה בתלמידים שנחשפו לטרומה ופרסומים ייעודיים לשעת חירום (לרבות במסגרת מבצע "עם כלביא"), לבין תמיכה בתהליכי שיקום ארוכי טווח באמצעות סקירות ספרות רחבות. לצד זאת, עסקו הסקירות גם בנושאי ליבה בעבודת המשרד ובהם הוראת שפה, חידושים בהערכה ובמוסד הבחינה, שימוש בנתונים בחינוך וחינוך בגיל הרך. במקביל, במסגרת תהליכי ייעוץ מדעי ליחידות המשרד, הופקו 31 תמציות ידע וסקירות ספרות בהיקפים משתנים, בהתאם לצורכי התכנון והמדיניות. תוצרים אלו מפורסמים בקטלוג באתר הלשכה, וצפויים להיות זמינים החל מהשנה גם בקטלוגים של ספריות אקדמיות בישראל ובעולם.

עיקרי תחומי העיסוק של סקירות הספרות ומסמכי תשתית הידע:

- < התמודדות עם השלכות המלחמה, שגרת חירום ותהליכי שיקום (לרבות מוגנות צוותי הוראה ועקרונות שיקום למחוז הצפון).
- < מבנה וארגון של מערכות חינוך בעולם.
- < פדגוגיה וחדשנות בהוראה (לרבות שימוש בכלים דיגיטליים ומשחוק).
- < הוראת מדעים ו STEM כולל ליווי רפורמת "ישראל ריאלי" ופיתוח תשתיות ידע לתפיסת הוראה בתחום.
- < הערכה ומבחנים עתירי סיכון, מוטיבציית תלמידים והיבטים נלווים.
- < מיפוי מחקרי לתוכנית הלאומית לצמצום פערים בחברה הערבית (תוכנית 550).

3. קידום מחקר מבוסס נתונים וחיזוק הקשר עם קהילת המחקר

בשנת 2025 פעלה הלשכה לחיזוק הקשר בין מערכת החינוך לבין קהילת המחקר האקדמית בישראל. במסגרת זו קודמה הפעילות המחקרית המתקיימת בחדר המחקר של משרד החינוך, בשיתוף צוות חדר

המחקר. פעילות זו כללה הסרת חסמים, ליווי חוקרים ומתן ייעוץ מקצועי בביצוע מחקרים אשר מבוססים על נתוני מערכת החינוך. בנוסף, קיימה הלשכה מפגשים עם חוקרים מן האקדמיה במטרה להגביר את המודעות לאפשרויות המחקר הגלומות בנתונים הזמינים בחדר המחקר ולבחון דרכים להרחבת מגוון הנתונים המונגשים למחקר בהתאם לצרכים העולים מן השדה.

4. הסרת חסמים רגולטוריים ועידוד מחקר במערכת החינוך

בשנת 2025 פעלה הלשכה להסרת חסמים רגולטוריים ולעידוד ביצוע מחקרים במערכת החינוך. במסגרת זו גובשו הנחיות שיאפשרו ליחידות משרדיות ולבעלי תפקיד במערכת החינוך לחקור את עבודתם במסגרת שיתופי פעולה עם מוסדות אקדמיים, תוך שמירה על הסטנדרטים האתיים והמקצועיים הנדרשים. בנוסף, התקיימה קבוצת חשיבה משותפת עם חוקרים מוועדות אתיקה באקדמיה, שמטרתה לבחון דרכים לחיזוק שיתופי הפעולה בין הוועדות השונות ולגבש מתווה אחיד ככל האפשר להליך הרגולציה של מחקרים המתבצעים במערכת החינוך.

5. הכשרת מתווכי ידע במערכת החינוך - תוכנית "אפיקים לחינוך"

בשנת 2025 יזמה לשכת המדענית הראשית את הקמת תוכנית העתודה "אפיקים לחינוך" להכשרת מתווכי ידע בשירות הציבורי. במהלך השנה גובשה תפיסת הפעולה של התוכנית, גויסו שותפים ומקורות מימון והוכשרה הקרקע לשילובם של מתווכי הידע ביחידות המטה ובמחוזות משרד החינוך. לאחר תהליך מיון רב-שלבי התקבלו לתוכנית 10 עמיתים, מתוך כ-500 מתעניינים וכ-100 מועמדים שניגשו למיונים. העמיתים פועלים בצמידות לקובעי מדיניות בכירים במשרד - מנהלי מינהלים, אגפים ומחוזות - ומסייעים בתהליכי עיצוב מדיניות מבוססת ראיות ונתונים, לצד השתתפות בתוכנית הכשרה ייעודית וביצוע מחקר יישומי. במקביל, הוחל גם בפיתוח תוכנית הכשרה לקובעי המדיניות העובדים בצמידות למתווכי הידע, במטרה להקנות להם כלים ומיומנויות לשימוש בראיות ובנתונים בתהליכי קבלת החלטות. התוכנית החלה לפעול בנובמבר 2025 והמחזור הראשון צפוי להסתיים באפריל 2027.

6. ניתוח מאפייני המחקר החינוכי בישראל

בשנת 2025 הופק דו"ח המסכם את מאפייני המחקר החינוכי בישראל בשנים 2018-2024, המבוסס על ניתוח מאגר נתוני הבקשות להיתר מחקר במערכת החינוך. הדו"ח מספק תמונת מצב עדכנית על מגמות מרכזיות בפעילות המחקרית, תחומי העניין הבולטים של החוקרים והיקף המחקר המתבצע במערכת החינוך. מן הניתוח עלו מספר תובנות מרכזיות:

- < חלה עלייה של כ-40% במספר הבקשות לביצוע מחקר בין השנים 2018-2024, המצביעה על גידול מתמשך בפעילות המחקרית במערכת החינוך.
- < תקופת מלחמת "חרבות ברזל" שימשה כמאיץ למחקר: מספר הבקשות החודשי הממוצע בתקופה זו היה גבוה פי שניים בהשוואה לשנים קודמות. הנושא הבולט ביותר שנחקר בתקופה זו הוא חוסן תלמידים בעת מלחמה.
- < נושאי המחקר המרכזיים לאורך השנים שנבחנו הם: שפה, אוריינות שפתית, התפתחות מקצועית של מורים וחינוך מיוחד.

< בתקופת מגפת הקורונה נרשמה עלייה במחקרים שעסקו בלמידה מרחוק ובמעורבות הורים בתהליכי הלמידה בתנאי סגר מתמשך.

ממצאים אלו מדגישים את רגישותה של הפעילות המחקרית במערכת החינוך לאירועי מאקרו ולשינויים מערכתיים וכן את הפוטנציאל הטמון בשימוש במאגרי הנתונים של המשרד ככלי לזיהוי מגמות, למיקוד מאמצי מחקר ולתמיכה בעיצוב מדיניות חינוך הנשענת על ידע אמפירי עדכני.

מכלול הפעילויות המתוארות לעיל משקף את תפקידה הייחודי של לשכת המדענית הראשית במשרד החינוך: לא רק כגורם המממן³⁴ ומלווה מחקר, אלא כגורם הפועל בתוך המערכת הממשלתית לחיבור שיטתי בין מחקר, נתונים ותהליכי עיצוב מדיניות ולחיזוק יכולתה של מערכת החינוך לפעול כמערכת לומדת הנשענת על ידע אמפירי ועל ניסיון מצטבר³⁵.

אתגרים ותוכנית העבודה לשנת 2026

שנת 2026 צפויה לעמוד בסימן הרחבת תשתיות המחקר והידע של מערכת החינוך. בהתאם לכך, פעילות הלשכה תתמקד במספר מהלכים מרכזיים:

1. הרחבת תשתיות הידע והנתונים למדיניות

המשך פיתוח והרחבה של תשתיות הידע העומדות לרשות קובעי המדיניות במשרד החינוך, לרבות חיזוק המחקר המבוסס על נתונים מנהליים רחבי היקף (large-scale administrative data) והרחבת השימוש בתשתיות הנתונים של המשרד לצורכי מחקר ומדיניות. במסגרת זו תפעל הלשכה לשילוב כלים מבוססי בינה מלאכותית בתהליכי עיבוד, ניתוח והנגשה של ידע מחקרי, במטרה לשפר את היכולת להפיק תובנות ממקורות מידע רחבים ולסייע לקובעי מדיניות בתהליכי קבלת החלטות.

2. תמיכה בהתאוששות מערכת החינוך ופיתוח חדשנות חינוכית

מערכת החינוך בישראל חוותה בשנים האחרונות טלטלות משמעותיות על רקע אירועי המלחמה. בשנת 2026 תפעל הלשכה לתמוך במעבר משלב ההתמודדות עם המשבר לשלב של התאוששות וצמיחה. במסגרת זו יינתן דגש על פיתוח ידע ותמיכה במדיניות המחזקת את החוסן האישי והמקצועי של תלמידים ומורים, מקדמת שלומות ורווחה נפשית, ומסייעת בקידום מהלכים פדגוגיים חדשניים ובהטמעת חדשנות חינוכית במערכת. בהתאם לכך, יפורסמו קולות קוראים למחקר בנושאים אסטרטגיים למערכת החינוך, ובהם בין היתר: בחינת יישום רפורמת הגפ"ן ברשויות המקומיות, מניעת שחיקה בקרב מנהלים ומורים, המשך בחינת השפעות מלחמת חרבות ברזל על מערכת החינוך, השפעת הוצאת טלפונים סלולריים בבתי הספר היסודיים והחט"ב, הנחלת השפה העברית לתלמידים מתקשים דור שני, ו-ההון האנושי בתחומי ה-STEM (מחקר משותף עם משרד החדשנות, המדע והטכנולוגיה).

34 נספח 8 - מימון מחקרי הלשכה

35 נספח 9 - סקירת ספרות

3. פיתוח מנגנונים לשימוש בידע בתהליכי קבלת החלטות

בשנת 2026 ממשיך יישומה של תוכנית העתודה "אפיקים לחינוך", להכשרת מתווכי ידע בשירות הציבורי. מתווכי הידע משולבים בצמידות לדרגי הנהלה בכירים במשרד החינוך ובמחוזות ומסייעים בשילוב ידע מחקרי ונתונים בתהליכי עיצוב מדיניות וקבלת החלטות. לצד הכשרת מתווכי הידע תימשך גם הכשרה ייעודית לקובעי המדיניות העובדים עמם, במטרה לחזק את היכולת הארגונית להשתמש בראיות ונתונים באופן שיטתי. מהלך זה נועד לקדם שינוי תרבותי במשרד החינוך לכיוון של מדיניות מידעית ראיות ונתונים. במקביל תמשיך הלשכה לפעול להנגשה, עיבוד וסיכום של ידע מחקרי לטובת התמודדות עם אתגרי החירום ותכנון תהליכי השיקום והבנייה מחדש של מערכת החינוך, תוך הפצת תוצרי ידע לקהל רחב של עוסקים בחינוך והנגשת ידע ממוקד לקובעי מדיניות בסוגיות האסטרטגיות של המשרד.

4. הסרת חסמים רגולטוריים וטיוב הרגולציה האתית של מחקר

- הלשכה תמשיך לפעול להסרת חסמים רגולטוריים ולעידוד ביצוע מחקרים במערכת החינוך ובכלל זה:
- < פרסום הנחיות אתיות לביצוע מחקרים המבוססים על בינה מלאכותית.
 - < פרסום נוהל פנימי המסדיר את ביצוע המחקרים על ידי יחידות משרד החינוך.
 - < המשך שיתוף פעולה עם ועדות אתיקה באקדמיה לצורך גיבוש מתווים משותפים ככל שניתן לבחינת מחקרים במערכת החינוך.

יצירת קשר

ד"ר אודט סלע

odettese@education.gov.il

דבורה הנביאה 2, ירושלים

073-3931637

משרד החקלאות וביטחון המזון

ד"ר מיכל לוי, מדענית ראשית

משרד החקלאות וביטחון המזון: תפקידי לשכת המדענית הראשית

לשכת המדענית הראשית במשרד החקלאות וביטחון המזון, מסייעת בהשגת מטרות וייעדי משרד החקלאות וביטחון המזון. פעילות זו כוללת גישור על פערי ידע חקלאי בתחומי הפיתוח, היישום, הגידול, לאורך התהליך החקלאי (לפני בזמן ולאחר הקטיפה). סיוע בטיפוח האקוסיסטם היזמי בתחום כולל חיבורו לחקלאות ישראל, סיוע בהגברת החדשנות המדעית והטכנולוגית היישומית החקלאית. מתן פתרונות אד-הוק למשברים של מחלות ומזיקים, קידום בטחון מזון איכותי בישראל, הגברת אבטחת איכות המזון ושמירה על הסביבה. זאת ועוד, הלשכה מקדמת את נושא החקלאות בת-קיימא ותחום החקלאות המחדשת, ואחראית על זכויות מטפחים, מסייעת ליחידות המשרד השונות במענה לאתגרים ופערי ידע ומרכזת את התמיכות במו"פ אזורי פריפריאלי אשר נועדו לסייע לחקלאים באזורי ספר. הלשכה מעסיקה 10 עובדים.

תקציב

תקציב יחידת המדענית הראשית לשנת 2025 עמד על 17.5 מיליון ש"ח + 20 מיליון ש"ח למרכזי מו"פ אזורי פריפריאלי אשר נתמכים ע"י משרד החקלאות.

עקרונות פעולה ושיטת עבודה

הפצת "קולות קוראים" מידי שנה, לכל מוסדות המחקר העוסקים במחקר חקלאי. "הקולות קוראים" מבוצעים במתכונת של תמיכות במחקרים, בהליך תחרותי (הצעות המחקר הטובות ביותר זוכות למימון). הצעות המחקר נשפטות במסגרת ועדות שיפוט מקצועיות, נשלחות לחוות דעת של מעריכים (Referees), לפרקים גם למעריך כלכלי שמסייע באישור מימון ההצעות הטובות ביותר בתרומתן הכלכלית (במידה והמחקרים יצלחו). הקולות הקוראים שיצאו היו בנושאים הבאים: מחקר מקיף בגידול החיטה, מחקר מקיף בגידול החימצה, מיזם מקיף בגידול השקד, מחקרים בתחום דו שימוש בקרקעות חקלאיות לייצור חשמל פוטו וולטאי.

קולות קוראים

לשכת המדענית הראשית של משרד החקלאות וביטחון המזון, פרסמה בשנת 2025 שני קולות קוראים בתקציב כולל של 10,000,000 מיליון ש"ח, שהוקצו לנושאים הבאים:

< קול קורא למיזם ח"ץ (חקלאות צומחת) - שקד.

< קול קורא להעלאת יבול החימצה בישראל.

< קול קורא להעלאת יבול החיטה ואיכותה בישראל.

יעדי לשכת המדענית הראשית לשנת 2025 נגזרים מיעדי משרד החקלאות וביטחון המזון, ומיועדים לגשר על פערי ידע החסרים להשגת יעדים אלו. פעילות המדענית הראשית נועדה ליזום ולהפעיל מחקרים המיועדים

להחדיר חדשנות טכנולוגית ומדעית, ולהשלים פערי ידע בנושאים בעלי חשיבות לאומית ולסייע בהגעה לביטחון מזון. מימון המחקרים המופעלים באמצעות המדענית הראשית הינו מתקציב משרד החקלאות, ומותנה בקיומו של תקציב המדינה. היקף התקציב הכולל המשוער למימון מחקרים מכוח נהלים אלו עמד על 17.5 מיליון ש"ח.

סיכום פעילות לשנת 2025

במהלך 2025 מומנו 3 מחקרים אינטר-דסיפלינאריים בתחום המחקר החקלאי ע"ס 37.5 מיליון ש"ח.

מתוך תוכנית עבודה 2026

- < במידה ויהיה תקציב למחקר: מו"פ לגידול ירקות בצפון כחלק מהתמודדות עם שינויי האקלים.
- < חידוש פעילות הועדה הארצית לצמחים מהנדסים גנטית (הורצ"מ).
- < הרחבת מאגר דאטה חקלאית בשיתוף רשות החדשנות.

יצירת קשר

ד"ר מיכל לוי

michalle@moag.gov.il

רח' המכבים 68 ראשון לציון

03-9485553

משרד הפנים

גלעד לוסון, מנהל אגף מחקר ומדיניות

משרד הפנים: תפקיד האגף ועקרונות פעולה

אגף מחקר ומדיניות, הוקם באפריל 2024 במסגרת אגף בכיר אסטרטגיה במשרד הפנים. האגף פועל בשני מסלולים מרכזיים: תמיכה פנים משרדית בקבלת החלטות ותכנון מדיניות מבוסס נתונים, ופעילות חוץ משרדית לפיתוח אקוסיסטם מחקרי בתחום השלטון המקומי. עקרונות הפעולה כוללים ליווי מחקרי של תהליכי מדיניות, קידום שותפויות ומסדי נתונים עדכניים, ופיתוח ארגז כלים לתמיכה במחקר.

תקציב

תקציב האגף עמד על 3.9 מליון ₪.

רקע, תפקיד ושיטת עבודה

אגף מחקר ומדיניות מסייע בקבלת החלטות, תכנון מדיניות וביצוע אפקטיבי במשרד הפנים, באופן רלוונטי, מקצועי ומבוסס נתונים. בנוסף האגף פועל מחוץ למשרד בקידום מחקר שלטון מקומי בישראל באמצעות הכוונת פעולות משותפות, הקניית כלים ומשאבים לפעילות משותפת של שלטון מקומי, שלטון מרכזי וגופי מחקר באופן רלוונטי, מקצועי ושקוף.

עקרונות פעולה

1. ליווי מחקרי של תהליכי מדיניות משרדיים וקידום החלטות מדיניות מונחות נתונים.
2. קידום מסדי נתונים עדכניים וקידום שותפויות לגיבוש תמונות מצב עדכניות, נגישות ומעמיקות.
3. פיתוח אקוסיסטם מחקרי בעולמות השלטון המקומי.
4. פיתוח ארגז כלים ותמיכה משאבית במחקר ליבתי.

מחקרים ומסמכי מדיניות

במהלך שנת 2025 האגף קידם יחד עם יחידות מקצועיות במשרד הפנים 6 מחקרים פנימיים ומסמכי מדיניות:

1. ביטוח ברשויות המקומיות, בשיתוף מינהל שלטון מקומי, מינהל פיתוח כלכלי.
מטרת המחקר: לנתח את הבעיות המרכזיות בשוק, זיהוי סיבות אפשריות לריכוזיות ולעליית המחירים, והצעת כיווני פעולה רגולטוריים לסוגיה זו.
2. הסכמי גג-אתגרים והצלחות מוניציפליים, תוצרי ביניים, בשיתוף לשכת מנכ"ל והמינהל לפיתוח כלכלי.
מטרת המחקר: גיבוש תובנות למאפיינים נדרשים לטובת הצלחת הסכם גג ומודל להערכת הצלחה מוניציפלית, המלצות למנגנוני תמיכה וליווי רשומ"ק ורכיבים שיש לכלול בהסכמי גג עתידיים.

3. כדאיות כלכלית של הקמת חופי רחצה מוכרזים בישראל בשיתוף לשכת מנכ"ל, מינהל שלטון מקומי, אגף אתרי רחצה, ואגף בכיר תקציבים.
- מטרת המחקר:** לבחון את הכדאיות הכלכלית של הקמת הקמת חופי רחצה מוכרזים על ידי רשויות מקומיות, תוך התמקדות בהיבטים כלכליים, מוסדיים ורגולטוריים, ולגבש המלצות שיגדילו את היצע החופים.
4. עקרונות להצלחת חשבים מלווים בשיתוף לשכת מנכ"ל, אגף חשבים מלווים ומינוריים, מינהל שלטון מקומי, אגף בכיר בקרה וכלכלה.
- מטרת המחקר:** לנתח את תמונת המצב של החשבים המלווים, לבחון את השפעתם על יציבות תקציבית ולגבש תפיסה עדכנית והמלצות לגבי הפעלת הכלי בעתיד.
5. אשראי ברשויות המקומיות, בשיתוף מינהל שלטון מקומי- אגף בכיר בקרה וכלכלה.
- מטרת המחקר:** לזהות חסמים ופערים בשוק האשראי, לבחון את רמת התחרותיות וההתאמה לתנאי הסיכון של הרשויות, ולהציע מנגנונים לשכלול השוק.
6. רישוי מפעלים ביטחוניים, בשיתוף מינהל חירום - אגף רישוי מפעלים ביטחוניים.
- מטרת המחקר:** להציב הקשר בינלאומי לרגולציית רישוי מפעלים ביטחוניים בישראל, ולאפשר השוואה בין מודלים קיימים בתחומי רישוי, פיקוח, ביטחון סביבתי והגדרת תשתיות קריטיות.

פעילויות מרכזיות לשנת 2025

מחקרים ומסמכי מדיניות

במהלך 2025 קידם האגף קידם שישה מחקרים פנימיים בשיתוף יחידות מקצועיות במשרד הפנים:

1. ביטוח ברשויות המקומיות.
2. הסכמי גג - אתגרים והצלחות מוניציפליים
3. כדאיות כלכלית של הקמת חופי רחצה מוכרזים
4. עקרונות להצלחת חשבים מלווים
5. אשראי ברשויות המקומיות
6. רישוי מפעלים ביטחוניים

כנס מחקר שלטון מקומי

כנס ראשון מסוגו, בהשתתפות כ-100 נציגים ממשרדי ממשלה, רשויות מקומיות ואקדמיה, התקיים בספטמבר 2025 ונועד להציג כיווני פעילות המשרד, ולקדם קהילת מחקר ייעודית לשלטון המקומי. הכנס שיקף את ההכרה בצמיחתו של שדה מחקר ייחודי הנוגע ישירות לסוגיות ליבה כמו יחסי שלטון מרכזי-מקומי, רגולציה כלכלית, ומדידת שירותים.

קול קורא למחקר שלטון מקומי

בשיתוף עם משרד החדשנות, המדע והטכנולוגיה הושק קול קורא ראשון מסוגו, במסגרתו נבחרו 10 מחקרים זוכים מתוך עשרות הצעות. התקציב הכולל: 2.5 מיליון ש"ח (עד 250,000 ש"ח למחקר).

המחקרים הזוכים:

1. השפעת השקעה בחינוך לצמצום הוצאות על רווחה ושיטור.
2. תאום דיגיטלי חברתי לפיתוח עירוני בקריית שמונה.
3. רגולציה על ניהול ההון האנושי בשלטון המקומי.
4. מתודולוגיות להרחבת היועצות בחברה הערבית בקבלת החלטות עירוניות.
5. מדד נגישות לעוגני תרבות ופנאי ככלי לפיתוח כלכלי.
6. נורמות חברתיות לצמצום פסולת פלסטיק במרחב העירוני.
7. פלטפורמה אינטגרטיבית להתמודדות עם שינויי אקלים במרחב הכפרי.
8. הגברת תזונה בריאה וצמצום בזבז מזון בצהרונים.
9. כלי להערכת המעבר לאנרגיה מקיימת ברשויות המקומיות.
10. ניתוח מדיניות ניהול רצועת החניה העירונית.

קולות קוראים ושיתופי פעולה מחקריים - קול קורא מחקר שלטון מקומי

כחלק ממהלך אסטרטגי לקידום שלטון מקומי איכותי, חברו משרד הפנים ומשרד החדשנות, המדע והטכנולוגיה ליוזמה ראשונה מסוגה: קול קורא למחקר יישומי בתחומי הליבה של הרשויות המקומיות, האשכולות האזוריים והתאגידים העירוניים. יוזמה זו מהווה גשר חיוני בין העולם האקדמי לבין האתגרים המורכבים הניצבים בפני השלטון המקומי, ומטרתה למנף ידע מחקרי מתקדם לכדי פתרונות מעשיים שישפרו את השירותים הניתנים לתושב ויבססו קבלת החלטות מבוססת נתונים.

הקול הקורא נבנה סביב שלוש מטרות מרכזיות:

1. **קידום מחקר יישומי** בתחומים קריטיים של השלטון המקומי בישראל.
2. **עידוד שיתופי פעולה** פורה ומתמשך בין חוקרים באקדמיה לבין גופי השלטון המקומי ומשרדי ממשלה.
3. **הנגשת כלים תומכי החלטה, מודלים לפיתוח ושכלול** בגופים הציבוריים השונים, באופן המביא למדיניות אפקטיבית ותוצאות, ולשירותים ציבוריים מיטביים לתושב.

עשרת המחקרים שנבחרו מתוך ההצעות הרבות שהוגשו מייצגים מגוון רחב של פתרונות חדשניים, העתידים להשפיע באופן ישיר על איכות חיי התושבים ברחבי ישראל.

המחקרים הזוכים: עשרה פרויקטים פורצי דרך: מתוך עשרות הצעות שהוגשו, נבחרו עשרה מחקרים מצטיינים בעלי פוטנציאל יישומי גבוה לחולל שינוי מוחשי. לטובת מימוש הפרויקטים הוקצה תקציב של 2.5 מיליון ₪ לכלל המחקרים, ועד 250,000 ₪ עבור כל מחקר. הפרויקטים הזוכים נותנים מענה למגוון אתגרים אסטרטגיים, החל מחיזוק החוסן הכלכלי ומיצוי המשאבים המוניציפליים, דרך שיפור ישיר של איכות השירותים לתושב וכלה בקידום תכנון אסטרטגי והתמודדות עם אתגרי האקלים והסביבה.

להלן רשימת המחקרים הזוכים:

1. בחינת השפעת השקעה בחינוך לצמצום הוצאות על רווחה ושיטור: פיתוח מודל לכימות החיסכון העתידי בתקציבי רווחה ושיטור הנובע מהשקעה ממוקדת בחינוך הלא-פורמלי (הקריה האקדמית אונו ומועצה מקומית צור הדסה).
2. 'תאום דיגיטלי חברתי' כשומר סף לפיתוח עירוני בקריית שמונה: פיתוח מודל 'תאום דיגיטלי חברתי' שיבטיח כי פרויקטי התחדשות עירונית יקדמו את יעדיה האסטרטגיים של העיר לאחר המלחמה, ובהם פיתוחה כעיר סטודנטילית וחיזוק תשתיות המיגון (הטכניון ועיריית קריית שמונה).
3. מבנה הרגולציה על ניהול ההון האנושי בשלטון המקומי: בחינת הרגולציה המורכבת על ניהול ההון האנושי ברשויות וגיוש המלצות מדיניות לשיפור הגמישות התפקודית ואיכות השירות לתושב (המכון הישראלי לדמוקרטיה ומשרד הפנים).
4. פיתוח מתודולוגיות להרחבת תהליכי היועצות בחברה הערבית בקבלת החלטות עירוניות: פיתוח מתודולוגיה המשלבת כלים דיגיטליים ושיח מסורתי ליצירת 'מעקף רך' המרחיב את השתתפות התושבים בקבלת החלטות, מבלי לפגוע במבני הסמכות הקיימים (מכון ירושלים למחקרי מדיניות, מועצות מקומיות גלג'וליה וחורה, ועיריית ירושלים).
5. מדד נגישות לעוגני תרבות ופנאי ככלי לפיתוח כלכלי: פיתוח מדד נגישות חדשני הבוחן כיצד חיבוריות למוקדי תרבות ופנאי משפיעה על הכלכלה המקומית ומשיכת אוכלוסייה, תוך שימוש ברובע החדשנות בבאר שבע כמקרה מבחן (אוניברסיטת בן גוריון בנגב והחברה העירונית לפיתוח עסקי בבאר שבע).
6. יצירת נורמות חברתיות לצמצום פסולת פלסטיק במרחב העירוני: בחינת האפקטיביות של 'הינדים' (Nudges) התנהגותיים לצמצום השימוש בכלים חד-פעמיים, זאת על רקע הנתון כי 79% מהלכלוך במרחב הציבורי בישראל הוא מפלסטיק (אוניברסיטת בר אילן ועיריית ירושלים).
7. פלטפורמה אינטגרטיבית להתמודדות עם שינויי אקלים במרחב הכפרי: פיתוח פלטפורמה דיגיטלית אינטגרטיבית לניתוח טביעת הרגל הפחמנית במרחב הכפרי, שתספק כלי מעשי לגיוש מדיניות הפחתת פליטות ברמה האזורית (אוניברסיטת בן גוריון בנגב ואשכול רשויות נגב מערבי).
8. הגברת תזונה בריאה וצמצום בזבז מזון בצהרונים: בחינת התערבויות התנהגותיות לצמצום בזבז מזון בצהרונים וקידום תזונה בריאה, בהתבסס על ממצאים המראים כי כ-40% מהמזון המסופק בהם נזרק (האוניברסיטה העברית, עיריית תל אביב-יפו ומשרד הבריאות).
9. פיתוח כלי להערכת המעבר לאנרגיה מקיימת ברשויות המקומיות: פיתוח כלי להערכת יישום מדיניות אנרגיה מקיימת ברשויות באמצעות מדדים חדשניים, דוגמת 'מדד המיסוד המקומי' ו'עוצמת הפיעפוע הממשלתי', במטרה לייעל את הקצאת המשאבים הממשלתיים (אוניברסיטת בן גוריון בנגב ומשרד האנרגיה והתשתיות).
10. ניתוח יישומי של מדיניות ניהול רצועת החניה העירונית: פיתוח מודלים אנליטיים לאופטימיזציה של ניהול רצועת החניה העירונית, על בסיס ניתוח התנהגות משתמשים והערכת העלות החברתית של שימושים מתחרים במשאב עירוני קריטי זה (האוניברסיטה העברית ועיריית תל אביב-יפו).

פרויקטים מגוונים אלו מדגימים את המחויבות למינוף ידע אקדמי מתקדם לקידום מדיניות בשלטון המקומי ולקידום איכות השירותים לתושב.

החזון ארוך הטווח של יוזמה זו חורג מעבר למימון המחקרים עצמם. הצלחתה האמיתית תימדד ביכולת לתרגם את ממצאיהם ותובנותיהם למדיניות יישומית ולשיפורים ממשיים באיכות השירותים ובאפקטיביות הפעולה של גופי השלטון המקומי בשטח. לאור זאת, כל מחקר נבחר בין היתר על היכולת שלו לייצר תובנות הניתנות ליישום באופן נרחב על מספר רב של רשויות מקומיות וגופים מוניציפליים.

תכנית עבודה 2026

1. **דוח שנתי בנוגע למצב השלטון המקומי 2025** - פרסום דוח חדש שיציג נתונים ותובנות אודות מצב השלטון המקומי בישראל. הדוח יכלול התייחסות להיבטים המרכזיים בפעילות השלטון המקומי, לרבות: כלכלה, תקציבים, הון אנושי, דיגיטל, דמוגרפיה ועוד. הדוח מובל על ידי אגף המחקר, בשיתוף כלל יחידות המשרד ומספר משרדי ממשלה נוספים. (מתעדנד לצאת מדי שנה).
2. **רשות 360** - בשיתוף פעולה עם מערך הדיגיטל הלאומי, אגף המחקר מוביל מהלך ליצירת תמונת נתונים כלל ממשלתית על השלטון המקומי עבור מקבלי החלטות ודרג מקצועי במשרדי הממשלה. רשות 360 הינו רובד נוסף ב"מערכת אמון מוניציפלי" במערך הדיגיטל הלאומי, המאפשרת שיקוף נתונים בחתך רשותי.
3. **גיבוש מדדי למ"ס לאיתנות פיננסית ומנהל תקין ופרסום שלהם לציבור** - בימים אלה האגף מרכז את השתתפות המשרד בועדות מקצועיות בלמ"ס לצורך גיבוש שני מדדי שלטון מקומי שישלימו את המדד המרכזי המשמש את הממשלה בקבלת החלטות על השלטון המקומי, המדד החברתי הכלכלי. האחד הוא מדד יכולת פיסקלית, שנועד לשקף את המצב הכלכלי של הרשות, ולא של התושבים שכפי שמתבטא במדד החברתי הכלכלי, והשני הוא מדד למינהל תקין.
4. מחקרים בנושאי ליבה של המשרד כשירות עבור יחידות המשרד המקצועיות.
5. ליווי 10 המחקרים שזכו במענק בקול קורא מחקר שלטון מקומי שפורסם יחד עם משרד המדע.
6. פרסום קול מחקר שלטון מקומי 2026 יחד עם משרד המדע- בכפוף להימצאות תקציב.
7. קיום כנס מחקר שנתי לשלטון מקומי.

יצירת קשר

גלעד לוסון

giladla@moin.gov.il

קפלן 2, ירושלים

073-3320242

משרד העלייה והקליטה

נועה עובדיה מנצורי, מנהלת אגף מחקר

משרד העלייה והקליטה: תפקידי אגף המחקר

לחזק ולסייע לקבלת ההחלטות במשרד, במידע ותובנות מחקריות לטובת קביעת מדיניות ושיפור תוכניות ושירותים, מושכלים ומבוססי מחקר, בתחומים השונים של עידוד עלייה וקליטה בישראל, תוך שיתוף פעולה עם גורמי מחקר ואקדמיה בארץ ובח"ל.

תפקיד עיקרי נוסף של האגף הוא לבנות ולפתח תשתית של ידע מדעי מצטבר בנושאי הגירה עלייה וקליטה, הרלוונטי לעבודת המשרד לעלייה וקליטה וכן לקהלי יעד נוספים, אשר יש להם עניין בפעילות לעידוד עלייה וקליטה. לדוגמא, קובעי מדיניות וכן עובדי קליטה במערכות השונות כגון ברשויות המקומיות, בסוכנות, וכן גופים אחרים הרלוונטיים לנושא.

תקציב

תקציב אגף המחקר לשנת 2025 ולשנת 2026 עמד על 0.5 מיליון ש"ח לשנה. התקציב המשרד הכולל לשנת 2025 עמד על מעל ל-2 מיליארד ₪. התקציב לשנת 2026 טרם נקבע.

עקרונות פעולה ושיטת עבודה

1. תכנון תכנית רב שנתית למחקרי מעקב, שמתכתבת עם מדיניות המשרד העדכנית, להערכת מדדי תוצאה של פעילויות ותוכניות של המשרד, תוך ביצוע עדכונים בתוכנית מידי שנה.
2. שילוב וביצוע מחקרי אד-הוק בתוכנית המחקר, לפי צרכים דינאמיים של המשרד. ניהול וביצוע המחקרים ב-2 מסלולים מרכזיים:
באמצעות מכון מחקר שנבחר במרכז פומבי שעמו נחתם הסכם מסגרת לתקופה ארוכה של 5 שנים. ייזום וביצוע מיזמים משותפים עם גופים אקדמאיים, לרבות מכוני מחקר כדוגמת ברוקדייל, לצורך ביצוע מחקרים נבחרים.
3. ביצוע מחקרים בתחומים שלא נבחנו בעבר (מחקרי חלוץ) לצורך קבלת אינפורמציה חדשנית וייחודית.
4. שיתופי פעולה עם הסוכנות היהודית וגופים מעודדי עלייה בסקרים ומחקרים אודות מועמדי עלייה מחו"ל.
5. כיוון שעיקר אוכלוסיית המחקר של המשרד הינם עולים מחו"ל, המחקר על כל שלביו מותאם, בהתאם לצורך, לעד 5 שפות זרות - רוסית, אנגלית, צרפתית, ספרדית, ואמהרית, בנוסף לעברית. השאלונים מתורגמים לשפות הללו, מתבצעת בקרה קפדנית על התרגומים, הראיונות הטלפוניים מתבצעים בשפות הללו באמצעות מראיינים דוברי שפות זרות ברמת שפת אם. גם בהצגת ממצאים והסקת מסקנות, יש התייחסות מפורטת בהתייחס לשפות הללו, זאת בנוסף לניתוח לפי מאפייני רקע אחרים הנהוגים במחקר שגרתי (מגדר, גיל, מחוז, שנת עלייה וכד').

פעילויות בשנת 2025

- < ביצוע מחקרים בקרב עולים לפי תכנית מחקר רב-שנתית, ובהתאם לצרכים משתנים.
- < ביצוע מחקרים וסקרים ייחודיים פורצי דרך בנושאים המתכתבים עם מדיניות המשרד.
- < ביצוע סקרים בשיתוף גורמי חוץ, כגון מחקר בשיתוף האקדמיה.

מחקרים

- < מחקר בהיקף גדול מאוד (מעל 15,000 משיבים במחקר) בנושא קליטת עולים בישראל בדגש על חברתית קהילתית ובפילוח לפי רשויות נבחרות והנגשת הנתונים הן באמצעות דו"חות מודפסים והן באמצעות טכנולוגיה מתקדמת - על גבי דש בורד להנהלת המשרד וברמה הפרטנית גם לרשויות.
- < מחקר לבחינת עמדות כלפי שירותי ייעוץ וליווי כלכלי ליוצאי אתיופיה שקיבלו מענק לרכישת דירה.
- < מחקר מוניטור לבחינת איכות השירות של יועצי הקליטה לעולים ותושבים חוזרים, בעקבות רפורמת מ.י.ם. (רפורמה בנושא שיטת ליווי ייעוץ ותכלול צרכי העולה שהוטמעה בקרב מרחבי המשרד).
- < מחקר בקרב סטודנטים המקבלים סיוע מהמנהל לעולים סטודנטים במשרד העלייה והקליטה.
- < המשך ביצוע מחקר מעמיק ורחב בקרב עולים לקבלת תמונת מצב עדכנית בתחום התעסוקה: הרקע התעסוקתי של העולים, היקף השימוש ועמדות כלפי שירותי תעסוקה שמציע המשרד, מצב תעסוקתי, ואיתור קשיים וצרכים בתחום התעסוקה.
- < התנעת מחקר בנושא תכניות ליווי חדשניות אשר משרד העלייה מפעיל בחו"ל למועמדי עלייה ופותר תיקי עלייה.
- < התנעת מחקר בנושא תכניות ופעילויות לעידוד עלייה בחו"ל.
- < התנעת מחקר מוניטור מעמיק לבחינת איכות השירותים הדיגיטליים והטלפוניים שמספק המשרד לעולים ותושבים חוזרים.

פרויקטים ומחקרים לשנת 2026

- < מחקר בנושא התנהגות פוגענית, כולל אפליה/גזענות וכד' כלפי ילדים על רקע היותם עולים.
- < מחקר לבחינת קליטת רופאים בישראל בשיתוף עם משרד הבריאות וגורמים נוספים.
- < מחקר מוניטור לבחינת איכות השירות של יועצי הקליטה לעולים ותושבים חוזרים, בעקבות רפורמת מ.י.ם. (כאמור, רפורמה בנושא שיטת ליווי ייעוץ ותכלול צרכי העולה שהוטמעה בקרב מרחבי המשרד).
- < סיום מחקר בקרב סטודנטים המקבלים סיוע מהמנהל לעולים סטודנטים במשרד העלייה והקליטה.
- < מחקר לבחינת קליטת מדענים עולים בישראל.
- < מחקר בנושא עברית שנערך במחוז ירושלים והדרום.
- < מחקר בנושא תכניות ליווי חדשניות אשר משרד העלייה מפעיל בחו"ל למועמדי עלייה ופותר תיקי עלייה.

- < מחקר בנושא תכניות ופעילויות לעידוד עלייה בחו"ל.
- < מחקרי מוניטור מעמיק לבחינת איכות השירותים הדיגיטליים והטלפוניים שמספק המשרד לעולים ותושבים חוזרים.
- < מחקר בנושא מידע והנגשתו לעולים.
- < מחקר בנושא קליטת עולים בישראל

יצירת קשר

נועה עובדיה מנצורי

noao@moia.gov.il

קפלן 2, ירושלים

073-3974554

משרד הרווחה והביטחון החברתי

ד"ר יוסף אהרונוב, ראש אגף מחקר

משרד הרווחה והביטחון החברתי: תפקידי אגף המחקר

אגף המחקר במשרד הרווחה והביטחון החברתי משמש כמדען ראשי. במסגרת תפקידיו עוסק האגף במחקרים על אוכלוסיות הרווחה, בהערכת המענים שפיתח המשרד עבור מקבלי השירות, בהנגשת מידע וידע, בזיהוי מגמות הנגעות לאוכלוסיות ומערך שירותי הרווחה, ובמיקוד קובעי המדיניות לצרכים בהווה ולעתיד.

תחום אחריות

אגף מחקר אחראי על הפעולות המחקריות במסגרת עבודת המשרד:

- < סטטיסטיקה, ניתוח והנגשת נתונים.
- < תמיכה באמצעות ידע ובנתונים בקידום הנושאים האסטרטגיים של סדר יומו של המשרד.
- < ייזום מחקרים.
- < ייעוץ, ליווי ופיקוח על הליכי מחקר הכוללים:
 - < תיעודף הבקשות למחקר.
 - < תכנון התקציב.
 - < בקרה על ביצוע פעילויות המחקר.

מחקרים בהובלת המשרד מתבצעים על ידי חוקרים בכירים במוסדות להשכלה גבוהה ובמכוני המחקר. פעילות המחקר נועדה לסייע בתכנון האסטרטגי של פעילות המשרד בדרגים השונים, תכנון וקביעת מדיניות מיטבית ומבוססת נתונים, לטובת פיתוח מערך שירותי הרווחה והביטחון החברתי בארץ.

פעולות האגף

- < **ייזום וביצוע מחקרים** - הן עבור המינהלים השונים והן עבור המחוזות במשרד בנושאים אסטרטגיים למשרד.
- < **ניתוח, עיבוד וריכוז נתונים** - מהמשרד וממשרדים אחרים וביצוע ניתוחים סטטיסטיים לצורכי קבלת החלטות, ובכלל זה עריכה ופרסום של דוח סטטיסטי שנתי הסוקר את פעילות המשרד בשנה החולפת.
- < **ייעוץ, ליווי ופיקוח על תהליכי מחקר המתנהלים על ידי היחידות השונות:**
 - < תיעודף הבקשות למחקר.
 - < תכנון התקציב.
 - < בקרה על ביצוע פעילויות המחקר.
- < **בחינה וניהול פניות חוקרים** - מהאקדמיה וממכוני מחקר לביצוע מחקרים בקרב אוכלוסיות היעד של המשרד (בהתאם לנוהל המשרד) ומתן אישור לביצועם.
- < **הפצה ופרסום תוצרי המחקרים בפלטפורמות שונות** - אתר המשרד, באופן מקוון (ניוזלטר) ובאמצעות הספרייה המרכזית של המשרד (המשמשת את עובדי המשרד ותלמידי בית הספר המרכזי).

- < **חילוץ ידע ומידע מנתוני המשרד ומנתוני משרדים אחרים** - ממחקרים וסקירות ספרות (מהלך נרחב מסוג זה נעשה למשל בעריכת סקירת העשור של השירותים החברתיים).
- < **תיווך והנגשת ידע ומידע** - לקובעי מדיניות במשרד.
- < **ייצוג המשרד בפורומים מחקריים**³⁶ - לדוגמה משרדי ממשלה ופורום מדענים ראשיים.
- < **קיום מפגשים ושיתופי פעולה** - עם חוקרים, אקדמיה, המחלקות לשירותים חברתיים, עמותות וארגונים לזיהוי מגמות ואתגרים, למיפוי צרכים וקביעת סדרי עדיפות בתחום הרווחה.
- < **סדרת ההרצאות "מחקרווחה"** - לסדרת ההרצאות מוזמנים מנהלים מהמשרד, מנהלי המחלקות לשירותים חברתיים, חוקרים ובעלי עניין נוספים לצורך חשיפה של מחקרים מעולם הרווחה ובתחומי העבודה של המשרד. חוקרים מרצים על מחקרים ובסיום נערך דיון עם המוזמנים.
- < **הפקת כתב העת "חברה ורווחה"** - בשותפות עם האגודה לקידום העבודה הסוציאלית ומועצת בתי הספר לעבודה סוציאלית בישראל שנועד להרחבה והעמקת הידע התאורטי, המחקרי והיישומי של עובדים סוציאליים בישראל.

מחקרים בולטים ופרייקטים³⁷

מחקרים

- < מחקר משותף עם משרד החינוך בנושא הגיל הרך.
- < ביצוע תחזיות אוכלוסייה ומסגרות במשרד.
- < שאלון דיגיטלי לאיתור בני נוער במצוקה.
- < מחקר לזיהוי גורמים לעזיבה או להישארות של עובדים סוציאליים במחלקות לשירותים חברתיים
- < מחקר במרכזים למניעת אלימות במשפחה בחברה הבדואית.
- < בני נוער וצעירים בסיכון בחברה החרדית.
- < מחקר בנושא הביזור לרשויות - אזרחים ותיקים.
- < היערכות משרד הרווחה לגידול באוכלוסייה החרדית.
- < נגישות שירותי בריאות לאנשים עם מוגבלויות.
- < גיבוש כלים עבור מיזם הביטחון התזונתי.
- < שימור ידע: רפורמות וקידום מדיניות לילדים ונוער.
- < מחקר על אזרחים ותיקים שפנו מביתם בשל המלחמה.
- < ביצוע סקר ארצי מייצג על דפוסי ההתנדבות בישראל.
- < ביצוע סקר על הגורמים שיקדמו מעבר עובדים סוציאליים לעבודה במחלקות "תנופה" (קו העימות בצפון).
- < תכנון 3 סקרים נוספים: עו"סיות לחוק הנוער, עו"סיות לסדרי דין, מוכנות עובדי משרד הרווחה והביטחון החברתי לעבודה במצבי חירום.
- < ניתוח נתוני תעסוקה - אוכלוסיית רווחה: הערכת האפקטיביות של תוכניות התעסוקה במימון המשרד על תוצאות תעסוקתיות של משתתפיה (קליטה לעבודה, שכר וכו').

36 נספח 10

37 נספח 11

< הסתמכות על עמותות לעומת חברות במתן שירותי רווחה במיקור חוץ.

פרויקטים

- < פרויקט ליווי להגברת שימושיות של מחקרים במשרד הרווחה והביטחון החברתי.
- < מאגר מקורות המידע בנושא מצבי מלחמה וחירום - המטרה להנגיש מקורות מידע בנושא מצבי מלחמה וחירום שיוכלו לשמש את המנהלים והעובדים.
- < פורום מחקר משרדי - מינוף סוגיות מחקריות במשרד באמצעות הקמת קבוצה שתדון ותקדם את נושאי המחקר במינהלים המקצועיים.
- < הנגשה וניתוח של נתונים שונים לאור צרכי המלחמה. בכלל זה בוצעה עבודה משותפת עם הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה להערכת מספר האנשים עם מוגבלות ומספר בני 65 שני ומעלה המתגוררים ללא מיגון תקני בכל אחת מהרשויות המקומיות בארץ (ובפירוט לפי אזורים סטטיסטיים היכן שניתן).
- < הפקת זרקורי מידע על דוחות מחקר בתחומי עבודת המשרד ובהקשרי המלחמה והחירום.
- < פרויקט גיבוש תפישה של מדידת ביטחון חברתי.
- < פרויקט מיחשוב הדוח הסטטיסטי השנתי.
- < קורס חדשני בנושא מחקר ודאטה למנהלים במשרד.
- < הסכם הבנות ושיתוף פעולה עם הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה - במסגרת החלטת ממשלה, נחתם הסכם בין המשרד לבין הלמ"ס לשיתופי פעולה. ההסכם יאפשר קידום תהליכים התומכים באפשרות לקבלת החלטות מבוססות נתונים.
- < פרויקט פוטנציאל רווחה - באמצעות איגום נתונים מגוונים ברמת הרשות.
- < מהלך למיכון האיסוף וההנגשה של נתונים בשני תחומים: כוח האדם בשדה הרווחה בארץ ובמחלקות לשירותים חברתיים, מדדי מצב הרווחה של ישראל.
- < כוח אדם ברווחה - עו"ס: משותף עם הלמ"ס. הצגת תמונת מצב על תעסוקת עו"ס, מסלולי קריירה ונשירה, ולזהות גורמים מנבאים להישארות/עזיבה במש"ח.
- < רצף הטיפול בילדים ובנוער המקבלים שירות ברווחה: משותף עם הלמ"ס. אפיין ילדים ובני נוער המקבלים שירות ברווחה, תיאור מסלולי חיים ועיתוי הגעה לרווחה, וזיהוי גורמי סיכון ומנבאים להשתלבות עתידית בהשכלה/תעסוקה.
- < חוסן פרט, משפחה וקהילה בראי המלחמה: משותף עם הלמ"ס. הפקת מדדי רווחה, קהילתיות וחוסן ברמת הרשות המקומית.

פרויקטים ומחקרים באקדמיה

- אגף המחקר אמון על בדיקה וניהול של פניות מחוקרים המבקשים לבצע מחקרים בקרב אוכלוסיות היעד של המשרד. לצורך כך קיים נוהל קבלת אישור לביצוע מחקר.
- מטרת הנוהל היא לקבוע את דרכי הפעולה של מנהלים וחוקרים המעוניינים לבצע מחקר בקרב אוכלוסיות היעד של המשרד, מתוך שמירה על פרטיות הנחקרים וקיום ההוראות, החוקים והתקנות הרלוונטיים כך שקיים

נוהל ברור לבקשות למחקרים אותו ניתן למצוא במשרד. את תקצירי המחקרים שבוצעו, לשנים 2009-2019 ניתן למצוא באתר³⁸.

כתב העת "חברה ורווחה"³⁹

כתב העת "חברה ורווחה" יצא לאור לראשונה בשנת 1978 ונועד להרחיב ולהעמיק את הידע התאורטי, המחקרי והיישומי של עובדים סוציאליים ושל אנשי מקצועות רווחה אחרים, כגון פסיכולוגים, קרימינולוגים, עובדי בריאות הציבור וסוציולוגים. כתב העת מקבל הצעות לפרסום של מאמרים המבוססים על מחקרים אמפיריים, מאמרים עיוניים העוסקים ברווחה חברתית, במדיניות ובחקיקה חברתית, ומאמרים המתארים התערבויות עם פרטים, עם משפחות, עם קבוצות ועם קהילות הכוללים הערכה ביקורתית על יעילות ההתערבות. כתב העת ממומן על ידי המשרד בשיתוף האגודה לעבודה סוציאלית. בראש המערכת עומדת פרופ' ורדה ססקולני.

תכנית עבודה לשנת 2026 (רשימה חלקית)

- < סקר לאומי בנושא אלימות במשפחה.
- < סקר המשך בנושא אלימות כלפי עובדי רווחה.
- < זיהוי אוכלוסיות עם מאפייני רווחה שאינן מוכרות למחלקות לשירותים חברתיים.
- < מיכון הדוח הסטטיסטי השנתי.
- < מיכון תהליכי איסוף והנגשה של נתונים על כוח האדם בשדה הרווחה ועל מגמות במדדי רווחה לאומיים
- < מחקר מלווה לתהליך הטיפול בהוסטלים לנפגעות אלימות מינית בגרים.
- < מחקר בנושא חוסן וביטחון חברתי.
- < הקמת מאגר ידע לפיקוח.
- < שנתון אנשים עם מוגבלויות.
- < מחקר נשים על רצף ההתמכרות
- < תעסוקת אוכלוסיות קצה (אנשים עם התמכרויות, עבריינים ועוד)
- < שאלון להערכת חוסן של משפחות של אנשים עם מוגבלות והפניה למענים בשעת חירום.

³⁸ <https://www.gov.il/he/departments/dynamicCollectors/molssa-publications?skip>

³⁹ <https://www.gov.il/he/departments/dynamiccollectors/molssa-social-and-welfare-magazine-publications?skip>

יצירת קשר

ד"ר חאלד חטיב

KhaledK@molssa.gov.il

רח' יפת 234 (בניין חפציבה) ירושלים

074-7177282

משרד התחבורה

ד"ר שי סופר, מדען ראשי

משרד התחבורה: תפקידי לשכת המדען הראשי

- תחומי האחריות של לשכת המדען הראשי במשרד התחבורה כוללים:
- < הובלת התכנון המחקרי והאסטרטגי של מדיניות התחבורה לסייע בתהליכי קבלת ההחלטות במשרד.
 - < קידום החדשנות הטכנולוגית בתחום התחבורה בישראל תוך התבססות על מחקר ומידע וייעוץ מדעי לשר ולמנכ"ל המשרד.
 - < גיבוש ויישום המדיניות הכוללת של המשרד בכל תחומי פעילותו בראייה מערכתית, בכל הקשור להיבטים הכלכליים וההנדסיים.
 - < ייצוג המשרד כמתאם לאומי בפורומים בינלאומיים מקצועיים בנושאי תחבורה אסטרטגיים (ועדות כלכליות באו"ם, ועדת האו"ם לשינוי אקלים - COP, פורום המזרח התיכון לקידום תחבורה, פורום התחבורה הבינלאומי - ITF והפורום הכלכלי העולמי - WEF).
 - < גיבוש תכנית אב כוללת לתחבורה ותוכניות אב ייעודיות לסקטורים שונים בתחבורה.
- מספר העובדים העוסקים במחקר ופיתוח עומד על 4. המדען הראשי של משרד התחבורה משמש כיועץ המדעי לשר ולמנכ"ל המשרד, ומנהל את הפעילות המדעית והמחקרית במשרד התחבורה.

תקציב

תקציב המחקר לשנת 2025 עמד על 8.5 מיליון ש"ח. התקציב לשנת 2026 עומד אף הוא על 8.5 מיליון ש"ח (3.5 מיליון ש"ח לקול קורא ו-5 מיליון ש"ח למרכז המידע והמחקר הלאומי לתחבורה חכמה). תקציב המשרד לשנת 2025 עמד על 53 מיליארד ש"ח. התקציב לשנת 2026 עומד על 63 מיליארד ש"ח.

מחקרים ומענקים

סה"כ חילקה היחידה 8.5 מיליון ש"ח למענקי מחקר, כאשר גובה מענק ממוצע עמד על חצי מיליון ש"ח לתקופה של שנתיים.

עקרונות פעולה ושיטת עבודה

המדען הראשי במשרד התחבורה משמש יועץ מדעי לשר התחבורה ולמנכ"ל המשרד ומנהל את יחידת המדען הראשי במשרד. בנוסף מוביל המדען את התכנון האסטרטגי והחדשנות הטכנולוגית בתחום התחבורה בישראל, תוך התבססות על מידע ומחקר, על מנת לשרת את תהליכי קביעת מדיניות התחבורה וקבלת ההחלטות במשרד. המדען פועל לשיפור איכות התכנון התחבורתי ולקידום הידע והמידע המשרת את קהילת מתכנני מערכות התחבורה בישראל, מגבש הצעות למדיניות כוללת של המשרד, מבצע בקרה על הכנת תוכנית אב לתחבורה, מקדם מחקרים וחדשנות בתחום התחבורה, מקדם טכנולוגיות חדשות והנעות חלופיות לכלי רכב;

מנהל מערך סקרים ומאגרי מידע בתחבורה וכדומה. בנוסף, משמש יו"ר הוועדה הבינמשרדית לניסויים בדרך, דירקטור בארגון אקומושן, חבר בוועדה לקידום נשים במדע וחבר בוועדת התחבורה של האיחוד האירופי. יחידת המדען הראשי עוקבת אחרי המחקר והפיתוח המתבצע בתחום התחבורה בעולם, על מנת לחזות את המגמות העולמיות ולאמץ פתרונות חדשניים. היחידה פועלת על פי היעדים שנקבעו במסגרת החלטה מספר 2316 של הממשלה מיום 22.01.2017 - "תכנית לאומית לתחבורה חכמה"⁴⁰.

מעורבות בפרויקטים

- יחידת המדען הראשי מעורבת במספר פרויקטים חשובים לקידום פתרונות תחבורה חכמה בישראל, בין היתר בהעמדת תשתית ויכולות סיוע לוגיסטי לקיום ניסויים בכלי רכב אוטונומיים בישראל. התפתחויות המשפיעות על התפתחות התחבורה בעולם:
- < דמוגרפיה וצפיפות: אוכלוסיית העולם תגדל בישראל וברוב מדינות העולם, אולם ככל הנראה תקטן באירופה.
 - < תהליכי עיור: ברוב העולם מעבר מכפרים לערים והיווצרות מגה-ערים רבות נוספות. בישראל, ככל הנראה, תימשך הריכוזיות במטרופולין תל אביב.
 - < ניידות חכמה - Smart Mobility כדרך ראויה לענות על צרכים כלכליים וחברתיים.
 - < התחממות גלובלית ושינוי אקלימי. שינוי השימוש במשאבי אנרגיה ותחבורה - תחבורה חשמלית, תאי דלק (מימן).
 - < התפתחות הטכנולוגיה - חישו, חישוביות, אלגוריתמיקה, "למידה עמוקה" ובינה מלאכותית - אפשרות לתחבורה אוטונומית.

דוגמאות לנושאי מחקרים

- < זיהוי אוטומטי של אירועים בכבישים מהירים בעזרת מעקב בלוטות'.
- < בקרה היקפית מסתגלת עבור רשתות עירוניות בקנה מידה גדול.
- < אימוץ הרכב האוטונומי השיתופי: מודל מבוסס-משחק של הסתגלות משותפת של הנוסעים. ומערכת התחבורה במרחב העירוני.
- < תחזיות כשל בחומרים ומבנים קלי משקל ע"י הדפסה תלת ממדית בכטב"ם.
- < חתימה אקוסטית של רחפנים.

מחקרים תחומי פעילות, קולות קוראים

במסגרת החלטה מספר 2316 של הממשלה מיום 22.01.2017 - "תכנית לאומית לתחבורה חכמה"⁴¹ הוקם מרכז מידע ומחקר לאומי בתחבורה חכמה בטכניון בשיתוף אוניברסיטת בר-אילן במטרה לעודד מחקר ופיתוח, יזמות ותעשייה בתחום התחבורה החכמה בישראל.

⁴⁰ <https://www.gov.il/he/departments/policies> des2316_2017

⁴¹ <https://www.gov.il/he/departments/policies> des2316_2017

המרכז מייצג את זרוע האקדמיה באקוסיסטם של תחום התחבורה החכמה בישראל, עובד עם כל המוסדות האקדמיים בארץ ומהווה מנגנון הן לפיתוח ידע ותובנות, והן לפיתוח הון אנושי בתחום התחבורה החכמה. המרכז מכון להיות הגורם המועדף והמאגד את קהילת המחקר והפיתוח של תחבורה חכמה בארץ, ומנוף להיקף הפעילות המחקרית למיצוב ישראל כמובילה עולמית בתחום.

המחקרים במרכז עוסקים בשילובן של טכנולוגיות מתקדמות בתחום התחבורה, לרבות כלי רכב אוטונומיים, חשמליים ומקושרים, מודלים שיתופיים, טכנולוגיות ניטור ועיבוד מידע תחבורתי ותפיסות חדשניות בהפעלת שירותי תחבורה, ובמיצוי התועלות הכלכליות והחברתיות הגלומות בטכנולוגיות אלו, בדגש על הפחתת השימוש בנפט, הקטנת הגודש בדרכים ויוקר המחיה, שיפור הבטיחות בדרכים, שמירה על הסביבה ופיתוח התעשייה הטכנולוגית. איתור, יצירה והנגשת תשתיות מידע, הנדרשות למו"פ ולצמיחת תעשיית התחבורה החכמה בישראל, ובכלל זאת מיפוי והנגשת מאגרי מידע בתחום ומיפוי כבישי ישראל. המרכז עוסק בקידום שיתוף פעולה אקדמי מקצועי בתחום התחבורה החכמה בשיתוף עם הוועדה לתכנון ותקצוב במועצה להשכלה גבוהה ושיתופי פעולה אקדמיים בין תחומיים ורב תחומיים בנושא תחבורה חכמה, וכן שיתופי פעולה בין-מגזריים - ממשלה, אקדמיה, תעשייה ויזמות. תקציב המרכז הוא 5 מיליון ש"ח בשנה. בנוסף לזרועות הביצוע של המשרד קיימות למשרד יחידות מו"פ בתחום התחבורה בישראל - הנמצאות בחברת נתיבי איילון. חברת נתיבי תחבורה עירוניים, חברת נתיבי ישראל, תכנית אב לירושלים, הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים ורכבת ישראל המפרסמות קולות קוראים מעת לעת.

יעדי המרכז

- < עידוד מחקרים רב-תחומיים תוך יצירת שיתופי פעולה ליצירת ידע ותובנות בחזית התחום - על ידי יזום ומינוף מחקרים משותפים בין מגזרים: אקדמיה-תעשייה-מקבלי החלטות.
- < יצירת קהילת מו"פ - ליצירת שיתוף פעולה אפקטיבי ומקור השראה לחדשנות. במסגרת זו המרכז מפעיל 9 ועדות מקצועיות בין תחומיות, בין מוסדיות ובין מגזריות שעוסקות בגיבוש נושאים לקולות קוראים למחקר, כיווני פעולה, קביעת סדרי עדיפויות, ריכוז הידע לפורטל ועוד בתחומי הליבה של עולם התחבורה: כלי רכב ואמצעי תחבורה, ניהול ובקרת תנועה, שירותי תחבורה חדשניים, מדיניות תכנון תחבורה ותכנון עירוני, התנהגות משתמשי דרך, בטיחות ובטחון בניידות ובנושאים מתודולוגיים רלוונטיים, מודלים ואלגוריתמים, אוטומציה וקישוריות, נתוני עתק ואנליזה של נתונים.
- < פיתוח והעצמת הון אנושי של חוקרים מדיסציפלינות שונות, סטודנטים לתארים מתקדמים, תואר ראשון ויזמים.
- < מרכז ידע - באמצעות פורטל המרכז שמרכז מידע מהימן ועדכני ליצירת הזדמנויות לקהילת המחקר והפיתוח בתחום, בפרט לסטודנטים, חוקרים באקדמיה, תעשייה ובמגזר הציבורי, ובעלי עניין בארץ ובחו"ל. תקציב המרכז - 25 מיליון ש"ח ל-5 שנים (5 מיליון ש"ח לשנה). מתודת עבודה זו של מרכז רב שנתית בתקציב ידוע עדיפה לאין שיעור ממתודות קודמות שבהן התקציב לא שוררין מראש וההתקשרות הייתה נקודתית, ספורדית וקצרת טווח ולא רב שנתית וקבועה.

פרויקטים ומחקרים באקדמיה

התכנית הלאומית לתחבורה חכמה שאושרה בישיבת הממשלה ב-22 בינואר 2017, גובשה על ידי משרד התחבורה במטרה להמשיך ולחזק את ישראל כמרכז בין לאומי לטכנולוגיות תחבורה חכמה וליצור מנוע צמיחה למשק וכן על מנת שנוכל כמדינה, לבחון ולהשתמש בטכנולוגיות חדשות על מנת לייעל את הניידות בישראל ולהפוך אותו לבטוח יותר, נח יותר וידידותי יותר לסביבה. במסגרת תכנית העבודה לשנת 2025, משרד התחבורה יחד עם משרד החדשנות, המדע והטכנולוגיה הובילו לקידום פעילות מחקר יישומי באקדמיה ומכוני המחקר לצרכי ישימות לאומית בתחום התחבורה החכמה. מהלך זה תורם ליכולת התחרותית של מדינת ישראל וממקם אותה בחזית הידע והמחקר העולמי.

להלן תחומי העדיפות ונושאי המיקוד של המחקרים:

- < ניהול ובקרת תנועה.
- < אמצעים טכנולוגיים ומדיניות להפחתת גודש, תאונות דרכים וזיהום אוויר.
- < שירותי תחבורה חדשניים לקראת Mobility as a Service.
- < אמצעים לצמצום השימוש ברכב פרטי.
- < פתרונות לוגיסטיים עירוניים חדשניים.
- < היערכות לעידן האוטומטי והמקושר - כל ההיבטים: טכנולוגי, מדיניות, רגולציה.
- < מנגנון שינוי התנהגותי לצמצום השימוש ברכב פרטי.
- < קידום צדק חברתי בשירותי תחבורה וניידות לכולם.
- < שימוש בנתוני עתק ובינה מלאכותית בניהול, מידול ותכנון.
- < אסטרטגיות ניהול מסדרונות בכביש מהיר לשיפור ביצועי כבישים קיימים.
- < אסטרטגיות מתקדמות לבקרת אותות תנועה, בקרת אותות מסתגלת עבור צמתים, עורקים ורשתות.
- < אופטימיזציה של ביצועי רשת לאור נוכחות גוברת של רכבים מקושרים ואוטומטיים.
- < שימוש בתשתיות תקשורת סלולר ו/או לוויינים והרלוונטיות שלהן לכלי טיס/כטב"ם.
- < הגדרת דרישות טכניות לפיתוח ורישוי של מערכת אוטומטית (אוטוניה ברמה 4) להפעלה של מערכות רב-כטב"ם.
- < שיטות מתקדמות ואוטומטיות למסירת מטען המשונע ע"י כטב"ם.
- < שילוב כלי טיס מסיסי נוסעים וכטב"ם בתוך מרחב USpace ודרכי אינטגרציה עם שירותי ATM קיימים.
- < תחומים נוספים שיש בהם פוטנציאל לקידום תחום התחבורה החכמה.

תכנית עבודה 2026

- < ניסויים ומחקר לרכב אוטונומי ותחבורה חכמה, לרבות הנעה חשמלית (סוללות ותאי דלק).
- < שיפוט קולות קוראים למחקר.
- < פעילות מחקרית של מרכז המידע והמחקר הלאומי בתחבורה חכמה.

- < ייצוג משרד התחבורה בפורום האסטרטגיה הממשלתי.
- < קידום צעדים לשינוי אקלים יחד עם פורום האו"ם - COP
- < קידום תחבורה חכמה עם פורום התחבורה הבינלאומי **ITF** של ארגון ה-OECD.

יצירת קשר

ד"ר שי סופר

soffers@mot.gov.il

רח' בנק ישראל 5 ירושלים

02-6663373

משרד התיירות

ד"ר ירון ארגז, מנהל אגף מחקר וסטטיסטיקה

משרד התיירות: אגף מחקר וסטטיסטיקה

משרד התיירות הינו משרד מטה המונה כ- 200 עובדים. בשנת 2025. מטרת המשרד היא למקסם את התרומה לכלכלת המדינה באמצעות הבאת תיירים לישראל. להשגת מטרה זו פועלות במשרד מספר יחידות מרכזיות והן: מינהל שיווק - מפעיל מערך שיווק בכ- 20 נציגויות בעולם.

אגפי המשרד כוללים:

- < **מינהל תשתיות** - מפעיל תקציב תמיכות ברשויות המבקשות לפתח בתחומן תשתיות ציבוריות בזיקה לתיירות כגון טיילות, חופים וגנים לאומים, והקצאת שעות ייעוץ ליזמים פרטיים ולרשויות מקומיות
- < **מינהל השקעות** - מפעיל מערך מענקים ליזמים המבקשים להקים בתי מלון.
- < **מינהל חוויית התייר** - מטפל בהכשרה וברישי של מורי דרך, תלונות של תיירים וטיפול כולל בשיפור חוויית התיירים בעת שהותם בישראל.
- < **אגף תכנון פיזי/מקרקעין** - עוסק בקידום תכניות סטטוטוריות במוסדות התכנון ובמכרזי מקרקעין לתיירות.
- < **מינהל אסטרטגיה** - מחקר, כלכלה, רגולציה, חדשנות, תכניות עבודה וקיימות

תקציב

תקציב המשרד בשנת 2025 עמד על 565 מליון ₪ (לא כולל תקציב חריג בהיקף של כ- 970 מליון ₪ בגין מלחמת חרבות ברזל).

תפקידי אגף המחקר

אגף מחקר וסטטיסטיקה הינו חלק ממינהל אסטרטגיה ותכנון מדיניות ותפקידיו הם בין היתר: ביצוע מחקרים וסקרים תומכי קבלת החלטות עבור יחידות המשרד השונות, איתור מקורות נתונים רלבנטיים לתעשיית התיירות ומתן מענה לבקשות מידע לפניות מצד גורמים שונים בקרב תעשיית התיירות, האקדמיה והציבור הרחב. מנהל האגף ד"ר ירון ארגז, ומספר העובדים ביחידה עומד על 3.

סיכום פעילות שנת 2025

1. סקר תיירות נכנסת - פעילות שוטפת במסגרתה ניסקרים 15,000 תיירים בראיונות פנים אל פנים בעת עזיבתם את ישראל. הריאיון כלל כ-30 שאלות בנושאים שונים וביניהם חווית הביקור, מטרת הביקור בישראל, היקף ההוצאה בישראל, סוג מקום הלינה, מקומות הביקור והפעילויות בהן השתתף. בשנת 2025 בוצע הסקר החל מחודש ינואר עד יוני והופק דוח סיכום חצי שנתי. בעקבות מלחמת "עם כלביא" הסקר הופסק וחודש ברבעון האחרון של שנת 2025 (הכנת דוח סיכום לגבי תקופה זו בביצוע).

2. מחקרי שווק בחו"ל - בוצעו 12 מחקרי שוק במדינות שונות בעולם כדי לנטר את תדמית ישראל כיעד תיירותי וכן להעריך את מידת הנכונות לבקר בישראל בתקופה הקרובה. תכנית אסטרטגית שיווקית לתיירות הפנים בישראל עד לשנת 2033. מטרת העבודה לזהות את תפיסת האזורים הגיאוגרפים בישראל, מוצרי התיירות הרלבנטיים לתיירות הפנים וההזדמנויות לפיתוח ושיווק.
3. סקר בקרב ישראלים עם מוגבלות - בוצע בשיתוף הלמ"ס סקר במטרה להבין את הרגלי וצרכי הנופש של אוכלוסייה זו ולבחון אפשרות של טיפול בחסמים ליציאה לחופשה ולשפר את מוצר הנופש עבורה בהבטים בהם המשרד מטפל וכחלק מתכנית העבודה בתחום הקיימות.
4. משל"ט - החלה עבודה להקמת מרכז שליטה ובקרה פנים משרדי שמטרתו לשפר את הסינכרון בין יחידות המשרד. להציג את הפרוייקטים המרכזיים בטיפול המשרד ולגבש שפה משותפת בין מספר יחידות של המשרד אשר עוסקות בקידום תהליכי ההקמה של בתי מלון. באמצעות זאת לטפל בצווארי בקבוק/חסמים בתהליך החל משלב התכנון, הקרקע, ההקמה ועד שלב האיכלוס.

תכנית עבודה 2026

- < ביצוע סקר תיירות נכנסת שוטף
- < גמר הקמת מרכז שליטה ובקרה, הטמעה ביחידות המשרד
- < המשך ביצוע מחקרי ניטור בחו"ל
- < גמר הכנת תכנית אסטרטגית לתיירות הפנים בישראל לרבות סקר תיירות פנים
- < סקר בקרב סוכני תיירות בחו"ל במטרה לזהות את המתחרים של ישראל כיעד תיירותי והיבטים נוספים החיוניים לעבודת השיווק של המשרד

יצירת קשר

ד"ר ירון ארגז

YaronE@tourism.gov.il

רח' בנק ישראל 5 ירושלים

02-6664399

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה

פרופ' ירון פלוס, סטטיסטיקן ראשי

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה: תפקידי לשכת המדען הראשי

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ארגון מקצועי האחראי על הסטטיסטיקה הרשמית של מדינת ישראל מחויבת לספק מידע סטטיסטי, עדכני איכותי ובלתי תלוי למגוון משתמשים בארץ ובעולם. במסגרת זו, המדען הראשי חבר בפורום ההנהלה ובהנהלה המקצועית המצומצמת, ונושא באחריות עליונה על רמתה המקצועית והמתודולוגית של עבודת הלמ"ס. תפקידו כולל התוויית אסטרטגיה מחקרית, הובלת פיתוחים מתודולוגיים חדשניים ומתן ייעוץ מקצועי ליחידות הלמ"ס ולגופים חוץ-ארגוניים, במטרה להבטיח את עליונותה המדעי של הסטטיסטיקה הלאומית.

תקציב

תקציב המשרד לשנת 2025 עמד על 316,746 אלף ש"ח (ברוטו בסיס ללא רזרבה). התקציב לשנת 2026 יעמוד על כ-350,000 אלף ש"ח (ברוטו בסיס ללא רזרבה). תקציב היחידה הכולל לשנת 2025 עמד על כ-10,000 אלף ש"ח והתקציב לשנת 2025 יעמוד על כ-10,500 אלף ש"ח.

עקרונות פעולה ושיטת עבודה

שיטת העבודה מבוססת על שילוב בין הובלה מקצועית ייעוץ אסטרטגי ויצירת שיתופי פעולה חוצי-ארגון, וכוללת:

- < **ניהול והובלה מקצועית:** ריכוז והשתתפות בפורומים מקצועיים ובישיבות עבודה רב-תחומיות, תוך הבטחת סנכרון בין היחידות השונות בלמ"ס.
- < **ייעוץ מתודולוגי מומחה:** מתן מענה וייעוץ בנושאים מתודולוגיים מורכבים ליחידות הלמ"ס ולגורמי חוץ, במטרה לשמור על סטנדרט מקצועי אחיד וגבוה.
- < **קידום חדשנות ומחקר:** סריקת ספרות מקצועית רלוונטית, איתור טכנולוגיות חדשניות והכוונת הארגון לאימוץ שיטות עבודה מתקדמות המקובלות בעולם.
- < **בקרה וניטור:** מעקב רציף אחר מדדים ונתונים (Quality Assurance) להבטחת מהימנות הסטטיסטיקה הרשמית.
- < **ביסוס קשרים אסטרטגיים:** ניהול התקשרויות מול גורמים מקצועיים בארץ ובעולם וגיבוש והובלה של הסכמי הבנה (MOU) מול משרדי ממשלה וגופים ציבוריים, לחיזוק תשתית הנתונים הלאומית.

מחקרים, עבודות, תחומי פעילות, קולות קוראים בשנת 2025

- < **חטיבת חדשנות ופיתוח מתודולוגי** - בהקמה, חטיבה חדשה בלמ"ס מתוך חזון להוות את המנוע המדעי והטכנולוגי של הלשכה, המבטיח את איכותם, אמינותם ורלוונטיות הנתונים הלאומיים. החטיבה תחתור

לאימוץ טכנולוגיות ניתוח מתקדמות, שילוב מקורות מידע חדשניים ופיתוח סטנדרטים מתודולוגיים המאפשרים קבלת החלטות מבוססת נתונים בעולם דינמי, תוך שמירה קפדנית על פרטיות הפרט ואתיקה מקצועית.

< **קידום מחקר וחדשנות:** הובלת קולות קוראים כל-8 מחקרים בתחומי עיסוק הליבה של הלשכה, בעיקר מתמקדים על שימוש בכלי בינה מלאכותית (AI) ולימוד מכונה והפקת הבנות דרך קצירת נתונים מאינטרנט ורשתות חברתיות.

< **נייר עבודה** אחד שפורסם באתר הלמ"ס בשנת 2025.

< **הנגשת מידע לציבור:** פרסום 423 הודעות לתקשורת במגוון תחומי חיים: שינויים דמוגרפיים, תעסוקה ועסקים, רווחה, דיור ונדל"ן, עלות המחיה, תיירות, עלייה, השפעות המלחמה ועוד.

< **המשך פעילות להקמת מערכת סטטיסטית לאומית:** במסגרת זו נחתם הסכם MOU עם רשות האוכלוסין בסוף שנת 2023 ובמהלך השנים 2024 ו-2025 נחתמו הסכמים עם משרד הרווחה, משרד להגנת הסביבה, שירות התעסוקה ורשות לביטחון קהילתי.

< החל מאוקטובר 2023, כמענה למחסור בכוח אדם (סוקרי שטח) ומגבלות גישה לאזורי לחימה, הובילה הלשכה מעבר מואץ לשימוש **"נתוני שקיפות מחירים"** של רשתות המזון והפארם הגדולות. תהליך זה, שהחל כמענה לצורך מבצעי, הבשיל בשנת 2025 לכדי סטנדרט עבודה מרכזי. כיום, רובם המכריע של פריטי המזון והטואליטיקה במדד המחירים לצרכן נאספים ישירות ובאופן אוטומטי ממאגרי "שקיפות המחירים".

< כחלק מההיערכות ליישום **"חוק מס גודש"**, בוצע פיילוט מקיף לבחינת מתודולוגיות לחישוב מהירות הנסיעה הממוצעת בטבעות המקיפות את תל אביב. במסגרת הניסוי נערכה השוואה בין נתוני מצלמות LPR לבין נתוני GPS במטרה לבחון את דיוק המקורות השונים ולוודא את מהימנות הנתונים לקראת חישובים עתידיים.

< **ברית תאומים (Twinning)** עם פולין ואנגליה בנושא שימוש ב-Big Data ליצירת סטטיסטיקה רשמית, נושא חם בלשכות סטטיסטיות בעולם. פעילות זו התחילה בסוף שנת 2024 ובמהלך 2025 לאחר ביקור בלשכה הפולנית, נקבעה בלשכה אסטרטגיה לדרכי שימוש בנתוני BIG DATA תוך שמירה על פרטיות ואבטחת המידע. פעילות זו הופסקה ברבע אחרון של 2025.

< הושלם פיתוח של מערכת **ניהול הסקרים** החדשה (אנ"ס), (המיועדת לסקרי עסקים ונפשות המבוצעים באינטרנט ובטלפון, בתדירויות חודשיות ושנתיות. במהלך שנת 2025 הוטמעו ובוצעו במערכת הסקרים הבאים: סקר גלובליזציה (חברות בין לאומיות), סקר משרות פנויות וסקר מגמות בעסקים, סקר ביטחון אישי וסקר אמון הצרכנים.

< במהלך שנת 2025 הושלמה הקמתן של תשתיות **אגם המידע הממשלתי**, והחל תהליך טעינה נרחב של בסיסי נתונים לתוכו. במקביל, גובשו מילונים רוחביים לשימוש משרדי הממשלה, ונמשך פיתוח של מערכת מטא-דאטה (Metadata) רוחבית, התומכת בפעילות אגם המידע הממשלתי.

< פותחה והוטמעה מערכת AI מתקדמת **לסימול אוטומטי של ענף כלכלי ומשלחי יד**, שנכנסה לייצור בסוף 2025. המערכת מנתחת טקסט ומקודדת אותו לארבע ספרות לפי תקנים בינלאומיים.

< נערך מחקר שני הבוחן את **השפעת אופן האיסוף** (Mode Effect) על ממצאי סקר ביטחון אישי עבור המשרד לביטחון לאומי. במחקר נמצאו הבדלים מובהקים סטטיסטית בדיווח על עבירות רגישות: נמצא כי קיימת הבדל משמעותית בין דיווח עצמי בממשק מקוון (Web) לבין מענה במסגרת ראיון טלפוני (CATI).

סקרים בשנת 2025

< במהלך שנת 2025 ביצעה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה כ-30 סקרים שוטפים (פירוט מלא זמין באתר הלמ"ס).

< כמענה לצרכים לאומיים. כחלק מהתמיכה במקבלי ההחלטות בעקבות המלחמה, בוצע **סקר נרחב בקרב תושבי הדרום ויישובי עוטף עזה**, שנערך לבקשת מנהלת "תקומה", משרדי הרווחה, האוצר והמוסד לביטחון לאומי.

< כחלק מהתמיכה במקבלי ההחלטות בעקבות המלחמה, בוצע סקר ממוקד בקרב **משרתי המילואים ובני משפחותיהם** לאפיין התמודדותם עם השלכות המלחמה.

< **סקר בזק** עסקים במהלך "עם כלביא" לבחינת השפעת הלחימה על המגזר העסקי.

< בתחום החברתי והבינלאומי, הושק סקר עמדות אינטרנטי חדש בנושא **אפליה ותפיסות כלפי קבוצות אוכלוסייה שונות** שנערך בעקבות הפנייה של Praia Group ובשיתוף פעולה עם הלשכה האיטלקית.

< **סקר הובלת מטענים (משאיות):** במקביל, קודמו סקרים בתחומי התשתית והשירותים: עבודת השדה של סקר הובלת מטענים (משאיות), שהחל בנובמבר 2024 בשיתוף משרד התחבורה, נמשכה לאורך שנת 2025.

תקצירי פרויקטים ומחקרים באקדמיה

< פרויקט משותף של הלמ"ס עם המכון ליהדות זמננו באוניברסיטה העברית בירושלים, בנושא **מפקד יהדות התפוצות**.

< בשנים האחרונות חלו שינויים מהותיים **בהרגלי הניידות** בישראל ובעולם. במסגרת "קול קורא" שפורסם, נבחרה הצעתם של חוקרים מהטכניון ומהמרכז האקדמי רופין בנושא "העשרת סקרי הרגלי נסיעה באמצעות חילול נתונים סינתטיים מבוססי למידה עמוקה". מחקר זה יבוצע במהלך השנים 2026-2027 בליווי מקצועי ובהתייעצות עם הלמ"ס, במטרה לשכלל את יכולות הניתוח של מגמות התחבורה בישראל.

תקצירי פרויקטים ומחקרים בתעשייה

< **שיתוף פעולה עם פורום CFO להפחתת נטל ההשבה:** העבודה מול פורום סמנכ"לי הכספים של החברות המרכזיות במשק מתמקדת בשיח שוטף ומשותף לייעול תהליכי איסוף הנתונים. במסגרת זו, פועלים צוותים מקצועיים לטיוב שיטות הדגימה ופיתוח שאלונים מקוונים וידידותיים המקלים על חברות במגזר העסקי. כנדבך משלים ומרכזי למאמצים אלו, החל בשנת 2025 פיתוחה של מערכת "מנסנה" - תשתית טכנולוגית חדשה לניהול מתקדם של מדגמי הלמ"ס, המאפשרת מדידה מדויקת ובקרה אפקטיבית על נטל ההשבה המוטל על העסקים במשק.

תכנית עבודה 2026

- < **מעורבות מתודולוגית שוטפת והובלת תהליכי ליבה:** בשנת 2026 נמשכת המעורבות המקצועית והמתודולוגית במגוון פרויקטים מרכזיים בלמ"ס ובממשק הממשלתי - ליווי מתודולוגי של סקרי הליבה, יישום מודלים לחישוב מדדים עבור הרשויות המקומיות, ותמיכה בהקמת אגם המידע הממשלתי ועוד.
- < חברות בפורום הנהלה והנהלה מצומצמת ופעילות בפורום בינלאומי של ראשי מתודולוגיה סטטיסטית.
- < הלשכה תפרסם קול קורא חדש המיועד לקהילה האקדמית ולחוקרים, במטרה לעודד פיתוח ויישום של טכנולוגיות וכלים חדשניים בתהליכי הייצור של הסטטיסטיקה הרשמית. המהלך מתמקד בשילוב מתודולוגיות מתקדמות (כגון AI, למידת מכונה וניתוח נתוני עתק) לצורך טיוב איכות הנתונים, יעול תהליכי העבודה והנגשת מידע סטטיסטי מהימן למקבלי ההחלטות ולציבור.
- < כמענה לצורכי מידע דחופים ולשינויים חברתיים אחרי המלחמה, החלה הקמתו של "מרשם מלחמה" - בסיס נתונים מקיף הכולל את נפגעי המלחמה מאז ה-7 באוקטובר 2023, כך שתיווצר תשתית מרכזית לנתונים מנהליים על אוכלוסיות אלו, ותהיה מסגרת דגימה לביצוע סקרים, אשר יאפשרו בחינה מעמיקה של צרכי האוכלוסייה והשפעות המלחמה לאורך זמן.
- < **מדד חברתי-כלכלי מבוסס מקורות מנהליים:** בשנת 2026 צפויה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה לפרסם את המדד החברתי-כלכלי לשנת 2023. המדד ינגיש נתונים ברמות פירוט גאוגרפיות שונות - רשות מקומית, יישוב ואזור סטטיסטי - ויתבסס על מקורות מינהליים.
- מדד פריפריאליות של יישובים ורשויות מקומיות:** בסוף שנת 2026 צפויה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה לפרסם את מדד הפריפריאליות המעודכן לשנת 2025. המדד יוצג בפירוט לפי יישובים וכן ברמת הרשות המקומית.
- אגם הנתונים הממשלתי ופיתוח ממשקי גישה מבוססי ענן:** במהלך שנת 2026, תמשיך הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה בהעשרה וטעינה של נתונים עדכניים והיסטוריים במגוון רחב של נושאים לתוך אגם הנתונים הממשלתי. במקביל, ובהתאם להחלטת ממשלה 1440, מובילה הלשכה מהלך אסטרטגי וחדשני להקמת מערכת גישה מתקדמת בסביבת ענן, כדי לאפשר למקבלי החלטות ולקובעי מדיניות בממשלה יכולות תשאול דינמיות של נתוני האגם בזמן אמת.
- הרחבת השימוש בנתוני "שקיפות מחירים" לטיוב מדד המחירים לצרכן:** כיום, איסוף המחירים מאתר "שקיפות מחירים" מתמקד בפריטים זהים לאלו שנאספו על ידי סוקרי השטח של הלמ"ס בעבר. עם זאת, קיומו של מאגר נתונים דיגיטלי זה מאפשר להרחיב משמעותית את סל המוצרים ואת מספר התצפיות, תוך השגת פריסה גיאוגרפית רחבה יותר. במהלך שנת 2026, תיבחן היכולת למנף את נתוני האתר לביצוע החלפות מושכלות של מוצרים האוזלים, להרחבת הסל של מוצרים כדי לשקף בצורה נאמנה יותר את השינויים ברמת המחירים במשק.
- סיווג עיסוקים:** בשנים האחרונות גבר הצורך במידע מפורט על עיסוקים, שכן הסיווג הנוכחי של משלחי יד (ברמת 4 ספרות) אינו נותן מענה מספק למגוון ההתמחויות בשוק התעסוקה המודרני. במהלך שנת 2025, הובילה הלשכה מהלך אסטרטגי בשיתוף משרדי ממשלה וגורמים רלוונטיים להעמקת רמת הפירוט של הסיווג מ-4 ל-9 ספרות. בשנת 2026, צפוי להתפרסם מילון העיסוקים החדש להערות הציבור. במקביל,

יבוצע פיילוט מול מעסיקים לקבלת תיאורי עיסוק מפורטים, במטרה לבנות תשתית למערכת סימול אוטומטית של עיסוקים.

< **הנגשת נתונים פיננסיים וייזום סקר פאנל צרכנים:** בשנת 2025 הוקמה "הוועדה לקידום הנגשת נתונים פיננסיים לצרכי מחקר וסטטיסטיקה רשמית תומכת מדיניות", וזאת על רקע זמינות מוגבלת של מידע פיננסי רוחבי ומפורט. פעילות הוועדה נועדה לאפשר עיבוד נתונים ומחקרים שיסייעו בגיבוש מדיניות כלכלית, וכן לתמוך בהפקת סטטיסטיקה רשמית ועמידה בדרישות דיווח בינלאומיות. עם אימוץ המלצות הדו"ח ובכפוף למסגרת המשפטית הרלוונטית, החלה הלשכה בתכנון והקמה של סקר פאנל צרכנים. סקר זה נועד לאסוף נתונים רציפים על הכנסות והוצאות של משקי בית, לצד מידע מקיף על נכסים והון צבור.

< **הטמעת סקרי פרט ומשקי בית במערכת אנ"ס:** יורחב השימוש במערכת אנ"ס (לניהול סקרים) ויוטמע בה איסוף הנתונים עבור סקרים חודשיים ושנתיים המתמקדים בנפשות ובמשקי בית. בכך יתאפשר ניהול אחוד ומתקדם של שיטות האיסוף השונות; לצד ערוצי האינטרנט והטלפון הקיימים, תשולב במערכת לאיסוף נתונים "פנים אל פנים" על ידי סוקרי שטח, כך שיהיה סנכרון מלא בין כלל ערוצי החקירה והעלאת איכות נתוני הסקר.

< **המשך פיתוח מערכת מנסנ"ה (מערכת לניהול וסנכרון נטל השבה):** הלשכה נמצאת בשלבי האפיון והפיתוח של מערכת מנסנ"ה, המיועדת לניטור ומדידה של נטל ההשבה המוטל על העסקים בסקרי הלמ"ס. המערכת תהווה תשתית מרכזית להוצאת מדגמים מסונכרנים במטרה להבטיח שמירה על מידתיות בהשתתפות של עסקים בסקרים.

< **סקרים חדשים:** במהלך שנת 2026, תרחיב הלשכה את מערך הסקרים במטרה לתת מענה לצורכי מידע דחופים ולשינויים חברתיים. יושם דגש על האוכלוסיות שנפגעו מאירועי המלחמה, כולל ביצוע הגל השלישי של סקר תושבי הדרום, סקר בקרב משרתי המילואים ובני משפחותיהם וסקר בזק על מצב העסקים. במקביל, יקודמו סקרים בנושאי חקירה חדשים, ובהם סקר "יעודי בקרב אוכלוסיית ה"חרדים לשעבר" והטמעת פרק שאלות בנושא אלימות במשפחה במסגרת סקר ביטחון אישי. כמו כן, יחלו ההכנות הלוגיסטיות והמתודולוגיות לקראת יציאתו לשטח של סקר הרגלי נסיעה המתוכנן לשנת 2028.

יצירת קשר

לואיזה בורק

louiza@cbs.gov.il

רחוב כנפי נשרים 66, ת"ד 34525 ירושלים

0506235237

קֶרֶן קִימַת לִישְׂרָאֵל (קק"ל)

ד"ר דורון מרקל, מדען ראשי

קֶרֶן קִימַת לִישְׂרָאֵל: תפקידי יחידת המדען הראשי

המדען הראשי בקק"ל מהווה את הסמכות המדעית לכל ההיבטים המקצועיים שבהם עוסק הארגון, אחראי לתכנון הפעילות המדעית-יישומית של קק"ל ופיתוח הידע המקצועי לשם חיזוק הבסיס המקצועי של הארגון. לשם כך, מפעיל המדען הראשי מערכת של פיתוח ידע המתחיל במחקרים יישומיים בתחומי הליבה של היחידה, לאיתור טכנולוגיות חדשניות, יצירת כלי עבודה, וממשיך בפיילוטם שונים המתבצעים בשטחי קק"ל ומחוץ לה.

פעילויות היחידה

- יחידת המדען הראשי פועלת בשנים האחרונות כמרכז הידע של קק"ל בנושאים הבאים:
 - < **קידום מחקר ופיתוח** - קידום קשרי אקדמיה מול מוסדות המחקר השונים בארץ לקידום מחקרים יישומיים הכוללים גם מחקרים מלווי פיילוט.
 - < **אתגרים קק"ליים סביבתיים הדורשים פיתוח ידע ייחודי** - קידום מחקר ופיתוח כלים לשיקום מערכות אקולוגיות פגועות ומו"פ בתחומי סביבה באמצעות מכוני מחקר ומרכזי חדשנות.
 - < **קידום פרויקטים בנושאי סביבה וקיימות** - מרכז איקלום לחיות בר, תוכניות מנהיגות מדעית סביבתית, תמיכה בהקמת מכוני מחקר ומאצים סביבתיים.
 - < **שינוי האקלים** - קידום טכנולוגיות לפתרון משבר האקלים, הן בהפחתת פליטות והן בהיערכות לאקלים המשתנה. הנעת מחקר ופיתוח, תוכניות מלגות ופרסים שיקדמו את הפתרונות הללו. הנעת פיילוטם לבחינת טכנולוגיות בשיתוף מו"פ אזוריים: אילת אילות אנרגיה בשיתוף מו"פ מדבר וים המלח, מעלה גלבע אנרגיה בשיתוף מכון מחקר מיג"ל בקריית שמונה.
 - < **חקלאות מקיימת** - הנעת מו"פ ובחינות היתכנות לחקלאות מקיימת אשר מצמצמת את הפגיעה בסביבה ואת הזיהום לנחלים הגובלים בשטחים החקלאיים.
 - < **שיקום נחלים מעיינות** - שיקום גדות נחלים בהיבט של צמחיית מים, מניעת סחף קרקע ושיקום המערכת האקולוגית. הבנת המערכת ההידרולוגית ושיקום מעיינות בשטחי קק"ל ושימור המגוון הביולוגי האקוויטי.
 - < **ניהול נגר** - בחינת נושא הביופילטרים וקידוחי החדרה של הנגר משטחים פתוחים או עירוניים, בחינת בריכות החורף ביערות כאמצעי שיוך שיטפונות והעצמה אקולוגית של היער. שימוש במחקר יישומי לבחינת הדרכים ליעול ניהול הנגר והפיכת המטרד למשאב.
 - < **מדע אזרחי** - קק"ל, כארגון העוסק בניהול שטחים, בקליטת קהל וקשר עם הציבור, נמצאת בצומת ייחודי ליישום מוצלח של מדע אזרחי, באופן שיתרם הן לניהול שטח מבוסס נתונים, והן לחיבור הציבור לטבע ולתהליך המדעי.

- < **צפרות כגשר בין הטבע לאדם** - בהובלת הצפר הראשי קק"ל, קיום הדרכות צפרות באתרי הצפרות. בחינת שיטות להפחתת הקונפליקט בין ציפורים לחקלאות או שימושי קרקע אחרים (תחבורה, תעופה, אגירת מים וכו').
- < **חקר הציונות וההתיישבות** - הנעת תוכניות מחקר, מלגות, הוצאות ספרים וכנסים בנושא לימודי ארץ ישראל וחקר הציונות וההתיישבות בארץ ובתפוצות.

תקציב

תקציב שוטף יחידת המדען עמד בשנת 2025 על סך 14 מיליון ש"ח למגוון פעילויות ומחקרים בנושאים השונים. בנוסף, אושר תקציב פרויקטלי (תב"ר) בסך 20 מיליון ש"ח לפעולות מיוחדות הקשורות לשיקום הגליל והנגב.

עקרונות פעולה ושיטת עבודה

יחידת המדען הראשי מורכבת מאנשי צוות, יועצים מקצועיים חיצוניים בתחומי עשיית המדען, מחקר ופיתוח, אקולוגיה, סביבה מים וביטכנולוגיה, המפתחים ומעמיקים את העשייה והקשרים אל מול מוסדות מחקר ואקדמיה בארץ ע"י: קולות קוראים, פיילוטס, מלגות, שיתופי פעולה ותמיכה במאיצים סביבתיים והקמת מרכזי מחקר בגליל ובנגב לצורך קידום החקר והחדשנות.

פעילויות בשנת 2025

התייעלות אנרגטית וחדשנות סביבתית:

- < המשך קידום מחקרים ופיתוח הידע בנושאי סביבה וקיימות המשתלבים במאמץ הלאומי במאבק במשבר האקלים בהתאם להערכות המדעיות ולשיקום אחרי המלחמה באזורי הנגב והגליל.
- < פרויקט האגריוולטאי - הרחבת הפיילוט המציג דו שימוש בקרקע חקלאית לגידולי ענבים, מנגו וליצי' באזור מעלה גלבוע. הצגת ממצאי המחקר לאחר שנתיים של ניסוי וממשקי פעולה והפיתוח בתחום האגרי וולטאי בשיתוף חברת דוראל אנרגיה, מעלה גלבוע וקרן PRIMA האירופאית.
- < חיזוק שיתוף הפעולה עם ארבעה מרכזי החדשנות בגליל ובנגב - לעידוד סטודנטים ליזמות בתחומי סביבה קיימות ומשבר האקלים, קידום סטרטאפים בנושאי שיקום עקב שינויי אקלים ואחרי מלחמת חרבות ברזל.
- < הקמת ארבע מרכזי מחקר חדשים בגליל ובנגב לחיזוק הקשר בין מחקר אקדמי לפעילות קק"ל: מרכז מחקר למים במכללת כנרת, מרכז מחקר לאנרגיה ירוקה במכון מיג"ל, מרכז מחקר לחקלאות מדברית במו"פ מדבר וים המלח ומרכז מחקר לחקלאות מקיימת במכללת ספיר.

סביבה וקיימות:

- < הפעלת תכנית מנהיגות מדעית-סביבתית - לתלמידי רמת הגולן ועמק החולה, ובזמן המלחמה מגוון פעילויות למפונים בבתי המלון השונים.
- < הפעלת מרכז אקלום לחיות בר באגמון החולה - בשיתוף המכללה האקדמית תל חי. טיפול במאות בעלי חיים פצועים והשבתם לטבע אחרי שיקומם, גם במהלך מלחמת חרבות ברזל.

< מדע אזרחי - קידום פרויקטים בנושאי סביבה בשיתוף הציבור באתרי קליטת קהל של קק"ל במרכז המחקרים באגמון החולה ופארק נחל השופט, במטרה לרתום את הציבור להבנה מעמיקה של הטבע ובהמשך קבלת החלטות ממשקיות מבוססות נתונים.

מחקר פיתוח ידע וקשרי אקדמיה:

- < קול קורא למחקרים מלווי פיילוט, במטרה לקדם העמקת הידע היישומי בתחומי הליבה של היחידה ולתמוך בפתרונות למשבר האקלים. נבחרו 16 מחקרים.
- < קול קורא משותף עם אגף הייעור בנושאי שיקום אקולוגי, מדע אזרחי, ואנרגיה. נבחרו 7 מחקרים.
- < המשך ליווי ותמיכה במחקרים בנושאי ליבת העשייה של קק"ל: המאבק במשבר האקלים, קיימות סביבתית, אנרגיות מתחדשות, קיבוע פחמן, מים, ביוטכנולוגיה, חקלאות מחדשת, צפרות. זאת בביצוע מוסדות אקדמיים ומכוני מחקר שונים.
- < יום עיון למחקרי קק"ל בשיתוף אגף הייעור - התקיים בחודש נובמבר 2025 באגמון החולה, בו נכח קהל רב של מומחים, סטודנטים ועובדי קק"ל ממגוון תחומים. יום העיון היווה אבן דרך והציג את שלל המחקרים שקק"ל תומכת בהם בנושאי ליבת העשייה של קק"ל.
- < הטמעה והנגשת מאגר מידע לצמחים "צמח השדה" - המאגר המוביל לצמחים ועצים באתר האינטרנט של קק"ל.
- < העלאת מאמרים מחקריים לאתר קק"ל, חשיפת הידע המחקרי והאקדמי לציבור הרחב.
- < מענק מלגות ל- 35 דוקטורנטים העוסקים בתחומי הליבה של קק"ל.

סביבות לחות:

- < הובלת מחקרים בנחלים ובבריכות חורף בשטחי קק"ל. בעקבות המחקרים ביצע שיקום הצומח על גדות הנחלים, מניעת זיהום מי הנחלים ושיפור תפקודם האקולוגי.
- < שיקום אקו-הידרולוגי של גדות הנחלים - הובלת סקרי מעיינות בשטחי הייעור של קק"ל ובקרת עבודות השיקום.
- < ניטור בריכות חורף של קק"ל.
- < ניהול נגר ביער חדרה - לאחר בחינת התכנות לניהול נגר עירוני החל תכנון קידוח להחדרת הנגר היוצא מיער זה לאקוויפר.
- < בניית תוכנית ניטור לשיקום האקו-הידרולוגי בנחלים: קיני, צלמון, ציפורי, קישון.
- < ניטור לחות גדות נחל שורק בסמוך ליער בילו, באמצעות 12 חיישני לחות אשר הוטמנו בקרקע. הממצאים שמשו בפועל בעת בחירת הצומח לשיקום גדות הנחל, בפרויקט משותף עם מכון דשא ויד הנדיב.

צפרות קק"ל:

- < צפרות קק"ל 2025 - פסטיבל צפרות הגדול בישראל למשפחות התקיים בחול המועד סוכות במתכונת מצומצמת בשל המלחמה אך היה הצלחה גדולה.
- < תערוכת צפרות - התקיימה תערוכת צפרות מרשימה באגמון החולה בה נערכה הגרלה על הצילום הטוב ביותר.
- < הדרכות צפרות - הדרכות מקצועיות לילדים התקיימו באתרי צפרות - בראש ציפור, ירוחם, אילת, ובאגמון החולה. בזמן המלחמה הפעילות הופסקה בחלק מהאזורים.
- < חוגי צפרות - הפעלת חוגי צפרות למבוגרים וילדים באזורים בטוחים ברחבי הארץ, והפעלות למפונים במגוון מוקדים.
- < הרחקת עגורים - התאמה ודיוק מערכת הרחקת העגורים בקרני לייזר באגמון החולה.

המכון לחקר הציונות וההתיישבות:

- < שיתופי פעולה עם המוסדות האקדמיים לבניית תוכניות חינוכיות, כנסים והרצאות בנושאי הציונות וההתיישבות.
- < קול קורא ספרים - בחירת 15 ספרים שהוצאתם לאור תמונן ע"י קק"ל בנושאי סביבה ואקלים.
- < השתתפות בכנסים והרצאות במוסדות האקדמיים ובמגוון יחידות קק"ל בנושאי ציונות והתיישבות.

עיקרי תוכנית עבודה 2026

- < קידום מחקר ופיתוח קשרי אקדמיה מול מוסדות המחקר והאקדמיה בארץ בנושאי ליבת קק"ל.
- < הרחבת המחקר בנושא פסולת לאנרגיה- כילו.
- < העמקת המחקר בנושא אנרגיה גרעינית לטובת המדע והחדשנות.
- < הענקת מלגות ל- 60 סטודנטים לתואר שני, דוקטורנטים, ופוסט דוקטורטים בנושא בתחומי הליבה של קק"ל בגליל והנגב.
- < המשך ליווי פיילוט אגריוולטאי ענבי מאכל במעלה גלבוע.
- < המשך והעצמת הפעילות במרכזי חדשנות המשותפים של קק"ל: כנרת, תל חי, באר שבע וספיר.
- < המשך ליווי מקצועי לארבעת מרכזי מחקר בגליל ובנגב - מרכז מחקר למים בכנרת, מרכז מחקר לאנרגיה ירוקה במכון מיג"ל, מרכז מחקר לחקלאות מדברית בערבה ומרכז מחקר לחקלאות מקיימת בספיר.
- < פיתוח הידע לשיקום אקולוגי של הגליל והנגב לאחר המלחמה.
- < המשך והעצמת שותפות קק"ל בגופי הניטור האקולוגי הלאומיים.
- < העצמת הפעילות בתחומי מים ונחלים, שיקום בתי גידול לחים בקק"ל כולל סקרים הידרו-אקולוגיים וניטור בנחלים, מעיינות ובריכות חורף.
- < מדע אזרחי - קידום התחום בשטחי קק"ל, יזום מיזמים סביבתיים ואקלימיים שונים תוך עידוד שיתוף החברה האזרחית.

- < הגדלת אתרי הצפרות של קק"ל ופעילות חוגי הצפרות לקהל הרחב להרחבת הידע בנושאי צפרות.
- < המשך טיפוח מנהיגות סביבתית אקלימית ככלי לקידום נושאי סביבה בישראל.
- < הרחבת שיתופי פעולה עם המוסדות האקדמיים, כנסים, הרצאות, הוצאות ספרים ע"י המכון לחקר הציונות וההתיישבות.
- < המשך תמיכה בקתדרות אקדמיות העוסקות בתולדות הציונות וההתיישבות.

יצירת קשר

ד"ר דורון מרקל

doronm@kkl.org.il

0506221210

קק"ל 6, ירושלים

רשות המים

ד"ר יעקב ליבשיץ, מנהל השירות ההידרולוגי

הרשות הממשלתית למים ולביוב: תפקידי תחום המחקר

הרשות הממשלתית למים ולביוב היא הגוף הממשלתי המופקד על פי חוק על ניהול, תכנון, פיתוח, תפעול ואסדרתו של משק המים והביוב בישראל. פעילות המחקר ברשות נועדה לתמוך בגיבוש מדיניות, בתכנון ארוך טווח, באסדרה, בפיתוח תשתיות, בניהול מקורות המים הטבעיים והמשלימים, ובקבלת החלטות מקצועיות ברמות שונות של הפעילות המקצועית ברשות.

המחקר ברשות המים הוא מחקר יישומי במהותו. תוצרי המחקרים מוטמעים באופן שוטף בפעילות המקצועית של הרשות, ומשמשים בין היתר להערכות מצב של מקורות המים, לחיזוי ולהערכת המילוי החוזר, להערכת הצמצום הצפוי במצאי המים הטבעיים, לקביעת המלצות הפקה, לבחינת סיכונים זיהום, לגיבוש מדיניות אסדרה ותעריפים, לבחינת חלופות בתחומי שפכים וקולחים, וכן לתכנון ארוך טווח של משק המים. יצוין כי פעילות המחקר ברשות המים מתבצעת גם על ידי צוות חוקרים פנימי. תוצרי המחקר מפורסמים באתר רשות המים ובכתבי עת מקצועיים בארץ ובחול. בשנת 2025 נכלל אחד המחקרים של השירות ההידרולוגי בדוח הלאומי של מדינת ישראל לעמידה ביעדי פיתוח בר קיימא⁴².

פעילויות בשנת 2025

בשנת 2025 נמשכה הפעילות המחקרית באמצעות ליווי והמשך ביצוע של מחקרים שהחלו בשנים קודמות, בתחומים התומכים בליבת העשייה של הרשות: ניהול מקורות מים טבעיים, חיזוי והערכת משאבי מים, הידרוגיאולוגיה ואיכות מים, שימוש יעיל במים, כלכלה, אסדרה וביטחון מים וכן שפכים, קולחים והתפלה.

על מנת להקל על פעילות החוקרים בהשפעות המצטברות של המצב הביטחוני בשנים האחרונות, במהלך שנת 2025 נערכה בחינה פרטנית לכלל המחקרים שהתעכבו, ובמקרים הנדרשים עודכנו לוחות הזמנים והוארך תוקף ההתקשרויות, כדי לאפשר את השלמת המחקרים ואת מיצוי תרומתם המקצועית לעבודת הרשות. במהלך שנת 2025 התנהלו ברשות המים 22 מחקרים במספר תחומי ליבה:

< ניהול מקורות מים טבעיים, חיזוי והערכת משאבי מים טבעיים, הידרוגיאולוגיה ואיכות מים - 15 מחקרים פעילים, ביתרת התחייבות של כ-4.2 מיליון ש"ח.

< שימוש יעיל במים, כלכלה, אסדרה וביטחון מים - 3 מחקרים פעילים, ביתרת התחייבות של כ-0.75 מיליון ש"ח.

< טיפול בשפכים, קולחים והתפלה - 4 מחקרים פעילים, ביתרת התחייבות של כ-0.76 מיליון ש"ח.

סה"כ יתרום המחקר ה לבחינת חלופות בתחומי שפכי פעילות בסיום שנת 2025 הסתכמה בכ- 5.7 מיליון ש"ח. בנוסף, בשנת 2025 העניקה רשות המים מלגות ל-24 סטודנטים בתחומי ההנדסה וטכנולוגיות המים, כחלק מתמיכתה בקידום דור העתיד של אנשי המקצוע בתחום.

42 https://hlpf.un.org/sites/default/files/vnrs_20Report.pdf%20Israel%202025%VNR/2025/

תכנית לשנת 2026

במהלך שנת 2026 מתכננת רשות המים להמשיך בהטמעת תוצרי המחקרים בעבודה השוטפת של הרשות, תוך קיום שיח שוטף עם מוסדות המחקר והחוקרים, והמשך רפרנטורה פעילה של המחקרים הקיימים. יצוין כי הרפרנטורה של המחקרים מבוצעת על ידי עובדי רשות המים בלבד, דבר המסייע להבטיח את ישימות המחקרים ואת התאמתם לצורכי הרשות. בנוסף, בכוונת רשות המים לבחון פרסום קול קורא חדש בכפוף למסגרת התקציב שתאושר ולסדרי העדיפויות של הרשות.

יצירת קשר

yakovL20@water.gov.il

רחוב בנק ישראל 7 ירושלים, מיקוד 9195021

074-7677524

רשות לאומית בדרכים (רלב"ד)

כרופ' הלל בר-גרא, מדען ראשי

הרלב"ד: תפקידי המדען הראשי

הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים, אחראית על תכנון, תיאום ובקרה של מכלול הפעולות במשרדי הממשלה שנועדו להגברת הבטיחות בדרכים וצמצום תאונות הדרכים בישראל. תפקידי חטיבת המחקר הם להוביל מחקרים בנושאי הבטיחות בדרכים, לקבוע מדדים להערכת הפעילות המחקרית, של הרשות, לצורך טיפול מושכל בנושא בטיחות הציבור, בכל הנוגע לתחבורה בישראל.

שנת 2025 היתה שנה מאתגרת ומורכבת במדינת ישראל בכלל, ובתחום הבטיחות בדרכים בפרט. הרלב"ד, ובתוכה חטיבת המידע והמחקר, התאימו עצמן למצב המלחמה, והפיצו פרסומים ומידע בנושאים ממקודים, כמתואר בהמשך.

תקציב

תקציב המדען הראשי ברלב"ד אינו קבוע ואינו ייעודי. בשנת 2025 תקציב חטיבת המידע והמחקר עמד על כ-3.5 מיליון ₪ (כ-1.7 מיליון ₪ הוקצו לתקצוב רשם הטראומה).

פרויקטים ומחקרים

הפעילויות במהלך שנת 2025 כללו כתיבת דוחות מחקר וניירות מידע, טיפוח ופיתוח שיתופי פעולה, מעורבות בפרויקטים טכנולוגיים, שותפות בפרסום ובשיפוט קולות קוראים, קיום דיונים של וועדה מייעצת, קיום מפגשי פורום מחקר, וכן הנגשת מידע לכלל הציבור.

דוחות מחקר

- < גישת המערכת הבטוחה - יסודות עקרונות ואתגרי יישום.
- < השפעת נהיגה תחת השפעת תרופות הרגעה ובריאות הנפש על בטיחות בדרכים.
- < עמדות והתנהגות של נהגים בישראל: ניתוח נתוני סקר ESRA.
- < הקשר בין סטטוס חברתי-כלכלי למעורבות בתאונות דרכים בישראל.
- < מדדי בטיחות בדרכים ברשויות המקומיות 2022 - 2024.
- < הערכת עלויות משקיות הנובעות מתאונות דרכים בשנים 2023-2024.
- < מלחמה, מצב נפשי וחברתי ותאונות דרכים (הצעת מחקר).
- < קציני בטיחות ומדיניות בטיחות בארגונים: פערים בין תיאוריה ליישום בשטח - מחקר איכותני.
- < בניית מדדי השוואה של קנסות ועונשים למהירות וטלפון סלולרי בעולם.
- < מפקד מעטפת הבטיחות בסביבת מוסדות חינוך 2024.

- < חינוך לבטיחות בדרכים: הגדרה, חשיבות, ועקרונות לתכנון אפקטיבי (טיוטה).
- < מהירויות מותרות בכבישים לפי סוג דרך והשוואה בינלאומית (הוגש לוועדת שרים).
- < תכנית הכשרה לרוכבי אופנוע 'רכיבה מודעת לסיכונים' מחקר הערכה (טיוטה).
- < הערכת השפעות בטיחותיות של טיפולי תשתית למיתון מהירויות נסיעה פיילוט "אשכול בטוח" - ממצאי ביניים.
- < חינוך תעבורתי לכיתות י': ממצאי מחקר להערכת ביצוע התוכנית.

פרסומים והנגשת מידע

- < פרסום ספר מגמות בבטיחות בדרכים לשנים 2014-2024.
- < סיכום שנת 2025.
- < השקת ירחון "אלומה" נתונים חודשיים בבטיחות בדרכים.
- < פרסום והדפסה של עלון מגמות חדשני 2014-2024 (שלוש שפות: עברית, ערבית ואנגלית).
- < פרסום מדד רשויות מקומיות, שיטת תקצוב ואופן בחירת הרשויות.
- < בניית מילון מונחים דיגיטלי.
- < דשבורדים - שיפור ובניית דוחות POWER BI.
- < שיפור הדוח היומי הדיגיטלי.
- < הנגשת מידע ללקוחות בצורה אוטומטית.
- < פיתוח מתודולוגיה להנגשת מידע בצורה חדשנית.
- < בניית מחשבוני לחישובים נפוצים.
- < הנגשת ניוזלטרים של ETSC.
- < הוענק ייעוץ לערכים שונים לאתר askRalbad של הרלב"ד.
- < עבודה עם אגף הסברה בנוגע לכלל פרויקטי ההסברה של הרלב"ד.

שיתופי פעולה עם גופי מחקר ומידע בינלאומיים וישראליים

- < שני סקרים קצרים למדינות החברות ב-1: (IRTAD) מהירות מותרת 2 שיטות למדידת בטיחות השוואתית של רשויות מקומיות.
- < השתתפות בכנס IRTAD בלונדון + הצגה של הפיתוח של מדד רשויות לפורום (אפריל 2025).
- < השתתפות במפגש ה-91 של הפורום העולמי לבטיחות בדרכים של האו"ם (WP.1) (ספטמבר 2025).
- < השתתפות בכנס שיווק חברתי בספרד (נובמבר 2025).
- < מסירת נתונים אודות ישראל לדו"ח השנתי של IRTAD.
- < מסירת נתונים אודות ישראל לדו"ח השנתי של ETSC.

< מסירת נתונים למועצה האירופית לבטיחות בתחבורה (ETSC) - דו"ח PIN 50 בנושא קידום בטיחות רכיבה על אופניים.

< ייצוג הרלב"ד במשלחת למידה לסינגפור.

פרויקטים טכנולוגיים ושיפור תשתיות

השקה ופרסום מפרט מפת מהירות דיגיטלית.

קידום העברת תשתיות, מערכות ומחסן נתונים לענן - פרויקט NIMBUS.

קידום כתיבת מכרז לבחירת חברה המתמחה בשירותים טכנולוגיים.

קולות קוראים למחקר בתחום הבטיחות בדרכים

קול קורא משרד המדע - המדען הראשי שימש כיו"ר ועדת שיפוט.

ועדה מייעצת למחקר

הוועדה המייעצת למחקר כוללת אנשי מקצוע מהשורה הראשונה בתחום הבטיחות בדרכים. תפקידה לייעץ לרלב"ד באמצעות המדען הראשי בנושאים שונים. הוועדה התכנסה פעמיים בשנת 2025.

פורום מחקר

שני ימי עיון בסדרה "פורום מחקר - בטיחות בדרכים":

1. פורום מחקר - בטיחות הולכי רגל: מחקר וחדשנות. נערך ב-30.1.25 בסיטיזון, פארק עתידים, ת"א בשיתוף עם המרכז לחקר התחבורה בטכניון ועיריית ת"א. הציגו: פרופ' סיגל קפלון (המרכז לחקר התחבורה, הטכניון), ד"ר מיכל הוכמן (מכללת אפקה), אינג' שועאע זועבי (אקסלנס תחבורה חכמה), ליאת שחם (סיטיזון), ד"ר אביעד אגם (בטרם), ד"ר תמיר בלשה (לוי שטרק, זילברשטיין), ד"ר אסף שרון (רלב"ד).

2. פורום מחקר - הוגנות ושיוויוניות בבטיחות בדרכים. התקיים ב-29.5.25 בשיתוף עם אוניברסיטת בן גוריון, באוניברסיטה. הציגו: מיכל שימשי (רלב"ד), סלימאן אלעמור (אג"ק), פרופ' ניהאיה דאוד (אוניברסיטת בן גוריון), ד"ר יונתן אייל (מכון ברוקדייל), ד"ר יגאל גודלר (בטרם), ד"ר אחלאם אבו קרן (אג"ק), עירית ענבר וד"ר רות-ברוך-קוברסקי (מכון ברוקדייל), פרופ' טל אורון גלעד (אוניברסיטת בן גוריון), פרופ' הלל בר גרא (רלב"ד, אוניברסיטת בן גוריון), פרופ' נדב דודיוביץ (אוניברסיטת בן גוריון).

תוכנית עבודה לשנת 2026

< קידום מפת מהירות מותרת ארצית

< לימוד ועבודה עם מקורות נתונים פתוחים כגון גוגל, WSR, waze for cities.

< העמקת שיתוף פעולה עם שולחן עגול משרד התחבורה.

< עדכון פרק בטיחות בנוהל פרויקטים תחבורתיים.

- < עדכון מודלים לחיזוי תאונות דרכים.
- < הרחבת בסיס הידע ושיטות העבודה בנושא של תיעדוף השקעות בשיפורי בטיחות מקומיים.
- < למידה וקידום החלטות בנוגע להגירה לענן.

יצירת קשר

ד"ר שלמה בכור

shlomob@rsa.org.il

דרך אגודת ספורט הפועל 2, ירושלים

052-652-7447

השירות המטאורולוגי

ד"ר עמיר גבעתי, מנהל השירות

השירות המטאורולוגי: תפקידי אגפי המחקר

השירות המטאורולוגי פועל באמצעות שני אגפי מחקר: אגף בכיר מחקר, בראשותו של ד"ר יואב לוי ואגף בכיר אקלים, בראשותו של אבנר פורשפן. אגפים אלו עוסקים במחקר במטאורולוגיה יישומית, לשם מתן מענה לצרכי משרדי הממשלה, הגופים הציבוריים והציבור הרחב. אגף בכיר מחקר עוסק בעיקר במחקר ופיתוח של מודלים לחיזוי הנומרי של מזג האוויר NWP (Numerical Weather Prediction) והערכת שינויי אקלים, וכן בשימוש במערכות חישה מרחוק. אגף בכיר אקלים עוסק בעיקר בניתוחים סטטיסטיים ישומיים של נתוני אקלים ומעקב ומחקר אחר מגמות ושינויים אקלימיים.

אגף בכיר מחקר

מבצע מחקר ופיתוח בנושאים הבאים: אלגוריתמים לשימוש באמצעי חישה מרחוק, אלגוריתמים לחיזוי קצר טווח (Nowcasting), מודלים נומריים לחיזוי מזג אוויר, שיטות לחיזוי עונתי, מודלים אזוריים להערכת שינויי האקלים, כלים לקבלת החלטות על בסיס החיזוי הנומרי, כלים לחיזוי סכנת שרפות ומידת התפשטותם.

אגף בכיר אקלים

פועל בתחומים הבאים: פיתוח אלגוריתמים לבקרת נתוני אקלים ולהומוגניזציה של סדרות נתונים, פיתוח שיטות למיפוי מרחבי של משתנים מטאורולוגיים, ניתוח תדירות והסתברויות של אירועי קיצון, ניתוח מגמות אקלימיות למגוון רחב של אלמנטים מטאורולוגיים ותיקון סטטיסטי ואימות של מודלי אקלים (Validation and Statistical downscaling).

תקציב

אין תקציב ייעודי למחקר בשירות המטאורולוגי, המחקר מתבסס על תקצוב שיא כח האדם.

מחקרים ומענקים

עד כה, לשירות המטאורולוגי לא היה תקצוב לקולות קוראים/מימון מחקרים חיצוניים.

מחקרים בינלאומיים

השירות המטאורולוגי שותף בקבוצות מחקר בינלאומיות: קונסורציום קוסמו Consortium for Small-scale Modeling (COSMO) - בו שותפות מחלקות המחקר של שירותים מטאורולוגיים משמונה מדינות (גרמניה, שווייץ, איטליה, יוון, פולין, רומניה, רוסיה - מושהית עקב המלחמה באוקראינה, ישראל). אשר מפתח את מודל ICON לחיזוי מזג אוויר ואקלים ברזולוציה גבוהה.

מרכז החישובים האקלימי הלאומי

באוגוסט 2022 התקבלה החלטת ממשלה 1791 על הקמת מרכז חישובים אקלימי לאומי ועדכון בסיס הידע המדעי בדבר שינוי האקלים. מרכז החישובים הוקם בסביבת הענן הממשלתי (נימבוס) בשנת העבודה 2024, על בסיס איגום תקציבים של שישה משרדי ממשלה - מדע, הגנ"ס, תחבורה, אנרגיה, חקלאות ורשות המים. מרכז החישובים פעל להרצת מודל אקלימי ברזולוציה גבוהה של 2.5 ק"מ, על מנת לבנות בסיס נתונים של תחזיות אקלימיות מפורטות לעשורים הקרובים. התחזיות התבססו על המודלים האקלימיים הגלובליים, CMIP6. בסיס הנתונים בענן הוקם על בסיס תמיכה תקציבית של מערך הדיגיטל הלאומי. בסיס הנתונים יישמש הן למחקרים מגוונים על שינוי האקלים והשפעותיו על מערכות ומגזרים שונים והן לטובת קבלת החלטות מושכלת בהיערכות לשינוי האקלים. בסיס הנתונים יהיה פתוח לציבור הרחב. ועדת היגוי בין-משרדית בהשתתפות המדענים הראשיים של משרדי הממשלה המתקצבים את המרכז ויו"ר ועדת האקלים של האקדמיה הלאומית למדעים וכן ועדה מקצועית, בהם חברים אנשי סגל באוניברסיטאות, מלווים את הפרויקט.

פריקטים ומחקרים

- < ריצות של המודל האקלימי האזורי ICON-CLM במחשב של ECMWF ובענן (AWS).
- < המשך פיתוח אלגוריתמיקה לחיזוי קצר טווח (Nowcasting) בעיקר של משקעים.
- < פיתוח כלי AI לחיזוי כל טווחי התחזית.
- < כיול מודל אייקון בדגש על המשקעים במזרח הים התיכון.
- < פיתוח והטמעה של סכמת מיקרופיזיקה ספקטרלית במודל אייקון (השפעת אירוסולים על עננות).
- < פיתוח כלים לתצוגת תוצרי מודלים.
- < אינדקס חדש לסכנת התפשטות שריפות.
- < פיתוח מערכת לחזוי התפשטות שרפות.
- < מחקר על בריקים תוך שימוש בתצפיות לוויין. פיתוח אלגוריתם להתראות על עוצמות גשם גבוהות.
- < הטמעת קלימטולוגיה ותחזיות אירוסולים במודל אייקון.
- < פיתוח ראשוני של מערכת להתרעה בפני סופות חמורות.
- < הפעלת מערכת אנסמבל של מודלים במזרח הים התיכון.
- < מיפוי טמפרטורה חזויה לטמפרטורת המקסימום בחודשים החמים ולטמפרטורת המינימום בחודשים הקרים.
- < אימות מודל אקלימי CLM-ICON ברזולוציה גבוהה (MPI, EC, ERA).
- < תחזיות המודל אקלימי עד 2100 (שתי תצורות MPI ו-EC).
- < מגמות בעוצמות הגשם בישראל בתקופה 1970 עד 2024.
- < בחינת הקשר בין השינוי בטמפרטורה לעוצמות הגשם (כולל לימוד והרצת מודל TENAX).
- < חישוב ועדכון מדדים האקלימיים לכל רשות. הגדלת מספר הרשויות המקומיות.
- < ליווי קול קורא של משרד האנרגיה בשיתוף השירות המטאורולוגי בנושא שנה מטאורולוגית אופיינית (TMY).

- < בדיקה ואימות תוצאות מודלים גלובליים על בסיס CMIP6.
- < ניתוח הבצורת במזרח אגן הים התיכון.
- < תחזיות אקלימיות לפרויקט המטרו עד שנת 2130.
- < ממוצעי עומס חום עבור כל שעה ביממה בעשרות תחנות בתקופה 2010-2024.
- < תחקירי אסונות טבע.
- < לימוד והתנסות במספר תוכנות לבקרת נתונים מטאורולוגיים (INQC, MetQC).
- < פיתוח מערכת בקרת נתונים מרחבית ברמה שעתית עבור הטמפרטורה והלחות היחסית.

תוכנית עבודה 2026

- < הרצות משופרות של מודל אקלימי אזורי ICON-CLM ברזולוציה גבוהה לאזורנו עד שנת 2100, בשני תרחישים שונים ושני מודלים גלובליים שונים.
- < המשך פיתוח מערכת חיזוי לטווח קצר של משקעים הכולל בדיקת כלי AI.
- < המשך פיתוח מערכת לחיזוי התפשטות אש (שריפות יער).
- < המשך פיתוח כלים חדשים להנגשה של תוצרי החיזוי ללקוחות.
- < המשך פיתוח כלים לחיזוי השבועות, העונה והשנים הקרובות.
- < פיתוח של מערכת להתרעה בפני סופות חמורות.
- < המשך פיתוח ואימות כלים לחיזוי מזג אוויר בשיטות של AI לכל טווחי התחזית.
- < המשך פיתוח ואימות מערכת בקרת הנתונים, גשם יומי (משולב מכ"ם), טמפרטורה יומית וממשק להצגה וטיפול בהחשדות.
- < חישוב עשרות מדדים אקלימיים עבור שתי תצורות מודל אקלימי CCM-ICON ברזולוציה מרחבית גבוהה של 2.5 ק"מ (הנגשת התוצרים באתר השמ"ט).
- < חישוב והפקת מפות אידוי ממוצע חודשי בתקופה 2010-2024.
- < חישוב והפקת מפת מהירות הרוח הממוצעת.
- < עדכון המדדים האקלימיים לכל רשות.
- < בחינת מגמות באוגרי הגשם באזור הנגב והערבה.
- < ליווי קול קורא של משרד האנרגיה בשיתוף השירות המטאורולוגי בנושא שנה מטאורולוגית אופיינית (TMY).
- < תחקירי אסונות טבע.

יצירת קשר

ד"ר עמיר גבעתי

givatia@ims.gov.il

ת.ד. 25 בית דגן 5025001

03-9403181

נספחים

נספח 1 פעילויות פורום המדענים הראשיים בשנת 2025

11/02/2025: סיור סוף שנה - פרידה ממדענים ראשיים

סיור לאזור נחל דליה, תחילת הסיור בביצות הדיפלה, אזור נחל דליה, זהו פיילוט של האיחוד האירופי. הסיור נערך בהובלה של רשות הטבע והגנים, ע"י פרופ' דרור הבלנה, המדען הראשי והצוות שלו. במסגרת הסיור נערכו הרצאות בנושא שיקום בתי גידול מימיים (ד"ר אסף צעיר) ובנושא הרקע המדעי לשיקום הדיפלה (אבי אוזן). בנוסף, נערכה פרידה ממדענים ראשיים שפרשו במהלך 2024-2025 ממשרדים שונים (כולל משרד המדע).

משתתפים:

פורום המדענים הראשיים: פרופ' אבי דומב, ד"ר ויקטור ישראל, ד"ר אבי רווה - משרד החדשנות, המדע והטכנולוגיה, ד"ר גד פרישמן - משרד לביטחון לאומי, ד"ר ארנה מצנר - הגנ"ס, ד"ר גורי זילכה - מולמו"פ, פרופ' הילל בן גרא - רלב"ד, ד"ר קאופמן - מולמו"פ, ד"ר ירון ארגז - משרד התיירות, ד"ר שי סופר - משרד התחבורה. ד"ר עירית אלון - משרד הבריאות, ד"ר גיא נגר - המשרד לביטחון לאומי. פרופ' דרור הבלנה, פרופ' יהושוע שקדי - רט"ג. ד"ר גדעון פרידמן, ד"ר יעל הרמן - משרד האנרגיה.

24/03/2025: פגישת פורום מס' 1 - מפגש ברשות לחדשנות.

דברי פתיחה וסקירת מצב ההייטק בישראל - דרור בין, יו"ר הרשות

נושאים לדיון:

- < הצגת פעילות הורייזן - שלומי קופמן, ISERD
- < הצגת הנציבות והסדרת מעמד המדען הראשי במשרדי הממשלה - פעילות נציבות המדינה בנושא סמכויות המדענים הראשיים - מהלט אבונה, סתיו יוספיאן.
- < דברי סיכום - ד"ר אבי רווה - סגן המדען הראשי, משרד המדע.

משתתפים:

פורום המדענים הראשיים: ד"ר אבי רווה - משרד החדשנות, המדע והטכנולוגיה, ד"ר יעל הרמן - משרד האנרגיה, ד"ר אסי אהרונב - משרד הרווחה, ד"ר דורון מרקל - קק"ל, דרור בין - רשות החדשנות, פרופ' דרור הבלנה - רט"ג, ד"ר עינת מגל - רשות החדשנות, ד"ר ארנה מצנר - הגנ"ס, ד"ר גיא נגר - המשרד לביטחון לאומי, גלעד לוסון - משרד הפנים, ד"ר אודט סלע - משרד החינוך, מהלט אבונה מימון - נציבות שירות המדינה, שלומי קופמן - רשות לחדשנות, ד"ר ירון ארגז - משרד התיירות, ד"ר עמיר גבעתי - השירות המטאורולוגי, דן סקר - רשות לחדשנות, סתיו יוספיאן - נציבות שירות המדינה.

23/10/2025 - פגישת פורום מס' 2 (מקוון)

הפורום התכנס לפגישה תקופתית, הנושאים שנדונו בפורום הם:

- < דברי פתיחה ועדכונים - ד"ר אבי רווה, סגן המדען.
- < משרד התיירות - הצגת הפעילות באגף המחקרים של משרד התיירות.
- < משרד הפנים- הצגת הפעילות באגף המחקרים של משרד הפנים.
- < דברי סיכום - ד"ר אבי רווה.

משתתפים:

פורום המדענים הראשיים - ד"ר אבי רווה - משרד החדשנות, המדע והטכנולוגיה, ד"ר מיכל לוי, ד"ר גאיה לורן - משרד החקלאות ופיתוח הכפר, ד"ר ארנה מצנר- הגנ"ס, ד"ר גיא נגר - המשרד לביטחון לאומי, גלעד לוסון - משרד הפנים, ענבל גלון - משרד המשפטים, ד"ר עמיר גבעתי - השירות המטאורולוגי, ד"ר אסי אהרונוב - משרד הרווחה, ד"ר עירית אלון - משרד הבריאות, ד"ר ירון ארגז - משרד התיירות, לואיזה בורק - לשכה מרכזית לסטטיסטיקה, יורדנוס אבונה מימון - משרד הביטחון.

נספח 2 משרד האנרגיה והתשתיות - פרויקטים באגף מדען ראשי

משך מחקר בשנים	משך מחקר בחודשים	חוקר ראשי / מנהל פרויקט	נושא המחקר / פרויקט
3	36	אשל ליפמן	מערכת אגירה חכמה ומבזרת ברשתות מתח נמוך
1	12	Tamara Mumcuoglu	תוסף בניה חדש להפחתה של אנרגיה ועקבת פחמן דו חמצני בייצור צמנט
2	18	אביה גרוסמן	מיקרוגרید וירטואלי באזור תעשייה מבוא כרמל
5	61	אביה גרוסמן	מיקרוגרید בקיבוץ כפר מסריק - לשיפור איכות החשמל
4	48	אבינועם רבינוביץ	השפעת תופעות בסקלות קטנות על זרימה דו-פאזית של מים וגז למידול הפקת גז טבעי
4	48	אביעד שיינין	סקר יונקים ימיים ים עמוק במים הכלכליים של ישראל

נושא המחקר / פרויקט	חוקר ראשי / מנהל פרויקט	משך מחקר בחודשים	משך מחקר בשנים
השפעת הבנייה הירוקה על צריכת חשמל בבנייני מגורים בישראל	אביתר אראל	72	6
פיתוח Genset חדשני, קל וקומפקטי (לפלטפורמות חשמליות גדולות)	אבנר רונן	23	2
אנרגיה אגריולטאית תחרותית בחממה	אברהם יחיא	24	2
אנרגיה אגריולטאית תחרותית בחממות	אברהם יחיא	24	2
חלון חכם חוסם חום מגביש נזל מופעל בנו-מחולל טרייבו-חשמלי סולארי	אברהם עבדולחלים	24	2
הוראת אנרגיה בגישה ניסויית-כמותית והקשר להבטים של שינוי אקלים וסביבה	אברהם מרזל	24	2
הוראת אנרגיה בחטיבה העליונה כנושא חוצה תחומים	אברהם מרזל	49	4
לכידת פחמן במתקן כוח מסוג מחזור משולב והמרטו לגז מתאן מתחדש	אבשלום דודסקו	24	2
רשת כוח חדשנית משופרת ב-AI וסימולציית ריבוי תשתיות (GINOM Phase 3)	אהוד גנני	12	1
מס נסועה חכם ככלי מדיניות לחיסכון באנרגיה וקבלתו הציבורית	אופיר רובין	36	3
פיתוח מודל ביקוש לחשמל בישראל ברזולוציה מרחבית וטמפורלית גבוהה	אור אלכסנדרוביץ'	24	2
הפרדת המחצב רובידיום ממי ים (רכז התפלה) ע"י הקסה-ציאנו-פראט המרוענן ע"י תגובות חימצון חיזור	אורי להב	48	4
דלקים וחומרי גלם ירוקים מבוססי פסולת שאינה ברת-מחזור	אורי ג'ואן	24	2

נושא המחקר / פרויקט	חוקר ראשי / מנהל פרויקט	משך מחקר בחודשים	משך מחקר בשנים
הפחתת הזיהום של הים-התיכון על ידי שפכי בתי-בד	אורי מר-חיים	24	2
מבנים ננופוטונים לשיפר תאים פוטוואלטאים מבוססי פרובסקיטים	אוריאל לוי	36	3
דחיקת זורמים בתווך נקבובי: השפעות על אחסון מימן	אשרי בורגמן	24	2
פיתוח מטא-מבנים להגנה סייסמית באמצעות מודלים מבוססי חלקיקים	איגור ברינסקי	24	2
סימולציות מבוססות חלקיקים של קידוחי פטיש וסיבוב לצורך אפליקציות הקשורות לאנרגיה	איגור ברינסקי	48	4
שחזור זרחן מפסולת מי גבינה לשימושים חקלאיים ותעשיית המזון	איה שניידר-מור	25	2
כימות השפעות נפט גולמי וגז הקונדנסט על התפלת מי ים ובחינת פתרונות לטיוב התהליך בזמן אירוע זיהום	איל רהב	36	3
מיישר אוניברסלי לשימוש במערכות אגירה	אילן אהרן	24	2
פיתוח מסנן מבוסס ננו MoS ₂ להסרה והשבה של מתכות ממים מזוהמים	אינס צוקר	48	4
אופטימיזציה דינאמית של שדות סולאריים, ברמת סטרינגים מרובים	איציק לייבנזון	27	2
יצור מימן ירוק מגזיפיקציה של פסולת באתר הטמנה נמרה	איריס דניאלי	13	1
המרת אנרגיה סולרית לעתיד בר-קיימא	איריס ויסולי פישר	48	4
אקווא-וולטאיות: סינרגיה בין ביו-ריאקטורים פוטוסינתטיים מימיים לבין תאי שמש פרובסקיטים יציבים לשיפור יעילות המרת אנרגיה סולרית	איריס ויסולי פישר	43	4

נושא המחקר / פרויקט	חוקר ראשי / מנהל פרויקט	משך מחקר בחודשים	משך מחקר בשנים
חיזוי אורך החיים של תאים סולרים מבוססי פרובסקיטים: קביעת פקטורי האצה בבדיקות יציבות מואצות בעזרת למידת מכונה	איריס ויסולי פישר	48	4
ניהול הידרוגיאולוגי ואקולוגי של אקוויפרים חופיים	איתי רזניק	36	3
הקמת תשתית חשמל ייעודית ומערכת לניהול חכם במבנה מגורים משותף	איתמר פלד	48	4
שיפור יעילות תאים סולארים מסוג פרובסקיטים אנאורגנים נטולי עופרת	אלון רון	48	4
אורגנוז זירת מסחר לאנרגיה	אליהו דרורי	30	3
דיגיטליזציה של מסלולי האנרגיה לתיכנון ותשפועול של רשתות, מוצרים וחברה	אלינה קרבצבסקי	36	3
אגירת אנרגיה והמרתה בתאי דלק רגרנטיבים מסוג מסוג אמוניה-ברום	אלכס שכטר	48	4
ניצול פסולת פלסטיק כאגרנט גס בבטון קונסטרוקטיבי	אלכס ברודסקי	48	4
העשרת אקוויפרים ברת קיימא בתנאי בצורת מתגברים	אלכס פורמן	24	2
פיתוח תהליך HTL רציף של פסולת אורגנית עירונית	אלכסנדר גולברג	54	5
אקדמיה מו"פ ועיצוב ננו-תא סולרי חדשני, עוצמתי וזול	אלכסנדר רוזין	60	5
טכנולוגיית הפקת ליתיום מתמלחות וייצור ליתיום קרבונט	אלכסנדר וורשבסקי	24	2
קידום בטיחות כורים גרעיניים באמצעות מעבר חום משופר בתעלות עם חספוס	אלכסנדר ליברזון	24	2

נושא המחקר / פרויקט	חוקר ראשי / מנהל פרויקט	משך מחקר בחודשים	משך מחקר בשנים
התקן אווירודינאמי גמיש, אוטונומי, להקטנת תצרוכת הדלק של כלי רכב כבדים	אלכסנדר ליברזון	48	4
פיתוח שכבות ננומטריות של קרבינים למניעת קורוזיה בצנרת להובלת נפט וגז	אלעד גרוס	48	4
אברה צ'אמי, מיקרו גריד	אלעד טופל	24	2
תאים פוטו-וולטאים מבוססים על חומרים פרואלקטרים דו ממדיים	אלעד קורן	48	4
תחנת אנרגיה סולרית (פוטו-וולטאית - תרמואקוסטית) מבוצרת על בסיס מגורני חירום אוטונומיים יבילים	אמוץ עגנון	48	4
התקני אנרגיה המבוססים על מטא-זורמים	אמיר גת	24	2
קינמטיקה של העתקים רביעונים באגן ים המלח וסביבתו	אמיר שגיא	36	3
יצירה ושימור משטחים עם החזר קרקע גבוה להגברת כושר יצור אנרגיה סולרית	אמנון שור	24	2
מערכת אגירת מימן לשדה סולרי ולתחנות דלק - דור ב'	אסא זיו	24	2
תאים סולארים מיקרוניים מבוססי שכבה בודדת של מתכת מעבר דו-צ'לוקגנית	אסף יעקובוביץ	36	3
מיקרוגריד עם אגירת אנרגיה בשכונה במושב כמהין	אסף עמיחי	60	5
אנליזה של סדרת רעידות האדמה שארעה ביולי 2018 באגם הכנרת	אסף ענבל	36	3
המרה ואגירת אנרגיה חשמלית ע"י טכנ' מימן ע"ב תאי דלק ואלקטרולייזרים AEM	ארווין גוטלמכר	24	2

נושא המחקר / פרויקט	חוקר ראשי / מנהל פרויקט	משך מחקר בחודשים	משך מחקר בשנים
תוכנית חלוץ לייצור אספקה והדגמה של סוללות לתחבורה חשמלית בהודו	ארז שרייבר	24	2
מיקרו-כורים: אתגרים חדשים בפיסיקת ליבה והנדסת כורים	ארז גלעד	36	3
שימושים לחישה אקוסטית בתדירות גבוהה בעזרת סיבים אופטיים לזיהוי דליפות בצינורות נפט וגז	אריאל ללוש	48	4
עיבוד בלייזר של רשתות אורגנו-מתכתיות עבור אלקטרודות לחיזור פחמן דו חמצ	אריה בורנשטין	36	3
פיתוח אלקטרודות גבישים אטומיים על גרפן באמצעות לייזר עבור חיזור פחמן דו חמצני לכימיקלים סחריים	אריה בורנשטין	48	4
לכידה וחיזור אלקטרו-קטליטי של CO2 לכימיקלים ודלקים מועילים	ארמון בטלהיים	48	4
אגירת אנרגיה והמרת אנרגיה באמצעות עיצוב תלת-מימדי של מבנים ואלקטרודות מבוססי גרפן	ארמון בטלהיים	49	4
מיפוי הבתימטריה והטופוגרפיה במימשק ים-יבשה רציף בחופי מדינת ישראל	ארנון קרניאלי	36	3
רגישות המבנה בתהליך ההידרוגנציה של פחמן דו-חמצני על ניקל	בארן ארן	24	2
שיפור תהליך האלקטרוליזה במים בסיסיים בגישת "מלמטה למעלה"	בארן ארן	36	3
שימוש בממברנות של AI2O3 עם הלידים פרובסקיטיים לפירוק CO2 יעיל	בוגרשוב דניל	24	2
חקר מערכת קירור ספיגה בדיפוזיה סולארית	בלה גורביץ'	54	5

נושא המחקר / פרויקט	חוקר ראשי / מנהל פרויקט	משך מחקר בחודשים	משך מחקר בשנים
מיקרו טורבינות גז מודפסות לייצור חשמל מבזר ללא פליטות פחמן	בני צוקורל	24	2
תא שריפה פורוזיבי לשימוש מבזר של ייצור חשמל וחום בעזרת דלק ללא פחמן	בני צוקורל	48	4
תוכנית הרצה למערכת טעינה ניידת ומהירה לרכבים חשמליים	בר דייני	12	1
זרז דו-פונקטינלי לסינתזת אמוניה ופיצוח בלחצים נמוכים	בריאן אשלי רוזן	24	2
שיתוף פעולה ישראל-מרוקו בחקר אנרגיה: השגת עמידות לכלכלת המימן	בריאן אשלי רוזן	48	4
הוזלת עלויות תאי דלק: שיטה חדשה עם שכבה דקיקה של פלטינה על אלקטרודות עמידות עשויות מקרבידים	בריאן אשלי רוזן	48	4
פירוליזה של גז טבעי לאנרגיה לתחבורה ולתעשייה (תחליפי דלקים, הנעה חשמלית, תאי דלק ומימן) ופחמן מוצק תוך שימוש בראקטור רב פאזות	בריאן אשלי רוזן	48	4
דלקים וחומרי גלם ירוקים מבוססי פסולת שאינה ברת-מחזור	ברק מנבר	12	1
מערכת התרעה מוקדמת אודות זיהום אצות ימיות עבור מתקני התפלה	גד רז	12	1
"המדבר הירוק" מערכת ליצירת חשמל מאצות ירוקות באיזורי מדבר	גדי שוסטר	24	2
פיתוח ויישום כלים להערכה וכימות ההשלכות האקולוגיות של אירועי זיהום של דלקים פוסילים על הסביבה ואקלים הימית	גדעון גל	44	4

נושא המחקר / פרויקט	חוקר ראשי / מנהל פרויקט	משך מחקר בחודשים	משך מחקר בשנים
משאבות יונים מבוססות ראצ'טים לפירוק מים בתמיסות עם pH קרוב לניטרלי	גדעון שגב	48	4
יעילות מיחזור הפוטונים המרחבית של התקנים אופטואלקטרוניים	גדעון שגב	49	4
הערכת השפעתם של זרמי כבידה של תמלחות ממתקני התפלה על הכימיה של מי החללים ושטפי הנוטריינטים מהסדימנט	גיא סיסמה-ונטורה	24	2
פיתוח אנודת מגנזיום ליישומי סוללות מגנזיום-אוויר	גיא יהודה בן חמו	24	2
פיתוח מנוע חום אקוסטי לאמפליטודות גבוהות	גיא רמון	48	4
מזגנים אקוסטיים מונעי חום ו/או חשמל	גיא רמון	48	4
פיתוח דיאגנוסטיקת תנ"ג בפעולה של חומרים מתקדמים לסוללות	גיל גובס	24	2
פיתוח של מתלופפטואידים כזרזים יעילים להפקת אנרגיה לתחבורה ולתעשייה (תחליפי דלקים, הנעה חשמלית, תאי דלק ומימן) ממים	גליה מעין	48	4
פיתוח וניתוח של גישות חדשות לאגירת אנרגיה תרמית על בסיס חום כמוס	גנדי זיסקינד	36	3
לקראת דלקים סולאריים ללא פחמן באמצעות קטליזה של ברזל/קובלט שופע באדמה	גרהם דה רויטר	48	4
אמוניה ירוקה לתעשיית הדשנים	דביר שדה	24	2
ייצור אנרגיה לתחבורה ולתעשייה (תחליפי דלקים, הנעה חשמלית, תאי דלק ומימן) משדה סולארי בטכנולוגיה של H2Pro	דביר שדה	60	5
הערכת תכונות מכאניות של סלעים במחצבות באמצעות דימות היפר-ספקטראלית	דגן בקון מזור	48	4

נושא המחקר / פרויקט	חוקר ראשי / מנהל פרויקט	משך מחקר בחודשים	משך מחקר בשנים
שילוב אוסילציה וממברנות אילוח נמוך כטיפול מקדים מתקדם להתפלה	דוד קטושבסקי	36	3
משאיות ראש גורר בהנעת מימן ובתצורת 6x2 / 6x4 להובלה כבדה	דוד אוחנה	25	2
תחבורה נקייה, יצור חשמל ולתעשייה	דוד אוחנה	48	4
זרזים נטולי-פלטינה בעלי יציבות-על	דוד איזנברג	48	4
חומרים דו-ממדים בממברנות לאגירת אנרגיה מתקדמת: מעבר לתחמוצת גרפן	דוד זיתון	24	2
פלטפורמת IoT לניטור מים וזיהוי מזהמים בזמן אמת	דוד פליישמן	12	1
בידוד בסיס ושימוש באמצעי שיכוך סופגי אנרגיה למבנה כורים ממונהר של תחנת כוח גרעינית החשוף להלמי פיצוץ חימוש חודר קרקע	דוד אורנאי	36	3
טכנולוגיה ידידותית לסביבה וחסכונית באנרגיה למיחזור צמיגים משומשים	דוד גלזר	24	2
התפלה ישירה עם טורבינה רוח ציר אנכי	דוד גרינבלט	24	2
GaDi - הבינה המלאכותית שתדאג לניהול האנרגיה שלך	דוד קורניאנסקי	18	2
טיוב מי שופכין באמצעים אלקטרוכימיים	דוד אורבך	24	2
שת"פ ישראל-מרוקו: סוללות לאגירת אנרגיה בהיקף גבוה, ומחזור	דוד אורבך	36	3
הטמעת מהפך DC ל-AC על טהרת הסיליקון בגנרטורים של מיקרו-טורבינות באמצעות חלוקה ושזירה	דוד שמילוביץ	60	5

נושא המחקר / פרויקט	חוקר ראשי / מנהל פרויקט	משך מחקר בחודשים	משך מחקר בשנים
מעקב אחר התפתחות הפורוזיות בסלעים איאוקניים קרבונטיים להערכת פוטנציאל אגירת אנרגיה מתחת למדף היבשת	דורית קורנגרין	36	3
פיתוח חדשני של סוללות גמישות באמצעות אקסטרוזיה רב-שכבתית עבור רכבים חשמליים	דיאנה גולודינצקי	48	4
זירת השקעות במיזמי אנרגיה מתחדשת	דלית לניר	36	3
מגביל זרם חכם	דמיטרי ביימל	48	4
כרם סולארי	דן גולדבלט	24	2
בית זיקוק לפסולות	דן דבי	24	2
בית זיקוק לפסולות	דן דבי	27	2
תפוצת הטונה כחולת-הסנפיר ותנאי מחייתה במרחב הים-תיכוני של ישראל	דן צ'רנוב	36	3
כללי עיצוב מעשיים לקתודות בעלות אנטרופיה גבוהה לאגירת אנרגיה	דן תומס מאיור	24	2
פיתוח של סוללות סודיום יון מימיות לאגירת אנרגיה בהיקפים גדולים	דן תומס מאיור	36	3
מערכת מומחה למיקום תחנות כוח גרעיניות מתקדמות \ מודלריות וקטנות	דני גרוסמן	18	2
CETP - שילוב מסלולי המרה פוטו-וולטאיים ופוטו-אלקטרוכימיים	דניאל גורה	37	3
הגברת אפקט העלאה של פוטונים להפקת מימן סולארי	דניאל גורה	24	2
העצמת יכולת בליעת אור בשכבות דקות מאוד לצורך ייצור דלקים סולריים	דניאל גורה	48	4

נושא המחקר / פרויקט	חוקר ראשי / מנהל פרויקט	משך מחקר בחודשים	משך מחקר בשנים
פיתוח סוללות המבוססות על ברזל בתמיסות מימיות לאגירה רחבת הקף של אנרגיה	דניאל מנדלר	24	2
פיתוח מערכות לאגירת אנרגיה לתחבורה ולתעשייה (תחליפי דלקים, הנעה חשמלית, תאי דלק ומימן) בלחצים גבוהים על בסיס חומרים מרוכבים-אושר במסגרת ERANET	דניאל מנדלר	49	4
פיתוח ממשקי הגנה אורגניים-אנאורגניים היברידיים עבור סוללות אבץ מתכתיות נטענות עם יציבות לטווח ארוך	דניאל שרון	48	4
מדיח כוסות אקולוגי אוטומטי, חסכוני, זול ופשוט להתקנה	דניאל מזל	12	1
פיתוח חדשני לזרז בעלי אטום בודד עבור אלקטרודות ייצור יעיל של מימן ודלק	דניאל ניסים	24	2
טכנולוגיה ירוקה לחימום וקירור, המשתלבת בבניה מתועשת חדשה בחבל אילות.	דרור צחורי	25	2
שילוב טכנולוגית קירור באידי וחימום בספיחה בתהליך שיפוץ גן ילדים באילת	דרור צחורי	25	2
ייעול פעילות זרזים נטולי מתכות יקרות עבור תאי דלק מאמוניה	דריו דקל	24	2
פיתוח זרזים עבור תאי דלק מבוססי אניונים בטמפרטורות גבוהות	דריו דקל	36	3
מגוון בתי הגידול במצע הרך של הים העמוק הים תיכוני של ישראל	הדס לובינסקי	25	2
"שנה מטאורולוגית אופיינית" כבסיס לתכנון אנרגטי ולבינוי להווה ולעתיד	הדס סערני	24	2

נושא המחקר / פרויקט	חוקר ראשי / מנהל פרויקט	משך מחקר בחודשים	משך מחקר בשנים
חקר סלעי צור עם דגש על השימוש בהם בתעשייה הישראלית	וולדימיר פריד	48	4
כפר בקופסא	ויקטור חיים חגג	48	4
תכנון ייחודי של זרזים מולקולריים הנספגים בקלות לתוך פחם נקבובי ומזרזים בצורה הטרוגנית תהליכי חיזור חמצן וייצור אנרגיה לתחבורה ולתעשייה (תחליפי דלקים, הנעה חשמלית, תאי דלק ומימן)	זאב גרוס	48	4
פיתוח פתרונות חדשניים לצמצום תופעות הבצורת	זאב רונן	24	2
אפיון העתקי טקטוניקת מלח כגורם סיכון לצורך תכנון תשתיות במרחב הימי של ישראל	זהר גבירצמן	36	3
מיקרוגריד היברידי מומכל (20 רגל)	חגי טאיץ'	24	2
הסעה בניצב למדף היבשת באגן הלבנט: השפעה על הסעת מזהמים	חזי גילדור	60	5
מכל לאגירת מימן תת קרקעי בלחץ של 50 בר מבוסס בטון מזוין ושכבה פנימית ש	חיים דרעי	38	3
B.E.Rate - כלי לדירוג ויעול אנרגטי	חן שליטא	24	2
תחמוצות מתכתיות עם מחסורי חמצן לחיזור סלקטיבי של פחמן דו חמצני למתאן	חנה נועה ברעד	24	2
מדע קומבינטורי של תחמוצות פרובסקיט שיציבים בחומצה לזרזי יצירת חמצן	חנה נועה ברעד	36	3
מערכת להשבת אנרגיה מפסולת מעורבת עירונית בחצר תפעולית	חנן גבאי	19	2
מערכת לאגירת חשמל בסוללת אבץ אויר	טובית דוברין	61	5
פותר מיקרוגריד	טל כספי	34	3

נושא המחקר / פרויקט	חוקר ראשי / מנהל פרויקט	משך מחקר בחודשים	משך מחקר בשנים
אגירת אנרגיה עבור אוטובוסים חשמליים	טל מונד	45	4
ביתן הדגמה טכנולוגי המשלב טכנולוגיות BIPV במערכות מעטפת להשגת איזון אנרגטי במבנה	טל אהרון	36	3
חלבונים מקושרים בהצלבה אפויים במלואם המאפשרים הכנת אנודות סיליקון מעולות לשימוש בסוללות ליתיום-יון בעלות צפיפות אנרגיה גבוהה	יאיר עין-אלי	48	4
שיפור תאים פוטולטאים מבוססי פרובסקיטים האלידיים עם מאקסנים האלידיים	יבגני רקיטה	24	2
יצור נשלט של פרובסקיטים האלידיים נטולי-עופרת להתקנים פוטוולטאיים	יבגני רקיטה	36	3
הערכת סיכונים של מתקני אנרגיה, תג"ר ומים החשופים לירי ופיצוץ	יגאל שוחט	24	2
פיתוח אפשרויות מימון וניהול סיכונים למשק החשמל בישראל	יגאל נוימן	24	2
מערכת קדם טיפול בפסולת חקלאית להכשרה לשימוש יעיל במתקני עיכול אנארובי	יהודה חרץ	36	3
ייצור חשמל מקומי ואגירת אנרגיה למתקן טיהור שפכים	יהודה חרץ	60	5
איוד בזרימה בצינורות מקבילים עם הזנה משותפת - מצב עמיד, אנליזת יציבות וזרימה לא תמידי, מודלים לחיזוי ותוצאות ניסיוניות.	יהודה טייטל	48	4
גיאוכימה איזוטופית של חרסיות ככלי לניתוח מקורות: עבודת שדה ונסיונות מעבדה	יהודית הרלבן	48	4
המרת פסולות לאנרגיה באמצעות מערכת משולבת של פלסמה קרה ופירוליזה	יהושע ברבן	48	4

נושא המחקר / פרויקט	חוקר ראשי / מנהל פרויקט	משך מחקר בחודשים	משך מחקר בשנים
ממיר חדשני מבוסס אלקטרוניקת הספק לפריסה עתידית של רשתות DC בישראל ובעולם	יואש לברון	48	4
שילוב מדידות גאופיזיות בתת הקרקע ובמי תהום לחקר תהליכים גיאודינאמיים מקדימים לרעידות אדמה לאורך העתק ים המלח	יובל ראובני	36	3
תאי סטודנטים אקדמיים	יובל בק	36	3
מרחבים קהילתיים כמרכזי חוסן אנרגטי מבוססי מיקרוגריד תרמי-חשמלי בשדרות	יונתן הרן	12	1
לקראת משק אנרגיה בפליטות פחמן דו-חמצני נמוכה בישראל: בדיקת ייתכנות להפחתת פליטות בעזרת המסה מזרזת של סלעי גיר	יונתן גולדסמית	36	3
הפקת סיליקון באמצעות אלקטרוליזה של תחמוצות מותכות	יונתן האוזנר	25	2
תפקוד אנרגטי בסביבה ואקלים עירונית מגוונת: אתגרים והזדמנויות ברבעים מעורבי שימושים וטיפולוגיות בישראל	יונתן נתניאן	49	4
גישה מרובת חיישנים לסקירת ההשפעות של מתקני אנרגיה חלופית על מגוון מינים	יוסי יובל	36	3
אגרייליט - מערכת PV דינמית לשילוב אופטימאלי של מערכות סולאריות עם גידולים חקלאיים	יוסי פישר	45	4
שיפור תחזית רעידות אדמה "שיטות של רשתות מורכבות	יוסף אשכנזי	36	3
אגירת מימן בתת הקרקע	יוסף חצור	48	4
מתקן חלוץ והדגמה לייצור מימן ירוק מפסולת שפכים	יוסף להמן	25	2

נושא המחקר / פרויקט	חוקר ראשי / מנהל פרויקט	משך מחקר בחודשים	משך מחקר בשנים
מערכת גג לייצור אנרגיה מתחדשת בטכנולוגיית CPV&T בשילוב אגירה טרמית	יוקי גיל	24	2
תכנון והתקנה של מערכת גזיפיקציה לייצור אנרגיה מפסולת שאיננה ברת מחזור	יוקי גיל	36	3
הדגמת המתקן להפקת מים מאוויר המשלב שלוש תת-מערכות ירוקות יעילות	יורי ואורזובוב	48	4
הפקת מתכות במחזור של פאנלים סולאריים	יורי גנדל	36	3
פיתוח מתודולוגיה נומרית מתקדמת לסימולצית אירועים בטיחותיים בכור גרעיני	יורי פלדמן	36	3
סילוק גזי חממה באמצעות תהליך פוטוקטליזה שמוטמע על כנפי טורבינות רוח	יורי ציטרינבאום	24	2
פילוט למגביל זרם קצר אלקטרוני לחיבור יצרני חשמל פרטיים/מבזרים וקוגנרציה ב-11 קילו-וולט	יורם ולנט	54	5
ליפאזות חדשניות לייצור אנזימטי של ביודיזל מפילוספרה ועד אנזימים מהונדסים	יורם גרשמן	48	4
חקירה של להבות ברזל-אוויר עבור מערכות אגירת והמרת אנרגיה	יורם קוזק	48	4
שילוב השבחה גנטית עם CRISPR/Cas9 לפיתוח שמרי ביואתנול משופרים	יחזקאל קשי	48	4
חממה עם כיסוי פוטוולטאי אורגני	ילנה וויטוסקין	49	4
תהליך משופר לשחרור מימן בנשא-מימן MgH ₂ מסונזט מכנוכימית	יניב גלבשטיין	24	2
פיתוח מדגים טכנולוגי לשיפור יעילות תאים פוטו-וולטאיים במדינות חמות	יניב גלבשטיין	36	3

נושא המחקר / פרויקט	חוקר ראשי / מנהל פרויקט	משך מחקר בחודשים	משך מחקר בשנים
מו"פ של נשא מימן מבוסס מגנזיום הידריד: שיפור פעילות שחרור מימן גזי בתהליכי תרמוליזה והידרוליזה לצורך היצור של אנרגיה חשמלית בתאי דלק מסוג PEMFC	יניב גלבשטיין	48	4
חשמל כשר לשייבה - סוללה בלבד	יסמין רובין	75	6
תרומת משקי בית בישראל לניהול ביקושים בשגרה ובחירום	יעל פרג	24	2
ניהול ציי רכבים חשמליים שיתופיים ורשת החשמל	יעל פרג	36	3
ניהול אירועי קיצון במאגרי מים	יעל אמיתי	24	2
פיתוח מערכת ממוחשבת מבוססת ניטור הידרוגיאוכימי בזמן אמת לחיזוי מיקום ומועד של רעידות אדמה	יעקב אנקר	37	3
הסבת מס"ש מעונות אוניברסיטת אריאל למתקן להדגמת הספקת אנרגיה מתחדשת סולארית עצמית עם אגירת אנרגיה שאובה והתמרתה לחשמל לפי הצורך ביחידה הידרואלקטריות זעירה.	יעקב אנקר	36	3
פיתוח והתאמת מבחן השביט ככלי ניטור לאומי ארוך טווח לבדיקת נוכחות של חומרים גנטוקסיים במי הים התיכון	יעקב דואק	36	3
בחינת ההשפעה של רעש אקוסטי תת ימי הנוצר מפגיעת ברקים בפני הים על החקלאות הימית לאורך החוף הישראלי בים התיכון	יעקב סילברמן	49	4
לקראת התפלה בת קיימא ע"י הגבה של מי רכז עם פחמן דו חמצני מתחנות כח	יצחק יעקובסון	36	3
הערכת סיכוני רעידות אדמה לאורך סיבים אופטיים באמצעות חישה אופטית מבוזרת	יצחק ליאור	36	3

נושא המחקר / פרויקט	חוקר ראשי / מנהל פרויקט	משך מחקר בחודשים	משך מחקר בשנים
כיוול משוואות ניחות פיזיקליות לישראל באמצעות הערכות מגניטודה ונפילת מאמץ	יצחק ליאור	48	4
אפיון שפיעות גז בקרקעית הים והקשר האפשרי שלהן למאגרים תת-ימיים בלבנט	יצחק מקובסקי	48	4
שיקום בר קיימא של משטחים סחיפים במחצבות למניעה ארוכת טווח של פלטות אבק	יצחק קטרה	36	3
השפעות של מערכות אגרו-פוטו-וולטאיות בשטחי מטעים על המגוון הביולוגי לאורך המפל האקלימי של ישראל	ירון זיו	48	4
מיפוי בתימטריה באזור הקרוב לחוף באמצעות תמונות לוויין מולטי-ספקטרליות	ירון טולדו	37	3
וולקנו-סטרטיגרפיה מלאה ברמת הגולן: השלכות לבגרות תרמלית של סלעי מקור	ירון קציר	48	4
היתוך גרעיני נקי של פרוטון בורון בעזרת לייזר מחולל פוטו-ניטרונים מבוסס לייזר	ישי פומרנץ	48	4
מחולל פוטו-ניטרונים מבוסס לייזר	ישי פומרנץ	60	5
הובלת חומר חלקיקי מהיבשה והמדף אל הים העמוק באגן הלבנט	ישי וינשטיין	36	3
מידת תנובות ביקוע בשיטה חדשה ואבני בניין למחקר מחקר ביקוע מושרה ניטרונים ותוצריו בישראל	ישראל מרדור	48	4
מדגים מערכת חדשנית היברידית המבוססת על תא דלק מסוג SOFC עם ייצור אנרגיה לתחבורה ולתעשייה (תחליפי דלקים, הנעה חשמלית, תאי דלק ומימן) במקום וניצול חום שיורי	לאוניד טרטקובסקי	48	4
מערכת אגירת אנרגיה בוואקום	לאור תרדין	12	1

נושא המחקר / פרויקט	חוקר ראשי / מנהל פרויקט	משך מחקר בחודשים	משך מחקר בשנים
פיילוט לפיתוח חיישן לניטור איכות המים בתוך צינור ללא סוללה.	ליאור בלנקה	24	2
פיתוח של נשאי מימן ירוק נוזליים מתקדמים והפיכים	ליאור אלבז	36	3
הבנה ופתרון בעיית העמידות של קטליזטורים זולים לתאי דלק	ליאור אלבז	36	3
קיבוע פחמן באגנים לחים תוך שימוש בשפכי רפתות מטופלים ומיחזור זרחן	ליאור לוי	24	2
הפקת מימן באלקטרודת חיידקים תלת-ממדית לאגירת אנרגיה מתחדשת	ליהי אדלר-אברמוביץ	36	3
תאים סולרים טנדם גמישים מבוססי פרובסקייט CIGSe I	ליעוז אתגר	48	4
תאים סולריים גמישים בהדפסה לשימוש בבנייה ירוקה	ליעוז אתגר	48	4
הדפסת תאים סולריים מבוססי פרובסקייט ואינדיום טין אוקסיד	ליעוז אתגר	66	6
פיתוח חומרים מהפכניים לניצול אור עבור ייצור מימן וחיזור פחמן דו חמצני	לנה יאדגרב	24	2
פיתוח תאים סולאריים פרובסקיטיים יעילים וציבים במיוחד	לנה יאדגרב	36	3
פיתוח ננוחלקיקים היברידיים חדשניים מטיפוס גלעין-קליפה להמרת אנרגית שמש יעילה	לנה יאדגרב	48	4
פיתוח תכנית חינוכית בתחום האנרגיה המתחדשת, התייעלות וחסכון באנרגיה לתל	מוחמד חוג'יראת	36	3
ממירים מרובי רמות עבור העברת אנרגיה על קווי HVDC	מור מרדכי פרץ	36	3

נושא המחקר / פרויקט	חוקר ראשי / מנהל פרויקט	משך מחקר בחודשים	משך מחקר בשנים
בקרת יחידות אגירת אנרגיה המאפשרת המשך פעולה תקינה של מערכות סולאריות קיימות בזמן הפסקות חשמל ברשת	מור מרדכי פרץ	48	4
לקראת מערכת עירונית מקיימת, יעילה ודלת פחמן - אימוץ גישה מערכתית לאופטימיזציה של צעדים לצמצום פליטות גזי חממה מפעילות עירונית	מידד קיסינגר	48	4
עמידות-על של זרזים קרמיים לייצור מימן ירוק	מיטל כספרי טורוקר	48	4
ייצור אנרגיה לתחבורה ולתעשייה (תחליפי דלקים, הנעה חשמלית, תאי דלק ומימן) ירוק זול תוך כדי שימוש בקטליזטורים מבוססי אירוג'לים של מתכות מעבר	מיטל כספרי טורוקר	48	4
אולם ספורט כמרכז חוסן אנרגטי לשעת חירום. מקרה בוחן: אולם עלומים בקריית	מייק גרין	24	2
השפעות של מקור, דרך ואתר על השונות האליאטורית של תנודות קרקע בישראל בהסתמך על סימולציות של רעידות אדמהחזקות	מיכאל צסרסקי	48	4
זרזים מתקדמים לשיפור היעילות של סינתזת אמוניה כדלק מבטיח	מיכאל זינגרד	36	3
צמיג הופך לחשמל	מיכאל מיקי לזר	23	2
פיתוח מודל למידת מכונה למערכת מקומית לטיפול בשפכים	מירב כהן	36	3
אקוסוניקס- מתקן ייצור ביודיזל בשיטה אולטרסונית - מתקן חלוץ תעשייתי	מלאכי אלפר	12	1
פיתוח חומרים פעילים למערכות אגירת אנרגיה מבוססות נתרן-יין	מני שלום	37	3

נושא המחקר / פרויקט	חוקר ראשי / מנהל פרויקט	משך מחקר בחודשים	משך מחקר בשנים
תקשורת קולית במנחה גלים והנעה מגנטית לצוללת אוטונומית	מנשה רג'ואן	36	3
ורטיקל סולר	מנשה אלטהויז	12	1
מערכת סנסורים אוטונומית אנרגטית לניטור תזקיני נפט	מנשה זליכה	36	3
נביעות גז ותמלחות בקרקעית הים העמוקה של ים תיכון המזרחי: הערכת סביבת ההשפעה	מקסים רובין-בלום	36	3
"מעוני אנרגטי לאנרגיה מתחדשת" - היתכנות חברתית, תכנונית וטכנולוגית להקמת פאנלים סולאריים בישוים בדואים בנגב.	מרב אהרון קוטמן	36	3
שיחזור מפורט של ביוסטרטגרפיה ותנאי סביבה ואקלים באמצעות ננופלנקטון גירי בחבורת יהודה בישראל (הר כרמל, הרי יהודה והנגב)	מריה אובצ'קין	49	4
יצור מהיר של ביודיזל מפסולת שומנית	מרינה ניסנביץ	36	3
אבטיפוס ראשון למערכת לחקר ביקוע גרעיני במאיץ שרף ומדידות ביקוע.	משה פרידמן	24	2
בניה של תא-עצירה כריאוגני לצורך עצירה ומיצוי של תוצרי ביקוע עבור המתקן לחקר ביקוע גרעיני במאיץ שרף שלב 2	משה פרידמן	36	3
פיתוח תאים סולרים גמישים, מתכווננים ויעילים	משה חרץ	24	2
הפקת אנרגיה גיאותרמית באמצעות גלים מילימטריים	משה עינת	12	1
קידוח אלקטרומגנטי למעבי האדמה להפקת אנרגיה גיאותרמית עתירת הספק.	משה עינת	24	2
זח"ש משק ביו-אנרגיה חדש	מתאי ברקוביץ	25	2

נושא המחקר / פרויקט	חוקר ראשי / מנהל פרויקט	משך מחקר בחודשים	משך מחקר בשנים
תופעות מינרליזציה של עפרות נדירות (REE) בישראל	נבות מורג	48	4
ניידות קהילתית מחשמל ירוק	נבות מרזל	42	4
שימוש במערכת פ.י.ו.י.טי. בבתיים משותפים	נגה לבנברג	48	4
אנליזה סיסמולוגית למערך מירון תוך שימוש בבינה מאכותית	נדב וצלר	24	2
כיסוי מטמנות סגורות במערכות סולאריות כפרוייקט חלוץ לדו-שימוש	נטע ריף	24	2
מיפוי מסלולי הנדידה באזור חוף הכרמל	נר ספיר	48	4
אגירת אנרגיה במימן ספוח בטמפרטורות קריוגניות	נר צבר	24	2
מחזורי קירור ומיזוג אוויר מונעים באמצעות חום	נר צבר	36	3
אגירת אנרגיה תרמית בספיחה	נר צבר	48	4
שימוש בדנ"א סביבתי ככלי תומך בניטור ארוך טווח של חברות החי במצע הרך	נר שטרן	36	3
מדיניות וניתוח טכנו-כלכלי-סביבתי לטכנולוגית תפיסת פחמן בפרוייקט CETP	נעמה טשנר	24	2
מדידת אי בטחון אנרגטי בקרב משקי בית בישראל	נעמה טשנר	36	3
מערכת לקליטת אנרגיה ו-CO2 ולאגירתם כפלטפורמה לגידול מתקדם של אצות	נעמה סגל	25	2
הזדמנויות חדשות בשימוש בסוללות ברומיד לאגירת אנרגיה משתלמת	נתנאל שפיגל	24	2
אינטגרציה של טכנולוגיות פוטו-וולטאיות בקנה מידה שכונתי - שילוב הערכה של אנרגיה ומחזור חיים להשגת ליד בשכונות מאופסות אנרגיה בישראל	סבריינה ספטארי	48	4

נושא המחקר / פרויקט	חוקר ראשי / מנהל פרויקט	משך מחקר בחודשים	משך מחקר בשנים
פאנלים פוטוקטליטיים להפקה כלכלית של מימן ירוק באמצעות השמש	סטלה ווינשטיין	24	2
אחסון אנרגיה לאורך זמן רב דרך אוויר נוזלי משולב עם טורבינת גז (LAGT)	סטניסלו סינטוב	25	2
מדידת קצבי המסה של צמנט בסביבות ימיות	סימון עמנואל	48	4
כימות השפעת האוריאנטציה המועדפת של חרסיות על חדירות ומהירויות סייסמיות בפצלים מישראל	סימון עמנואל	42	4
שימוש באגרגטים באיכות נמוכה בבטון קונסטרוקטיבי	סמיון זוטובסקי	48	4
תכנית הרצה למערכת תכנון אנרגטי בעירויות ירושלים, פתח תקווה Google.org	עדי דישון	12	1
פרויקט זן	עדן אשל	13	1
הנעה מימנית ברכבים כבדים - רכישת משאיות מונעות אנרגיה לתחבורה ולתעשייה (תחליפי דלקים, הנעה חשמלית, תאי דלק ומימן)	עודי יעקב	23	2
הנעה מימנית ברכבים כבדים - רכישת מלגזות מונעות אנרגיה לתחבורה ולתעשייה (תחליפי דלקים, הנעה חשמלית, תאי דלק ומימן)	עודי יעקב	59	5
הנעה מימנית בתחבורה ציבורית - רכישת אוטובוסים ממונעים אנרגיה לתחבורה ולתעשייה (תחליפי דלקים, הנעה חשמלית, תאי דלק ומימן)	עודי יעקב	36	3
קידום סינטזה של דלק תעופה בר קיימא ע"י אינרפייסים חשופים	עוז גזית	24	2
קטליזטורים חדשניים להמרה יעילה של מולקולות מביומסה לדלקים וכימיקליים	עוז גזית	49	4

נושא המחקר / פרויקט	חוקר ראשי / מנהל פרויקט	משך מחקר בחודשים	משך מחקר בשנים
NOTHING IS WASTED - הקמת מתקן גזיפיקציה שחר תשלובות, מסלול חלוץ והדגמה	עומר גנוד	24	2
המרה של ביומסה או פסולת פלסטיק (PLA) לחשמל באמצעות מערכות ביוטי-אביוטי	עומר יחזקאלי	48	4
הקמת מתקן גזיפיקציה לייצור מתנול במפרץ חיפה	עופר דרסלר	24	2
אי אנרגטי מעלה גלבע	עופר מילר	24	2
הנדסת רמות אנרגיה לקראת התקנים פוטוולטאים עם פער אנרגיה רחב ומתח גבוה	עידו הדר	36	3
מארז אנרגיה בצפיפות אנרגיה גבוהה לפי דרישה ליישומים ניידים או מנותקים	עידית אברהמי	30	3
חיזוי רעידות אדמה מבוסס לימוד מכונה	עידן רוט	12	1
פיתוח גיאופולימרים מפסולת תעשייתית וטפל מחצבות בעלי עמידות גבוהה לסביבת מי ים	עלוה פלד	66	6
השפעות חסימת חלקית של הזרימה הדו-פאזית על התנודות המתפתחות במקטעים "תלויים" של צנרת תת-ימית להובלת גז טבעי	עמוס אולמן	48	4
הידרודינמיקה של זרימה דו-פאזית במגשרים תת-ימים של מערכות הפקת גז טבעי כגורם לרעידות המבנה	עמוס אולמן	49	4
ייצור חשמל + אגירת אנרגיה לצרכי טעינת רכבים	עמית חזות	48	4
סוללות ליתיום משופרות לרכב חשמלי	עמנואל פלד	36	3
פיתוח נאנו - זרזים פעילים ועמידים עבור יצור אנרגיה לתחבורה ולתעשייה (תחליפי דלקים, הנעה חשמלית, תאי דלק ומימן) באמצעות אלקטרוליזרים	עמנואל פלד	36	3

נושא המחקר / פרויקט	חוקר ראשי / מנהל פרויקט	משך מחקר בחודשים	משך מחקר בשנים
פוטואלקטרודות של הלידים פרובסקיטים עבור לכידה ושימוש בפד"ח מושרי אור	ערן אדרי	24	2
יישום מערכת PV (הפקת חשמל סולארי בשדה חקלאי) במטעי פרדס - מחקר שדה	ערן רוזה	48	4
בחינת פוטנציאל הפקת זרחה משפכים ביתיים ושפכי רפתות	פאינה גלמן	36	3
הערכה מעודנת של סיכוני גלישות קרקע תת-ימיות לצינורות הובלה ותשתיות תת-ימיות אסטרטגיות אחרות	פבל טרפר	48	4
שיפור יציבות ועמידות של מפתחים חופשיים הנוצרים בצינורות הובלה תת-ימיים	פבל טרפר	60	5
מתקן גזיפיקציה להפקת אנרגיה מזרמי פסולת אורגניים	פיני הרוש	36	3
טכנולוגיה חדישה לפיצוח אלטררוכימי ישיר של מי ים לא מטוהרים על ידי קטל	פרננדו פטולסקי	24	2
קשר מבנה-פעילות באלקטרוליטים מוצרים מבוססים PEO מוצק לסוללות ליטיום	צרלס דיזנדרוק	48	4
מערכות סולאריות על חזיתות מבנים נמוכים	קובי והדי	36	3
הדפסת תלת מימד והנדסת פני שטח של חומרי מבנה לאנודות בתאי דלק מבוססי תח	קונסטנטין בורודיאנסקי	24	2
קתודות בעלות מבנה ננומטרי מבוססות פרווסקיט לתאי דלק על בסיס אלקטרוליט מוצק	קונסטנטין בורודיאנסקי		0
מיקרומבנה מותאם ויעיל של אלקטרודות לתאי דלק הפועלים בטמפרטורות ביניים	קונסטנטין בורודיאנסקי	42	4
מערכת השבת חום	קיריל דדול	24	2

נושא המחקר / פרויקט	חוקר ראשי / מנהל פרויקט	משך מחקר בחודשים	משך מחקר בשנים
פתרון לטיפול בשפכי רפתות לייצור חשמל מביומסה	קרן תדמור	61	5
כלי מידע לשימוש במידע קיים להאצת החדשנות באנרגיה וחקלאות	קרני מרקוס לוטן	30	3
יצור מימן בתא אלקטרוליזה מיקרוביאלי המבוסס על אנודה אביוטית וביוחלקי	רבקה כהן	36	3
ארכיבים תת-ימיים להערכת מוכנות לרעידות אדמה וצונאמי במפרץ אילת-עקבה	רויטל בוקמן	37	3
השפעת כלי AI על מוכנות מורים ללמד מיומנויות חשיבה ביקורתית בהקשר אקלים	רון בלונדר	24	2
פיתוח הטמעה ומחקר של יחידה להוראת נושא משבר האקלים ואנרגיה נקיה: קידום מעורבות מבוססת נתונים של תלמידים במענה על אתגרי הפיתוח של האו"ם	רון בלונדר	24	2
ניהול קהילת "נשים באנרגיה"	רוני אלחלל גבעון	36	3
אנרגיה המסע לעתיד	רוני בן חיים	12	1
הנדסת פוטואלקטרודות לפירוק מים לקראת ייצור מימן בהפסדים נמוכים	רון גוטסמן	36	3
ניתוח התרחישים העתידיים להפחתת פליטת גזי חממה ממשיק האנרגיה בישראל	רוסלנה רחל פלטיניק	36	3
מיקרו גריד שכונתי רכסים	רועי אדר	25	2
פתרונות חדשניים לטיפול בסוגי מים שונים באנרגיה נמוכה	רועי ברנשטיין	24	2
מיקרוגריד במפעל (סולארי+גז)	רועי הרשטיק	67	6

נושא המחקר / פרויקט	חוקר ראשי / מנהל פרויקט	משך מחקר בחודשים	משך מחקר בשנים
מעגל אנרגיה לתחבורה ולתעשייה (תחליפי דלקים, הנעה חשמלית, תאי דלק ומימן) שלם (+סוללות)	רותם מזרחי	60	5
קבלי על אורגניים סולאריים נטענים	רז ילינק	24	2
ניתוח כלכלי ואגרו-אנרגיה לחיזוי אימוץ טכנולוגיית ה-PV בידי חקלאים	רם פישמן	48	4
CLP - ישראל	רן ששון	23	2
פיתוח חומרים ננומטרים סופר-סופחים לסילוק גזי חממה	רן סוצקוורין	24	2
דו-שימוש אגרו-וולטאי על מנהרות עבירות	רפאל רבינוביץ	36	3
מרכז חדשנות לאנרגיה בישראל	שון דנה	24	2
מגביל זרם קצר אוטומטי, פסיבי ומודולרי להגנה על רשתות חשמל	שוקי וולפוס	24	2
השפעות סביבתיות, גאואסטרטגיות וכלכליות של פיתוח אנרגיות מתחדשות בים	שירי צמח שמיר	24	2
השפעת גיולי הגז והנפט על ההון הטבעי הימי	שירי צמח שמיר	49	4
פיתוח מתודולוגיה לתכנון אזור החירום עבור תג"ר קטנה ומודולרית מסוג נוסקייל במקרה של תקיפה בנשק חודר	שלומי פיסטינר	42	4
יצור אנרגיה מבוזר עם אגירת חום בטמפרטורות גבוהות בשדה סולארי מודולארי	שמואל הוס	24	2
חקר הידראט-מתאן ליישום עתידי במשק האנרגיה בישראל	שמוליק פינקרט	36	3
אלקטרודות אמוניה חדשניות לאגירת אנרגיה בקנה מידה גדול ותאי דלק	שרלוט ווגט	48	4

נושא המחקר / פרויקט	חוקר ראשי / מנהל פרויקט	משך מחקר בחודשים	משך מחקר בשנים
מודל יישומי להקמת מערכות אגירה כחלק מהערכות לאתגרים סביבתיים לאומיים	תהילה קלעג'	24	2
פרויקט הדגמה של מערכת טעינה רובוטית לרכבים חשמליים בחניון	תומר שחף	12	1
נתיבי ומנגנוני ההסעה של סדימנטים ממדף היבשת הישראלי לים העמוק	תימור כץ	48	4
הסבת רכב מרוץ פורמולה 1000 מתוצרת גרייפ לחשמלי	תמיר פלצ'נסקי	36	3
השפעות זיהום נפט גולמי וגז-קונדנסט על המערכות האקולוגיות בים התיכון הישראלי	תמר גיא חיים	48	4
בחינת השפעות דו שימוש אגרו-וולטאית על המערכת האקולוגית והחקלאית כפי שבא לידי ביטוי בהרכב חברת פרוקי רגלים	תמר דיין	48	4
גידול מולקולרי של שכבות ליצירת ממברנות להתפלה בעלות ביצועים גבוהים	תמר סגל-פרץ	48	4
כיצד משפיעים מתקנים אגרי-וולטאיים על השפע והמגוון הביולוגי בשטחים חקלאיים?	תמר קיסר	48	4
דו-שימוש בקרקע באזורים יבשים, שילוב חקלאות-בעל ומתקן פוטו-וולטאי	תמר קרוגמן	24	2
הגברת החוסן של רשת האנרגיה באמצעות בקרה מבוצרת	תרצה רוטנברג	37	3
שיטות למידה עם מידע פיזיקלי ושיטות גרפיות לעיבוד נתונים ברשתות חשמל	תרצה רוטנברג	36	3

נספח 3 פעילויות המשרד להגנת הסביבה, מחקרים וסקרים

לשכת המדענית הראשית, משרד להגנת הסביבה - מחקרים וסקרים

תחום חקר	נושא המחקר	החוקרים	שם מוסד	משך המחקר
פסולת וכלכלה מעגלית	שימוש מקומי סביבתי בטכנולוגית בגזיפיקציה לטיפול בזרם האורגני של פסולת עירונית מוצקה להשבת אנרגיה והקטנת טביעת הרגל הפחמנית באתרי הטמנת פסולת	רועי פוסמניק	מכון וולקני	3 שנים
פסולת וכלכלה מעגלית	ראקטור אנאירובי ממברנלי משולב עם מערכת פרופוציה ובקרה מתקדמת לייצור בר קיימא של חומצות שומן נדיפות מפסולות אורגניות	רועי ברנשטיין, אורי יוגב	אוניברסיטת בן גוריון	3 שנים
פסולת וכלכלה מעגלית	אופנה מהירה בישראל: ניתוח סביבתי-כלכלי ומפת דרכים רגולטורית להפחתת נפחי פסולת הטקסטיל וצמצום השלכותיהם הסביבתיות	אנה הלס	האגודה הישראלית לאקולוגיה ולמדעי הסביבה	3 שנים
פסולת וכלכלה מעגלית	גישה אינטגרטיבית לקידום מערכות מקיימות - ניתוח מערכת הביגוד של ישראל	מידד קיסינגר	אוניברסיטת בן גוריון	3 שנים
פסולת וכלכלה מעגלית	יצירה של ביו-פלסטיקים חדשניים, ברי קיימא, וניתנים לפירוק על ידי שימוש בחלבונים שמקורם בפסולת ביו-אורגנית	נדב אמדורסקי	הטכניון	4 שנים

תחום חקר	נושא המחקר	החוקרים	שם מוסד	משך המחקר
פסולת וכלכלה מעגלית	פיתוח ואפיון יריעות אתיל-צלולוז לחקלאות מעגלית - פיתוח תהליכי ייצור תוך שימוש בתוספים\ מרככים, בדיקת פריקות ביולוגית בתרחישים שונים ובדיקת רעילות סביבתית, ואנליזת מחזור חיים	יורם גרשמן	אוניברסיטת חיפה	3 שנים
פסולת וכלכלה מעגלית	פיתוח פלסטיק מתכלה וחכם על בסיס ביומסה חלבונית ממדוזות	שחר ריכטר	אוניברסיטת תל אביב	4 שנים
פסולת וכלכלה מעגלית	זיהום פלסטיק בסביבה הימית: מניטור בשטח להשפעות פיזיולוגיות	נועה שנקר	אוניברסיטת תל אביב	3 שנים
פסולת וכלכלה מעגלית	הינדים ירוקים 2.0 - מדיניות התנהגותית מותאמת אישית לעידוד מעבר למוצרים רב-פעמיים	אייל פאר, דניאלה שידלובסקי	האוניברסיטה העברית	3 שנים
פסולת וכלכלה מעגלית	השפעת התערבויות מדיניות שונות בהפחתת צריכת פלסטיק חד-פעמי באתרי טבע המנוהלים על ידי רשויות מקומיות	מיה נגב	אוניברסיטת חיפה	שנתיים
פסולת וכלכלה מעגלית	בחינת מדיניות לעידוד שימוש חוזר באמצעות מחקר רגולטורי השוואתי ומחקר התנהגות צרכנית	אורן פרז	אוניברסיטת בר-אילן	3 שנים
פסולת וכלכלה מעגלית	גישה חדשה בהתאמה של מוצרים מפלסטיק ממחזור המבוססת על חלקיקי "יאנוס"	גיא מחרז	מכון וולקני	4 שנים

תחום חקר	נושא המחקר	החוקרים	שם מוסד	משך המחקר
פסולת וכלכלה מעגלית בחברה הערבית	ממטרד למשאב - רגולציה גמישה לניהול משק הפסולת ברשויות ערביות המבוססת על מיפוי חסמים וזיהוי הזדמנויות במדגם ישובים מייצגים.	אורי שרון	אוניברסיטת בר-אילן	שנתיים אושרה תקופת הארכת מחקר לשנה אחת נוספת
פסולת וכלכלה מעגלית בחברה הערבית	הגורמים להתנהגות לכלוך במרחב הציבורי ביישובים ערביים בישראל: מחקר משולב שיטות	אמירה עראף	אגודת מו"פ הגליל	3 שנים
פסולת וכלכלה מעגלית בחברה הערבית	הערכת השפעת פיזור גזם מרוסק על תכונות האדמה במטע הזיתים בחברה הערבית	היבה אבו תאיה	מכון וולקני	3 שנים
פסולת וכלכלה מעגלית בחברה הערבית	ממטרד למשאב - כלכלה מעגלית של שימוש יצרני-מקומי בתוצרי לוואי מסחריים ותעשייתיים בחברה הערבית. חקר מקרה - יישובי המשולש	אברהם יחיא	מו"פ המשולש	שנתיים
שינוי אקלים ומערכות אקולוגיות	הערכת ההשפעה של משטרי אקלים קיצוניים על עומסי נוטריינטים ושירותי המערכת האקולוגית בנחלי ישראל: שילוב גישות תצפיתיות עם מודלים	ירון בארי-שלווין, גדעון גל	חיא"ל (מעבדה לחקר הכנרת)	3 שנים
שינוי אקלים ומערכות אקולוגיות	השפעת שינויי אקלים על שירותי המערכת האקולוגית בחורש וביער הים תיכוני בישראל	אפרת שפר, ג'זזה גרינצוויג	האוניברסיטה העברית	3 שנים אושרה תקופת הארכת מחקר לשנה אחת נוספת

תחום חקר	נושא המחקר	החוקרים	שם מוסד	משך המחקר
שינוי אקלים ומערכות אקולוגיות	השפעת שינוי אקלים על שירותי פריחה מצמחי בר	ניב דה-מלאך, הילה סגרה	האוניברסיטה העברית	3 שנים אושרה תקופת הארכת מחקר לשנה אחת נוספת
שינוי אקלים ומערכות אקולוגיות	השפעת שינוי אקלים על שירותי המערכת האקולוגית במפרץ אילת - הערכה סביבתית - כלכלית	טלי מס, זיו צמח-שמיר	אוניברסיטת חיפה	3 שנים אושרה תקופת הארכת מחקר לשנה אחת נוספת
שינוי אקלים ומערכות אקולוגיות	השפעת שינוי האקלים על ממדי אספקת שירותי מערכת אקולוגית באגן היקוות מרובה שימושים-מקרה בוחן של אגן נחל הגעתון.	אלון לוטן, ליאה ויטנברג, עידו יצחקי	אוניברסיטת חיפה	3 שנים
שינוי אקלים בחברה הערבית	סקר מעיינות הנובעים בסמיכות ליישובים הערביים	אריאל כהן	רט"ג	שנה
סביבה ימית - זיהום ים תיכון	זיהוי, כימות וחיזוי עומסי מזהמים המשוחררים לים התיכון ממערכות ניקוז עירוניות ככלי להפחתתו	ערן פרידלר	הטכניון	שנתיים אושרה תקופת הארכת הסכם עד ליום 28.02.2027
סביבה ימית - זיהום ים סוף	ערכי רקע למזהמים במי הים במפרץ אילת	יוני שקד	י.ד.ע. מים וסביבה	שנה

תחום חקר	נושא המחקר	החוקרים	שם מוסד	משך המחקר
מחלות זואונטיות	מעגלי ההדבקה של אכינוקוקוזיס כיסתי באגן ההיקוות של הירדן ורמת הגולן	ערן דביר, דניאל יסעור-לנדאו	מכללת תל-חי	שנתיים
מחלות זואונטיות	מעקב ואפיון של נגיפי שפעת בקרב עופות בישראל	נתנאל צארום, יגאל פרנושי	האוניברסיטה העברית	3 שנים אושרה תקופת הארכת הסכם עד ליום 30.10.2026
מזיקים לאדם	בחינה ופיתוח יישום השימוש בהדברה סיסטמית להפחתת מפגעי לישמניה מיגור באמצעות טיפול במכרסמי המאגר לטפיל	צביקה אברמסקי, עדו צורים	אוניברסיטת בן גוריון	שנתיים אושרה תקופת הארכת מחקר לשנה אחת נוספת
מחלות זואונטיות	עמידות לאנטיביוטיקה בחיות הבר בישראל כאתגר זואונטי	קובי מורן-גלעד	אוניברסיטת בן גוריון	3 שנים אושרה תקופת הארכת מחקר לשנה אחת נוספת
זיהום נחלי גולן	מיפוי מקורות העכברת בנחל משושים ובניית מודל הידרולוגי לחיזוי התפרצויות עתידיות של המחלה	שירה ניניו, שקד שטיין, שלמה בלום	חיאל (מעבדה לחקר הכנרת)	3 שנים אושרה תקופת הארכת מחקר לשנה אחת נוספת

תחום חקר	נושא המחקר	החוקרים	שם מוסד	משך המחקר
זיהום נחלי גולן	הבנת הדינמיקה של הגעה ושרידות חומרי הזנה ופתוגנים לנחלים באגן המשושים כבסיס לפיתוח גישות למניעת זיהום בנחלי גולן	שי ארנון, אמילי טראן, אפרת רורמן	אוניברסיטת בן גוריון	שנתיים אושרה תקופת הארכת מחקר לשנה אחת נוספת
אפיון חלקיקים וקביעת ריכוזי רקע	שיוך ריכוזי PM2.5 נצפים למקורות שונים בהסתמך על מידע נלווה תוך שימוש בשיטות מדע נתונים	דוד ברודאי	הטכניון	3 שנים
הפחתת זיהום אוויר מסקטור התחבורה	פרופיל אנכי של מזהמי אוויר תחבורתיים באזור עירוני בישראל	שלו בודנהיימר	לשם שפר איכות סביבה בע"מ	שנה
הפחתת זיהום אוויר מסקטור החקלאי	פליטות אמוניה וריח מבתי גידול וממשקי ניהול פרש בענפי הבקר והעופות בישראל: מקדמי פליטה והשלכות על יישום הנוהל להגדרת מפגעי ריח בסביבה החקלאית	יעל לאור	מכון וולקני	3 שנים
זיהום אוויר תוך מבני	שונות מרחבית ועיתית בריכוז חומרים אורגנים נדיפים בגני ילדים במפרץ חיפה	יעל דובובסקי	הטכניון	3 שנים
זיהום אוויר תוך מבני	זיהום אוויר תוך מבני - סקירת שיטות מדידה לקביעת ריכוזי מזהמי אוויר בתוך מבנים ומזהמים אופייניים לדיגום	מעין ויצמן	ד.ה.ב. מד בע"מ	שנה
זיהום אוויר תוך מבני	סקירה בינלאומית ומקומית בנושא התמודדות עם זיהום אוויר תוך מבני - רגולציה ואמצעי מדיניות	מעין ויצמן	ד.ה.ב. מד בע"מ	שנה

תחום חקר	נושא המחקר	החוקרים	שם מוסד	משך המחקר
פתרונות מבוססי טבע	בחזרה לעתיד: מערכות חקלאות יערנית (agroforestry) מסורתית כפתרונות מבוססי טבע למימוש יעדים אקולוגיים-חברתיים	יעל מנדליק	האוניברסיטה העברית	3 שנים
סביבה ימית	ניסוי ימי לבדיקת התכנות לאיתור כתמי שמן בים באמצעות מכ"מ HF	ירון טולדו	אוניברסיטת תל אביב	שנה
פסולת וכלכלה מעגלית בחברה הערבית	ניפקדות הפיקדון: הגורמים המשפיעים על האפקטיביות של מנגנוני פיקדון-החזרה של מכלי משקה ביישובי החברה הערבית בישראל	אמירה עראף	אגודת הגליל	3 שנים
פסולת וכלכלה מעגלית בחברה הערבית	מודל חדשני לניהול פסולת וקידום כלכלה מעגלית בטמרה: ניסוי התערבות ומדידת השפעות	יניב ריינגוורץ	אוניברסיטת חיפה	3 שנים
פסולת וכלכלה מעגלית בחברה הערבית	סקר היתכנות מבוססי היבטים גיאוגרפיים, כלכליים ולוגיסטיים לפיזור עקר בחלקות חקלאיות וכרמי מטעי זית ביישובים בחברה הערבית	עיסאם סבאח	מו"פ אגודת הגליל	שנתיים
מגוון ביולוגי ושינוי טרנספורמטיבי	InvaSyn - סינדרומי פלישה: שינוי טרנספורמטיבי בהבנה וניהול של פלישות ביולוגיות	אורי רול	אוניברסיטת בן גוריון	3 שנים

נספח 4 פעילויות מדען ראשי משרד החדשנות המדע והטכנולוגיה
בוועדות בין משרדיות, ועדות לאומיות ובינלאומיות

שם הוועדה	מהות התפקיד בוועדה	תוקף מיני	הערות
פורום תל"ם	שיתוף פעולה לפיתוח של תשתיות מחקר לאומיות שותפים: מפא"ת, ות"ת, רשות החדשות, אוצר ומשרד החדשנות, המדע והטכנולוגיה	ללא הגבלת זמן	
ועדת המדע בכנסת	נציג המשרד בעניינים מקצועיים	ללא הגבלת זמן	לאומי
מועצה לאומית לקידום נשים במדע	קידום נשים במדע בישראל		לאומי
ועדות מחקר של רשות החדשנות במסלולים שונים	חברים בוועדות המחקר של רשות החדשנות ב-4 מסלולים	ללא הגבלת זמן	לאומי
פורום אקלים - מל"ל	פורום בראשות סגן ראש המל"ל ללוט"ר ומרחב אזרחי שמטרתו העלאת סוגיות בטחון לאומי שקשורות למשבר האקלים, ניתוחן וגיבוש המלצות למדיניות לאומית בהיבטי פנים וחץ	ללא הגבלת זמן	לאומי
המועצה הלאומית לסטטיסטיקה	הגוף הלאומי המייעץ ללמ"ס		לאומי
המועצה להסדרת מחקרים מחוללי מחלות ביולוגיים	המועצה הינה גוף ממונה מטעם מדינת ישראל בעלת סמכות לקביעת כללי עבודה עם מחוללי מחלות. המועצה ממליצה למנכ"ל משרד הבריאות על הענקת הכרה למוסדות לצורך אחזקה ו/או עריכת מחקר במחוללים.	ללא הגבלת זמן	לאומי

שם הוועדה	מהות התפקיד בוועדה	תוקף מיני	הערות
ועדת המו"פ לנושא קנאביס רפואי (אישורי מחקרים עם קנאביס)	אישור מחקרים עם קנאביס	ללא הגבלת זמן	לאומי
תכנית הניטור הלאומית של הים התיכון	ועדה שמנהלת את תכנית הניטור הלאומית. מלבד ייצוג, למשרד אחריות בעיקר על תכנית המחקר האקדמית של התכנית		לאומי
היערכות ישראל לרעידות אדמה	וועדה שדנה בפעילות למוכנות ישראל לרעידת אדמה. אני מייצג את המשרד במידה ועולה צורך.		לאומי
ועדת היגוי מו"פים אזוריים	קידום פעילות המרכזים וקביעת אופן חלוקת 5% מתקציב המרכזים		לאומי
המועצה הלאומית לניסויים בבעלי חיים במשרד הבריאות	דאגה לרווחתם של בעלי החיים אשר יש בהם צורך למטרות מחקר תוך מזעור השימוש שלא לצורך בבעלי החיים		לאומי
מועצה לאומית לקידום מחקר ופיתוח (מולמו"פ)	השתתפות בוועדות ותתי וועדות	ללא הגבלת זמן	לאומי
הרשות הלאומית להסמכת מעבדות	קידום האיכות והכשירות המקצועית של גופים ומעבדות מכיילים/בודקים	3 שנים	לאומי
ועדת החדשנות- המכון הישראלי לאנרגיה ולסביבה	ועדה מקצועית		לאומי
טכנולוגיות מתקדמות (הדפסת תלת מימד) - מכון התקנים	דיון מקצועי ברגולציה של תחום זה		לאומי
ועדת היגוי למרכז חישובי לאקלים	הקמת מרכז חישובים לאקלים לישראל		לאומי

שם הוועדה	מהות התפקיד בוועדה	תוקף מיני	הערות
הקרן הדו-לאומית ישראל-ארהב BSF	חבר בוועד המנהל את הארגון	ללא הגבלת זמן	בינלאומי
M-ERA.Net	מיזם אירופאי התומך בשותפויות בנושא מדע החומרים וסוללות בהתאם למדיניות האירופאית. השתתפות בקול קורא להקמת קונסורציום מחקרי, ניהול תשליך השיפוט		בינלאומי
Euro bio-imaging	ארגון אירופאי לתשתיות מחקר לדימות ביולוגי/רפואי.	ללא הגבלת זמן	בינלאומי
EMBRC - ארגון תשתיות מחקר אירופאי של ביולוגיה ימית	ארגון אירופאי לשיתוף תשתיות מחקר בתחום הביולוגיה הימית. חברות בהנהלת הארגון ביחד עם עוד נציג המדענים הישראליים.		בינלאומי
EMBL - The European Molecular Biology Laboratory	המעבדה האירופאית לביולוגיה מולקולרית המהווה מסגרת לשיתוף פעולה בתחום ומאפשרת הנגשת תשתיות מחקר ומענקים		בינלאומי
EMBC - The European Molecular Biology Conference	הועידה האירופית לביולוגיה מולקולרית מספק, באמצעות התוכנית הכללית שלו מסגרת לשיתוף פעולה מחקרי אירופי בתחום הביולוגיה המולקולרית		בינלאומי
HFSP - The Human Frontier Science Program	ארגון המקדם ומממן שיתוף פעולה בינלאומי ורב תחומי במחקר בחזית הידע במדעי החיים המתמקד בבירור המנגנונים של אורגניזמים חיים		בינלאומי

שם הוועדה	מהות התפקיד בוועדה	תוקף מיני	הערות
BIRAX- The Britain Israel Research and Academic Exchange - Partnership	יזמה של המועצה הבריטית ושגרירות בריטניה בישראל יחד עם משרד המדע לקידום מחקר ושיתוף פעולה בתחום מדעי החיים בין מדענים ישראלים ובריטים		בינלאומי
Elixir	קונסורציום בין ממשלתי אירופאי המתאם, משלב ומקיים משאבי ביו-אינפורמטיקה		בינלאומי
Instruct-ERIC - Integrated Structural Biology Infrastructure for Europe	תשתית מחקר כלל-אירופית בביו-לוגיה מבנית		בינלאומי
CERN	הכנת דו"חות התקדמות על ההתרחשות בוועדה ע"י התקשרות עם החוקרים.		בינלאומי
ELTER	השתתפות בוועדת ההיגוי של הארגון לקראת הקמתו כארגון ERIC	ללא הגבלת זמן	בינלאומי
COST- European Cooperation in Science and Technology	השתתפות בוועדת ה-CSO Committee of senior Officials	ללא הגבלת זמן	בינלאומי
OECD	השתתפות בוועדת ה-GSF (Global Science Forum).	ללא הגבלת זמן	בינלאומי
Joint Research Centre (JRC)	תשתיות מחקר אירופאיות כעזר לקביעת מדיניות מבוססת מחקר-חברות בוועד המנהל		בינלאומי

שם הוועדה	מהות התפקיד בוועדה	תוקף מיני	הערות
PRIMA – Partnership for Research and Innovation in the Mediterranean Area	תכנית מחקר אזורית לאגן הים התיכון לתחומי חקלאות ומים, תחת הורייזון יורו. פעילות על פי התוכנית הלאומית של תלם		בינלאומי
ESS- European Social Survey	הסקר החברתי האירופאי		בינלאומי
ERIC-EHRI European Holocaust Research Infrastructure	ארגון אירופאי בחקר השואה		בינלאומי
IISA - International Institute for Applied Systems Analysis	ארגון בחקר מערכות לקבלת החלטות		בינלאומי
SESAME- Synchrotron-light for Experimental Science and Applications in the Middle East	מאית חלקיקים היושב בירדן		בינלאומי

נספח 5 פעילויות קרן מחקרים משרד החדשנות המדע והטכנולוגיה

התכנית	תחום ק"ק	מס' הצעות שהוגשו	מס' הצעות זוכות	תקציב ההסכם	סך הכל לתוכנית
קול קורא לאומי	בריאות ורפואה	145	47	23,279,253	52,044,382
	ביוקונברג'נס	50	19	9,484,360	
	מחקרים יישומיים פורצי דרך בבינה מלאכותית	58	22	10,788,311	
	הנדסה וטכנולוגיות מתקדמות	12	7	3,496,765	
	חלל אזרחי	9	3	999,609	
	חומרים	16	7	3,497,944	
מלגות	פוסט-דוק יזמי	28	12	1,200,000	3,018,000
	מלגת הצטיינות לסטודנטים מהמגזר הדרוזי	27	25	1,070,000	
	מלגת פוסט-דוקטורט במו"פ בחברה הערבית	8	3	748,000	

התכנית	תחום ק"ק	מס' הצעות שהוגשו	מס' הצעות זוכות	תקציב ההסכם	סך הכל לתוכנית
שת"פ משרדי ממשלה וגופי ממשל	תחבורה חכמה	51	15	6,635,699	15,316,083
	מערך הדיגיטל	3	5	2,528,058	
	משרד הפנים	46	10	2,363,136	
	רווחה ובטחון חברתי	86	8	1,197,777	
	הערכות לרעידות אדמה	15	4	1,092,090	
	שירותי בריאות כללית	10	4	799,790	
	בטחון לאומי	24	3	500,000	
	משרד העבודה	4	2	199,534	
שת"פ בינלאומי	שת"פ גרמניה- חקר הסרטן	13	6	3,087,084	19,662,447
	שת"פ גרמניה - טכנולוגיות מים	22	4	3,988,084	
	בריטניה	23	9	4,137,7129	
	צרפת	22	8	2,543,972	
	טייואן	9	6	1,577,639	
	איטליה-סוכנות חלל	2	1	379,960	
האיחוד האירופי מסלול מקביל	STARTING ERC	7	3	3,735,559	
	הצעות מחקר אישיות, במסלול מחקר בינ"ל	39	33	16,264,441	

נספח 6 לשכת מדען ראשי משרד החינוך - מחקרים ארוכי טווח

נושא המחקר	החוקרים	המוסד המבצע
התנעה ב- 2025		
מחקר בינלאומי HBSC רווחה נפשית וחברתית, בריאות ודפוסי התנהגות סיכון בקרב נוער בישראל	פרופ' יוסי הראל פיש	אוניברסיטת בר אילן
הערכת קבלת, יישמות ויעילות התוכנית הבית ספרית למניעת אובדנות - "בוחרים בחיים"	ד"ר ג'וי בנטוב, פרופ' נוגה כהן, פרופ' דנה לסרי	אוניברסיטת חיפה
חיזוק החוסן של תלמידים בגילאי 13-18 באמצעות התערבות מבוססת בינה מלאכותית יוצרת לחיזוק יכולות חברתיות-רגשיות: חמלה עצמית, מנטליזציה, הערכה מחדש, ותקשורת אפקטיבית	ד"ר ג'וי בנטוב, פרופ' נוגה כהן, פרופ' דנה לסרי, ד"ר זוהר אליוסף	אוניברסיטת חיפה
אוריינות בינה מלאכותית בגילאי חט"ב ותיכון - תמונת עומק ודגשים להוראה	פרופ' עדו רול, פרופ' עפרה עמיר, תאילין קארידי	הטכניון- מכון טכנולוגי לישראל
מחקר מלווה רב תחומי לתכנית ישראל ריאלית- "קידום מקצועות ה-STEM"	פרופ' ענת כהן, ד"ר עידית אדלר, ד"ר מרב וינגרדן	אוניברסיטת תל אביב
מפיתוח מקצועי ללמידה פרופסיונלית בתנאי אוטונומיה בית ספרית - מחקר פיילוט	פרופ' לילי אורלנד ברק ד"ר אורלי ליפקה פרופ' אלונה פורקוש ברוך ד"ר איילת בכר	אוניברסיטת חיפה
תרומתן של תוכניות הכשרה ייחודיות לקידום איכות ומספר הסטודנטים להוראה במוסדות האקדמיים	פרופ' עירית ששון ד"ר איתמר יהודה פרופ' יהודית דורי	אוניברסיטת תל חי - קריית שמונה בגליל

נושא המחקר	החוקרים	המוסד המבצע
פיתוח תפיסה ומדד שלומות המורים	פרופ' ריקרדו טרש ופרופ' ענת זיידמן זית	אוניברסיטת תל אביב
הערכת חוסר היציבות במסגרות לגיל הרך על רקע מגפת הקורונה: השלכות בקרב צוותי חינוך, הורים וילדים - מחקר אורך	ד"ר ענת מועד, פרופ' אסתר עדי יפה	אוניברסיטת בר אילן
המשכיים (2021-2025)		
רווחה רגשית ומשאבי התמודדות של יועצים חינוכיים מהחברה הערבית בצל משבר מתמשך	פרופ' משה טטר, ד"ר יוליה ליפשיץ ברזילר, ד"ר סימה עמרם וקנין, ד"ר אינה בן ארי	האוניברסיטה העברית
התנהגות סיכונית בקרב תלמידים במזרח ירושלים בעקבות מלחמת חרבות ברזל	פרופ' יהודה פולק	האוניברסיטה העברית
שלומות ורווחה רגשית בקרב צוותי הוראה וניהול בחברה הערבית	פרופ' פאדיה נאסר אבו אלהיגא, ד"ר איהאב זבידאת, ד"ר סהראב מסרי, ד"ר גוביר טרביה	מכללת סכנין
חסמים באיתור ובהשתתפות תלמידים/ות מהחברה הבדואית בתוכניות מחוננים ומצטיינים	ד"ר אורטל סלובודין, פרופ' הללי פינסון	אוניברסיטת בן גוריון
תהליכים נירופדגוגיים - ממיפוי להתערבות: הקשרים בין יכולות קוגניטיביות כלכליות וספציפיות לבין הישגים אקדמיים במתמטיקה בבית ספר יסודי	ד"ר שרית אשכנזי, פרופ' ירדן גליקסמן, סוניה חסון	האוניברסיטה העברית
קידום שיח מתמטי בכיתות היסוד: פיתוח מקצועי של רכזות מתמטיקה והטמעה עם מורות על ידי הרכזות	ד"ר מיכל איילון, פרופ' אסתר לוינסון	אוניברסיטת חיפה

נושא המחקר	החוקרים	המוסד המבצע
שלומות בהתהוות: פיתוח ויישום של מודל הוליסטי לטיפול חוזקות ולאיתור סיכונים בקהילת בית הספר	פרופ' מיכל אל יגון, פרופ' לילך שלו מבורך, פרופ' ריקרדו טרש, פרופ' אודרי רוקח, פרופ' יזהר אופלטקה, פרופ' ארנון הרשקוביץ	אוניברסיטת תל אביב
השימוש בנתונים בקבלת החלטות פדגוגיות: מיפוי חסמים ומקדמים בקרב הנהלות בתי ספר	פרופ' אינה בלאן, ד"ר ארז פורת, אסתי שוורץ	האוניברסיטה הפתוחה
עושים טוב ומרגישים טוב - התנדבות בני נוער והשלכותיה	פרופ' מירי שרף	אוניברסיטת חיפה
פיתוח ויישום של מודל התפתחות מקצועית מותאם אישית לקידום אורניות AI בקרב מורים	פרופ' רון בלונדר, פרופ' לילי אורלנד-ברק, ד"ר גיורא אלכסנדרון	מכון ויצמן למדע
פיתוח כלי AI לתמיכה במורים ביישום פדגוגיה דיאלוגית בהיקף רחב	פרופ' יפעת קוליקנט, ד"ר אורן צור	האוניברסיטה העברית
מערכת רמב"מ (הוראת מורים בעזרת בינה מלאכותית): הכשרה אישית של מקצועות ה-STEM	פרופ' יעקב גל, ד"ר אוסמה סוידאן	אוניברסיטת בן גוריון בנגב
תרומת ה- Gen-AI לקידום למידה מותאמת אישית באמצעות צ'אטבוט: פיתוח מקצועי של מורים בנושא הלמידה העצמאית והוראתה	ד"ר ענת כהן	אוניברסיטת תל אביב
PRAISE - שילוב פרסונלי ואחראי של בינה מלאכותית בבתי הספר	ד"ר מאיה אושר, פרופ' מרים ברק, ד"ר עביר ותד	מכון טכנולוגי חולון

נושא המחקר	החוקרים	המוסד המבצע
סביבות למידה מותאמות פדגוגיה היברידית - תיקוף המודל	ד"ר גדי ביאליק, ד"ר ענת מור-אבי, ד"ר אורטל מרחב, ד"ר שרי אלפי-ניסן	סמינר הקיבוצים
בדיקת ההשפעה של תוכנית התערבות רב רכיבית ממוקדת דיגלוסיה על ההישגים האורייניים של תלמידים בסיכון לקשיי קריאה בכיתות א-ב: מחקר אורך בקרב דוברי ערבית כשפת אם	פרופ' אלינור סאיג חדאד ופרופ' רחל שיף	אוניברסיטת בר אילן
הערכה מלווה מדיניות תסלום בטיפול אוריינות בחברה הערבית	פרופ' אלינור סאיג חדאד ופרופ' רחל שיף	אוניברסיטת בר אילן
שיפור רכישת קריאה על ידי התערבות כיתתית של קריאה דיאלוגית בערבית ספרותית בקרב ילדים דוברי ערבית - מחקר מוח קצר ואורך טווח	פרופ' ציפי הורוביץ קראוס	הטכניון- מכון טכנולוגי לישראל
הערכת תכנית להכשרת פדגוגית של מחנכים מטפלים במעונות היום לפעוטות בישראל	פרופ' יאיר זיו ופרופ' אסתר עדי יפה	אוניברסיטת חיפה
מחקר בינלאומי HBSC רווחה נפשית וחברתית, בריאות ודפוסי התנהגות סיכון בקרב נוער בישראל	פרופ' יוסי הראל פיש	אוניברסיטת בר אילן
תרומת למידה שמעודדת פיתוח אחריות לניהול אשפה אישית במרחב הציבורי לביטוי מיומנויות במאה ה- 21 של תלמידים בהקשר סביבתי	פרופ' מיכל ציון, ד"ר רותם מאור	אוניברסיטת בר אילן
פיתוח מודל הטמעה לקידום מיומנויות חשיבה במקצועות המחר	פרופ' ענת זוהר, ד"ר אהוד צמח	האוניברסיטה העברית

נושא המחקר	החוקרים	המוסד המבצע
למידת מורים על אינטראקציות עם הורים	ד"ר דנה ודר וייס, ד"ר חאלד אלסייד, ד"ר גדעון דישון, ד"ר עירית פסט	אוניברסיטת בן גוריון
הסטודיו - מודל בית ספרי ללמידת מורים ושיפור פדגוגי מבוסס נתוני שיח	פרופ' בן ציון סלקמון	אוניברסיטת תל אביב
הערכת תוכנית חברות וזוגיות ללא אלימות	פרופ' דנה לסרי, ד"ר אוהד גילבר	האוניברסיטה העברית
בדיקת אפקטיביות הזנה בבתי ספר		מכון ברוקדייל
מעקב אחר מצבם של בוגרי החינוך המיוחד: השתלבות בתחומי חיים שונים		מכון ברוקדייל
הסתיימו ב 2025		
השפעה על קריאה דיאלוגית בערבית סיפרותית על מוכנות לרכישת קריאה בילדים דוברי ערבית	פרופ' ציפי הורוביץ קראוס	הטכניון- מכון טכנולוגי לישראל
פרופילים של ההלימה למקצוע ההוראה של בוגרי חמ"ד והקשר שלהם למאפיינים אישיים והיבטים אקדמיים-מקצועיים	ד"ר יוליה ליפשיץ, פרופ' איתמר גתי ופרופ' משה טטר	האוניברסיטה העברית
ללמוד וללמד את מיומנויות דמות הבוגר. ת: יישום ובחינה של מודל למידה מקצועית של מורים לקידום הוראה והערכה של אוריינות מידע דיגיטלית	ד"ר שרית ברזלי, פרופ' לינור הדר	אוניברסיטת חיפה
מודל אלופים לפתרון בעיות מוטיבציוני בסיוע צאטבוט	ד"ר ענת כהן	אוניברסיטת תל אביב

נושא המחקר	החוקרים	המוסד המבצע
השפעת מודל קהילות בונות ידע הומניסטיות על מיומנויות דמות הבוגר	ד"ר יותם הוד	אוניברסיטת חיפה
הוראה מפורשת של מיומנויות קוגניטיביות חברתיות-רגשיות התומכות בפיתוח אוריינות אקלימית בקהילות בית ספריות	ד"ר אורנית ספקטור לוי, פרופ' אורית בן צבי אסרף, ד"ר יעל שוורץ, פרופ' ענת ירדן	אוניברסיטת בר אילן
הוראת מיומנויות בדיסציפלינות העיצוב ומעבר להן - שותפות מחקר ופיתוח	פרופ' אדם לפסטיין, ד"ר צבי בקרמן	האוניברסיטה העברית
פיתוח מקצועי של מורים בקהילה מקצועית לומדת דיגיטלית במרחב חדשני של עולמות וריטואליים להבניה של ידע ומיומנויות - מחקר ופיתוח	פרופ' אורית אבידב אונגר, ד"ר עליזה שמיר, ד"ר תמר שמיר ענבל, פרופ' אינה בלאו	המכללה האקדמית אחווה
עיצוב פיתוח מקצועי מקוון לתמיכה בתכנית הלימודים החדשה באנגלית	ד"ר ליאור כהן, פרופ' עלית אולשטיין	האוניברסיטה פתוחה
מיפוי דאגות הוריות בנוגע להתפתחותם של ילדים צעירים על מנת לאבחן פערים בין קבוצות אוכלוסייה מגוונות בישראל	פרופ' אורטל סלובדין, פרופ' מירי רודולף	אוניברסיטת בן גוריון
ידע, עמדות ותחושת מסוגלות בנושאי התפתחות תקינה ועיכוב התפתחותי בקרב של גננות במעונות לגיל הרך	ד"ר מירי טל סבן, פרופ' נעמי וינטראוב	האוניברסיטה העברית
בחינה ופיתוח מודל הפעלה לפיקוח על גני ילדים/פיקוח על מסגרות חינוך לגיל הרך		מכון ברוקדייל
טיוב מדיניות הפיקוח על המסגרות לגיל הרך		מכון ברוקדייל

נושא המחקר	החוקרים	המוסד המבצע
השפעה ארוכת טווח של הישגים בחינוך התיכוני בחברה הערבית		מכון ברוקדייל
הכלה והשתלבות תלמידים בבתי ספר יסודיים וחטיבות הביניים		מכון ברוקדייל
מחקרים בהשתתפות צוות הלשכה ב 2025		
ממיצ"ב לבגרות: מוביליות השכלתית במערכת החינוך	ד"ר אורן הלר, ד"ר זויה ניסנוב, עופר פיינשטיין, ד"ר יאיר צדקה, ד"ר יוסי מחלוף, ד"ר אודט סלע	מכון ברוקדייל ומכון ואי ומשרד החינוך
סיקור התפתחות ילדים בישראל וזיהוי מוקדם של קבוצות ייחודיות להתערבות מוקדמת	ד"ר גיא עמית, ד"ר יונתן בילו, ד"ר עופר פיינשטיין, ש"ר יוסי מחלוף, ד"ר יעל רוזנבלט, ד"ר יאיר צדקה	מכון ברוקדייל ומכון ואי ומשרד החינוך

נספח 7 לשכת מדען ראשי משרד החינוך - השתתפות בוועדות

תאריך	שם הוועדה + מיקום	פעילות הלשכה בנושא	בתוקף חוק / מימון / החלטת ממשלה / כתב מינוי
החל מיוני 2025	The International Expert Advisory Committee on Evidence-based Global Digital Education Development Index (IEAC-GDEI)	ד"ר יוסי מחלוקי - נציג ישראל בוועדה ביחד עם ד"ר טל שריר, אגף מו"פ ניסויים ויזמות המנהל לחדשנות וטכנולוגיה.	כתב מינוי
החל מ- 2022	CERI (Centre for Educational Research and Innovation של OECD) משמש כזרוע המחקר והחדשנות החינוכית של הארגון ברמה הבינלאומית	ד"ר אודט סלע נציגת משרד החינוך בוועדה וחברת ה Bureau - פועלת כדי להשפיע על עיצוב סדר היום המחקרי של הגוף, לקדם חיבור בין ידע למחקר ולקבלת החלטות ולייצג את סדרי העדיפויות של מערכת החינוך בישראל בזירה הגלובלית.	כתב מינוי

לאומי

תאריך	שם הוועדה + מיקום	פעילות הלשכה בנושא	בתוקף חוק / מימון / החלטת ממשלה / כתב מינוי
החל מינואר 2025	רשם מלחמת חרבות ברזל	ד"ר יוסי מחלוף- נציג משרד החינוך, הובלת צוות "איגום מחקר ומידע", השתתפות בתתי ועדות (חינוך, ילדים ונוער, חופש המידע)	כתב מינוי
החל מאפריל 2025	ישראל ריאלית: תוכנית רב-שנתית למתן מענה למצב החירום הלאומי במקצועות ה-STEM לשנים תשפ"ה-תש"ץ	ד"ר יוסי מחלוף- חברת צוות היגוי לצורך גיבוש תכנית העבודה המשרדית	כתב מינוי
החל מספטמבר 2025	המועצה לגיל הרך - ועדת משנה מידע ומחקר	ד"ר יוסי מחלוף- ייעוץ בנושא מדדים, מידע ומחקר לגיל הרך.	כתב מינוי

בינלאומי

תאריך	שם הוועדה + מיקום	פעילות הלשכה בנושא	בתוקף חוק / מימון / החלטת ממשלה / כתב מינוי
החל מיוני 2025	The International Expert Advisory Committee on Evidence-based Global Digital Education Development Index (IEAC-GDEI)	ד"ר יוסי מחלופי - נציג ישראל בוועדה ביחד עם ד"ר טל שריר, אגף מו"פ ניסויים ויזמות המנהל לחדשנות וטכנולוגיה.	כתב מינוי
החל מ- 2022	CERI (Centre for Educational Research and Innovation של ה-OECD) משמש כזרוע המחקר והחדשנות החינוכית של הארגון ברמה הבינלאומית	ד"ר אודט סלע נציגת משרד החינוך בוועדה וחברת ה-Bureau - פועלת כדי להשפיע על עיצוב סדר היום המחקרי של הגוף, לקדם חיבור בין ידע למחקר ולקבלת החלטות ולייצג את סדרי העדיפויות של מערכת החינוך בישראל בזירה הגלובלית.	כתב מינוי

נספח 8 לשכת מדען ראשי משרד החינוך - מימון מחקרי הלשכה

מקור מטבע	תקציב ההסכם	מס' הצעות זוכות	מס' הצעות שהוגשו	תחום ק"ק	התוכנית
ש"ח	400,000	1	3	הכשרה והתפתחות מקצועית של מורים	תוכניות ייחודיות לקידום איכות ומספר הסטודנטים להוראה במוסדות האקדמיים
ש"ח	950,000	1	7	הכשרה והתפתחות מקצועית של מורים	מחקר מלווה לפיילוט המבוסס על מודל חדש ללמידת מורים מקצועית
ש"ח	4,000,000	1	6	קידום מקצועות ה- STEM	מחקר מלווה רב תחומי לתכנית ישראל ריאלית- "קידום מקצועות ה- STEM
ש"ח	500,000	1	15	בינה מלאכותית	השפעות בינה מלאכותית יוצרת על תלמידים ועובדי הוראה: חקר מגמות, דפוסים והשפעות
ש"ח	300,000	1	16	בינה מלאכותית	היבטים חברתיים ורגשיים בשילוב AI במערכת החינוך
ש"ח	300,000	1	4	מניעת התנהגויות סיכון	מחקר בנושא תוכנית "בוחרים בחיים"

מקור מטבע	תקציב ההסכם	מס' הצעות זכות	מס' הצעות שהוגשו	תחום ק"ק	התוכנית
ש"ח	150,000	1	1	הגיל הרך	הערכת חוסר היציבות במסגרות לגיל הרך על רקע מגפת הקורונה: השלכות בקרב צוותי חינוך, הורים וילדים - מחקר אורך (ספק יחיד)
ש"ח	420,000	1	1	שלומות מורים	פיתוח תפיסה ומדד שלומות המורים (ספק יחיד)
ש"ח	400,000	1	1	מניעת התנהגויות סיכון	מחקר בינלאומי HBSC רווחה נפשית וחברתית, בריאות ודפוסי התנהגות סיכון בקרב נוער בישראל (ספק יחיד)

נספח 9 לשכת מדען ראשי משרד החינוך - סקירת ספרות (פורסם)

https://chief-scientist.education.gov.il/knowledge/content-series/early-childhood-education	סדרת תקצירי מאמרים בנושא הגיל הרך
https://chief-scientist.education.gov.il/knowledge/publications/impact	יזמות אימפקט בחינוך
https://chief-scientist.education.gov.il/knowledge/publications/communityval	לכידות חברתית וקהילתיות בחינוך
https://chief-scientist.education.gov.il/knowledge/publications/presentation	מיומנויות פרזנטציה
https://chief-scientist.education.gov.il/knowledge/publications/innovation	חדשנות בית ספרית: מקרי מבחן
https://chief-scientist.education.gov.il/knowledge/publications/back-home	השיבה הביתה: סיכום מענים בפתיחת בתי ספר לאחר פינוי ואסון (עבור מחוז צפון)
https://chief-scientist.education.gov.il/knowledge/publications/vert-schools	מסמך תשתית בנושא בניה אנכית של בתי ספר (א')
https://chief-scientist.education.gov.il/knowledge/publications/schools-arch	עקרונות בבניה אנכית של בתי ספר (ב')
https://chief-scientist.education.gov.il/knowledge/publications/special-needs	זכאות תלמידים עם מוגבלות לשירותי חינוך מיוחד - היבטים מהעולם
https://chief-scientist.education.gov.il/knowledge/publications/higher-ed-accessibility	חסמים בניגשות להשכלה גבוהה בישראל
https://chief-scientist.education.gov.il/knowledge/publications/wellbeing-2025	שלומות מנהלים
https://chief-scientist.education.gov.il/knowledge/publications/digitalcourses-2025	קורסים דיגיטליים: עקרונות פיתוח
https://chief-scientist.education.gov.il/knowledge/publications/mtss-1	הטמעת מערכת התמיכה המרובדת חלק א'
https://chief-scientist.education.gov.il/knowledge/publications/mtss-2	הטמעת מערכת התמיכה המרובדת חלק ב'

נספח 10 משרד הרווחה - השתתפות בוועדות

תאריך	שם הוועדה + מיקום	נושא ההצגה	פעילות הלשכה בנושא	בתוקף חוק/ מימון /החלטת ממשלה /כתב מינוי
24/11/2025	ועדת המדע והטכנולוגיה, כנסת ישראל	דוח מדען ראשי, משרד הרווחה והשירותים החברתיים, לשנת 2024		החלטת ממשלה?
24/11/2025	ועדת היגוי של הסקר החברתי, למ"ס (בזום)	--	משוב וחוות דעת בנוגע לנושאים המומלצים לסקר החברתי לשנת 2027	כתב מינוי
2025\02\17	בוועדת המדע והטכנולוגיה	הצגת פעילות המשרד	"דיווח שרת החדשנות המדע והטכנולוגיה, ח"כ גילה גמליאל, על פעילות משרדה."	כתב מינוי
שוטף	ועדה משרדית לשיתוף מידע בין גופים ציבוריים	--	משוב וחוות דעת בנוגע לבקשות שיתוף המידע מצד המשרד ומצד גופי ממשל אחרים; סיוע לניסוח ולקידום בקשות המשרד וחוקרים חיצוניים לשיתוף מידע בחדרי המחקר של למ"ס והביטוח הלאומי	כתב מינוי
28/01/2026	קידום מעמד האישה ושיווין מגדרי	ניתוח מגדרי של הצעת תקציב המדינה לשנת 2026	הצגת וניתוח תקציב משרד הרווחה	החלטת ממשלה

נספח 11 משרד הרווחה - מחקרים במסגרת הלשכה

משך המחקר	החוקרים	נושא המחקר
דצמ 2026	מכון ברוקדייל	ניתוח נתוני תעסוקה - אוכלוסיית רווחה: הערכת האפקטיביות של תוכניות התעסוקה במימון המשרד על תוצאות תעסוקתיות של משתתפיה (קליטה לעבודה, שכר וכו').
דצמ 2026	מכון ברוקדייל	אימוץ עם קשר-סקר בקרב מאומצים, מאמצים והורים ביולוגים
דצמ 2026	מכון ברוקדייל	חקירות ילדים נפגעי עבירה- סקירה בין לאומית
דצמ 2026	מכון ברוקדייל	בוגרי האומנה בישראל: משאבים, חסמים וצרכים (סקר - שלב ב)
דצמ 2026	מכון ברוקדייל	צרכים של משפחות שכולות ושל משפחות מפונים
דצמ 2026	מכון ברוקדייל	מחקר הערכה מעצבת - מועדוניות לילדים בסיכון (מועדוניות 2030 - רכיב 4)
דצמ 2026	מכון ברוקדייל	מרכזי חירום לילדים עם מוגבלות
דצמ 2026	מכון ברוקדייל	בני זוג מטפלים
דצמ 2026	מכון ברוקדייל	דחיקת תלות במרכזי יום
דצמ 2026	מכון ברוקדייל	נוער וצעירים בסיכון בחברה החרדית
דצמ 2026	מכון ברוקדייל	נשים על רצף ההתמכרות
דצמ 2026	מכון ברוקדייל	חסות הנוער - תהליכי שינוי במעונות מסילה וגלעם
דצמ 2026	מכון ברוקדייל	תעסוקת אוכלוסיות קצה (אנשים עם התמכרויות, עבריינים ועוד)
דצמ 2026	מכון ברוקדייל	הערכת יישום תוכנית יתד באוכלוסייה הבדואית בנגב
דצמ 2026	מכון ברוקדייל	הערכת תפקוד מחלקות לשירותים חברתיים
דצמ 2026	מכון ברוקדייל	נערים פוגעים מינית - טיוב הכלי וניתוח ממצאים
דצמ 2026	מכון ברוקדייל	אגף ילדים, נוער וצעירים עם מוגבלות-פיתוח מערכת שוטפת
דצמ 2026	מכון ברוקדייל	מדידת תוצאות שוטפת בפנימיות רווחה
דצמ 2026	מכון ברוקדייל	מדידה שוטפת באומנה
דצמ 2025	מכון יסודות	הסתמכות על עמותות לעומת חברות במתן שירותי רווחה במיקור חוץ

4.11.2025

מכון לחקר וקידום הזקנה הבריאה - "צמצום הפער בין תוחלת חיים בריאה לתוחלת החיים ממחקר בסיסי רב תחומי ועד לטכנולוגיות ויישומים אישיים וחברתיים."

- < פרופ' שי שן-אור, ראש המעבדה לאימונולוגיה מערכתית ורפואה מותאמת אישית, ראש המכון Zimin לפתרונות בינה מלאכותית בתחום הבריאות, הטכניון
- < ד"ר נטע מילמן, מנהלת המכון Zimin, הטכניון

16.9.2025

"השפעה של תאי גזע מזנכימליים אנושיים שהופקו מתאי שומן על קצב רהגנרציה עצבית."

- < פרופ' אייל גור, מומחה בכירורגיה פלסטית, מנהל שירות עצב הפנים, מנהל המערך לכירורגיה פלסטית באיכילוב בעבר, המרכז הרפואי תל אביב.
- < ד"ר דניאל קידר, מנהל היחידה לשחזורים מורכבים, המחלקה לכירורגיה פלסטית, המרכז הרפואי תל אביב
- < ד"ר אהוד פליס, ד"ר ריאם ח'יר, רופאים בכירים, המחלקה לכירורגיה פלסטית, המרכז הרפואי תל אביב

20.05.2025

- < ד"ר איזבלה קרקיס, מנהלת המחלקה לאפידמיולוגיה סביבתית וד"ר רחל רענן, אפידמיולוגית סביבתית, האגף לאפידמיולוגיה, חטיבת בריאות הציבור: "אפידמיולוגיה של לגיונולוזיס בישראל בשני העשורים האחרונים"
- < ד"ר לודמילה גרויסמן, המעבדה ארצית לבריאות הציבור, חטיבת בריאות הציבור: "סקר לבחינת נוכחות חידקי ליגיונולה במרפאות השיניים במחוז מרכז לצורך ביצוע הערכת סיכונים"
- < ד"ר חצב דדוש, מתמחה ברפואת שיניים ציבורית, האגף לבריאות השן, חטיבת הרפואה: "מים במערכות דנטליות - מניעת זיהומים ברפואת שיניים"

18.02.2025

- < ד"ר יגאל לוריה חיון - ספארק חיפה: "הצגת תוכנית ספארק חיפה וצפון ישראל לגישור בין מכוני המחקר בצפון הארץ לבין התעשייה."
- < ד"ר דניאל קידר פרידמן - בי"ח אסותא אשדוד: "כשמדע פוגש את הקליניקה: איך אגף המעבדות בבית חולים ציבורי מוביל ומסייע בשת"פ בין האקדמיה למחקר קליני."

14.01.2025

- < פרופ' רוני מיימון, מרכז רפואי שמיר בהרצאה: "פיתוח גישה רב תחומית לאבחון טרום לידתי מותאם אישית בהריונות תאומים"

מימון מחקרי הלשכה

מקור מטבע	סך הכל לתוכנית	מקור מטבע	תקציב ההסכם	מס' הצעות זכות	מס' הצעות שהוגשו	תחום ק"ק	התוכנית
ש"ח	1,200,000	ש"ח	150,000 לכל הצעה	8	85	רווחה, שלומות וחוסן חברתי וקהילתי	קול קורא משותף למשרד החדשנות, המדע והטכנולוגיה ומשרד הרווחה והביטחון החברתי

שם החוקר	נושא המחקר	תקופת המחקר
מונה מארון	מוטופאגיה מקשרת בין חילוף חומרים פריפריאלי ולחץ נשפי לבריאות הנפש: ממערכות מודל ליישום קליני	3 שנים
פייגה מגזל	שיפור הבריאות הקוגניטיבית באמצעות אורח חיים והתערבות מבוססת פוליפנולים	3 שנים
עפרה בני	ננו קפסולות המשלבות תרופות חדשניות עם כימותרפיה קונבנציונלית לריפוי סוגי סרטן עמידים	3 שנים
דפנה יהב ומונה מוסטפה	תכניות עבודה מיטביות להטמעת אנטיביוטיקות חדשות במערכת הבריאות על מנת לשמר בטיחות מטופלים ולמזער התפתחות עמידות	3 שנים
איריס שי	פיתוח תזונה בריאה למיקרוביום לשיפור ההזדקנות הקוגניטיבית ובריאות המוח Myhealthy diet	3 שנים
אלדד צחור	טיפול רגנרציה עם אגרין על ידי ננו רפואה	3 שנים
ערן בלכר	הקשר בין חידקי המעי לדיכאון וחרדה בבני אדם ובעכברי מודל MOODYGUT	3 שנים
שלמה וגנר	כאב והמח החברתי: התפקיד של אוקסיטוצין בוויסות חברתי-רגשי של כאב כרוני PainSociOT	3 שנים
מיכל שוורץ	חקירת המנגנונים הניורואימוניים שבבסיסם של הפרעות מצבי הרוח	3 שנים
אביעד יוסף טור-סיני	קלפרוטקטין כסמן ביולוגי חדש ויעד תרופתי קשור להזדקנות מוקדמת של כלי הדם במחלת כליות כרונית וסוכרת מסוג EU-Calprotect	3 שנים

שם החוקר	נושא המחקר	תקופת המחקר
ניר בן טל	זיהוי או אימות של יעדים לגישות רפואה מותאמת אישית (BEATKCNQ) PMTargets)	3 שנים
מורן ידיד ודנה צפת	כימרות לפרוק חלבונים מוכוונות סרקומרים כגישה מתואמת אישית לטיפול בקרדיومیופתיה היפרטרופית SARCOTAC	3 שנים
נטע סל-מן	חקר ההשפעה של טריפטון על מנגנוני אלימות של חיידקים פתוגניים במערכת העיכול: גישה חדשנית למניעת זיהומים חיידקיים	במימון מועצת החלב
תאיר בן פורת	הערכת ההשפעה של צריכת מוצרי חלב על בריאות העצם לאחר ניתוח בריאטרי מסוג מעקף קיבה בהשקה אחת	
נחום מור	שליטה קוגניטיבית אצל זקנים עם סימפטומים דיכאוניים: מנגנונים והתערבות	3 שנים
בר שליטא תמי	איפיון ויסות עצמי כבסיס לפיתוח התערבות בקרב אנשים עם מיסופוניה	3 שנים
אסתר בן-יצחק	התפתחות ומנבאים של יכולת פרגמטית בילדים על רצף האוטיזם עם קוגניציה בטווח הנורמה, בהשוואה לילדים שהתפתחותם טיפוסית	3 שנים
ריקי טייטלבאום-סוויד	עיבוד סמנטי ומאמץ האזנה בקרב בוגרים על רצף האוטיזם-מדדים התנהגותיים, פיזיולוגיים ואלקטרו-פיזיולוגיים	3 שנים
נועה בן עמי	"בוחרים בתבונה" הישראלי: טיפול מבוסס מחקר במטופלים עם כאבי שלד-שריר	3 שנים
שמואל שפרינגר	הקשר בין תפקודים פיזיים וקוגניטיביים לפרופיל הורמונלי בגברים בגיל הביניים: מחקר מעקב של שנה.	3 שנים

שם החוקר	נושא המחקר	תקופת המחקר
אלון קלרון	בדיקת הפעילות המוחית בעת נשיאת משקל אסימטרית בעמידה בקרב שורדי שבץ מוחי: מחקר דימות מוחי להשוואת ביצוע פיזי ודימוי מנטלי של המטלה.	3 שנים
נעמי יוסמן	תכנון והערכת יעילות של התערבות מובייל בריפוי בעיסוק לשיפור אי-יציבות רגשית ואתגרים עיסוקיים באנשים עם הפרעת דיכאון מג'ורי	3 שנים
בתיה אנגל-גר	מערכות וויסות (וויסות חושי, וויסות רגשי ותפקודים ניהוליים), תפיסה עצמית, השתתפות בתפקודים יומיים ואיכות חיים ברקע מתבגרות עם הפרעות אכילה.	3 שנים
מיכל הוכהויזר	קשב חזותי ותפקודים ניהוליים במיומנויות חיים יומיומיות: מחקר באמצעות מעקב עיניים בקרב צעירים עם הפרעה על הרצף האוטיסטי	3 שנים
ליאור שמואלוף	החלמה מוטורית אחרי שבץ מוחי וחקר התפקיד הרטיקולוספינלי	3 שנים
חנין קרוואני-חורי	קידום הזדקנות בריאה באמצעות אימון תפיסתי ביתי	3 שנים
קטי בורודקין	השפעת שימוש אימהי בטלפון חכם על אינטראקציית אם-ילד ועל התפתחות התיאוריה של התודעה בפעוטות	3 שנים
עופר אמיר	תיקוף וישום קליני של המודל הרציף הדו-מימדי לארגון הפרעות קול	3 שנים
פרופ' אסנת גרוץ	טיפול בחמצן היפרברי כהתערבות קו שני למטופלות שאובחנו עם תסמונת שלפוחית רגיזה שלא הגיבו כראוי לתרופות קו ראשון	במימון הוועדה לחלוקת כספים

שם החוקר	נושא המחקר	תקופת המחקר
פרופ' מירון־שץ טליה	ניתוח גורמי סיכון להחזרתיות צניחת איברי האגןודליפת שתן: פיתוח מודל חיזוי מבוסס נתוני עתק ומודלים אקטואריים	במימון הוועדה לחלוקת כספים
ד"ר רייטל ארבל	שימוש בתאי גזע מזנכימליים להפחתת תגובה דלקתית, שיפור תהליך הריפוי וחיזוק הרקמה של רקמה וגינלית בעת שימוש ברשת סינתטית	במימון הוועדה לחלוקת כספים
ד"ר נעמה מרקוס	וריאנטים גנטיים וחישוב סיכון גנטי בנשים ישראליות הסובלות מצניחצ איברי אגן תסמינית	במימון הוועדה לחלוקת כספים
ד"ר ניר חיה	פיתוח שתל ביולוגי לתיקון צניחת איברי האגן	במימון הוועדה לחלוקת כספים
פרופ שמעון גינת	הבדלים בפרופיל חלבונים ברצועה אוטרוסקראלית בנשים עם וללא צניחת רחם.	במימון הוועדה לחלוקת כספים
פרופ' עדי ווינטראוב	השינוי במיקרוביום הנרתיקי לאחר ניתוחים לתיקון צניחת אברי האגן והסיכון לדלקת בדרכי השתן	במימון הוועדה לחלוקת כספים

